

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΒ'

Πέμπτη 16 Απριλίου 2015 (πρωί)

ΘΕΜΑΤΑ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	
A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ		
1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 1439	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 1439 - 1456
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από σχολεία της Ολλανδίας και της Δανίας, σελ. 1464	ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ	
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 1439, 1440, 1441, 1442, 1450, 1454, 1455, 1456, 1464, 1473	ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 1456 - 1465
	ΜΠΑΛΑΦΑΣ Ι. ,	σελ. 1465 - 1476
B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΟΜΙΛΗΤΕΣ	
Συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: "Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις", σελ. 1439-	A. Επί διαδικαστικού θέματος:	
	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 1440, 1454, 1455
	ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. ,	σελ. 1455
	ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. ,	σελ. 1442, 1455
	ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 1439, 1441
	ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ Γ. ,	σελ. 1439
	ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. ,	σελ. 1454
	ΚΙΚΙΛΙΑΣ Β. ,	σελ. 1439, 1447
	ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. ,	σελ. 1439, 1440, 1441
	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 1441, 1454, 1456
	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 1439, 1440, 1441, 1442, 1450, 1452, 1454, 1455, 1456
	ΛΑΓΟΣ Ι. ,	σελ. 1441
	ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ Α. ,	σελ. 1442
	ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 1464
	ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 1439, 1440, 1441, 1442, 1455, 1456, 1464
	ΜΠΑΛΑΦΑΣ Ι. ,	σελ. 1473
	ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 1442
	ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 1441, 1455
	ΤΡΑΓΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 1441
	B. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:	
	ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε. ,	σελ. 1461
	ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. ,	σελ. 1457
	ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. ,	σελ. 1467, 1468
	ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. ,	σελ. 1452
	ΓΡΕΓΟΣ Α. ,	σελ. 1463
	ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ Λ. ,	σελ. 1470, 1471
	ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ε. ,	σελ. 1473
	ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 1474, 1475
	ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗΣ Π. ,	σελ. 1464
	ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ Β. ,	σελ. 1444, 1446, 1472
	ΚΙΚΙΛΙΑΣ Β. ,	σελ. 1446, 1447
	ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. ,	σελ. 1456
	ΛΑΓΟΣ Ι. ,	σελ. 1468, 1469
	ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 1475
	ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 1465, 1466
	ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ Θ. ,	σελ. 1459
	ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 1442, 1465
	ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 1471, 1472, 1473
	ΣΒΕΡΩΝΗ - ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ Δ. ,	σελ. 1448, 1449
	ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. ,	σελ. 1458
	ΦΩΤΗΛΑΣ Ι. ,	σελ. 1450, 1451

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΣΤ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΒ'

Πέμπτη 16 Απριλίου 2015 (πρωί)

Αθήνα, σήμερα στις 16 Απριλίου 2015 ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.48' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Προέδρου αυτής κ. **ΖΩΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 6-4-2015 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΚΑ' συνεδρίασέως του, της Δευτέρας 6 Απριλίου 2015)

Κατ' αρχάς, χρόνια πολλά. Κατά δεύτερον, έχουμε προγραμματίσει για σήμερα στις 10.00' την έναρξη της συνεδρίασης με αντικείμενο τη συζήτηση ενός πολύ σοβαρού και σημαντικού νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής και το άρθρο 24, η Βουλή δεν μπορεί να αποφασίσει χωρίς την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Βουλευτών, η οποία δεν μπορεί επίσης να είναι μικρότερη από το του όλου αριθμού των Βουλευτών. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, τι να αποφασίσουμε; Δεν έχει τεθεί κανένα θέμα!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Μα τι λέτε τώρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Αυτήν τη στιγμή η ώρα είναι 10.52' και στην Αίθουσα βρίσκονται πενήντα επτά Βουλευτές, δεν έχει δηλαδή συμπληρωθεί η απαρτία. Θα διακόψουμε για δέκα λεπτά, προκειμένου να συμπληρωθεί η απαρτία, διότι με πενήντα επτά Βουλευτές δεν μπορεί να ξεκινήσει η συζήτηση. Ας το φροντίσουν οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

(Θόρυβος-διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ)

Διακόπτουμε για δέκα λεπτά.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.

Χαίρομαι που ανταποκρίθηκαν οι συνάδελφοι στην έκκληση να συμπληρωθεί η απαρτία και θα παρακαλέσω η Ολομέλεια να λειτουργεί με τους Βουλευτές παρόντες και παρούσες. Δεν μπορεί να ξεκινάει χωρίς απαρτία, δεν μπορεί και το Προεδρείο να αναμένει κάθε φορά να συμπληρωθεί η απαρτία. Οπότε, παρακαλώ πάρα πολύ όλες τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες να μεριμνούν, ώστε να υπάρχει η απαρτία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο επί της διαδικασίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, ζητώ κι εγώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Θα σας δώσω τον λό-

γο, να μου επιτρέψετε μόνο να ξεκινήσω τη συνεδρίαση. Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Επί της διαδικασίας θέλω τον λόγο, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Θα σας δώσω τον λόγο. Αν θέλετε, να μη διακόπτετε την έναρξη της συνεδρίασης. Δεν νομίζω να έχει κανείς παράπονο ότι δεν του δόθηκε ο λόγος.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων συνεδρίασε στις 2 Απριλίου του 2015, δηλαδή σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε ολοκληρωθεί η συζήτηση του νομοσχεδίου. Αποφάσισε ήδη τότε ότι όποιο νομοσχέδιο ολοκληρωθεί σε συζήτηση στις επιτροπές μέχρι και την Τρίτη του Πάσχα, θα εισαγόταν σε συζήτηση σήμερα και αύριο, Πέμπτη και Παρασκευή 16 και 17 Απριλίου και με δεδομένο ότι ικανοποιήθηκε η τεθείσα προϋπόθεση, να έχει δηλαδή ολοκληρωθεί η συζήτηση μέχρι και την Τρίτη του Πάσχα, ορίστηκε ημερομηνία συνεδρίασης η σημερινή και η αυριανή, με την πρόβλεψη να έχουμε δύο έως τρεις συνεδριάσεις.

Για τον λόγο αυτό και προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους Βουλευτές να τοποθετηθούν, αλλά και να γίνει μια ουσιαστική συζήτηση, προσδιορίστηκαν τρεις συνεδριάσεις, η σημερινή πρωινή, η συνεδρίαση του απογεύματος απόψε, δηλαδή στις 18.00', και η αυριανή συνεδρίαση στις 12.00' που μπορούμε να εξετάσουμε, ωστόσο να ξεκινήσει νωρίτερα.

Διευκρινίζω ότι εφαρμόζεται το άρθρο του Κανονισμού το οποίο προβλέπει την κατ' αυτόν τον τρόπο έκδοση της ημερήσιας διάταξης, όταν ολοκληρώνεται το νομοσχέδιο στην επιτροπή με εμβόλιμες συνεδριάσεις σε ημέρες αργίας, όπως συνέβη εν προκειμένω.

Να σας ενημερώσω για τη διαδικασία, η οποία ακολουθείται στην επί της αρχής συζήτηση, η οποία θα ξεκινήσει σε αυτήν την πρώτη συνεδρίαση. Προτείνω να μιλήσουν οι Βουλευτές επί της αρχής, να συζητηθεί το νομοσχέδιο επί της αρχής κατά την πρωινή συνεδρίαση, να γίνει μία διακοπή κατά τις 17.00' ή κατά τις 16.00' -ανάλογα με τον αριθμό των ομιλητών- και στην απογευματινή συνεδρίαση και αύριο να συζητηθεί το νομοσχέδιο επί των άρθρων.

Για την επί της αρχής συζήτηση υπενθυμίζω –τα έχουμε ξαναπεί- εφαρμόζεται το άρθρο 95 του Κανονισμού της Βουλής. Η

επί της αρχής συζήτηση αναφέρεται αποκλειστικά στον σκοπό και στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου. Στην κατ' αρχήν συζήτηση του νομοσχεδίου εισηγείται ο Υπουργός και στη συνέχεια μιλούν οι εισηγητές, οι ειδικοί αγορητές και τέλος οι Βουλευτές που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών της κατ' αρχήν συζήτησης, σύμφωνα με τα άρθρα 64 παράγραφος 2 και 95 παράγραφος 2.

Η εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών γίνεται από την έναρξη και ως το τέλος της ομιλίας των εισηγητών. Διευκρινίζω και πάλι ότι μολοντί στην πραγματικότητα εισηγητές είναι όλοι οι εκπρόσωποι των κομμάτων -και νομίζω ότι ισότιμα πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε- ωστόσο για τις ανάγκες του Κανονισμού εφαρμόζεται η στενή έννοια του εισηγητή, δηλαδή των δύο πρώτων εισηγητών. Άρα να έχετε υπ' όψιν σας ότι η εγγραφή στον κατάλογο θα γίνει μέχρι το τέλος της τοποθέτησης του κ. Κικιλίας. Οι δύο πρώτοι εισηγητές είναι η κ. Κατριβάνου από το ΣΥΡΙΖΑ και ο κ. Κικιλίας από τη Νέα Δημοκρατία. Επομένως η έναρξη εγγραφής θα γίνει με την έναρξη της εισήγησης του Υπουργού και θα τελειώσει με την εισήγηση του κ. Κικιλίας.

Δικαίωμα δευτερολογίας έχουν οι εγγεγραμμένοι ομιλητές, εφόσον το ζητήσουν έως το τέλος της κατ' αρχήν συζήτησης.

Οι αγορεύσεις στην κατ' αρχήν συζήτηση διέπονται από τις διατάξεις και κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 64, 97 και 98 του Κανονισμού της Βουλής. Προτείνω να συνεκτιμήσουμε τον αριθμό των εγγεγραμμένων. Αυτό το οποίο συνήθως συμβαίνει είναι ότι εγγράφονται πάρα πολλοί στην κατ' αρχήν συζήτηση και συνήθως γίνεται ένας διακανονισμός, ώστε κατά την ώρα και κατά τον χρόνο ψήφισης κατ' αρχήν του νομοσχεδίου, είτε να παραιτούνται είτε να μετατίθενται ως ομιλητές στην κατ' άρθρον συζήτηση. Αυτό, βέβαια, δεν μπορεί να γίνει χωρίς συμφωνία.

Επομένως, νομίζω ότι θα εκτιμήσουμε πόσο έχει προχωρήσει ο κατάλογος των ομιλητών κατά τη λήξη της συνεδρίασης -να πούμε στις 16.00', δηλαδή με προοπτική διακοπής από τις 16.00' έως τις 18.00' και επανέναρξη στις 18.00'. Υπενθυμίζω ότι στις 16.00' έχουμε και τη Διάσκεψη των Προέδρων, οπότε θα πρέπει όλοι οι Αντιπρόεδροι και η Πρόεδρος, αλλά και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι να βρισκόμαστε στη διάσκεψη. Προτείνω, λοιπόν, να εκτιμήσουμε την κατάσταση του καταλόγου τότε και να ληφθεί μία απόφαση εκείνη την ώρα σε σχέση με το πώς θα προχωρήσουμε με τον κατάλογο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Και με τη μία ώρα που χάσαμε τι θα γίνει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κατ' αρχάς, να υπενθυμίσω ότι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι έχουν οριστεί από τον ΣΥΡΙΖΑ η κ. Όλγα Γεροβασίλη, από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, από τον Λαϊκό Σύνδεσμο-Χρυσή Αυγή ο κ. Ιωάννης Λαγός, από το Ποτάμι η κ. Αντιγόνη Λυμπέρακη, από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ο κ. Αθανάσιος Παφίλης, από τους Ανεξάρτητους Έλληνες ο κ. Νικόλαος Μαυραγάνης και από το ΠΑΣΟΚ ο κ. Ιωάννης Κουτσούκος.

Εισηγητές και ειδικοί αγορητές έχουν οριστεί, αντίστοιχα, από τον ΣΥΡΙΖΑ η κ. Βασιλική Κατριβάνου, από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Βασίλειος Κικιλίας, από τον Λαϊκό Σύνδεσμο-Χρυσή Αυγή η κ. Δέσποινα Σβερώνη-Χονδρονάσιου, από το Ποτάμι ο κ. Ιάσων Φωτήλας, από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ο κ. Ιωάννης Γκιόκας, από τους Ανεξάρτητους Έλληνες ο κ. Βασίλειος Κόκκαλης και από το ΠΑΣΟΚ η κ. Φώφη Γεννηματά.

Προτείνω να μπορούμε στη συζήτηση, εκτός αν υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Τον λόγο έχουν ζητήσει από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους ο κ. Μητσοτάκης από τη Νέα Δημοκρατία και ο κ. Κουτσούκος από το ΠΑΣΟΚ.

Κύριε Μητσοτάκη, έχετε τον λόγο, υποθέτω επί της διαδικασίας, για δύο λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, για άλλη μία φορά παραβιάζετε βανάουσα τον Κανονισμό της Βουλής, ο οποίος στο άρθρο 24 ορίζει ότι η Βουλή δεν μπορεί να αποφασίζει χωρίς την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Βουλευτών. Πουθενά δεν ορίζει ο Κανονισμός της Βουλής ότι η συνεδρίαση δεν

μπορεί να ξεκινήσει, εάν στην Αίθουσα δεν είναι το 1/4 των Βουλευτών. Αυτή είναι δική σας ερμηνεία.

Και, εν πάση περιπτώσει, αν θέλατε να κάνετε αυτό το ωραίο σόου, το οποίο για άλλη μία φορά κάνατε εδώ πέρα στο Κοινοβούλιο, γιατί δεν το κάνατε στις 10.00'; Να έρθετε στις 10.00', να τηρήσετε επιτέλους μία φορά την έναρξη της διαδικασίας και να επιστημάνετε ότι δεν υπάρχουν Βουλευτές εδώ πέρα! Δεν θα φορτώσετε στην πλάτη των Βουλευτών τη δική σας καθυστέρηση!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και, εν πάση περιπτώσει, επειδή συζητάμε για ένα νομοσχέδιο το οποίο περιέχει και άρθρο για το bullying, δεν δεχόμαστε bullying, κυρία Πρόεδρε, από εσάς ως Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

Σταθείτε επιτέλους στο ύψος των περιστάσεων και καταλάβετε ότι είστε Πρόεδρος όλης της Βουλής και, κυρίως, με τα τριτάρια σας, μη στερείτε χρόνο από τους Βουλευτές! Διότι ξέρετε τι θα γίνει τώρα με αυτή τη μία ώρα, την οποία χάσαμε; Ποιος θα την πληρώσει, κυρία Πρόεδρε, τη δική σας καθυστέρηση; Οι απλοί Βουλευτές που δεν θα μπορούν να μιλήσουν!

Λοιπόν, αρκετά πια με αυτή τη συμπεριφορά! Απαιτούμε από εδώ και στο εξής οι συνεδριάσεις να ξεκινούν ακριβώς στην ώρα τους και να μη φορτώνετε τη συστηματική δική σας καθυστέρηση στους Βουλευτές!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Τον λόγο έχει ο κ. Κουτσούκος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, δυστυχώς η κατά σύστημα καθυστερημένη προσέλευσή σας στην Ολομέλεια δημιουργεί πολλά προβλήματα στην κοινοβουλευτική διαδικασία και κινδυνεύει να την ευτελίσει, πολύ δε περισσότερο να οδηγήσει κατά το διάστημα της απουσίας σας και κατά τον χρόνο της αναμονής σε αντεγκλήσεις, χωρίς να υπάρχει κανένας σοβαρός λόγος, μεταξύ των Βουλευτών -αυτών δηλαδή που αδημονούν και παρακαλούν για την έναρξη της συνεδρίασης και εκείνων που απαρτίζουν να σας δικαιολογήσουν.

Εάν, κυρία Πρόεδρε, έχετε πάρα πολύ σοβαρές υποχρεώσεις την ώρα που είναι προγραμματισμένη η έναρξη της Βουλής, θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ να αναθέσετε στους εξάιρετους Αντιπρόεδρους του Σώματος να μεριμνήσουν για την έναρξη της Ολομέλειας. Αυτό επιτρέπεται από τον Κανονισμό και ήταν πάγια πρακτική. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί μόνη σας αποφασίζετε και ερμηνεύετε κατά το δοκούν τον Κανονισμό.

Εάν θέλατε να θέσετε θέμα απαρτίας, έπρεπε να είστε εδώ στις 10.00', άντε με το ακαδημαϊκό τέταρτο στις 10.15' και να συνηνοθηούμε εάν υφίσταται θέμα απαρτίας και ιδιαίτερα να το αποφασίσουμε ως Σώμα. Διότι είστε Πρόεδρος του Σώματος, δεν είστε Πρόεδρος μονομελούς οργάνου και κανενός αυταρχικού καθεστώτος.

Επί της ουσίας προσβάλλετε τους συναδέλφους σας Βουλευτές, ενός Σώματος που είναι δημοκρατικά εκλεγμένο και που έχει εκλέξει εσάς με δημοκρατικό τρόπο για να προεδρεύετε και όχι να ασκείτε με τρόπο αυταρχικό τα καθήκοντά σας.

Θα σας παρακαλέσουμε, λοιπόν, για άλλη μία φορά -εγώ το κάνω για τρίτη φορά- αυτή την «ώρα Κωνσταντοπούλου» να βρείτε τρόπο να την αντιμετωπίσουμε. Υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι δημοκρατικοί, νομοποιημένοι και από την πρακτική της Βουλής θεσμοθετημένοι.

Σε ό,τι αφορά τη διαδικασία του νομοσχεδίου, υπάρχουν διάφορα τυπικά θέματα, στα οποία δεν θέλω να μείνω, μιας και φτάσαμε στην Ολομέλεια, δηλαδή σε ό,τι αφορά την αυστηρή τήρηση του Κανονισμού σε σχέση με τις προθεσμίες από την πρώτη στη δεύτερη ανάγνωση κ.ο.κ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εμάς μας ενδιαφέρει να πάρουν τον λόγο σήμερα όσο το δυνατόν περισσότεροι Βουλευτές. Για αυτό θα σας παρακαλούσαμε να συστήσετε στους συναρμόδιους Υπουργούς να μιλήσουν μετά τους κατά τον Κανονισμό προτασόμενους με βάση τον κατάλογο έξι ή επτά Βουλευτές, να περιορίσουν τις παρεμ-

βάσεις τους...

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, σταματήστε το κουδούνι να ακουστεί ο ομιλητής!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: ...και ιδίως να μην πάρουν τον λόγο πριν ξεκινήσουν οι αγορεύσεις των συνάδελφων και ιδίως αυτών που προβλέπει ο Κανονισμός να προηγούνται, έτσι ώστε να κερδίσουμε χρόνο, να διεξαχθεί ομαλά η συζήτηση και να τοποθετηθούμε επί της ουσίας.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε.

Κύριε Κουτσούκο, επειδή είναι η τρίτη φορά που μιλάτε για «ώρα Κωνσταντοπούλου» και επειδή σε μία προηγούμενη συνεδρίαση, όταν ξεκινήσαμε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο με τέσσερις Βουλευτές μέσα, προσήλθατε στην Έδρα και με ρωτήσατε αν είχατε χρόνο για ένα καφεδάκι, θα σας παρακαλούσα να τηρείτε τουλάχιστον κάποιους κανόνες. Γιατί το να επιδιώκετε να έρχεστε καθυστερημένα και μετά να ψέγετε την Πρόεδρο, είναι νομίζω υπερβολή.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Αυτό δεν υπάρχει!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Αυτό είναι απίστευτο!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Εδώ δεν είναι το βενζιναδικο στην Αιδηψό, κυρία Κωνσταντοπούλου! Εδώ είναι Βουλή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ο κ. Παφίλης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ, έχει τον λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Πήρα άδεια για να πιω καφέ. Τι να κάνω; Από κει και πέρα δεν θα το ξανακάνω! Δεν ξαναπίνω καφέ την ώρα της συνεδρίασης! Θα είμαι όλες τις ώρες μέσα και παρακαλώ πολύ να μου τις αφαιρείτε και να μου κόψετε και τον μισθό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ούτως ή άλλως ο Κανονισμός προβλέπει ότι όταν υπάρχουν πάνω από πέντε αδικαιολόγητες απουσίες στη διάρκεια του μήνα, περικόπεται η αφορμώση του Βουλευτή. Και σας έχω πει ότι ο Κανονισμός θα εφαρμοστεί. Συμφωνείτε;

Τώρα, δεν έχω άλλο σχόλιο. Ο κ. Παφίλης έχει τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αντιλαμβανόμαστε ότι χρειάζεται και για λόγους τηλεοπτικούς όλη αυτή η ιστορία κάθε φορά και λέω από όλους, πριν προλάβετε να χειροκροτήσετε. Γιατί, κοιτάξτε, είναι απαράδεκτο πράγματι να αρχίζουμε μία ώρα και ένα τέταρτο αργότερα, αλλά μη γίνεστε και τιμητές. Έλεος δηλαδή. Στη Βουλή είμαστε. Κι εσείς όταν ήσασταν, τα ίδια δεν γίνονταν; Πότε άρχιζε η Βουλή δέκα η ώρα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ: Όχι, ποτέ! Εγώ το λέω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Σας παρακαλώ να δείτε το πρόγραμμα, να δείτε πόσες καθυστερήσεις...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ: Εμένα να ρωτάς, που έκανα τις βάρδιες των Αντιπροέδρων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κοιτάξτε τώρα, υπάρχει τηλεοπτικό υλικό μπλόκο για να διαπιστώσεις όλα αυτά τα πράγματα.

Επομένως λέμε ότι θεωρούμε απαράδεκτη την καθυστέρηση, θεωρούμε ότι δίνεται αφορμή και είναι συμμετέχοντες όλοι για τηλεοπτικούς σχολιασμούς και η ουσία είναι ότι γίνεται συζήτηση για τη διαδικασία και ότι χάνεται χρόνος, ο οποίος είναι ουσιαστικός και πολύτιμος για να μιλήσουν οι Βουλευτές.

Τώρα, σε ό,τι αφορά, κυρία Πρόεδρε, το ογδόντα, που λέτε, αυτό είναι από τα άγραφα που λένε και στο χωριό μου. Πρώτη φορά το ακούμε. Αν είναι, να βάλετε μία ανακοίνωση και να συμφωνήσουμε όλοι ότι αν δεν είναι εδώ ογδόντα Βουλευτές, δεν θα αρχίζει η Ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Εβδομήντα πέντε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ: Μόνο για τις ψηφοφορίες ισχύει αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αυτό το θεωρούμε τουλάχιστον υπερβολικό, για να μην πω άλλη, βαριά κουβέντα και να μη χρησιμοποιήσω τη λέξη υποκριτικό με όλα τα παρεπόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κύριε Παφίλη, διευκρινίζω ότι δεν το λέω εγώ, το λέει ο Κανονισμός στο άρθρο 24: «Η Βουλή δεν μπορεί να αποφασίσει χωρίς την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Βουλευτών, η οποία δεν μπορεί, επίσης, να είναι μικρότερη από το 1/4 του όλου αριθμού των Βουλευτών».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ: Όχι όμως και να συνεδριάσει.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Διαβάστε και την επόμενη πρόταση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Το 1/4 του όλου αριθμού των Βουλευτών είναι εβδομήντα πέντε και στη διαδικασία έναρξης ενός νομοσχεδίου, όπως ξέρετε, πάντοτε η Βουλή αποφασίζει για τη διαδικασία και για τις συνεδριάσεις. Πάντοτε παίρνουμε απόφαση. Επομένως δεν μπορεί μια τέτοια απόφαση να ληφθεί χωρίς την απαρτία. Και θα πρέπει όλοι σε αυτό να πειθαρχήσουμε. Και οι πολίτες μας έχουν εκλέξει για να είμαστε εδώ, όχι για να μην είμαστε. Δεν είναι απαράδεκτο να πρέπει να είμαστε εδώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Εσείς δεν είστε στην ώρα σας. Σε εμάς κάνετε παρατηρήσεις;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Σε μας κάνετε παρατηρήσεις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Παρακαλώ, δώστε τον λόγο στον κ. Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μα, καλά, σοβαρολογείτε; Όταν όλοι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι από όλα τα κόμματα συμφωνούν για τη διαδικασία, πρέπει να έχουμε ογδόντα; Τι είναι αυτά, δηλαδή; Πού βρισκόμαστε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Μα, βλέπετε ότι δεν συμφωνούν, κύριε Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Όταν δεν συμφωνούν, υπάρχουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ήδη κάνουμε είκοσι λεπτά συζήτηση για τη διαδικασία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, υπάρχουν οι πλειοψηφίες που δεν τις αμφισβητεί κανένας. Αν τρία ή τέσσερα κόμματα συμφωνούν ή η Κυβέρνηση από μόνη της, υπάρχει η αρχή της δεδηλωμένης. Πώς να το πούμε;

Και, δεύτερον, αν η αντίληψή σας είναι –κι εσάς και άλλων– ότι οι Βουλευτές πρέπει να είναι κλεισμένοι από το πρωί μέχρι το βράδυ μέσα στη Βουλή, εμείς διαφωνούμε ριζικά. Πρέπει να είναι κοντά στον λαό και στη Βουλή φυσικά, όταν χρειάζεται να είναι εδώ. Τι θα γίνει, δηλαδή, τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Γι' αυτό τον λόγο....

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεν ξέρω αν συμφωνούν εδώ μέσα και οι Βουλευτές, δηλαδή αν πρέπει να παρατήσουν τα προβλήματα τα κοινωνικά και να είναι όλη την ημέρα μέσα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Πρέπει ίσως να ασχοληθώ με το να τα λύσουν μέσα από τη Βουλή με τη νομοθεσία.

Όμως, φυσικά, οι Βουλευτές πρέπει να είναι δίπλα στους πολίτες και μέσα στην κοινωνία. Γι' αυτό η Βουλή καλό είναι να μη συνεδριάζει οργισμένα και να δίνει το δικαίωμα και το περιθώριο αυτό στους Βουλευτές. Από την άλλη πλευρά, όταν νομοθετεί η Βουλή, δεν μπορεί οι Βουλευτές να είναι αλλού, γιατί κάποιος μας έχουν στείλει εδώ, ώστε υπεύθυνα να τοποθετούμαστε και να ψηφίζουμε και να μιλάμε.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Ιωάννης Λαγός από τη Χρυσή Αυγή και η κ. Αντιγόννη Λυμπεράκη από το Ποτάμι.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Δίνω τον λόγο με τη σειρά που έχει ζητηθεί και γι' αυτό έχουμε παραβιάσει και τη σειρά των κομμάτων. Δεύτερος μίλησε ο κ. Κουτσούκος, ενώ είναι έβδομος, και εν συνεχεία ο κ. Παφίλης.

Τον λόγο έχει ο κ. Λαγός.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, επειδή συζητάμε εδώ πέρα ένα νομοσχέδιο, συζητάμε για δημοκρατικές και ανθρώπινες ευαισθησίες και ακούω και μέσα στη Βουλή τόση ώρα που μιλάμε για τους νόμους που πρέπει να ισχύουν, θέλω να τονίσω για άλλη μία φορά εδώ πέρα ότι υπάρχει η μεγαλύτερη καταπίεση νόμου που γίνεται μέσα στο Κοινοβούλιο.

Τρεις Βουλευτές εκλεγμένοι της Χρυσής Αυγής -ο Γιώργος ο Γερμενής, ο Νίκος ο Κούζουλος και ο Ηλίας Κασιδιάρης- θα ήθελαν να είναι παρόντες εδώ, είχαν δηλώσει να είναι ομιλητές και τους στερείται «ετσιθελικά» το δικαίωμα να μιλήσουν. Μιλάμε για τις άδειες που μπορεί να παίρνει ο κάθε τρομοκράτης και για τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχει ο κάθε εγκληματίας, ο κάθε βιαστής, ο κάθε λαθρομετανάστης, ο νόμιμος εκλεγμένος Βουλευτής της Χρυσής Αυγής, όμως, δεν μπορεί να είναι εδώ παρών.

Απαίτούμε ως Χρυσή Αυγή αυτήν τη στιγμή –ο κύριος Υπουργός είναι εδώ πέρα κιόλας- να γίνει παρέμβαση και να έλθουν οι

άνθρωποι αυτοί είτε σήμερα το απόγευμα είτε και αύριο, ώστε να παραστούν και να πουν τις απόψεις τους.

Αυτή είναι η δημοκρατία που ζούμε. Μας βάλανε φυλακή άδικα. Τουλάχιστον, αυτοί οι άνθρωποι ας είναι εδώ.

Αν –το είπα πάλι χθες, θα το πω ξανά και σήμερα– οι δικές σας ψήφοι μετράνε αλλιώς και οι δικές μας μετράνε αλλιώς, να μας το πείτε να το ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Τον λόγο έχει η κ. Αντιγόνη Λυμπεράκη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ: Κυρία Πρόεδρε, εμένα δεν μ' ενδιαφέρει το τηλεοπτικό σόου και οπωσδήποτε πιστεύω ότι πρέπει να έχουμε όσο πιο πολύ χρόνο γίνεται για τους Βουλευτές και τις Βουλευτές.

Όμως, νομίζω ότι υπάρχει ένα θέμα ουσίας και το θέμα της ακρίβειας στην έναρξη των συνεδριάσεων θεωρώ ότι είναι θέμα ουσίας, θέμα πολιτικού ήθους και, ειλικρινά, πιστεύω ότι πρέπει να γίνεται μία προσπάθεια και από εσάς. Καταλαβαίνω ότι στο γραφείο σας μπορεί να κοιτάτε πόσοι είναι στη Βουλή. Είναι, όμως, πολύ καλύτερο για το πνεύμα συνεργασίας μέσα στη Βουλή να είμαστε στην Έδρα σας και να ξεκινάμε στην ώρα μας.

Όσο για την ώρα της έναρξης –το 10.00' το πρωί– ήταν γνωστό από την περασμένη εβδομάδα ότι υπήρχε μία Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία είναι και πολύ πολυπληθής. Πέρασα από εκεί, αλλά δεν μπορούσα να μείνω, γιατί έπρεπε να είμαι εδώ. Τουλάχιστον, αν το κανονίζατε να αρχίσουμε στις 11.00', θα ήταν πιο καλό. Θα έλεγα, λοιπόν, στο μέλλον να μη συμπίπτει με επιτροπές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Συμφωνώ απόλυτα, κυρία Λυμπεράκη, ότι δεν πρέπει να συμπίπτουν οι επιτροπές με την Ολομέλεια. Αυτή είναι και η επιδίωξη όλο αυτό το διάστημα.

Δυστυχώς, για σήμερα μεν αυτό δεν κατέστη εφικτό. Για αύριο, που υπάρχει πάλι επιτροπή στις 10.00' η ώρα, προσδιορίσαμε τη συζήτηση στις 12.00'.

Ωστόσο, είμαι βέβαιη, γιατί ήδη έρχονται σχετικά αιτήματα από όλες τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες, ότι θα υποβληθεί το αίτημα να συνεδριάσουμε νωρίτερα, γιατί πάρα πολλοί Βουλευτές θα θέλουν να αναχωρήσουν νωρίτερα. Το λέω για να είμαστε και δίκαιοι και σαφείς.

Από την άλλη, θα σας πω το εξής: Σε ό,τι με αφορά και ως Πρόεδρο της Βουλής, την εικόνα «εγκρίνεται κατά πλειοψηφία» με τρεις Βουλευτές μέσα, οι οποίοι σιωπούν, αυτή η Βουλή δεν θα την επαναλάβει. Είναι τραυματική και για τους Βουλευτές και για τη Δημοκρατία.

Η κ. Γεροβασίλη έχει ζητήσει τον λόγο.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ζητούσα τον λόγο πριν για να απευθυνθώ στους συναδέλφους να σταματήσουμε, καθώς επί της ουσίας δεν διαφωνούμε στη διαδικασία, και να προχωρήσουμε. Έχουμε μπροστά μας εξέλιξη σοβαρού νομοσχεδίου. Θα χρειαστούμε πάρα πολύ χρόνο. Ας διευκολύνουμε και να μη δημιουργούμε θέματα, όταν δεν είναι απαραίτητα και όταν δεν είναι αναγκαία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τη μία ώρα εμείς τη χάσαμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε την κ. Γεροβασίλη για τα είκοσι δευτερόλεπτα που μίλησε.

Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός, ο κ. Νίκος Παρασκευόπουλος, Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για να εισηγηθεί επί της αρχής του νομοσχεδίου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, παίρνοντας τον λόγο θα ήθελα να αναφερθώ στο διαδικαστικό θέμα, το οποίο προέκυψε προηγουμένως και το οποίο αφορά οπωσδήποτε το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Έχω αποφύγει και θα αποφεύγω πάντοτε να παίρνω θέση σε ζητήματα συγκεκριμένα και εξατομικευμένα. Όμως, γενικά, επί του δέοντος, πιστεύω ότι σε κρίσιμες συνεδριάσεις και ζητήματα της Βουλής θα πρέπει να χορηγείται άδεια σε κρατούμενους Βουλευτές, προκειμένου να παρίστανται.

Το νομοσχέδιο, το οποίο συζητείται σήμερα έχει ως κεντρικό

του θέμα τις συνθήκες στις ελληνικές φυλακές και τη συμμόρφωση των κρατουμένων σε αυτές. Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει σε πολλές περιπτώσεις την ελληνική Βουλή και την ελληνική κοινωνία τις τελευταίες δεκαετίες. Υπάρχουν νομοθετικά έργα και προϊόντα χωρίς επιτυχία.

Νομίζω ότι ένας λόγος της αποτυχίας των προηγούμενων προπαθειών είναι ότι δεν αφορούσαν τον μεγαλύτερο πληθυσμό των φυλακών, που είναι οι κρατούμενοι με ποινές κακουρηγιατικές. Πλέον στις φυλακές μας οι κρατούμενοι για πλημμελήματα είναι ελάχιστοι. Αυτό προσπαθεί να δει με προσοχή και να διορθώσει το παρόν νομοσχέδιο.

Πρέπει να πω ότι μια πρόσθετη αφορμή για την κατάρτιση και εισήγηση του νομοσχεδίου αυτού είναι το γεγονός ότι η χώρα μας έχει αντιμετωπίσει πια για το θέμα αυτό μια διεθνή πίεση. Η πίεση υπάρχει από τον ΟΗΕ, ο οποίος το 2009 στις εργασίες του κάλεσε τουλάχιστον οι κρατούμενοι, οι οποίοι έχουν ειδικά προβλήματα υγείας, να αντιμετωπίζονται νομοθετικά με ταχύτερες απολύσεις. Αυτό το πρόβλημα το έχουμε εδώ στη χώρα μας.

Σημαντικό πρόβλημα για τη χώρα μας συνιστούν οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Βασανιστήρια, της γνωστής CPT, η οποία και αυτή τη στιγμή βρίσκεται στη χώρα μας από προχθές, για να κάνει έλεγχο των συνθηκών στις ελληνικές φυλακές. Έχουμε, λοιπόν, αγωνία για τα πορίσματά της.

Η επιτροπή αυτή έχει θυμίσει πρόσφατα ότι η βαρύτερη παρατήρηση που μπορεί να κάνει είναι η δημόσια δήλωση σε βάρος μιας χώρας, στην περίπτωση που αυτή δεν συνεργάζεται για τη βελτίωση των συνθηκών. Η αρχή αυτή έχει στην ιστορία της χρησιμοποιήσει έξι φορές το «όπλο» της δημόσιας δήλωσης, δύο φορές για την Τουρκία, τρεις φορές για τη Ρωσία –για την περίπτωση της Τσετσενίας– και μία φορά για τη χώρα μας, το 2011.

Αναφέρεται ειδικά στη δήλωσή της στον υπερπληθυσμό των φυλακών, στην έλλειψη ιατρικής φροντίδας, στην έλλειψη προσωπικού και στις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κύριε Υπουργέ, με συγχωρείτε.

Θα παρακαλέσω τους συναδέλφους να μη μιλούν δυνατά και τόσο επιδεικτικά. Παρακαλώ, όποιος θέλει να μιλήσει μπορεί να εξέλθει της Αιθούσης, κύριε Γρηγοράκο, κύριε Κωνσταντινόπουλε, κυρία Γεννηματά, και να κάνετε έξω τη συζήτηση. Είναι φοβερά οχληρό για τον ομιλητή να υπάρχει αυτή η διαρκής οχλαγωγία. Σας παρακαλώ!

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Σας ευχαριστώ.

Επίσης, η χώρα μας έχει ήδη να αντιμετωπίσει και οικονομικά καταδίκες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τις συνθήκες κράτησης και την αδυναμία περίθαλψης των κρατουμένων. Από το έτος 2011 οι καταδίκες είναι έντεκα και η χώρα μας οφείλει να πληρώσει γι' αυτές 1.423.000 ευρώ συν τους τόκους.

Εκθέτω το επιχείρημα όχι επειδή θα έπρεπε να ήταν το βαρύτερο. Το βαρύτερο είναι ότι η χώρα μας έχει αυτές τις συνθήκες, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό ντροπιάζουν τον πολιτισμό της.

Ωστόσο, επειδή πολλοί συνηθίζουν να προσέχουν το οικονομικό επιχείρημα περισσότερο από άλλα, το εκθέτω και προσθέτω ότι εκτός από αυτά τα 2.000.000 ευρώ περίπου, τα οποία έχουμε να πληρώσουμε για καταδίκες για τις συνθήκες στις φυλακές με βάση έντεκα αποφάσεις, αυτήν τη στιγμή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εκκρεμούν εκατόν ενενήντα μία υποθέσεις που αφορούν το ίδιο θέμα. Πρέπει να σας πω ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο λόγω του παρελθόντος της χώρας μας αποδίδει προτεραιότητα σε αυτές τις υποθέσεις.

Εκτός βέβαια από τους διεθνείς φορείς, οι οποίοι βλέπουν με πολλή προσοχή τις συνθήκες στις φυλακές της χώρας μας, πρέπει να θυμίσω σε όσους ήταν παρόντες ότι κατά την ακρόαση φορέων που έγινε κατά τη διάρκεια των εργασιών στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, οι φορείς οι οποίοι προσήλθαν τάχθηκαν στη μεγάλη τους πλειονότητα υπέρ του νομοσχεδίου. Από τους δεκαπέντε παρόντες οι δεκατρείς ήταν με έμφαση υπέρ του νομοσχεδίου. Και υπενθυμίζω ότι πρόκειται για φορείς αρμόδιους και με σχέση εκπροσώπησης με πολλά άλλα μέλη που ερ-

γάζονται στα πλαίσιά τους ή που ωφελούνται από τις υπηρεσίες τους, όπως ο Συνήγορος του Πολίτη, οργανισμοί κατά των ναρκωτικών, η Ομοσπονδία των Φυλακών, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, η Ένωση των Εισαγγελέων, η Ένωση Επιμελητών Ενηλίκων. Πολλοί άλλοι φορείς ήρθαν. Επιφυλάξεις υπήρξαν από δύο μόνο από τους δεκαπέντε και αυτές βεβαίως εποικοδομητικές και προσεκτικές.

Περνώντας στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου, θα ήθελα να πω ότι οι κατευθύνσεις είναι δύο. Η μία είναι η βελτίωση των συνθηκών στις φυλακές, η βελτίωση των όρων κράτησης. Εδώ εντάσσονται η αλλαγή που αφορά τα σωφρονιστικά καταστήματα Γ' τύπου και η αλλαγή που αφορά τον εγκλεισμό των ενηλίκων. Το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου υπηρετεί μια προσπάθεια αποσυμφόρησης μέσω λελογισμένων και διαβαθμισμένων κατά τη βαρύτητα της ποινής απολύσεων.

Πρέπει να πω κατ' αρχάς ότι κατά τη διάρκεια των εργασιών στην επιτροπή έγιναν δεκτές κάποιες τροπολογίες από τη δική μου την πλευρά. Βεβαίως, η μία είναι δική μου τροπολογία –δεν ακριβολογώ λέγοντας ότι έγινε δεκτή- και αφορά τη δυνατότητα κατ' οίκον κράτησης οικείων συγκατηγορουμένων κατά τη διάρκεια της προδικασίας της ποινικής δίκης.

Οι δύο άλλες προήλθαν από Βουλευτές της Αντιπολίτευσης. Η μία αφορά τη διάπαση του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, το οποίο είναι ευρύ και αφορά το σύνολο των ρυθμίσεων που εντάσσονται στον Ποινικό Κώδικα. Διασπάστηκε το άρθρο 2 και πλέον αυτοτελώς μπορεί να ψηφιστεί ένα μέρος των ρυθμίσεων του. Αυτό οδήγησε, βέβαια, σε μια γενική αναρρύθμιση στο νομοσχέδιο αναγκαστικά.

Η τελευταία πρόταση που έχει υποβληθεί και έγινε δεκτή και από τη δική μου την πλευρά και έχει κατατεθεί είναι η πρόταση που αφορά την ηλεκτρονική επιτήρηση κατηγοριών αναπήρων κρατουμένων, οι οποίοι θα κρατούνται κατ' οίκον, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις.

Περνώ στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου. Θα ήθελα να διευκρινίσω κάποιες παρανοήσεις, οι οποίες είναι σαφείς σε εμένα ότι έχουν λάβει χώρα μέχρι τώρα, σύμφωνα με όσα έχω ακούσει και κατά τη διάρκεια των εργασιών στην κοινοβουλευτική επιτροπή.

Η μία παρανόηση είναι ότι το νομοσχέδιο αυτό εισηγείται τον ανθρωπισμό ερήμην ή σε βάρος της ασφάλειας. Πρόκειται περί λάθους. Το νομοσχέδιο αυτό ενισχύει ταυτόχρονα τον ανθρωπισμό στις φυλακές αλλά και την ασφάλεια. Ως παράδειγμα αναφέρω την πρόταση κατάργησης των φυλακών Γ' τύπου, η οποία μας οδηγεί στο καθεστώς που προέβλεπε πτέρυγες υψίστης ασφαλείας διάσπαρτες στη χώρα. Θα εξηγήσω αναλυτικότερα ότι το καθεστώς της διάσπαρτης κράτησης σε πτέρυγες ασφαλείας για πολλούς λόγους είναι κατά πολύ ασφαλέστερο από τη συγκέντρωσή τους σε έναν χώρο.

Θα ήθελα, όμως, να πω και κάτι άλλο, αναφερόμενος σε ένα βιβλίο, στο οποίο έγινε πολλές φορές αναφορά κατά τη διάρκεια των εργασιών της επιτροπής. Ο Μισέλ Φουκώ στο βιβλίο του «Επιτήρηση και Τιμωρία» θυμίζει –και με έμφαση το σημειώνει- ότι η υποτροπή προς το έγκλημα είναι ένα είδος εκδίκησης των εγκληματιών για τις κακές συνθήκες της κράτησής τους.

Αυτό σημαίνει ότι, εάν οι συνθήκες κράτησης βελτιώνονται, έχουμε μικρότερα ποσοστά υποτροπής, λιγότερη εγκληματικότητα, περισσότερη ασφάλεια. Περισσότερος ανθρωπισμός, λοιπόν, και περισσότερη ασφάλεια, διότι οι άνθρωποι, οι οποίοι βγαίνουν μέσα από ανθρώπινες συνθήκες δεν εγκληματούν με τα ίδια στατιστικά υψηλά ποσοστά σε σχέση με εκείνους οι οποίοι ήταν στις αντίστροφες συνθήκες.

Ένα άλλο ερώτημα: Γιατί τόση σπουδή για το νομοσχέδιο αυτό; Νομίζω ότι θα αρκούσε η απαρίθμηση όλων των διεθνών οργανισμών, οι οποίοι μας καταδικάζουν ηθικά και δικαστικά, για να καταλάβει κανείς πόσο επείγον είναι το θέμα. Και θυμίζω ότι ακόμα και αυτήν τη στιγμή βρίσκεται εδώ η Επιτροπή Ελέγχου των Βασανιστηρίων.

Θα ήθελα, όμως, να πω το εξής γενικόλογό: Οι προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η κακομεταχείριση, η εξευτελιστική συμπεριφορά –αυτό είναι το σκεπτικό του άρθρου 3-, η μείζων πρόταση επί τη βάση της οποίας καταδικαζόμαστε, όλα αυτά δεν

μπορούν να περιμένουν. Η προσβολή της αξιοπρέπειας δεν είναι σαν ένα χαλασμένο εμπόρευμα, για το οποίο είμαστε χαρούμενοι ή ευχαριστημένοι εάν αφορά τρία είδη και όχι τέσσερα ή αν τα εμπόρευματα που είναι χαλασμένα είναι εκατό και όχι διακόσια. Καθεμία περίπτωση προσβολής της αξιοπρέπειας για τον πολιτισμό μας, για τη χώρα μας είναι κανονία και δεν πρέπει να ακούσουμε άλλη.

Επιπλέον, θα ήθελα να πω ότι ένα επιχείρημα, το οποίο και σε εμένα ακούγεται λογικό και έχει υποστηριχθεί κατ' επανάληψη, είναι γιατί να υπάρξουν απολύσεις και να μην έχουμε βελτίωση των συνθηκών περίθαλψης στις φυλακές.

Λογικό είναι. Αυτό θέλουμε και εμείς και το προσπαθούμε και έχουμε προσπαθήσει να αναβαθμίσουμε τις συνθήκες περίθαλψης στις φυλακές και τις νοσηλευτικές και τις συνθήκες κράτησης ανηλίκων.

Κυρίες και κύριοι, όμως, αυτό το προσπαθεί επί δεκαετίες η ελληνική κοινωνία. Επί δεκαετίες γίνεται λόγος για τη δημιουργία ενός σύγχρονου νοσηλευτηρίου μέσα στο σωφρονιστικό μας σύστημα ή για την αναβάθμιση των συνθηκών κράτησης των ανηλίκων. Το προσπαθούμε. Θα ήταν δυνατόν αυτό το οποίο δεν επιτεύχθηκε επί δεκαετίες, να επιτευχθεί μέσα σε λίγους μήνες; Είναι αδύνατον. Και μάλιστα με συνθήκες οικονομικής κρίσης, με τις οποίες θα παλέψουμε μεν, αλλά δυσκολεύουν οπωσδήποτε τουλάχιστον την ταχύτητα, με την οποία θα βελτιωθεί η κατάσταση.

Δεν μπορούσαμε, λοιπόν, δεν είχαμε ηθικό δικαίωμα να πούμε ότι αυτό το οποίο επί δεκαετίες δεν κατορθώθηκε να γίνει, εμείς θα προσπαθήσουμε να το κάνουμε με τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα και μέχρι τότε ας βρίσκονται μέσα σε αναξιοπρεπείς συνθήκες οι κρατούμενοί μας.

Ειπώθηκε ότι το νομοσχέδιο είναι αποσπασματικό. Βεβαίως. Δεν πρόκειται για μία μεταρρύθμιση του Σωφρονιστικού Κώδικα ή του Ποινικού Κώδικα. Πρόκειται για ορισμένες διατάξεις.

Υπάρχει όμως συνοχή. Υπάρχει ένα κεντρικό θέμα, το οποίο σας ανακρίνωσα στην αρχή και δεν πρόκειται να το επαναλάβω. Θυμίζω, εν πάση περιπτώσει, ότι το νομοσχέδιο αυτό έχει ρυθμίσεις, οι οποίες αποβλέπουν ιδίως στις συνθήκες κράτησης ή στην ταχύτερη απόλυση κρατουμένων που ανήκουν σε κατηγορίες όπως οι ανήλικοι, οι υπερήλικες, οι ασθενείς, οι ανάπηροι, οι εξαρτημένοι από ναρκωτικά και οι φιλοξενούμενοι αλλοδαποί, η ποινή των οποίων έχει τελειώσει, αλλά βρίσκονται ακόμη στα κελιά. Επομένως η συνοχή υπάρχει.

Άκουσα και διάφορα άλλα, τα οποία είναι οφθαλμοφανώς αβάσιμα, ότι «τους απολύετε όλους», «τους βγάζετε όλους». Είναι προφανές, με την ανάγνωση του νομοσχεδίου, ότι οι ρυθμίσεις είναι διαβαθμισμένες, ότι αφορούν διαφορετικές κατηγορίες κρατουμένων, ότι προβλέπουν χρονικό όριο παραμονής στη φυλακή πριν εφαρμοστούν οι απολύσεις, ότι υπάρχουν εγγυήσεις εφαρμογής και για τον χρόνο μετά την απόλυση, αλλά και εγγυήσεις επιβολής, αφού έχουμε δικαστικές κρίσεις για την επιβολή τους.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, για μια απότομη απόλυση-απελευθέρωση όλων, αλλά για μια σταθμισμένη πολιτική απόλυσης υπό όρους, η οποία εφαρμοζόταν ανέκαθεν στη χώρα μας. Τι προβλέπει παγίως ο Ποινικός Κώδικας από το 1950; Την πολιτική των απολύσεων. Και κατά καιρούς έχουμε και ειδικές ρυθμίσεις, όταν υπάρχουν ειδικές ανάγκες, που εισφέρουν συνήθως κάποιες ελαφρότερες περιστάσεις για την απόλυση.

Προσθέτω το εξής: Κατά κόρον ειπώθηκε –και μέσα από τις εργασίες της Βουλής- ότι αυτό το νομοσχέδιο περιλαμβάνει φωτογραφικές διατάξεις. Βεβαίως, δεν συζητώ και για τον Τύπο, όπου αυτό το επιχείρημα κυκλοφόρησε ευρύτατα. Θέλω, λοιπόν, να σας πω ότι όποτε και αν γίνονται στη νομοθεσία μας ελαφρυντικές μεταρρυθμίσεις ή που έχουν ως αντικείμενο την αποποινικοποίηση, πάντοτε κάποιοι κρατούμενοι ευνοούνται, διότι είτε θα υπάρξει μία ταχύτερη παραγραφή λόγω της απόλυσης, είτε θα υπάρξει μία άμεση απόλυση λόγω της αποποινικοποίησης, η οποία επέρχεται. Εάν θέλαμε να μην έχουμε καθόλου διατάξεις, οι οποίες να φαίνονται ότι αφορούν κάποιες συγκεκριμένες κατηγορίες, τότε θα έπρεπε να μην έχουμε ποτέ ελαφρυντικές μεταρρυθμίσεις. Οι ελαφρυντικές μεταρρυθμίσεις πάντοτε οδηγούν

γούν σε κάποιες απολύσεις.

Το θέμα, λοιπόν, δεν είναι αυτό, δηλαδή το αν ευνοούνται από τη νομοθεσία κάποιες κατηγορίες, αλλά το αν όντως αυτές είναι φωτογραφικές ρυθμίσεις, δηλαδή αν αφορούν μόνο μία περίπτωση. Η κριτική αφορά κυρίως τη ρύθμιση που αναφέρεται στους ανάπηρους ισοβίτες. Ακούστηκε, επίσης, η ίδια κριτική και με τους ίδιους οξείς χαρακτηρισμούς και για την τροπολογία, την οποία κατέθεσα που αφορά τη δυνατότητα της κατ' οίκον κράτησης των οικείων συγκατηγορουμένων προσώπων.

Θα αναφερθώ, λοιπόν, στις δύο αυτές συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Η πρώτη που αφορά τους ανάπηρους αναφέρεται σε δύο ανθρώπους που βρίσκονται μ' αυτό το υψηλό ποσοστό αναπηρίας, το 80%, στο νοσηλευτικό κατάστημα του Κορυδαλλού. Αφορά όμως –όπως συμπληρώθηκε και διευκρινίστηκε και από την Ομοσπονδία των Φυλάκων και από εμένα προσωπικά στην ίδια συζήτηση της επιτροπής- και έναν υπολογισμό αριθμού κρατουμένων νοσηλευομένων σε νοσοκομεία άλλων περιοχών της χώρας.

Επίσης, η ίδια ρύθμιση δεν αφορά μόνο όσους έχουν βρεθεί στις ελληνικές φυλακές σήμερα, ανάπηροι όντες, με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% που έχουν συμπληρώσει τα δέκα χρόνια, αλλά αφορά κι εκείνους που τώρα έχουν οκτώ ή εννέα χρόνια και θα ωφεληθούν με ταχύτερη έξοδο, εφόσον συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις.

Επομένως, οι ευνοούμενοι είναι πολλοί. Ελπίζω η διάταξη να μακροημερεύσει οπότε θα αφορά και άλλους στο μέλλον.

Η διάταξη η οποία αφορά τη δυνατότητα του συμβουλίου με δικαστική κρίση και όχι με ρύθμιση, η οποία κατά το νομοσχέδιο να είναι υποχρεωτική και αυτόματη, να επιβάλλει την κατ' οίκον κράτηση αντί της προσωρινής κράτησης σε οικείους που συγκατηγορούνται και τέλεσαν την πράξη τους από μία αίσθηση υποχρέωσης προς τους συγκατηγορουμένους, όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορεί παρά να αφορά μεγάλο αριθμό κατηγορουμένων, οικείων συγκατηγορουμένων στα ελληνικά δικαστήρια. Το ξέρετε ότι είναι πολλοί.

Επίσης, φαντάζομαι ότι εύκολα υποθέτει ο καθένας το πόσο πολλοί μπορούν να βρεθούν οικείοι συγκατηγορούμενοι στο μέλλον. Μία ρύθμιση που αποβλέπει σ' αυτήν την κατηγορία με εγγύηση δικαστικής κρίσης, αφορά ένα πολύ μεγάλο αριθμό περιπτώσεων –θα έλεγα, έναν αμέτρητο αριθμό περιπτώσεων- και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ονομαστεί φωτογραφική.

Πάντως, θα ήθελα επ' αυτού να πω και κάτι ακόμα. Αν υποθέσουμε ότι μία ελαφρυντική ρύθμιση αφορούσε μόνο έναν άνθρωπο, ο οποίος βασανίζεται και ο οποίος βρίσκεται υπό συνθήκες κακομεταχείρισης και εξευτελισμού, τι θα λέγαμε; Θα λέγαμε να μην την κάνουμε, επειδή αυτή η ρύθμιση αφορά μόνο έναν άνθρωπο, ο οποίος βασανίζεται; Υπάρχει ποτέ πιθανότητα ένα διεθνές όργανο να μην υιοθετήσει μία ρύθμιση, επειδή ενδεχομένως οι ωφελούμενοι είναι λίγοι, όταν αυτή η ρύθμιση δικαιωματικά και πολιτιστικά είναι επιβεβλημένη;

Περνώ και στο τελευταίο θέμα που τέθηκε, το οποίο αφορά την κατηγορία, τη συκοφαντία -θα έλεγα- ότι κάποιες από αυτές τις ρυθμίσεις ενέχουν έναν διάλογο με τρομοκράτες, εγκληματίες και άλλους εξεγερμένους. Θα ήθελα να πω ότι οι πλείστες από τις ρυθμίσεις, τις οποίες περιλαμβάνει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είχαν προταθεί πριν από οποιαδήποτε αντίδραση ή κινητοποίηση υπάρχει αυτή τη στιγμή στην ελληνική κοινωνία ή στις φυλακές. Το νομοσχέδιο πρώτα καταρτίστηκε και μετά εμφανίστηκαν οι αντιδράσεις.

Έχουμε, ωστόσο, δύο ρυθμίσεις του νομοσχεδίου, οι οποίες όντως είχαν επίκαιρες αφορμές και δεν συντάχθηκαν επί τη βάσει παγίων αναγκών. Η μία είναι η τροποποίηση του άρθρου 312 του Ποινικού Κώδικα για τη συνεχή σκληρή συμπεριφορά – συνδυάστηκε με τον όρο bullying, όχι από εμένα- και η άλλη είναι η ρύθμιση που αφορά την προσωρινή κράτηση των συγγενών συγκατηγορουμένων, για την οποία ήδη σας μίλησα. Όντως, εδώ είχαμε επίκαιρες αφορμές για τη νομοθεσία που δεν οδήγησαν σε φωτογραφικές διατάξεις, γιατί αφορούν πολλούς. Είναι πρώτη φορά που έχουμε ρυθμίσεις, οι οποίες εισάγουν εξαιρέσεις και εισάγουν νομοθετήματα με βάση κοινωνικά αιτήματα της εποχής; Είναι πρωτοφανές θέμα το να γίνεται διάλογος με κρατου-

μένους ή να γίνεται διάλογος με εξεγερμένους οπουδήποτε;

Θυμίζω ότι το 1990 -η δεκαετία του '80 ήταν περίοδος, βεβαίως, καταλήψεων και διαδηλώσεων, ήμασταν τότε σε εκείνο το κλίμα- έγινε μία μεγάλη εξέγερση στις φυλακές Κορυδαλλού. Η εξέγερση είχε ως αποτέλεσμα οι κρατούμενοι να καταλάβουν τις φυλακές, να βάλουν φωτιές, να αρνούνται να αποχωρήσουν εάν ο Υπουργός δεν προχωρούσε σε διάλογο μαζί τους. Και τότε ο Τύπος σε μεγάλο βαθμό φώναζε «Να μπει η Αστυνομία στις φυλακές», «Είναι αδιανόητος ο διάλογος με τους διπλούς εγκληματίες», εγκληματίες επειδή είναι μέσα στη φυλακή και εγκληματίες επειδή εξεγείρονται εκεί και διαπράττουν πάλι αξιόποινες πράξεις.

Ένας εμπνευσμένος και καλλιεργημένος Υπουργός της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος ήταν τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος, έκλεισε τα αφτιά του στις σειρήνες που έλεγαν «Να μπει η Αστυνομία μέσα να λύσει το πρόβλημα» και έκανε διάλογο με τους κρατούμενους. Πώς τον έκανε; Κάλεσε εκπροσώπους των κρατουμένων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και μίλησε μαζί τους –πέντε ήταν. Ο ένας, τουλάχιστον από ό,τι θυμάμαι, ήταν και ανθρωποκτόνος. Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος τους έλεγε και πίστες. Συζήτησε μαζί τους. Στη συνέχεια, ως προϊόν του διαλόγου προέκυψε ένα σχέδιο νόμου, το οποίο αντιμετώπιζε κάποιο από τα θέματα των κρατουμένων. Κάποιες από αυτές τις ρυθμίσεις έγιναν δεκτές τότε και κάποιες έγιναν αργότερα από έναν άλλο τολμηρό Υπουργό Δικαιοσύνης, τον Γεώργιο Κουβελάκη.

Το 1996 είχαμε το ίδιο φαινόμενο, κατελημμένες τις φυλακές από εξεγερμένους κρατούμενους. Είχαμε το ίδιο σκηνικό, δηλαδή πίεση και από τον χώρο της πολιτικής και από τον χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης για επέμβαση της Αστυνομίας στον Άγιο Στέφανο της Πάτρας.

Ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, ο Ευάγγελος Βενιζέλος, προς τιμήν του, αντί να ζητήσει να μπει η Αστυνομία στις φυλακές της Πάτρας, έκανε διάλογο με τους κρατούμενους που ήταν εξεγερμένοι. Έστειλε τους εκπροσώπους του. Στο αυτοκίνητο που πήγε στην Πάτρα για να συζητήσει ήταν και ο Βουλευτής Ανδρέας Λοβέρδος. Έγινε η συζήτηση με τους κρατούμενους της Πάτρας. Προέκυψε ένα νομοθέτημα, ο ν. 2408/1996, ο οποίος δέχθηκε τα περισσότερα από τα αιτήματα των κρατουμένων.

Ο νόμος αυτός, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, καταξιώθηκε, διότι οι ρυθμίσεις του ισχύουν μέχρι σήμερα και έχουν γίνει ευπρόσδεκτες και από τους αρμόδιους και από την ελληνική κοινωνία.

Το ίδιο ισχύει και με τις προηγούμενες ρυθμίσεις που ξεκίνησαν με τον Αθανάσιο Κανελλόπουλο και κατέληξαν με τον Γεώργιο Κουβελάκη. Αυτές, λοιπόν, ισχύουν μέχρι σήμερα και είναι ευπρόσδεκτες, ενώ αποτελούν ένα παράδειγμα του γεγονότος ότι οι ρυθμίσεις, οι οποίες θεσπίζονται και ψηφίζονται, καταξιώνονται ή όχι με βάση το περιεχόμενό τους και όχι από το αν έγινε ή όχι διάλογος προηγουμένως. Και, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούν να καταλάβω στον ελληνικό πολιτισμό, στον σημερινό παγκόσμιο πολιτισμό πώς μπορεί ο διάλογος να εμφανίζεται ως κάτι το επάρατο. Όταν αναφέρθηκα στον «διάλογο ακόμα και με τους «κουκουλοφόρους»», είχα συμπληρώσει «αν έτσι μπορούμε να αποφύγουμε τη βία». Σε όλες τις αναφορές που έχουν γίνει σ' αυτή τη φράση, απαλείφεται το δεύτερο μέρος και απομένει μόνο η καταδίκη του διαλόγου.

Σας παρακαλώ πολύ να δείτε με προσοχή αυτό το νομοθέτημα και είμαι στη διάθεσή σας στη συζήτηση κατ' άρθρον για διευκρινίσεις ή για οποιοδήποτε άλλο αποτέλεσμα που θα προκύψει από τον διάλογο εδώ.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε πολύ τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και για την εισήγησή του αλλά και για το περιεχόμενό της.

Τον λόγο έχει η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ κ. Βασιλική Κατριβάνου.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Ευχαριστώ πολύ.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα επιγράφεται ως «Μεταρρυθμίσεις ποινι-

κών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις». Όμως, νομίζω ότι θα ήταν πιο σωστό να είχε γραφεί, όπως έχει γραφεί στον Τύπο, ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι το νομοσχέδιο που θέλει να βάλει τέλος στην ντροπή ή μάλλον στις ντροπές, γιατί οι ντροπές είναι πολλές.

Μιλάμε για φυλακές, οι οποίες για όσους από εμάς τις ξέρουμε –και πολλοί από εμάς τις επισκεπτώμαστε συνεχώς– είναι φυλακές που σακατεύουν αναπήρους, που κάνουν τους αρρώστους πιο αρρωστούς, που καθηλώνουν τους τοξικοεξαρτημένους και στιγματίζουν για πάντα τις ζωές των νέων παιδιών. Είναι φυλακές όπου υπάρχουν υπερήλικες. Έχω συναντήσει άνθρωπο που είναι πάνω από ενενήντα δύο χρονών με άνοια, ο οποίος έχει ξεχάσει τον λόγο που είναι μέσα στη φυλακή. Πρόκειται για φυλακές που «φιλοξενούν» αλλοδαπούς μετανάστες που έχουν εκτίσει την ποινή τους και έχει τελειώσει αυτό και επειδή δεν μπορούν να απελαθούν, παραμένουν εκεί έως και δεκαοκτώ μήνες παραπάνω.

Αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, αποτελεί ουσιαστικά μια ανάσα ανθρωπιάς, μια ανάσα δικαίου και εξορθολογισμού. Και όπως μας είπαν και όλοι οι φορείς, αυτή η αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού, με τους όρους που μπαίνει είναι απολύτως απαραίτητη για να στηθεί οποιαδήποτε παραπέρα δομική παρέμβαση στο σωφρονιστικό σύστημα, η οποία εξετάζεται, προχωράει και αποτελεί δέσμευση του Υπουργείου.

Θα έλεγα ότι για εμάς αποτελεί μεγάλη ανακούφιση, γιατί έχουμε δει, όπως έχει πει ο συνάδελφος κ. Ζαχαριάς –με τον οποίο πηγαίνουμε μαζί σε επισκέψεις– ότι οι άνθρωποι βασανίζονται. Στις φυλακές υπάρχει βασανισμός με κάθε τρόπο. Αυτή η κατάσταση προσβάλλει την αξιοπρέπεια του ανθρώπου και γι' αυτό, όπως είπε και ο κύριος Υπουργός, έχουμε καταδικαστεί επανειλημμένα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Αυτήν τη στιγμή έχουμε πρόστιμα περίπου 2.000.000, τα οποία βέβαια θα μπορούσαμε να έχουμε αξιοποιήσει για να καλυτερέψουν οι συνθήκες στις ελληνικές φυλακές, αντί να συνεχίζουμε να πληρώνουμε τις «καμπάνες». Θα ήταν ένας γενναίος συγχρονισμός το να ακολουθήσουμε το ευρωπαϊκό πρόταγμα, αυτό που λέει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, αφού θέλουμε να ακολουθούμε το πλαίσιο που τηρεί η Ευρώπη, όταν προασπίζεται τα δικαιώματα και τη δικαιοσύνη.

Αυτές τις μέρες η CPT επισκέπτεται τη χώρα μας –η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης Μεταχείρισης– και συντάσσει τη νέα έκθεσή. Όλες οι εκθέσεις που έχει κάνει είναι εξαιρετικά επιβαρυντικές για τη χώρα μας. Έτσι το νομοσχέδιο έρχεται εοπευσμένα για πάρα πολλούς λόγους και για να μη χάσουμε άλλες ζωές με αυτοκτονίες. Αυτό το νομοσχέδιο θα άφηνε έναν καρκινοπαθή με 80% αναπηρία, που δεν πρόλαβε και πέθανε μέσα στη φυλακή; Το επείγον είναι οι άνθρωποι που φεύγουν, είναι ο βασανισμός των ανθρώπων εκεί μέσα. Αυτό είναι το επείγον και αυτές είναι πάγιες θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και όλου του νομικού κόσμου, που συμφωνεί με αυτό, γιατί το ακούσαμε από τους φορείς.

Αυτό το νομοσχέδιο λοιπόν –που αποτελείται και από πάγιες θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ και το είχαμε εξαγγείλει– καταργεί τις φυλακές τύπου Γ', που ουσιαστικά είναι φυλακές εξόντωσης των ανθρώπων, περιστολής των δικαιωμάτων. Δεν έχουν καμμία σχέση με το σωφρονισμό και καμμία σχέση, ουσιαστικά, με την ασφάλεια. Όπως έχει διαπιστωθεί από την ευρωπαϊκή εμπειρία, αυτές οι φυλακές αυξάνουν τις υποτροπές, αυξάνουν τη βία μεταξύ κρατουμένων και μεταξύ σωφρονιστικών υπαλλήλων και κρατουμένων, αυξάνουν τη διαπλοκή, τη διαφθορά και το έγκλημα.

Το νομοσχέδιο αυτό ουσιαστικά περιορίζει την κράτηση ανηλίκων και την αντικαθιστά με αναμορφωτικά και εκπαιδευτικά μέτρα. Για μας είναι καίριο αυτό το ζήτημα, διότι δεν στιγματίζουμε τον ανήλικο. Αντίθετα, σαν πολιτεία, συνδράμουμε ώστε να μπορεί να στηριχθεί και να αναμορφωθεί με παιδαγωγική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε κατάλληλες δομές, που το νομοσχέδιο προβλέπει και την ίδρυσή τους. Δεν μπορούμε να τους αφήνουμε τους ανηλίκους μέσα σε αυτές τις συνθήκες μέχρι να ολοκληρωθούν αυτές οι δομές και αναγνωρίζουμε ότι πρέπει αυτές οι δομές να γίνουν άμεσα.

Ευνοεί με συγκεκριμένες προϋποθέσεις την απόλυση εύλωτων ομάδων, όπως υπερηλίκων, ασθενών, ανθρώπων με αναπηρία, που η κράτησή τους επιδεινώνει την υγεία τους. Όποιος έχει επισκεφθεί το νοσοκομείο φυλακών, ένα νοσοκομείο, όπου έχει οδηγήσει σε αυτοκτονίες και αυτοτραυματισμούς, που έχει υποδομή για εβδομήντα άτομα και είναι πάνω από διακόσια αυτά που είναι εκεί μέσα, με ελάχιστο προσωπικό, έχει φρίξει με τις συνθήκες, που ζουν οι άνθρωποι εκεί, έχει ντραπέι.

Το ίδιο και με το ψυχιατρείο. Εγώ όταν μπήκα στο ψυχιατρείο των φυλακών νομίζω πως μου πήρε πάρα πολύ καιρό να συνέλθω, διότι όσο πιο βεβαρημένοι ήταν οι ασθενείς στο ψυχιατρείο, τόσο πιο στοιβαγμένοι ήταν σε αδιανόητα κελιά, παρατημένοι, χωρίς να σηκώνονται, με τα ψυχοφάρμακα, εγκαταλελειμμένοι από τη μοίρα, χωρίς μόνιμο ψυχίατρο. Η ντροπή είναι το πιο ανώδυνο συναίσθημα που μπορώ να μοιραστώ μαζί σας.

Επίσης, δεν έχουμε ψυχιατρείο και νοσοκομείο για γυναίκες. Αυτοί οι άνθρωποι τι θα κάνουν; Θα μείνουν εκεί μέσα μέχρι να δημιουργηθούν νέες δομές; Και την παραλάβαμε αυτήν την κατάσταση!

Το νομοσχέδιο επίσης καθορίζει ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για την υπ' όρον απόλυση κρατουμένων και για την άμεση αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού των φυλακών. Αυτή είναι μια πάγια τακτική που κάνουν πολλές κυβερνήσεις και έχει γίνει και στο παρελθόν πολλές φορές.

Αυτήν τη στιγμή υπάρχουν εννιακόσιοι εβδομήντα εννέα ισοβίτες. Ένας, δηλαδή, στους δώδεκα κρατούμενους είναι ισοβίτης. Έχουμε ρεκόρ για την Ευρώπη. Έχουμε τον μεγαλύτερο αριθμό ισοβιτών σε όλη την Ευρώπη. Αυτό θα γίνει άπαξ. Είναι μια συνήθης πρακτική.

Προβλέπει ακόμη ρυθμίσεις για την ευνοϊκότερη εφαρμογή του νόμου που ψηφίσαμε σε αυτή τη Βουλή, του λεγόμενου νόμου Ρουπακιάτη, που προκρίνει τη θεραπεία και την απεξάρτηση των ανθρώπων που είναι τοξικοεξαρτημένοι αντί για τον στιγματισμό τους.

Επειδή έχουμε επαφές με το ΚΕΘΕΑ, με τον ΟΚΑΝΑ και με άλλες κοινότητες, θα ήθελα να πω ότι έχουμε ακούσει συγκλονιστικές ιστορίες ανθρώπων που αν έμεναν χωρίς στήριξη μέσα στις φυλακές θα είχαν καταστραφεί, ενώ με τη στήριξη που πήραν από αυτά τα προγράμματα, άλλαξαν, άνησαν. Ισχύει αυτό για κάθε άνθρωπο που έχει αυτή τη δυνατότητα να σωθεί.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, δίνει κίνητρα στους κρατούμενους για απεξάρτηση έξω από τη φυλακή. Η αποφυλάκιση γίνεται αφού έχει συμπληρωθεί η πρώτη φάση του προγράμματος μέσα στη φυλακή. Όπως είπα και πριν, αποφυλάκιζει φιλοξενούμενους, υπό απέλαση αλλοδαπούς, πεντακόσιους περίπου ανθρώπους που έχουν εκτίσει την ποινή τους και που συνεχίζουν να κρατούνται, γιατί δεν μπορούν να απελαθούν. Το νομοσχέδιο υποχρεώνει τις αρχές να προετοιμάσουν την απέλαση έγκαιρα ή να διαπιστώσουν ότι είναι ανέφικτη. Δεν μπορούμε να τους κρατάμε αν η απέλαση είναι ανέφικτη. Τι να κάνουμε; Έχουν τελειώσει την ποινή τους και δεν μπορούμε να τους βάλουμε κι άλλη ποινή πάνω στην ποινή.

Είναι, λοιπόν, μια δέσμη διατάξεων με πνεύμα ανθρωπισμού και δικαίου, η οποία συμπληρώνεται με τις τροπολογίες που έχει καταθέσει το Υπουργείο και εμείς, ως ΣΥΡΙΖΑ. Θα τα αναφέρω πολύ περιληπτικά, γιατί θα τα αναπτύξουμε και κατ' άρθρον. Είναι ο κατ' οίκον περιορισμός κράτησης συγγενών μέχρι και δεύτερου βαθμού κατά τη διάρκεια της προδικασίας, για πράξεις που τελεσθήκαν στην εκπλήρωση του κοινωνικού, συγγενικού καθήκοντος. Με απλά λόγια, ο νόμος λαμβάνει υπ' όψιν τις συνειδησιακές επιταγές αλλά και την κοινή λογική. Κατανοεί, δηλαδή, χωρίς όμως να απαλλάσσει. Κατανοεί, παραδείγματος χάριν, ότι μια μάνα δεν μπορεί να καταδώσει το παιδί της.

Συγχρόνως, καταθέσαμε δύο ακόμα τροπολογίες και μια σειρά άλλων, αλλά θα αναφερθώ στις δύο πιο επίμαχες. Η μια αφορά την κατάργηση του νομικού τερατοουργήματος, κάτι για το οποίο είχε συμφωνήσει όλος ο δημοκρατικός και νομικός κόσμος την περίοδο εκείνη. Αναφέρομαι στον περίφημο «κουκουλονόμο». Τότε, εξήντα τέσσερις δικηγόρικοί σύλλογοι, η Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων, ο Μανωλεδάκης, όλοι είχαν γράψει εναντίον. Ήταν επαίσχυντος, δεν βοήθησε σε τίποτα. Ποινικοποίησε την πο-

λιτική.

Επίσης, προτείνουμε να αλλάξει ο τρόπος λήψης DNA με τρόπο που να εναρμονίζεται με το Σύνταγμα, τις διεθνείς συμβάσεις και τις συστάσεις που μας δίνει η Αρχή Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις μέρες που προηγήθηκαν σε αυτήν τη συζήτηση, σε αυτό το πλαίσιο για το νομοσχέδιο, παρακολουθήσαμε από πλευράς Νέας Δημοκρατίας και αρκετών καναλιών, μια ολομέτωπη επίθεση. Κραυγές ανομίας, τρομοϋστερία, διαστρέβλωση. Τα κανάλια και η Νέα Δημοκρατία μετατράπηκαν και μετατρέπονται στους καλύτερους διαφημιστές των «γνωστών-αγνωστών», ενάντια στους οποίους διαρρηγνύουν τα ιμάτια τους. Προβάλλουν το παραμικρό ασήμαντο ή σημαντικότερο επεισόδιο σαν να το λαχταρούν. Τα επεισόδια της Μεγάλης Τρίτης παίζουν τρεις και τέσσερις μέρες «κονσέρβα», τα ίδια και τα ίδια. Και εγώ θα αναρωτιόμουν: Ποιος πριμοδοτεί πραγματικά την ανομία; Ποιος δημιουργεί αυτήν την αίσθηση ότι καigόμαστε, ότι χανόμαστε;

Είναι μια εκστρατεία τρόμου, θλιβερή και εξοργιστική, γιατί ακριβώς έρχεται και καλύπτει τη συζήτηση γι' αυτό το νομοσχέδιο, που αφορά τους πιο ανήμπορους και αδύνατους. Αυτή η βαρβαρότητα δεν αξίζει και δεν αναλογεί σε κανέναν. Θα ήθελα και το Ποτάμι και το ΠΑΣΟΚ να μη συμπορεύονται με αυτήν την τρομολαγνεία. Θα ήθελα πραγματικά να έχουν μια διαφορετική στάση σε αυτό το θέμα, γιατί είναι μια πολιτική προπαγάνδα τρόμου, δημαγωγίας και καταστροφολογίας, ακροδεξιά τακτική του κ. Σαμαρά, που ηττήθηκε στις εκλογές και δεν πάει μπροστά. Δεν μπορείς να κάνεις μόνον έτσι πολιτική.

Θα πρέπει να επικεντρωθεί η συζήτηση σε αυτό το νομοσχέδιο, για το οποίο όλοι έχουμε μεγάλες ευθύνες. Κυρίως, βέβαια, μεγάλες ευθύνες έχουν οι προηγούμενες κυβερνήσεις για τις συνθήκες τις οποίες τώρα παραλαμβάνουμε και τις οποίες όλοι πρέπει να βάλουμε ένα χέρι να τις αλλάξουμε.

Συγχρόνως, όμως, την προηγούμενη εβδομάδα, τη Μεγάλη Εβδομάδα, ακούσαμε και τις επιστημονικούς φορείς, εκπροσώπους Ενώσεων Δικαστών και Εισαγγελέων, σωφρονιστικών υπαλλήλων, οργανώσεων δικαιωμάτων, τους Συνηγόρους του Πολίτη και του Παιδιού. Η συντριπτική τους πλειοψηφία –δεκατρείς στους δεκατέσσερις- στάθηκαν με σαφήνεια υπέρ του νομοσχεδίου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή)

Θα ήθελα δυο λεπτά ακόμη, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Δεν έχει καν ολοκληρωθεί ο χρόνος σας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Σταχυολογώ.

Η Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων λέει: «Το νομοσχέδιο αποτελεί επανάληψη αντίστοιχων προηγούμενων ρυθμίσεων. Αυτές οι ρυθμίσεις επιβάλλονται και λόγω του αδιαχώρητου των φυλακών, αλλά και λόγω των συνεχών καταδικαστικών αποφάσεων εις βάρος της Ελλάδας από το Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

Ο Συνήγορος του Παιδιού λέει: «Αποδεχόμαστε πολύ θετικά τα μέτρα που αφορούν στους ανηλίκους και χαίρομαστε που οι Ενώσεις Δικαστών και Εισαγγελέων συμφωνούν.»

Ο Πρόεδρος του ΚΕΘΕΑ λέει: «Ο σημερινός νόμος εξειδικεύει με πολύ ευτυχή τρόπο θέματα τα οποία ήδη προϋπήρχαν στον νόμο του 2013.»

Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδας λέει: «Όσοι πιστεύετε ότι το παρόν νομοσχέδιο είναι χρήσιμο κάνετε λάθος. Δεν είναι απλώς χρήσιμο. Είναι εξαιρετικά απαραίτητο.»

Έχουμε, λοιπόν, όλους αυτούς τους φορείς από διαφορετικές αφετηρίες να στηρίζουν αυτό το νομοσχέδιο. Τι είναι όλοι τούτοι; Συριζαίοι; Φιλοτρομοκράτες; Οπαδοί της ανομίας;

Για μας και για μια ολόκληρη παράδοση φιλελεύθερων στοχαστών και αγώνων για τα δικαιώματα και την ελευθερία το σωφρονιστικό σύστημα πρέπει να στοχεύει στη στήριξη, στον σωφρονισμό και στην επανένταξη του ανθρώπου και όχι στην εξόντωση του, στη συντριβή του, στην εκδικητικότητα και στην αποκοπή του από την κοινωνία.

Αυτό δεν είναι μια προσέγγιση μόνο ανθρωπιστική. Είναι μια προσέγγιση ρεαλιστική, που πραγματικά στηρίζει και προάγει την ασφάλεια. Γιατί μόνο αν κοπεί ο φαύλος κύκλος που λέει «έγκλημα, τιμωρία, εξόντωση, εκδίκηση έναντι αυτού που θα βγει έξω, άρα και υποτροπή», μόνο αν σπάσει αυτός ο φαύλος κύκλος, πραγματικά μπορεί να στηριχθεί μια άλλη προσέγγιση που θα φέρνει μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα την ασφάλεια.

Άρα, όπως είπε ο Υπουργός, το νομοσχέδιο συμβάλλει στην ασφάλεια και στον ανθρωπισμό. Και τα δύο συνυπάρχουν και το ένα στηρίζει το άλλο. Πρέπει να επιλέξουμε πώς στεκόμαστε σ' αυτά τα πράγματα. Πρέπει να αξιοποιήσουμε πού η τιμωρία και η εξόντωση έφεραν πραγματικά αποτελέσματα.

Θα κλείσω με μια εικόνα που -το έχω ξαναπεί- για μένα είναι συγκλονιστική και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα. Τη Μεγάλη Πέμπτη στις φυλακές της Ρεμπίμπια της Ρώμης ο Πάπας Φραγκίσκος στην τελετή του Νιπτήρος έπλυνε και φίλησε τα πόδια δώδεκα κρατουμένων. Είναι ένας άνθρωπος που έχει τόση εξουσία. Σκεφτείτε πως τη χρησιμοποιεί και πως την αξιοποιεί και τι μήνυμα και τι προοπτική δίνει για μια κοινωνία: Μια προοπτική ανθρωπιάς και συγχώρεσης.

Έχουμε όλες και όλοι την ευθύνη τι μήνυμα θα δώσουμε, τι δομές θα βάλουμε και ποια κοινωνία ονειρευόμαστε. Αυτή ή θα δώσουμε μήνυμα μνησικακίας, βίας και εξόντωσης;

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε την κ. Κατριβάνου.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κικίλιας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι μπορούμε και να διαφωνούμε. Εδώ, όμως, υπάρχει δομική διαφωνία.

Κύριε Υπουργέ, στο τέλος της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής με παρέμβασή σας το ομολογήσατε ότι οι ρυθμίσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχουν αποσπασματικό χαρακτήρα. Δεν θα επιστημάνω ότι ο αποσπασματικός χαρακτήρας σε κρίσιμα νομοσχέδια που αφορούν τη λειτουργία του κράτους μπορεί να αποβεί ολέθριος. Αυτό το γνωρίζουμε –νομίζω- όλοι αυτοί οι οποίοι βρισκόμαστε σήμερα σε αυτήν εδώ την Αίθουσα.

Κύριε Υπουργέ, όμως, οι ρυθμίσεις αυτές, παρ' ότι αποσπασματικές, είναι απολύτως ενταγμένες σε μια οριζόντια πολιτική που υπαγορεύεται από τις βασικές ιδεολογικές αρχές των αντιεξουσιαστών, που βρίσκονται, δυστυχώς, στον σκληρό πυρήνα του ΣΥΡΙΖΑ.

Το νομοσχέδιο που φέρατε προς ψήφιση υπηρετεί τρεις καθορισμένους στόχους:

Πρώτον -και πιστέψτε με, γιατί υπηρέτησα τη θέση του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως για οκτώ μήνες- διαλύετε την εσωτερική ασφάλεια της χώρας. Εσάς δεν σας ενδιαφέρει το είδος της πράξης, οι συνθήκες τέλεσής της, η προσωπικότητα και η τυχόν επικινδυνότητα του δράστη της. Εξοβελίζετε κάθε στοιχείο πρόνοιας και εξατομικευμένης κρίσης. Επιβάλλετε ένα και μοναδικό κριτήριο για όλους, για να αποσυμφορηθούν –δηθεν- οι φυλακές.

Σε τραγική κατάσταση είναι οι φυλακές μας, κυρία συνάδελφε -συμφωνώ απολύτως- αλλά βαρείς ποινικοί, βιαστές, κλέφτες, ληστές, τρομοκράτες οριζόντια σε όλους αμνηστευση; Πήρατε ένα αντικειμενικό κριτήριο, δηλαδή την κατά περίπτωση έκτιση του 1/10, του 1/5, του 1/3 της επιβληθείσας ποινής, και το ενδύσατε με τον μανδύα της απολυτότητας.

Πριν από εσάς, κύριε Υπουργέ, ξέρετε ότι και άλλοι χρησιμοποίησαν παρόμοια κριτήρια σε ό,τι αφορά τα σοβαρά εγκλήματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισάγοντας παράλληλα και τις αναγκαίες εξαιρέσεις. Εσείς, όμως, προχωρήσατε πέρα από κάθε εσκαμμένο, ειδικά στην τελευταία περίπτωση που αναφέρατε σε όσους εκτίουν ποινές κάθειρξης άνω των δέκα ετών. Δεν το συζητώ. Έτσι, ο φρονηματισμός καθίσταται εξοβελιστέος. Οι δικαστές δεν χρειάζεται πλέον να δικάζουν. Η δεκαετής αποφυλάκιση καθορίζεται ως μέτρο οριζόντιο, για το οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ ως αξιωματική αντιπολίτευση -θυμίζω ως γενική αρχή- διερρήγνυε τα ιμάτια του. Πρόσχημα: ο συνωστισμός στα καταστήματα κράτησης και το οικονομικό κόστος από τη διατροφή και το σύστημα φύλαξης.

Κοιτάξτε, η πραγματικότητα και η αλήθεια είναι, κυρία Πρόεδρε, ότι το κόμμα σας έχει ένα δομικό πρόβλημα με την Αστυνομία και με τη Δικαιοσύνη. Μιμνήσκειται ημερών αρχαίων. Εμείς τα θάψαμε βαθιά αυτά. Συνέβαιναν άλλωστε πριν γεννηθώ. Εσείς, όμως, όχι, όπως αποδεικνύεται.

Ο δεύτερός σας στόχος είναι να ικανοποιηθούν οι συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ, εντός και εκτός ΣΥΡΙΖΑ μάλλον, με την κατάργηση -αν μου επιτρέπετε- των κελιών στα καταστήματα κράτησης Γ' τύπου. Έτσι ακόμα και ένας φυλακισμένος, που ξέρουμε πολύ καλά ότι επιδεικνύει επιθετική συμπεριφορά και είναι κίνδυνος για τους συγκρατούμενούς του ή τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους να μην μπορεί να απομακρύνεται από τους άλλους. Ενισχύετε αυτό που όλοι ξέρουν, ότι στις φυλακές οι σκληροί ποινικοί κάνουν κουμάντο. Κατέδαφίζετε, επομένως, τη δική μας προσπάθεια να βάλουμε τάξη αντί να τη βελτιώνετε και αυτό είναι κρίμα, κύριε Υπουργέ,

Το περίεργο, όμως, είναι ότι ενώ συμφωνήσατε με τους άμεσα ενδιαφερόμενους, οι κουκουλοφόροι-υπερασπιστές τους κάθε βράδυ βγαίνουν και σας προκαλούν. Σε εσάς αποδεικνύουν ότι εκείνοι έχουν και ασκούν εξουσία. Σε εμάς εσείς αποδεικνύετε και πιστοποιείτε και με τις τροπολογίες που θα συζητηθούν αύριο τις εκλεκτικές ιδεολογικές συγγένειες με εκείνους. Στήνουν οι κουκουλοφόροι, οι αντιεξουσιαστές, οι «μπαχαλάκηδες» τον χορό της φωτιάς κάθε βράδυ και εσείς ως Κυβέρνηση «πρώτη φορά αριστερά» ανακαλύπτετε αιφνιδίως ότι έχουν ορμητήριο και εργαστήρια κατασκευής βομβών και μολότοφ το άβατο του πολυτεχνείου. Τώρα, μετά από σαράντα έτη; Και τι κάνατε για αυτό; Θα σας πω τι κάνατε. Αποσύρατε την Αστυνομία, καθιστώντας την παθητικό θεατή, για να μην εκνευρίσουμε τα «παιδιά».

Τρίτος στόχος σας είναι να τηρήσατε τη συμφωνία με τους τρομοκράτες και συνοδοιπόρους και υπερασπιστές τους, όπως ακριβώς εσείς -όχι εγώ, κύριε Υπουργέ- είχατε αναγγείλει, ήδη από τις προγραμματικές σας δηλώσεις, ότι θα τους καλούσατε σε διάλογο. Και το κάνατε, κύριε Υπουργέ. Και, δυστυχώς, το κάνατε πριν καν διαλεχτείτε με τους συναδέλφους μου εδώ πέρα στη Βουλή και με τα κόμματα, τα νόμιμα εκλεγμένα από τον ελληνικό λαό. Αυτή είναι η αλήθεια.

Έτσι, σήμερα η Πρυτανεία Αθηνών, που στεγάζεται στο εμβληματικό κεντρικό κτήριο της πανεπιστημίου, μετράει δεκαοκτώ μέρες κατάληψης από κουκουλοφόρους.

Εξορμούν με το σκοτάδι, βάφουν με συνθήματα τον Άγνωστο Στρατιώτη και ανενόχλητοι επιστρέφουν στη βάση τους, γιατί η πολιτική βούληση θέλει την Αστυνομία ευνουχισμένη. Σας είπα για αστυνομικούς θεατές εκ του μακρόθεν, για να μη συγχυστούν «τα παιδιά».

Για τους πολίτες, που αυτούς κανονικά υπηρετούμε, δεν βλέπω ευαισθησία. Για τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού, τους νομοταγείς πολίτες, εξατιμίζεται τάχιστα η αίσθηση της ασφάλειας που είχαν και που εμείς με τόσες δυσκολίες τούς εξασφαλίσαμε σε δύσκολους καιρούς.

Ξέρετε -πάλι όχι εγώ- ο Αναπληρωτής Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη νιώθει ο ίδιος τόση ανασφάλεια, ώστε σας προειδοποίησε λέγοντας «οι κουκουλοφόροι θέλουν νεκρό, για να ξαναζήσουν το έπος του Δεκέμβρη του 2008». Δυστυχώς δεν παρέμεινε παρά μόνο ένα τετραήμερο -και αυτό λάθρα, κύριε Υπουργέ- υπό την προστασία σας, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, έτσι ώστε να παρέχεται και σε αυτόν προστασία.

Όμως, ας έρθω στο θέμα της θεσμοθέτησης ευνοϊκών μέτρων για ασθενείς, υπερήλικες και ανήλικους κρατούμενους. Βλέπω στην αιτιολογική έκθεση ότι ειλικρινά διακατέχετε από αισθήματα επιείκειας απέναντι τους, απέναντι σε αυτές τις ομάδες κρατουμένων κι αυτά τα αισθήματά σας δεν θα μπορούσα παρά να τα επικροτήσω. Θεωρώ ότι είναι προϊόντα ευγενούς φύσης.

Με εμποδίζει, όμως, κύριε Υπουργέ η φράση «σε κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω κι έχοντας εκτίσει μέρος της ποινής ως ισοβίτες, εφόσον εξαιτίας της αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησής τους για λόγους υγείας η κράτησή τους σε καταστήματα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής».

Διότι, κύριε Υπουργέ, σας το είπα και κατά την προχθεσινή συνεδρίαση και βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να επαναλάβω και σήμερα ότι η διάταξη αυτή όζει αφόρητα, γιατί είναι φωτογρα-

φική. Εν τέλει και εσείς το παραδεχθήκατε, συμπληρώνοντας ότι φωτογραφίζει δύο.

Δεν μπορώ να φανταστώ -ειλικρινά σας το λέω- ότι εσείς προσωπικά, ένας έγκριτος καθηγητής του Ποινικού Δικαίου, θα είχατε ποτέ την πρόθεση να εξυπηρετήσετε το έγκλημα και την τρομοκρατία. Προς θεού! Πιστεύω, όμως, ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι προϊόν υπαγόρευσης.

Αν είχαμε δυσκολία να ανιχνεύσουμε το πνεύμα του νομοσχεδίου, κύριε Υπουργέ, τότε η κυρία συνάδελφος της Συμπολίτευσης μας έκανε τρόπον τινά φροντιστήριο, ώστε να διαλυθούν και οι όποιες ισχνές αμφιβολίες είχαμε. Είπε -με ειλικρίνεια, ομολογώ- ότι στο κόμμα σας προέχει η προστασία της υγείας του ανθρώπου-τρομοκράτη, έναντι της ποινικής, ηθικής και κοινωνικής απαξίωσης του εγκλήματος που διέπραξε.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Είπα εγώ για τρομοκράτη;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ: Σας παρακαλώ πολύ, αν έχετε την καλοσύνη, μη διακόπτετε. Σεβαστείτε τη στιγμή.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Μην παραποιείτε, όμως, κύριε Κικιλία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ: Ούτως ή άλλως είπε η κυρία συνάδελφος ότι ανάλογα με τις εποχές η κοινωνία αξιολογεί με διαφορετικό τρόπο κάθε φορά τις συνθήκες και τις περιστάσεις της τέλεσης μίας πράξης.

Σύμφωνα με τη θεωρία σας, λοιπόν, ο Σάββας Ξηρός το 2002 δεν έβαζε βόμβα, για να πάρει τη ζωή ανθρώπων, αλλά βρισκόταν εν ώρα διατεταγμένης υπηρεσίας. Τώρα το 2015, επειδή είστε Κυβέρνηση, μάς είπατε το ανήκουστο, σπεύδοντας να ζητήσετε και συγγνώμη: Είπατε ότι η πολιτεία τον τύφλωσε!

Οπότε συνεχίζοντας, κύριε Υπουργέ, τη σκέψη σας, οι πολίτες οφείλουν να αντιληφθούν ότι ο Ξηρός αποφυλακίζεται, γιατί η πολιτεία τού οφείλει. Η πρώτη φορά αριστερά σημαίνει ότι η κοινωνία, υπό την ιδεολογική καθοδήγηση των συνιστωσών του ΣΥΡΙΖΑ, θα διδάξει σε λίγο στον κόσμο να βλέπει τον Ξηρό με άλλα μάτια, ενδεχομένως αυτά του λαϊκού ήρωα.

Οπότε, σας παρακαλώ πάρα πολύ, να γυρίσετε και εσείς ομοίως στους βασανισμένους ανθρώπους στον Ξενώνα και να πείτε και στην μητέρα του κυρίου Αξαρλιάν και στα παιδιά του Παύλου Μπακογιάννη και στον γιο του Μομφεράτου και στις οικογένειες των τριάντα εννιά θυμάτων της 17 Νοέμβρη ότι θα πάψουν να πονούν, επειδή η πολιτεία οφείλει να αποφυλακίσει τον Ξηρό που εν ώρα τρομοκρατικής υπηρεσίας έχασε το φως του. Και στις οικογένειες των θυμάτων του που δεν θα ξαναδούν ποτέ το φως, κύριε Υπουργέ, τι θα πούμε;

Δεν θα ήθελα να είμαι απόλυτα αρνητικός απέναντι στο σχέδιο νόμου που καταρτίσατε και οφείλω να ομολογήσω -αναλύθηκε και στην επιτροπή- ότι ανιχνεύονται κάποιες λίγες διατάξεις που πηγαινούν προς τη σωστή κατεύθυνση. Κατορθώσατε, όμως, κι αυτές να είναι ουσιαστικά ελλιπείς και νομοτεχνικά κακότεχνες και να δυσκολεύομαστε να τις υποστηρίξουμε όλες.

Σας πρότεινα να αποσύρετε το νομοσχέδιο, να διορθώσετε τον αποσπασματικό χαρακτήρα των ρυθμίσεων και να το ξαναφέρετε. Να μην κακοποιήσετε τη λειτουργία του κράτους και της δικαιοσύνης που έχετε την τιμή να υπηρετείτε και ως ακαδημαϊκός δάσκαλος.

Εσείς, όμως, αποφασίσατε να μην το κάνατε. Είναι απόφασή σας.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς, με νεοφανείς ρυθμίσεις που εισάγετε, καταστρέφοντας τον υπάρχοντα νόμο που ερχόταν υποστηρικτικά στην απόδοση της δικαιοσύνης, δεν θα συναινέσουμε. Εμείς, νομοσχέδια που έρχονται να ικανοποιήσουν -λυπάμαι- θλιβερές μειοψηφίες, δεν θα ψηφίσουμε.

Κύριε Υπουργέ, για να μη νομίζετε ότι είναι προσωπικό το θέμα -δεν είναι- σας λέω ότι το πρόβλημα δεν είναι με εσάς. Είναι με τους ιδεαλισμούς που εσείς και η Κυβέρνησή σας υπηρετείτε σε θέματα ασφάλειας, σε θέματα μετανάστευσης, σε θέματα δημόσιας τάξης.

Φαίνεται ότι αυτά τα οποία προ πολλών δεκαετιών υπήρξαν ξεφτισμένοι ιδεαλισμοί εμείς καλούμαστε να τα ξαναζήσουμε σήμερα ως κακό όνειρο. Δυστυχώς μαζί με εμάς και η χώρα. Και ακόμα δυστυχέστερα, όπως πολύ φοβάμαι, με απρόβλεπτες και

καταστροφικές συνέπειες.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε τον κ. Κικίλια.

Τώρα λήγει η διαδικασία εγγραφής στον κατάλογο των ομιλητών. Θα σας ενημερώσω εν συνεχεία για τον αριθμό των εγγεγραμμένων ομιλητών.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Λαϊκού Συνδέσμου-Χρυσή Αυγή κ. Δέσποινα Σβερώνη-Χονδρονάσιου.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Χριστός ανέστη, χρόνια πολλά!

Αυτά που άκουσα από τον εξάιρετο Υπουργό κ. Παρασκευόπουλο, τον οποίο γνώριζα πρώτα ως πανεπιστημιακό δάσκαλο, μπορώ να πω ότι με συγκίνησαν, αλλά συγχρόνως με προβλημάτισαν.

Με συγκίνησαν, γιατί ο κύριος Υπουργός, ο δάσκαλος ο πανεπιστημιακός, έκανε αναφορά σε προγενέστερους Υπουργούς Δικαιοσύνης, μεγάλες προσωπικότητες, και είπε πώς ακριβώς λειτούργησαν εκείνοι οι άνθρωποι σε ανάλογες περιπτώσεις, δηλαδή όταν έπρεπε να φέρουν κάποιους νόμους για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα των εγκλειστών στα σωφρονιστικά καταστήματα.

Σωφρονιστικά; Κατ' ευφημισμών λέγονται έτσι. Φυλακές είναι, κι ως τα λέμε «σωφρονιστικά». Είναι όπως ο Εύξεινος Πόντος.

Επίσης, μου έκανε πολύ μεγάλη εντύπωση που πήρε θέση και είπε ότι η δική του η άποψη είναι ότι οι εγκλειστοί συνάδελφοί μου Βουλευτές της Χρυσής Αυγής έπρεπε σήμερα να είναι εδώ.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζω, βέβαια, την ευαισθησία σας, αλλά μου δίνεται η ευκαιρία από του Βήματος αυτού να πω, μια και αναφερθήκατε σε προκατόχους σας που ήρθαν σε επαφή με εγκλειστούς σοβαρών εγκλημάτων και μάλιστα καταδικασθέντες, μήπως εν όψει και της «αναστάσιμης πλευράς» του θέματος θα έπρεπε είτε η κ. Κατριβάνου, η οποία έχει πολύ μεγάλη ευαισθησία με τους εγκλειστούς, είτε κάποιος εκπρόσωπος δικός σας - δεν θα τολμούσα να πω να πάτε εσείς ο ίδιος, κύριε Υπουργέ, αλλά γιατί όχι και εσείς και η κ. Κατριβάνου ως εισηγήτρια - να κάνει μια επίσκεψη στις φυλακές Κορυδαλλού; Διότι και εκεί στις φυλακές Κορυδαλλού άνθρωποι είναι αυτοί που κρατούνται. Είναι χρυσαυγίτες, βέβαια, αλλά είναι συνάδελφοί σας. Είναι συνάδελφοί μας. Είναι Βουλευτές.

Το θεωρώ, ξέρετε, υποκριτικό και λίγο περιέργο από τη μια πλευρά να λέμε -και η αλήθεια έτσι είναι - ότι οι φυλακές θα πρέπει να είναι σωφρονιστικά καταστήματα και ότι δεν πρέπει να είναι αποθήκες ψυχών. Αυτό, όμως, δεν μπορεί να ισχύει μόνο για κάποιους.

Δεν μπορεί να λέμε ότι πήγα και είδα κάποιους από αυτούς και αισθάνθηκα ότι ζούσα το «Εχπρές του Μεσονυχτίου». Δεν μπορούμε να μιλάμε με τόσο μελανά χρώματα και να δείχνουμε συμπάθεια -και καλά κάνουμε, δεν είμαστε θεοί εμείς- μόνο σε ανθρώπους οι οποίοι έχουν καταδικαστεί για σοβαρότατα αδικήματα του Ποινικού Δικαίου, για ανθρωποκτονίες -αυτό πιστεύω ότι είναι το σοβαρότερο αδικήμα, δηλαδή η αφαίρεση μιας ανθρώπινης ζωής- ή για τρομοκρατικές ενέργειες, δηλαδή σε ανθρώπους τους οποίους η ελληνική δικαιοσύνη έχει κρίνει, έχει δικάσει και έχει καταδικάσει.

Αυτούς τους ανθρώπους τους επισκέπτεστε -και καλά κάνετε- γιατί είναι άνθρωποι. Γιατί αυτό που ήταν να κάνει η πολιτεία το έκανε διά των οργάνων της, διά των δικαστηρίων της και αυτό που πρέπει να κάνει το μετέπειτα κομμάτι της πολιτείας είναι ο σωφρονισμός αυτών των ανθρώπων.

Όμως, μήπως είστε υποκριτές; Μήπως τελικά δεν λέτε αλήθεια, για να μην πω ότι λέτε ψέματα; Μόνο σε αυτούς τους ανθρώπους είστε ευαίσθητοι; Δηλαδή είναι δυνατό ένας άνθρωπος να είναι ευαίσθητος με κάποιον εγκλειστο, είτε είναι άρρωστος είτε δεν είναι; Γιατί, ξέρετε, όταν είσαι εγκλειστος και καλά να είσαι, γίνεσαι άρρωστος. Δεν υπάρχει περίπτωση. Γι' αυτό λέμε ότι δημιουργείται μια ιδρυματοποίηση. Γι' αυτό υπάρχει και ο θεσμός των αδειών. Δεν τους θέλουμε να είναι ζωντανοί-νεκροί μέσα στις φυλακές. Θέλουμε να επανενταχθούν. Έχουμε, λοι-

πόν, τον θεσμό των αδειών, προκειμένου τα άτομα αυτά να επανενταχθούν. Και μιλάμε για οποιοδήποτε άτομο, όποια πράξη κι αν έχει κάνει, όσο απαξιοτική και αν είναι αυτή. Αυτό είναι το ένα.

Υπάρχει και το άλλο, κύριε Κικίλια. Υπάρχουν συνάδελφοί σας, συνάδελφοί μας, στους οποίους ισχύει, όπως στον καθένα πολιτή -από τον πλέον άσημο μέχρι τον πλέον διάσημο- το τεκμήριο της αθωότητας. Αυτοί οι άνθρωποι είναι στη φυλακή.

Από την προηγούμενη Κοινοβουλευτική μας Ομάδα των δεκαεπτά συναδέλφων οι επτά ήταν προσωρινά κρατούμενοι. Ο Αρχηγός εξάντλησε το δεκαοκτάμηνο, για να βγει έξω.

Και ξέρετε, είδα δάκρυα πολλά. Λυπάμαι που θα σας το πω, αλλά είναι κροκοδειλία τα δάκρυά σας. Δεν μπορεί να έχετε αγάπη, δεν μπορεί να έχετε συμπόνια, δεν μπορεί να βλέπετε με τόση ανθρωπιά μόνο τους κατάδικους όλων των εγκλημάτων, όλων των μορφών βίας, βιαστές, σωματέμπορους, φονιάδες και για κάποιους ανθρώπους, στους οποίους ισχύει το τεκμήριο της αθωότητας να φέρεστε αλλιώς.

Τελικά ισχύει στη χώρα μας το τεκμήριο της αθωότητας; Είμαστε πολιτισμένη χώρα; Έχουμε νομικό πολιτισμό; Έχουμε πολιτικό πολιτισμό; Ε, αποφασίστε, τέλος πάντων, ποιο είμαστε, τι είμαστε και τι ισχύει σε αυτήν εδώ τη χώρα; Διότι δεν είναι δυνατό να μην έχει κανένας ευαισθητοποιηθεί απ' αυτήν την πλευρά των προοδευτικών, των αριστερών! Βλέπετε ότι είναι πάντοτε τα έδρανά μας άδεια. Είναι άδεια απ' αυτούς οι οποίοι δεν μπορούν να έρθουν, διότι δεν τους επιτρέπεται να έρθουν.

Δεν λέω ότι φταίτε εσείς. Είναι ο εισαγγελέας, είναι ο δικαστής ο υπεύθυνος ο οποίος αποφασίζει κατά το δοκούν το δικό του. Κάνετε ποτέ ένα ψήφισμα; Κάνετε μια διαμαρτυρία εσείς, όταν για άλλες καταστάσεις που σας απασχολούσαν κάνετε διαμαρτυρίες, πηγαίνετε στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, πηγαίνετε στον Πρωθυπουργό, πηγαίνετε στον Αρχιεπίσκοπο και κάνετε παράσταση ότι δεν έπρεπε να ισχύει αυτό για ανθρωπιστικούς λόγους. Αυτός είναι ο ανθρωπισμός σας; Πώς είναι ο ανθρωπισμός σας; Κατά το δοκούν; Κατ' αποκοπή; Υπάρχει ανθρωπισμός με τέτοιες ιδεολογικό υπόβαθρο; Είναι ποτέ δυνατό να μιλήσουμε με τέτοιες βάσεις;

Επειδή ασχολούμαι χρόνια με το Ποινικό, ναι, σε γενικές γραμμές πιστεύω ότι το νομοσχέδιο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Έχουμε, όμως, κάποιες ενστάσεις. Είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί οι φυλακές τύπου Γ δεν έχουν γίνει μέχρι τώρα.

Λέμε ότι καταργούμε φυλακές τις οποίες έκανε η δική σας Κυβέρνηση, κύριε Κικίλια, και ήσασταν και Υπουργός Δημόσιας Τάξης. Γιατί το λέω αυτό; Γιατί αναφερθήκατε σε κάποια πράγματα που μάλλον δεν θα έπρεπε και δεν τιμούν, τέλος πάντων, την προηγούμενη Κυβέρνηση. Λέμε, λοιπόν, για φυλακές Γ τύπου, οι οποίες δεν έχουν λειτουργήσει ποτέ.

Και γίνεται πολύ κακό και πολύς λόγος για το τίποτα, για φυλακές που δεν λειτούργησαν, που αν λειτουργούσαν, θα, θα, θα... Και η άλλη πλευρά λέει ότι πρέπει να λειτουργήσουν για να, να... Τίποτα!

Ήδη τα υπάρχοντα σωφρονιστικά καταστήματα μπορούσαν να λειτουργήσουν όπως ακριβώς προτάσσεται και στο σχέδιο νόμου σαν Α και Β τύπου. Πολύ φοβάμαι ότι δεν θα λειτουργήσουν έτσι και θα μπορούσαν πραγματικά κάποιοι άνθρωποι, κάποιοι -λυπάμαι που θα το πω- που είναι εγκλειστοί, που έχουν καταδικαστεί, αλλά που χαρακτηρίζονται από τις αρχές ή από τους ανθρώπους ως ιδιαίτερα επικίνδυνοι, σε αυτούς ίσως θα μπορούσαν να υπάρχουν κάποιες ιδιαίτερες πτέρυγες στις φυλακές. Αλλά μη γίνεται τόσος πολύς ντόρος τώρα, τι κάνετε εσείς με τις φυλακές τύπου Γ που δεν λειτουργήσαν ποτέ. Αλλά και εσείς πάλι μη λέτε ότι καταργούμε κάποιες φυλακές οι οποίες δεν λειτούργησαν. Το ίδιο ισχύει και για τη μία πλευρά και για την άλλη.

Εμείς ως Χρυσή Αυγή πιστεύουμε σ' αλήθεια ότι έπρεπε να γίνουν κάποιες τομές. Έπρεπε να δοθούν κάποιες κατευθύνσεις. Έπρεπε να γίνει μια αποσυμφόρηση στις φυλακές, μια που για χ λόγους, είτε κονδύλια δεν έχουμε είτε δεν φρόντισαν οι προηγούμενοι να φτιάξουν φυλακές καθώς πρέπει. Ναι, οι άνθρωποι πρέπει -σεβόμενοι εμείς τον εαυτό μας, σεβόμενοι κι εκείνοι τους εαυτούς τους- να εκτίσουν ποινή, όχι όμως να διαλυθούν. Και θα έπρεπε να γίνει αυτό το σχέδιο νόμου.

Φοβόμαστε, όμως, ότι το κάνετε, κύριοι της συγκυβέρνησης, και για άλλους λόγους, επικοινωνιακούς. Με πολύ μεγάλη θλίψη, δεν παρακολουθώ μόνο εγώ, όλος ο ελληνικός λαός παρακολουθεί ότι για δέκατη έβδομη, δέκατη όγδοη ημέρα έχει καταληφθεί από αντιεξουσιαστές η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Αθηνών, του αρχαιότερου πανεπιστημίου της Ελλάδος. Τι είναι οι αντιεξουσιαστές τελικά; Μήπως είναι οι εξουσιαστές; Μήπως είναι οι σούπερ εξουσιαστές αυτοί; Μάλλον αυτό είναι. Διότι δεν είναι δυνατόν οι άνθρωποι αυτοί, οι αντιεξουσιαστές, να περιμένουν να ψηφιστεί το νομοσχέδιο για να δουν αν θα απελευθερωθούν δικά τους άτομα, που ίσως πρόσκεινται ιδεολογικά. Προφανώς αυτό θα εννοούν. Γι' αυτό βλέπουμε ότι υπάρχει τόσο πολύ μεγάλη σπουδή. Μα θα μου πείτε ότι δεν είναι έτσι. Και ξέρετε τι θα σας πω εγώ; Τα γεγονότα άλλο δείχνουν.

Η κ. Κατριβάνου αναφέρθηκε, βέβαια, πάνω σε αυτό και είπε ότι όλα αυτά δεν ισχύουν, ότι εμείς δηλαδή φέρνουμε το νομοσχέδιο γρήγορα-γρήγορα τώρα, επειδή οι αντιεξουσιαστές-εξουσιαστές και δυνάστες -αυτοί είναι δυνάστες της δημοκρατίας τελικά- έχουν κάνει κατάληψη σε ένα δημόσιο κτήριο. Κατ' αρχάς, αυτό είναι κάτι το οποίο θα έπρεπε να μας κάνει όλους να ντρεπόμαστε. Ναι, να μας κάνει όλους να ντρεπόμαστε. Δεν νομίζω πουθενά, σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη, ακόμα και στις υποσαχάριας χώρες ή Μπανανία ή δεν ξέρω τι άλλο -με συγχωρείτε για την αγοραία έκφραση που χρησιμοποίησα- να είναι δυνατόν ποτέ μια ομάδα ατόμων, γνωστών άγνωστων -δεν ξέρω πώς να τους χαρακτηρίσω- να καταλαμβάνουν πανεπιστήμιο, όχι απλώς δημόσιο κτήριο, το πρώτο πανεπιστήμιο της χώρας. Κι εμείς περιμένουμε να κάνουν τι τα παιδιά; Σήμερα κάνουν αυτό, αύριο θα κάνουν κάτι άλλο;

Μου προκάλεσε, λοιπόν, εντύπωση ότι η κ. Κατριβάνου λέει «Α, δεν είναι τίποτα, αυτά είναι η «κονσέρβα», ξέρετε, που παίζει η τηλεόραση». Μπορεί, κυρία Κατριβάνου, να έχετε δίκιο, μπορεί να είναι η «κονσέρβα» που παίζει η τηλεόραση. Θα σας θυμίσω, όμως -και τώρα απευθύνομαι προς όλες τις πλευρές της Βουλής- ότι αυτές τις «κονσέρβες» έπαιζε και η τηλεόραση για τη Χρυσή Αυγή και τώρα που είναι και εν όψει του δικαστηρίου πολύ φοβάμαι ότι τις ίδιες «κονσέρβες» θα παίζει πάλι η τηλεόραση. Και κανένας δεν ευαισθητοποιήθηκε. Όλα τα κανάλια έδειχναν ακριβώς το ίδιο, το ίδιο, το ίδιο περιστατικό, τα ίδια περιστατικά από άλλη οπτική γωνία, με τα ίδια τούχα, με τους ίδιους ανθρώπους. Όλα αυτά ήταν τα εγκλήματα, τα οποία έδειχνε η τηλεόραση.

ANNA BAGENA: Τότε υπήρξε έγκλημα όμως! Έχει διαφορά.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Κυρία Βαγενά, με συγχωρείτε πάρα πολύ, λυπάμαι που θα σας το πω, αλλά το έγκλημα έχει ονοματεπώνυμο. Έχει συλληφθεί ο δράστης, αυτός που διέπραξε το αδίκημα, και βρίσκεται στη φυλακή. Δηλαδή, επειδή είμαστε και Λαρισαίες, αν αύριο κάποιος χρυσαυγίτης ή κάποιος που τολμήσει και πει ότι είναι χρυσαυγίτης σκοτώσει κάποιον άνθρωπο και με πάρει τηλέφωνο, σιδηροδέσμια πρέπει να με πάρετε κι εμένα;

ANNA BAGENA: Δεν είναι έτσι απλό.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Έτσι ακριβώς είναι.

ANNA BAGENA: Κάποιοι τον καθοδήγησαν αυτόν και σκότωσε.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Να σας πω κάτι; Κατ' αρχάς, αν ενδιαφέρεστε τόσο πολύ, αρχίζει η δίκη. Θα πρέπει όλοι να περιμένουμε και να μη βγάζουμε πιο μπροστά κρίσεις, γιατί κακά τα ψέματα, όπως είπαμε, ρόδα είναι και γυρίζει και δεν ξέρουμε ποτέ σε τι κατάσταση μπορούμε εμείς να βρεθούμε. Να σας θυμίσω τον Μπρεχτ που δεν υπήρχε άλλο πρόσωπο πλέον, γιατί δεν με ενδιαφέρει εμένα λέει ο ένας, δεν με αφορά εμένα λέει ο άλλος και στο τέλος, όταν αφορά εμάς, δεν υπάρχει φωνή να φωνάξει. Δεν υπάρχει κανένας, δεν υπάρχει τίποτα.

Αν θέλετε πραγματικά να λέτε ότι είστε προοδευτικοί, αν θέλετε να λέτε ότι είστε αριστεροί, σεβαστείτε, όχι εμένα, αλλά τον νομικό μας πολιτισμό και το δικαϊκό μας σύστημα, το οποίο μιλά για το τεκμήριο αθωότητας. Εμείς είμαστε ακόμη προσωρινά κρατούμενοι και είμαστε στο στάδιο που δεν έχει ακόμα γίνει ούτε η πρωτόδικη δίκη. Αυτό, τουλάχιστον, θα πρέπει να το σεβαστείτε. Και μη μιλάτε μετά για δημοκρατία, μη μιλάτε για αν-

θρωπισμό, όταν εσείς οι ίδιοι δεν μπορείτε να εγκύψετε μέσα σας και το μόνο που μπορείτε και βγάξετε ακόμη και αυτή τη στιγμή, είναι κραυγές.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Όσο για τον κ. Κικίλια -εγώ πρώτη φορά βρέθηκα στη Βουλή- αρχίζω και λέω ότι μάλλον δεν ζω σε τούτη εδώ τη χώρα ή κάποιοι άνθρωποι ήρθαν πρώτη φορά εδώ και κατοικούν. Άκουσα από τον κ. Κικίλια, τον πρώην Υπουργό Δημοσίας Τάξεως, να λέει τι έγινε με τις φυλακές, τι έγινε με αυτούς που ήταν εκεί, που κατέλαβαν το πανεπιστήμιο κ.λπ.. Γιατί, μήπως επί ημερών δικών του γινόταν κάτι διαφορετικό; Αν γινόταν κάτι διαφορετικό, θα έλεγα και εγώ ότι πράγματι ήταν η καθεστηκία τάξη καθωσπρέπει, ζούσαμε πραγματικά σε μία ευνομούμενη πολιτεία και τώρα ήρθαν οι άλλοι και έφεραν τα πάνω κάτω. Εδώ είναι περίπου μια από τα ίδια. Απλά τώρα, ίσως να αισθάνονται οι γνωστοί άγνωστοι -να αισθάνονται οι ίδιοι, δεν ξέρω- ότι πρέπει να περιμένουν από τούτη εδώ την Κυβέρνηση κάτι διαφορετικό, δεν ξέρω τι.

Ξέρετε, όποιος δεν πήγε στις φυλακές, δεν μπορεί να καταλάβει ότι αυτό που συμβαίνει στους ανθρώπους εκείνων, είναι κάτι το εξαιρετικά άσχημο. Περνούν από μια διαδικασία πρώτα που θα πρέπει να έρθουν σε επαφή με τον εαυτό τους, μια αυτογνωσία. Ξέρετε ότι το περιβάλλον δεν τους βοηθάει σε αυτό, γιατί υποδομές στις φυλακές δεν έχουμε, ούτε τους κατάλληλους κοινωνιολόγους ούτε τους κατάλληλους ψυχολόγους. Τίποτα δεν υπάρχει. Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι είναι ελάχιστα. Και ξέρετε, στο πρώτο διάστημα στο οποίο υπάρχει και ο διαλογισμός με τον εαυτό τους, όπου μετανιώνουν αυτοί οι άνθρωποι, τότε που έχουν ανάγκη μιας χείρας βοήθειας για να επανεναχθούν πλέον στην κοινωνία -γιατί είναι διπλός ο ρόλος που παίζει η ποινή, είναι η ειδική πρόληψη και η γενική πρόληψη- όταν αισθάνονται ότι έχουν μεταμεληθεί και θέλουν να βγουν στην κοινωνία, τότε ξέρετε τι διαπιστώνουν; Ότι δεν υπάρχει χέρι βοήθειας δίπλα τους. Ήδη έχουν τον στιγματισμό και δεν φτάνει αυτό, αλλά αυτοί οι άνθρωποι θεωρούνται ότι όντως είναι αποβράσματα της κοινωνίας και ενώ αισθάνονται ότι είναι οι θύτες, γιατί έκαναν μια απαξιωτική, βαριά πράξη -γι' αυτό βρέθηκαν μέσα στη φυλακή- αρχίζουν και αισθάνονται αυτό που είπα ο κύριος Υπουργός, αρχίζουν σιγά-σιγά και αισθάνονται θύματα. Θυματοποιούνται, με αποτέλεσμα όταν βγαίνουν έξω οι άνθρωποι αυτοί να έχουν μια απέραντη οργή προς όλη την κοινωνία, προς όλους μας, σε αυτό που λέγεται καθεστηκία τάξη. Και αυτό είναι ένας τρόπος που αναπαράγεται το έγκλημα.

Είμαστε ευνοϊκοί, βλέπουμε με πολύ ευνοϊκό μάτι, αν θέλετε, τις μεταρρυθμίσεις που γίνονται για τους ανηλικούς, όμως έχουμε την ένστασή μας, κύριε Υπουργέ, διότι δεν είναι δυνατόν στα δεκαοκτώ χρόνια ένας νέος να είναι ώριμος για να ψηφίσει εσάς, εμένα, τον Άλφα ή τον Βήτα και στα δεκαπέντε να είναι ανήλικος. Δηλαδή να μην καταλογίζεται η πράξη από οκτώ έως δεκαπέντε ετών. Είναι μεγάλη ψαλίδα αυτή, για να πούμε να μην καταλογίζεται στον δράστη.

Εγώ περίμενα ότι θα έπρεπε να είναι μικρότερη ακόμα η ηλικία, γιατί η Ένωση Εισαγγελέων εκεί προέβαλε κάποια αντίρρηση και είπε ότι οι συμμορίες των δεκαπεντάρηδων και των δεκαεξάρηδων μπορούν πλέον και οι ίδιοι να χρησιμοποιήσουν άλλους ανήλικους για έκνομες δραστηριότητες, αλλά και οι ίδιοι να χρησιμοποιηθούν πλέον από άλλους ενήλικες.

Θεωρώ, κύριε Υπουργέ, ότι θα έπρεπε να το κοιτάζουμε με περισσότερο προσοχή. Επειδή ακριβώς το άρθρο αυτό δεν είναι μόνο του, δεν μπορούμε να το δούμε. Δηλαδή, να μην βλέπουμε με ευνοϊκή ματιά τις άλλες διατάξεις, όμως στεκόμαστε σε αυτό το συγκεκριμένο.

Όσον αφορά τους ανθρώπους, οι οποίοι είναι ουσιοεξαρτημένοι -άλλο μεγάλο θέμα με τους ουσιοεξαρτημένους- αυτές είναι αποδομημένες προσωπικότητες που βρέθηκαν μέσα στη φυλακή. Η άποψη και η θέση της Χρυσής Αυγής εδώ και χρόνια είναι ότι άτομα ουσιοεξαρτημένα, άρρωστα, αποδομημένες προσωπικότητες δεν πρέπει να είναι στη φυλακή, δεν τους πρέπει η φυλακή. Θα πρέπει να έχουν μια αντιμετώπιση όπως έχουν οντως οι άρρωστοι. Θα πρέπει να έχουν μια αντιμετώπιση όμως σε κέντρο αποτοξίνωσης. Όμως εδώ τι λέει το νομοσχέδιό σας, κύριε

Υπουργέ; Λέει ότι υπάρχει μια διάκριση. Λέει ότι αναστέλλονται οι ποινές για κάποιους που παρακολουθούν πρόγραμμα απ' έξω, τους άλλους τους αφήνουμε μέσα.

Σας το είχα πει και στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ. Με όλο τον σεβασμό, δυστυχώς δεν υπάρχουν σε όλες τις φυλακές οι υποδομές με τα προγράμματα. Παραδείγματος χάριν, στην Άμφισσα δεν υπάρχουν. Υπάρχουν τοξικομανείς, υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν να παρακολουθήσουν προγράμματα και δυστυχώς δεν υπάρχει το ανάλογο πρόγραμμα. Αλλά και στη Λάρισα –ξέρετε– υπάρχει το έργο το οποίο γίνεται. Δηλαδή, άλλο να παρακολουθήσω το πρόγραμμα από το σπίτι μου, που είναι επί καθημερινής βάσεως, και άλλο να είμαι στη φυλακή, διότι ο θεραπευτής πάει στις φυλακές Λάρισας μια φορά την εβδομάδα.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι θέλει πολύ περισσότερο χρόνο αυτός ο ουσιοεξαρτημένος να φτάσει σε ένα στάδιο με έναν άλλον επίσης κατηγορούμενο για τις ίδιες πράξεις, που είναι απ' έξω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Είναι μεγάλο το θέμα της ουσιοεξάρτησης. Για να μη σας πω ότι μπορεί να θέλετε, κύριοι –ειδικά του ΣΥΡΙΖΑ, οι αριστεροί, οι προοδευτικοί– να κάνετε όντως προοδευτικές προτάσεις για τους ουσιοεξαρτημένους, αφού όλοι θέλουμε να χτυπήσουμε την ουσιοεξάρτηση και να σώσουμε τους νέους –γιατί οι νέοι συνήθως πέφτουν στα ναρκωτικά– όμως θέλουμε να πατάξουμε και το εμπόριο.

Το μαύρο χρήμα από πού είναι; Από το εμπόριο λευκής σάρκας, από τα όπλα και από τα ναρκωτικά. Θέλουμε να πατάξουμε το εμπόριο ναρκωτικών; Τότε όπως έχουμε τα κέντρα με υποκατάστατα, θα μπορούσαμε να χορηγούνται οι ουσίες αυτές οι εξαρτησιογόνες στα νοσοκομεία. Όμως, να είναι υπό ιατρική επίτηρηση, να υπάρχει ένας κατάλογος με τα ονόματα των εγγεγραμμένων ουσιοεξαρτημένων, διότι πάρα πολλές άλλες έκνομες πράξεις αυτών των νεαρών ατόμων έχουν να κάνουν με την εξάρτησή τους από τα ναρκωτικά. Δηλαδή, το κορίτσι που δεν έχει, θα εκπορνευθεί, ο νεαρός θα ληστεύσει, θα κλέψει, θα κάνει διάφορες έκνομες δραστηριότητες, προκειμένου να βρει το ναρκωτικό του για να ικανοποιήσει το πάθος του.

Όλα τα υπόλοιπα που κάνουμε είναι ημίμετρα. Αν πάτε έξω από τα κέντρα με τα υποκατάστατα, θα δείτε ότι υπάρχει ουρά νεαρών ατόμων που περιμένουν εκλιπαρώντας μη τυχόν κατ' εξαίρεση κάποιος γιατρός τους δώσει μεθαδόνη ή βουπρενορφίνη.

Πιστεύω ότι, κύριε Υπουργέ, πρώτα πρέπει να κάνουμε κάτι τουλάχιστον για τους ουσιοεξαρτημένους γιατί πραγματικά πρόκειται για νέα άτομα. Δεν έχουμε αυτή την πολυτέλεια, τους νέους μας να τους αφήνουμε να πεθαίνουν. Δεν τους δώσαμε που δεν τους δώσαμε πιξίδα στη ζωή τους. Δεν τους δώσαμε που δεν τους δώσαμε ιδέες και αρχές –γιατί είναι η αξιακή κρίση τελικά που έχει οδηγήσει τη νεολαία, τον ανθό τούτου εδῶ του τόπου να είναι στα ναρκωτικά– τουλάχιστον ας τους σταθούμε, τουλάχιστον ας φτιάξουμε ειδικά θεραπευτικά καταστήματα. Να προστρέξουμε, γιατί χανόμαστε!

Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, για τον χρόνο και σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε την κ. Χονδρονάσιου.

Νομίζω ότι έχει μια σημασία να υπομνήσουμε το ρητό του πάστορα Μάρτιν Νίμελερ που πολλές φορές αποδίδεται στον Μπρεχτ, αλλά δεν ανήκει στον Μπρεχτ. Έχει ίσως αξία και για τη συζήτησή μας. «Όταν ήρθαν να πάρουν τους Τσιγγάνους, δεν αντέδρασα. Δεν ήμουν Τσιγγάνος. Όταν ήρθαν να πάρουν τους κομμουνιστές δεν αντέδρασα. Δεν ήμουν κομμουνιστής.

Όταν ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους, δεν αντέδρασα. Δεν ήμουν Εβραίος. Όταν ήρθαν να πάρουν εμένα, δεν είχε απομείνει κανείς για να αντιδράσει».

Αυτό ας το σκεφτούν εκείνοι οι οποίοι σπεύδουν να ταυτίσουν εκείνον ο οποίος αντιδρά, με εκείνους τα δικαιώματα των οποίων υπερασπίζεται.

Τον λόγο έχει από πλευράς του Ποταμιού ο κ. Ιάσων Φωτήλας.

ΙΑΣΩΝ ΦΩΤΗΛΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω την ομιλία μου, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι που είτε ο κύριος Υπουργός στην εισήγησή του. Προφανώς αναφέρθηκε στην έκθεση της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η οποία έχει κατ' επανάληψη αξιολογήσει αρνητικά την Ελλάδα για την κατάσταση των καταστημάτων κράτησης και έχει διαπιστώσει την ενδεή κατάσταση τους.

Μάλιστα, τον Μάρτιο του 2011 η CPT είχε προχωρήσει σε δημόσιες δηλώσεις για την κατάσταση των φυλακών στην Ελλάδα, διαπιστώνοντας σταθερή επιδείνωση των συνθηκών ζωής και της μεταχείρισης των κρατουμένων στις φυλακές.

Εντόπισε αριθμό ουσιαστικών διαρθρωτικών ζητημάτων εξαιτίας των οποίων υπονομεύονται οι προσπαθείες θεραπείας της κατάστασης και αυτά είναι: Πρώτον, η έλλειψη στρατηγικού σχεδίου για τη διοίκηση του συστήματος των φυλακών. Δεύτερον, η έλλειψη αποτελεσματικού συστήματος εκθέσεων και εποπτείας. Και, τρίτον, η ανεπαρκής διοίκηση του προσωπικού.

Η CPT αναγνωρίζει ότι ο υπερπληθυσμός των καταστημάτων κράτησης δημιουργεί σοβαρές δυσκολίες. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι επειδή δεν μπορούν οι κατά καιρούς αρμόδιοι να ασκήσουν μία αποτελεσματική διοίκηση των φυλακών, πρέπει σε τακτά χρονικά διαστήματα να τις αδειάζουν, αποφυλακίζοντας μαζικά κατάδικους.

Μάλιστα, η CPT στην τελευταία της έκθεση το 2014 γράφει χαρακτηριστικά ότι τα μέτρα πρόωρης αποφυλάκισης δεν είχαν τελικά το παραμικρό αποτέλεσμα. Γι' αυτό θα παρακαλούσα τον κύριο Υπουργό και του συντάκτες του συγκεκριμένου νομοσχεδίου να διαβάσουν όλες τις σελίδες της έκθεσης της CPT και όχι μόνο αυτές που είναι υπέρ των επιχειρημάτων τους.

Θα περιμέναμε το πρώτο νομοθέτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης να αφορά είτε ένα στρατηγικό σχέδιο για τη μεταρρύθμιση του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας μας, είτε συγκεκριμένα μέτρα για την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης, η καθυστέρηση της οποίας αγιγίζει τα όρια της αρνησιδικίας, ή έστω κάποιο νομοθέτημα που θα περιλαμβάνει μία ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση από τα κάτω προς τα πάνω σαν και αυτή που έχει ανάγκη το σωφρονιστικό μας σύστημα.

Αντ' αυτού –και δυστυχώς δεν είναι το πρώτο νομοσχέδιο που το βλέπουμε αυτό– έχουμε ένα νομοθέτημα με αποσπασματικές ρυθμίσεις. Η Κυβέρνηση δεν τολμά να καινοτομήσει, αλλά κάνει χρήση αποτυχημένων πολιτικών του παρελθόντος με μόνο στόχο την προσωρινή εκτόνωση μίας κατάστασης και με μετάθεση για το μέλλον των οποίων μεταρρυθμίσεων.

Είναι ιδιαίτερα λυπηρό αυτό, γιατί από τον συγκεκριμένο Υπουργό περιμέναμε πολλά περισσότερα. Και πάρα το σύντομο χρονικό διάστημα στο οποίο έγινε η συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, δυστυχώς και ο ίδιος ο Υπουργός παραδέχτηκε πως πρόκειται για ένα νομοσχέδιο το οποίο έρχεται γρήγορα και έχει αποσπασματικές ρυθμίσεις λόγω του κατεπείγοντος της κατάστασης. Πράγματι, είναι επείγουσα η ανάγκη μεταρρύθμισης του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας, αλλά όχι προς την κατεύθυνση που επιχειρεί η Κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αποτελεί κοινό τόπο σε όλους μας, ακόμα και σε όσους δεν ασχολούνται συστηματικά με το συγκεκριμένο ζήτημα, πως η κατάσταση του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας είναι δραματική. Οι ελλείψεις σε υλικές υποδομές έμφυχο δυναμικό, είναι μεγάλες. Οι υποστηρικτικές δομές του σωφρονιστικού συστήματος στην καλύτερη περίπτωση λειτουργούν στοιχειωδώς, ενώ στη χειρότερη απλώς δεν υπάρχουν. Η κατάσταση στους χώρους τω ψυχιατρικών και των κέντρων αποτοξίνωσης είναι δραματική. Όσο για τα νοσοκομεία των φυλακών είναι κολαστήρια ανθρώπινων ψυχών.

Για αυτά τα ζητήματα έχουμε καταδικαστικές αποφάσεις από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Γι' αυτά όμως το νομοσχέδιο που καλούμαστε να συζητήσουμε σήμερα δεν έχει καμμία αναφορά –ούτε μία.

Και όταν κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή ρώτησα τον κύριο Υπουργό για ποιον λόγο το καινούργιο νομοσχέδιο δεν προβλέπει τη δημιουργία νέων δομών ούτε την ενίσχυση των

υπαρχόντων, η απάντηση ήταν ότι τόσα χρόνια οι κυβερνήσεις που πέρασαν δεν έκαναν τίποτα για τις δομές, ότι χρειάζεται χρόνος κι ότι θα επανέλθουν στο μέλλον να διορθώσουν τα κακώς κείμενα και τις όποιες ελλείψεις.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λογική του «έτσι έκαναν και οι προηγούμενοι» είναι απαράδεκτη για μια κυβέρνηση με νωπή λαϊκή εντολή που κλήθηκε να εφαρμόσει μια άλλη πολιτική, όπως ισχυρίστηκε προεκλογικά και είναι κάτι που στο «Ποτάμι» θα μας βρει και μας βρίσκει κάθετα αντίθετους.

Και το «Ποτάμι» δεν είναι εδώ για να συζητήσει το τι συνέβη στο παρελθόν, αλλά το τι θα γίνει από δω και μπρος. Όχι ποια λάθη έκαναν οι προηγούμενοι για να τα επαναλάβουμε, αλλά πώς θα σχεδιάσουμε το σωφρονιστικό σύστημα της χώρας μας στο μέλλον.

Δυστυχώς αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει κανένα ψήγμα οράματος ή σχεδιασμού για τον εκσυγχρονισμό του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας, ούτε αντιμετωπίζει τα δομικά προβλήματα και τις χρόνιες δυσλειτουργίες του, γιατί φυσικά αυτά απαιτούν μακροχρόνιο σχέδιο και οργάνωση για να αντιμετωπιστούν και η Κυβέρνηση δεν δείχνει καμμία πρόθεση να τα επιλύσει.

Να έρθω τώρα στο νομοσχέδιο. Με το πρώτο άρθρο έχουμε την κατάργηση των καταστημάτων τύπου Γ' χωρίς να υπάρχει καμμία πρόνοια βελτίωσης των καταστημάτων κράτησης Α' και Β' τύπου και με μόνη αναφορά ότι στα καταστήματα κράτησης Β' τύπου κρατούμενοι υπόδικοι κρατούμενοι για χρέη και στα καταστήματα κράτησης Β' τύπου όλοι οι υπόλοιποι.

Προκαλεί εντύπωση κιόλας ότι στην αιτιολογική έκθεση το προϋφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για τη μεταχείριση των κρατούμενων κρίνεται ικανοποιητικό και γι' αυτό ο συγκεκριμένος νόμος δεν προβλέπει παρεμβάσεις στα καταστήματα κράτησης Β' τύπου σε ειδικές πτέρυγες ασφαλείας για τους επικίνδυνους κρατούμενους. Μάλλον η Κυβέρνηση έχει ξεχάσει τις επιτυχείς αποδράσεις του παρελθόντος με ελικόπτερα και άλλα μέσα και δεν θεωρεί ότι είναι πιθανόν να ξανασυμβούν στο μέλλον.

Πραγματικά αναρωτιέμαι πώς είναι δυνατόν να διαφωνεί κάποιος ότι ο βαρυνισμός, ο αρχιμαφιόζος αυτής της χώρας δεν είναι δυνατόν να βρίσκεται στον ίδιο χώρο με κάποιον κρατούμενο μεσαίας και χαμηλής ποινικής επικινδυνότητας ή ότι τους βαρείς ποινικούς κρατούμενους δεν πρέπει να τους φυλάει το ειδικό σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, που δημιουργήθηκε για αυτό τον λόγο.

Διαφωνεί κανείς με αυτό που η διεθνής εμπειρία έχει δείξει, ότι όπου δεν υπάρχει διαχωρισμός κρατούμενων ανάλογα με την επικινδυνότητά τους, οι φυλακές πρακτικά διοικούνται από τους βαρυνιστές κρατούμενους; Και οι ελληνικές φυλακές, κύριοι συνάδελφοι, δεν αποτελούν εξαίρεση σε αυτό.

Και η επιλογή της κατάργησης των φυλακών υψίστης ασφαλείας περισσότερο θίγει τους αδύναμους κρατούμενους, αυτούς που κατηγορούνται για αδικήματα μικρότερης βαρύτητας, οι οποίοι καταλήγουν να είναι έρμια βαρυνιστών και αρχιμαφιόζων. Και είναι απορίας άξιο που η ευαισθησία της Κυβέρνησης εξαντλείται σε συγκεκριμένες μόνο διατάξεις περί αποφυλακίσεων και όχι στην προστασία των αδύναμων κρατούμενων.

Και δυστυχώς, βλέπουμε να επαναλαμβάνεται μία ακόμα πρακτική αυτής της Κυβέρνησης. Όποιος θεσμός ή όργανο δεν λειτουργεί σωστά αντί να το μεταρρυθμίσουμε ή να το βελτιώσουμε, το καταργούμε. Αντί να μεταρρυθμίσει και να εξορθολογήσει το καθεστώς λειτουργίας των φυλακών υψίστης ασφαλείας, όπως θα ήταν το σωστό, τις καταργεί επικαλούμενη την παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δηλαδή, όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν φυλακές υψίστης ασφαλείας, όπως η Φιλανδία, η Νορβηγία, η Σουηδία, η Ολλανδία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ισπανία, η Ιταλία, παραβιάζουν τα ανθρωπίνια δικαιώματα; Δεν νομίζω.

Και κατά την ακρόαση των φορέων στην επιτροπή ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Σωφρονιστικών Υπαλλήλων κατέθεσε πολύ σημαντικές προτάσεις, κύριε Υπουργέ, τις οποίες, δυστυχώς, δεν φαίνεται να λάβετε υπ' όψιν σας. Γιατί εκτός από τη δύσκολη καθημερινότητα που βιώνουν οι εργαζόμενοι στις φυλακές, μας έθεσε και τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολύ κρατούμενοι των οποίων απειλείται η ασφάλεια. Μίλησε συγκεκριμένα

για κρατούμενους που συνεχίζουν την παραβατική συμπεριφορά και εντός των καταστημάτων κράτησης. Έκανε μάλιστα μια πρόταση, να υπάρξει ένας ειδικός χώρος όπου θα κρατούνται αυτοί οι κρατούμενοι και ότι δεν μπορεί να κρατείται στον ίδιο χώρο αυτός που εισέρχεται πρώτη φορά στο σωφρονιστικό κατάντημα με αυτόν που ήδη εκτίει οκτώ ή δέκα χρόνια ποινής. Δηλαδή, εκτός από το αδίκημα για το οποίο κάποιος κατηγορείται, πρέπει να λογίζεται και ο χρόνος που εισέρχεται στο κατάντημα κράτησης.

Να πάμε στο άρθρο 2, το οποίο τροποποιεί διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν τη διάρκεια και τις προϋποθέσεις επιβολής περιορισμού σε ειδικό κατάντημα κράτησης νέων, τα ηλικιακά όρια ποινικής ανευθυνότητας των ανηλίκων, την κατ' οίκον έκτιση της ποινής φυλάκισης ή κάθειρξης, τις προϋποθέσεις για την υπό όρους απόλυση καταδίκων, την επέκταση του ευεργετικού υπολογισμού ποινής και σε άλλες κατηγορίες κρατούμενων.

Η Κυβέρνηση, επικαλούμενη λόγους ανθρωπισμού και περιβάλλοντας την αιτιολογική έκθεση με μία ρητορεία περί ισότητας και δικαιοσύνης, προχωρά σε αυθαίρετη νομοθετική μείωση του χρόνου πραγματικής έκτισης της ποινής με τη χωρίς εξαιρέσεις απελευθέρωση καταδικασθέντων για εγκλήματα κάθε βαθμίδας και βαρύτητας με μόνο κριτήριο λόγους ηλικίας και υγείας, χωρίς να προβλέπεται παράλληλα καμμία ουσιαστική εκτίμηση της προσωπικότητας του δράστη.

Αρκετές διατάξεις του άρθρου 2 υποκρύπτουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γενική αμνηστία, καθώς στις συγκεκριμένες αποφυλακίσεις δεν τίθεται κανένα ουσιαστικό κριτήριο περί της επικινδυνότητας του δράστη. Απλώς αφήνονται ελεύθεροι, χωρίς καν να εξεταστεί αν ο απολύμενος είναι ήδη υπότροπος. Και, δυστυχώς, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα απολυθούν και πρόσωπα που υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να παραμείνουν έγκλειστα.

Παράλληλα, στο άρθρο 2 προβλέπονται επιπλέον ευεργετικές διατάξεις επιμέτρησης και έκτισης της ποινής στους κρατούμενους που πάσχουν από ημιπληγία, παραπληγία και μια σειρά από ασθένειες, καθώς η κάθε μέρα κράτησης υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο ημέρες. Το ίδιο ισχύει και για τους κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας 67%, το οποίο υπήρχε. Και εδώ προστίθεται και η κατηγορία των κρατούμενων με ποσοστό 50% αναπηρίας και η πάνα, οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να εργαστούν.

Παράλληλα, στην παράγραφο 2 προστίθεται η απόλυση ανεξαρτητως προϋποθέσεων και στους καταδικασμένους με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω και σε εκείνους με 50% και άνω, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάντημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης.

Το σημείο που χρήζει της προσοχής μας είναι στην παράγραφο 10 του άρθρου 2, όπου σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, αν ο κρατούμενος έχει εκτίσει με οποιαδήποτε τρόπο δέκα έτη και διαθέτει ποσοστό αναπηρίας 80% ή παραπάνω, εκτίει το υπόλοιπο της ποινής του κατ' οίκον. Για τη συγκεκριμένη διάταξη ακούστηκαν πολλά. Δεν θέλω να τα επαναλάβω. Χαίρομαι, πάντως, που ο κύριος Υπουργός διευκρίνισε ότι αυτή η διάταξη δεν είναι φωτογραφική. Αφορά τον Σάββα Ξηρό και άλλον έναν!

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Και άλλους δέκα είπε!

ΙΑΣΩΝ ΦΩΤΗΛΑΣ: Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό το σημείο θα ήθελα να θέσω στον Υπουργό ένα απλό ερώτημα. Το έθεσα και στην επιτροπή, αλλά δεν έλαβα απάντηση. Πώς κρίνετε ότι ένα ποσοστό αναπηρίας της τάξης του 50% ή 67% καθιστούν κάποιον ανίκανο να τελέσει εκ νέου αδίκημα ή να είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός; Αν κάποιος έχει κάνει εγχείρηση καρδιάς, για παράδειγμα, ή κάνει αιμοκάθαρση μια φορά στις τρεις ημέρες ή έχει μερικά δάχτυλα κομμένα από ένα ατύχημα, θεωρείτε ότι αυτό και μόνο είναι αρκετό για να αποφυλακιστεί και ότι δεν είναι σε θέση να διαπράξει αδίκημα εκ νέου;

Ένα άλλο στοιχείο, που δεν λαμβάνει υπ' όψιν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, είναι το αν η συγκεκριμένη αναπηρία προϋπήρχε της τέλεσης του αδικήματος ή εμφανίστηκε στην πορεία ή κατά τη διάρκεια της τέλεσης του αδικήματος. Δεν βλέπω ποιος λόγος θα αποτρέψει κάποιον που είχε σκληρή δυνάμη κατά πλάκας είτε είχε κάνει εγχείρηση καρδιάς ή έχει νεφρική ανεπάρ-

κεια κατά τη στιγμή της τέλεσης του αδικήματος από το να τελέσει ανάλογα αδικήματα στο μέλλον.

Όμως, και η ίδια η φύλαξη των κρατούμενων κατ' οίκον δεν τους αποτρέπει από το να είναι ηθικοί αυτοουργοί σε αδικήματα κατά την έκτιση της ποινής τους στην κατοικία τους.

Το δεύτερο σημείο του νομοσχεδίου που μας βρίσκει αντίθετους, είναι οι υποπαράγραφοι του άρθρου 2 που αφορούν τον εγκλεισμό των ανηλίκων.

Κατ' αρχάς αυξάνεται το κατώτατο όριο έναρξης της ποινικής ευθύνης από τα δεκαπέντε στα δεκαπέντε έτη. Εδώ διαπιστώνεται μία αντίφαση. Καθώς σήμερα θεωρούμε ότι τα παιδιά ωριμάζουν γρηγορότερα από τις παλιότερες γενιές, εντούτοις αυξάνουμε το ηλικιακό όριο μέχρι το οποίο δεν μπορεί να τους καταλογιστεί κάποια πράξη. Με αυτήν τη ρύθμιση στην ουσία καταργείται ο εγκλεισμός των ανηλίκων για όλα τα αδικήματα με εξαίρεση αυτά που επισείουν την ισόβια κάθειρξη. Δηλαδή, ένας ανήλικος που έχει καταδικαστεί για βιασμό είτε ένοπλη ληστεία, θα λαμβάνει μόνο αναμορφωτικά μέτρα και εναλλακτικές μορφές σωφρονισμού, για τις οποίες το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, παρ' όλο που τις επικαλείται, δεν αναφέρει κάτι πιο συγκεκριμένο.

Αυτό στην ουσία αποτελεί μια γενική και ισοπεδωτική ρύθμιση. Παραβλέπει τον κίνδυνο της εκμετάλλευσης ανηλίκων από κυκλώματα, τα οποία θα χρησιμοποιούν ανηλικούς για αδικήματα με μεγάλη κοινωνική απαξία.

Ακούγοντας τις δικαιολογημένες ενστάσεις μας κατά τη συζήτηση στην επιτροπή, ο Υπουργός ανέφερε ότι εξετάζει το ενδεχόμενο να επεκταθεί η πρόβλεψη και για το αδίκημα του βιασμού.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, εμείς δεν υποστηρίζουμε ότι η φυλακή είναι το ενδεδειγμένο μέσο σωφρονισμού για ανήλικους. Αυτό που επισημαίνουμε είναι ότι δεν μπορεί να αρνούμαστε την πραγματικότητα, ότι δηλαδή υπάρχουν και περιπτώσεις ανηλίκων που είναι χρόνια εκπαιδευμένοι στο έγκλημα και είναι πράγματι επικίνδυνοι να τελέσουν εκ νέου κάποιο αδίκημα.

Γι' αυτούς πρέπει να υπάρχει δυνατότητα κράτησης, δηλαδή ο εκάστοτε φυσικός δικαστής να διατάσσει το μέτρο κατά περίπτωση, κάτι που το συγκεκριμένο νομοσχέδιο καταργεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, επειδή ο χρόνος πιέζει και δεν θα ήθελα στην παρθενική μου ομιλία στην Ολομέλεια να καταχραστώ και τον χρόνο αλλά και την υπομονή σας, θα κλείσω εδώ. Για τα υπόλοιπα άρθρα αλλά και για τις τροπολογίες θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε τον κ. Φωτήλα.

Κύριε συνάδελφε, ούτως ή άλλως επί των άρθρων θα γίνει χωριστή συνεδρίαση, έτσι ώστε να έχετε τη δυνατότητα να αναφερθείτε ειδικά.

ΙΑΣΩΝ ΦΩΤΗΛΑΣ: Θα τα μάθω σιγά-σιγά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Στο σημείο αυτό, θέλω να σας ενημερώσω, όπως υποσχέθηκα, για τον αριθμό των εγγεγραμμένων ομιλητών: Έχουν ήδη εγγραφεί πενήντα δύο ομιλητές. Θα συζητήσουμε στη συνέχεια τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε, για να μπορέσουμε να κάνουμε όσο το δυνατόν πιο μεστή, ουσιαστική και πλήρη συζήτηση.

Τον λόγο έχει ο Εισηγητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννης Γκιόκας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από το 2008 μέχρι σήμερα έχουν ψηφιστεί από την ελληνική Βουλή πάνω από πέντε νομοσχέδια, που περιλαμβάνουν έκτακτα μέτρα αποσυμφόρησης των φυλακών, μαζί με ριζικές αλλαγές του Ποινικού Κώδικα για την υφ' όρον απόλυση κρατούμενων.

Κάθε φορά που η κατάσταση στις φυλακές έφτανε στο απροχώρητο με τον αριθμό των κρατούμενων και τις συνθήκες διαβίωσής τους, ερχόταν ένα τέτοιο νομοσχέδιο που αποσυμφορούσε προσωρινά τις φυλακές, εκτόνωνε προσωρινά μια κατάσταση, μέχρι φυσικά οι φυλακές να ξαναγεμίσουν και να έρθει η

επόμενη ρύθμιση και η επόμενη και πάει λέγοντας.

Όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις, με πρώτη αυτή της Νέας Δημοκρατίας το 2008 και διαδοχικά όλες τις κυβερνήσεις Νέας Δημοκρατίας-ΠΑΣΟΚ, ΠΑΣΟΚ- Νέας Δημοκρατίας, πήραν τέτοια παρόμοια μέτρα.

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Κρατούμενοι έβγαιναν από τις φυλακές, πολλοί εκ των οποίων -εάν όχι οι περισσότεροι- επέστρεφαν και οι φυλακές ξαναγεμίζαν και γιατί το έγκλημα δεν αντιμετωπιζόταν, αλλά και γιατί όλα αυτά τα νομοσχέδια δεν υπηρετούσαν καμμία λογική σωφρονισμού, βελτίωσης των συνθηκών κράτησης στις φυλακές, επανένταξης με μέτρα για την αντιμετώπιση της υποτροπής.

Εμείς, βέβαια, θεωρούμε ότι το έγκλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ριζικά σε μια κοινωνία σήψης, ζούγκλας, όπου ισχύει το «ο θάνατός σου η ζωή μου». Αντίθετα, θα αυξάνουν τα ποσοστά όσο αυξάνει αυτή η σήψη. Όμως, τα μεμονωμένα άτομα μπορούν και να σωθούν και να επανενταχθούν, εάν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές, τα κατάλληλα μέτρα, οι υποδομές και το ειδικευμένο προσωπικό.

Αυτοί οι νόμοι, λοιπόν, αντί να δώσουν λύσεις σε όλα αυτά τα ζητήματα, το μόνο που έκαναν ήταν να παίρνουν κάποια μέτρα εκτόνωσης και τεχνητής αποσυμφόρησης, χωρίς καμμία μέριμνα ούτε για το τι θα κάνουν ούτε για το πού θα πάνε όλοι αυτοί οι άνθρωποι.

Επειδή πολλές λόγος έγινε -και γίνεται- στη συζήτηση του νομοσχεδίου περί «ανθρωπισμού» για το τι είναι ανθρώπινο, ανθρωπιστικό και τι είναι απάνθρωπο, εμείς θεωρούμε ότι όσο απάνθρωπη είναι η λογική που στοιβάξει σαν τα ζώα -και ακόμα χειρότερα- ανθρώπους στις φυλακές, άλλο τόσο απάνθρωπη είναι η λογική που λέει, «βγάλε τους στη ζούγκλα και ας κόψουν τον λαϊμό τους, ας επιβιώσουν όπως μπορούν και εάν μπορούν».

Είναι οι δύο όψεις του ίδιου απάνθρωπου νομίσματος. Είναι η ίδια λογική που στο θέμα, για παράδειγμα, των μεταναστών και των προσφύγων λέει, «δεν θα δημιουργήσω χώρους φιλοξενίας, δεν θα δώσω ταξιδιωτικά έγγραφα για να πάνε σε χώρες-προορισμούς, σε σύγκρουση με το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θα αφήσω αυτόν τον κόσμο να περιπλανιέται στην απελπισία» και όχι να λιάζεται, όπως είτε η Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Είναι η ίδια λογική που στο θέμα των εξαρτημένων από τα ναρκωτικά ανθρώπων λέει «δεν θα φτιάξω στεγνά θεραπευτικά προγράμματα, αλλά θα τους αφήσω στη διά βίου εξάρτηση ή υποκατάσταση».

Είναι η ίδια λογική της διαχείρισης ενός προβλήματος που συνεχώς αναπαράγεται, ανακυκλώνεται με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Όλα τα προηγούμενα νομοσχέδια διέπονταν από αυτήν τη λογική.

Και το σημερινό νομοσχέδιο, δυστυχώς, αν και με διαφοροποιήσεις και με ορισμένες θετικές διατάξεις, όπως είναι οι διατάξεις για τους αλλοδαπούς ή για τις φυλακές Γ' τύπου, κινείται στην ίδια πεπατημένη λογική, δηλαδή με τον μανδύα του ανθρωπισμού έχουμε ένα ακόμη νομοσχέδιο τεχνητής -λέμε εμείς- αποσυμφόρησης, όπως τα τόσα και τόσα που είχαμε τα τελευταία χρόνια. Όμως, επειδή ακριβώς είναι τεχνητή αυτή η αποσυμφόρηση, οι φυλακές σε σύντομο χρονικό διάστημα ξαναγεμίζουν με τους ίδιους και ακόμη περισσότερους κρατούμενους.

Υπηρετείται, δηλαδή, ένας κοντόφθαλμος στόχος για να πείτε ότι βγαίνει κόσμος, ότι δήθεν βελτιώνεται η κατάσταση στις φυλακές, επειδή υπάρχει το αδιαχώρητο, επειδή υπάρχουν τα πρόσημα που επιβάλλονται από τα ευρωπαϊκά δικαστήρια, χωρίς να παίρνετε κανένα ουσιαστικό μέτρο βελτίωσης των συνθηκών, βελτίωσης της υλικοτεχνικής υποδομής, μέριμνας για την επανένταξη αυτών των κρατούμενων.

Γιατί γίνεται αυτό και στα προηγούμενα και στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο; Διότι και η σημερινή Κυβέρνηση, ανεξάρτητα από προθέσεις που μπορεί να υπάρχουν -εμείς δεν ερμηνεύουμε ούτε μπορούμε να ερμηνεύσουμε προθέσεις- αντικειμενικά προσπαθεί να διαχειριστεί και να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα.

Επειδή και η σημερινή Κυβέρνηση κινείται στην ίδια λογική της δημοσιονομικής πειθαρχίας και προσαρμογής, στη λογική ότι δεν

υπάρχουν κονδύλια για σοβαρές κοινωνικές ανάγκες, όπως είναι οι ανάγκες του σφραγισμένου –το είπε άλλωστε και ο Υπουργός στην ομιλία του, «Τι να κάνουμε; Αυτά είναι τα διαθέσιμα»- επειδή κινείται στη λογική της υποστήριξης ενός δρόμου που γεννά και αναπαράγει την εγκληματικότητα, καταφεύγει σε δοκιμασμένες μεθόδους και μέτρα σαν και αυτά που ακολούθησαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις.

Και επειδή αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός σε αυτό, εμείς, κύριε Υπουργέ, δεν θεωρούμε ότι γινόταν καμμία προσπάθεια από τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Λέτε ότι έγινε προσπάθεια από τις προηγούμενες κυβερνήσεις για να βελτιωθούν οι συνθήκες στις φυλακές, στα νοσοκομεία, στα νοσηλευτήρια. Εμείς δεν θεωρούμε ότι γινόταν τέτοια προσπάθεια. Ούτε τώρα γίνεται.

Και η απόδειξη ξέρετε πού υπάρχει; Υπάρχει στο άρθρο 10. Είναι το άρθρο του νομοσχεδίου για νέες προσλήψεις. Τι λέει αυτό το άρθρο για προσλήψεις νοσηλευτικού προσωπικού; Είκοσι νοσηλευτές και πέντε εργαζόμενους κοινωνικής εργασίας. Αυτή είναι η προσπάθεια που κάνει το Υπουργείο, την ίδια στιγμή που υπάρχουν εκατόν εξήντα εργαζόμενοι εξωτερικής φρούρησης, τριακόσιοι σαράντα εργαζόμενοι φύλαξης. Δεν λέμε ότι δεν χρειάζονται και αυτοί. Όμως, όσον αφορά στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και φροντίδα στις φυλακές και στα νοσηλευτήρια, είναι είκοσι τον αριθμό. Αν αυτή είναι η προσπάθεια που κάνει η Κυβέρνηση, τότε έχουμε διαφορετική αντίληψη για το τι σημαίνει «προσπάθεια».

Επειδή, λοιπόν, ακολουθείται η πεπατημένη, καλό θα ήταν να μην υπάρχουν μεγάλες κουβέντες για καινοτομίες, για πρωτοτυπίες από τη μεριά της Κυβέρνησης.

Φυσικά, από την άλλη μεριά, είναι απόλυτα υποκριτική η κριτική που κάνει η Νέα Δημοκρατία και τα άλλα κόμματα για δήθεν ασφάλεια που διαταράσσεται κ.λπ.. Οι πρώτοι διδάξαντες τέτοιου είδους νομοσχεδίων έκτακτων μέτρων τεχνητής αποσυμφόρησης των φυλακών ήταν η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ. Ήταν οι πρώτοι που εφάρμοσαν τέτοιες πρακτικές. Από το 2008 μέχρι και την προηγούμενη κυβέρνηση, όλες οι κυβερνήσεις πήραν τέτοια μέτρα τεχνητής και έκτακτης αποσυμφόρησης για την εκτόνωση του ζητήματος. Και, φυσικά, δεν αντιμετώπισαν τα ουσιαστικά ζητήματα και τα βασικά προβλήματα που υπάρχουν στις φυλακές.

Βεβαίως, στη συζήτηση και στην επιτροπή, αλλά και σήμερα στην Ολομέλεια, δεν αναφέρθηκαν αυτά τα σοβαρά προβλήματα.

Αντίθετα, μονοπώλησε τη συζήτηση, τη δημοσιότητα και την προβολή στα μέσα ενημέρωσης, με ευθύνη και της Κυβέρνησης, αλλά και άλλων κομμάτων, το ζήτημα της τρομοκρατίας, το ζήτημα των καταλήψεων, το ζήτημα του αν βγαίνει ή δεν βγαίνει ο Ξηρός, αν είναι φωτογραφικές ή δεν είναι φωτογραφικές οι διατάξεις.

Εμείς θέλουμε να επαναλάβουμε τη δική μας θέση που είναι γνωστή, θέση πάγια, θέση αρχών, όλα αυτά τα χρόνια: Αντιμετωπίζουμε τέτοιους κρατούμενους ως κοινούς κρατούμενους, για τους οποίους πρέπει να εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις. Είναι άλλο ζήτημα να δούμε εάν οι γενικές αυτές διατάξεις πάσχουν, που πάσχουν, τι πρέπει να αλλάξει και τι δεν πρέπει να αλλάξει.

Η δική μας επιφύλαξη στη συγκεκριμένη παράγραφο που έγινε άρθρο, δεν αφορά τον Ξηρό ούτε κατηγορούμε την Κυβέρνηση ότι είναι φωτογραφική διάταξη. Και συμφωνούμε, αν θέλετε, και με αυτό που είπε ο Υπουργός, ότι εάν ακόμη και για έναν άνθρωπο πρέπει να πάρεις ένα μέτρο για να αντιμετωπιστεί κάποιο πρόβλημα, πρέπει να το πάρεις. Είναι γνωστή και η θέση που κρατήσαμε ως Κόμμα –οι Βουλευτές της προηγούμενης θητείας το γνωρίζουν- στην περίπτωση του Ρωμανού. Εμείς πιάσαμε, μαζί με άλλα κόμματα, να πάρει την άδεια για να μπορέσει να σπουδάσει, παρά τη ριζικά διαφορετική γνώμη που είχαμε και για τις πράξεις και τις ενέργειές του κ.λπ.. Είναι, όμως, άλλο ζήτημα αυτό και άλλο να ανοίγεις με γενικές διατάξεις τον δρόμο μιας τεχνητής αποσυμφόρησης, ακόμη και με κόσμο που δεν θα έπρεπε να βγαίνει ή τουλάχιστον δεν θα έπρεπε να βγαίνει με τέτοιους όρους.

Φυσικά, όλη αυτή η αποπροσανατολιστική συζήτηση, αυτός ο

διοικητικός καυγός τροφοδοτήθηκε και από τα γεγονότα των καταλήψεων στην Πρυτανεία και αλλού, ενέργειες οι οποίες δεν έχουν καμμία απολύτως σχέση με τη γνήσια διαμαρτυρία και διεκδίκηση, με τους αγώνες του λαού μας, ούτε καν, κύριε Υπουργέ, επειδή το αναφέρατε, με τις διαμαρτυρίες των κρατούμενων. Είναι άλλο πράγμα η διαμαρτυρία κρατουμένων, οι οποίοι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης στις φυλακές και καλά κάνουν και διαμαρτύρονται και κινητοποιούνται και άλλο πράγμα οι ενέργειες ομάδων με περιέργα κίνητρα –άλλωστε και οι δικοί σας Υπουργοί το έχουν παραδεχτεί-, ομάδες που είναι διάτρητες, που είναι διαβρωμένες και όλα τα προηγούμενα χρόνια λειτουργήσαν συκοφαντικά, λειτούργησαν προβοκατόρικα σε βάρος του εργατικού λαϊκού κινήματος.

Αυτές τις ομάδες τις αξιοποίησε και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ, οι προηγούμενες κυβερνήσεις, για να εφαρμόσουν λογικές και πρακτικές καταστολής σε βάρος του λαϊκού κινήματος, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ που είχε αναγορεύσει όλα τα προηγούμενα χρόνια –και με πρόσφατες δηλώσεις- αυτές τις ομάδες σε τμήμα του κινήματος, των αγώνων, που διεκδικούν, νομιμοποιώντας στην ουσία αυτήν την προβοκατόρική δράση.

Με αφορμή, λοιπόν, αυτά τα γεγονότα που δημιουργούν σοβαρά ερωτήματα για τους σκοπούς και τους στόχους που υπηρετούν, συντηρείται μια αποπροσανατολιστική συζήτηση, ένας διοικητικός καυγός, που είναι και βολικός για να κρύψει την πραγματική ουσία των σοβαρών εξελίξεων και με τη διαπραγμάτευση και με τις νέες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται με τους εταίρους σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και φυσικά –όταν μιλάμε για το νομοσχέδιο- να κρύψει και την ουσία του νομοσχεδίου, που δεν έχει καμμία σχέση με επανένταξη, σφραγισμό, βελτίωση των συνθηκών κράτησης στις φυλακές.

Αντίθετα, η δική μας γνώμη είναι ότι το νομοσχέδιο σε αυτά τα ουσιαστικά, τα βασικά προβλήματα, δεν δίνει καμμία πειστική και ουσιαστική απάντηση. Το ζήτημα δεν είναι μόνο να μην υπάρχουν οι φυλακές τύπου Γ'. Βεβαίως να μην υπάρχουν. Και εμείς συμφωνούμε να καταργηθούν οι φυλακές τύπου Γ'. Το ζήτημα, όμως, είναι να υπάρχουν ασφαλείς και ανθρώπινες φυλακές και για τους κρατούμενους και για όσους εργάζονται σε αυτές. Δεν είναι μόνο να μην υπάρχουν φυλακές ανηλικών σαν αυτές που υπήρχαν, με τις απaráδεκτες συνθήκες. Το ζήτημα είναι αυτοί οι ανήλικοι να επανεντάσσονται, να έχουν δικαιώματα, να τελειώνουν το σχολείο τους, να μπορούν να ξεφεύγουν από ένα νοσηρό οικογενειακό περιβάλλον –όσοι ζουν σε τέτοιο περιβάλλον- να ξεκόβουν από εγκληματικά κυκλώματα. Αυτό είναι το κρίσιμο ζήτημα όταν μιλάμε για ανήλικους δράστες τέτοιων πράξεων. Το ζήτημα δεν είναι μόνο να μην υπάρχει στις φυλακές ή στα νοσοκομεία των φυλακών κόσμος με επιβαρυσμένη υγεία, βαριά άρρωστοι, αλλά και όσοι βρίσκονται στις φυλακές να μπορούν να έχουν την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που πρέπει και την οποία έχουν ανάγκη.

Κατά τη γνώμη μας, σ' αυτά τα βασικά και ουσιαστικά ζητήματα το νομοσχέδιο της Κυβέρνησης δεν δίνει καμμία απάντηση. Υπηρετείται μία λογική με έκτακτα μέτρα, όπως αυτά που προβλέπει το άρθρο 6, χωρίς καμμία φροντίδα και καμμία μέριμνα που να εξασφαλίζει ότι αυτός ο κόσμος δεν θα ξανακυλήσει στο έλεος των κυκλωμάτων, της φτώχειας, των ναρκωτικών, δηλαδή σε μία κατάσταση που γεννά και αναπαράγει την εγκληματικότητα.

Γι' αυτό τον λόγο, εμείς λέμε ότι αυτό που στο νομοσχέδιο φαντάζει και αναγορεύεται ως ανθρωπιστικό, καταντά στην πράξη –εκ του αποτελέσματος και ανεξάρτητα από προθέσεις που μπορεί να υπάρχουν- να είναι απάνθρωπο.

Οι πιο κραυγαλέες περιπτώσεις αυτής της λογικής είναι το άρθρο 6 του νομοσχεδίου για τα έκτακτα μέτρα αποσυμφόρησης, καθώς και οι διατάξεις που αφορούν τους ανήλικους δράστες. Στα έκτακτα μέτρα αποσυμφόρησης του άρθρου 6 συμπεριλαμβάνονται και εκείνοι οι κρατούμενοι που έχουν καταδικαστεί με ποινές ισόβιας κάθειρξης. Ένας κρατούμενος, δηλαδή, με πάνω από είκοσι χρόνια κάθειρξης, θα μπορεί σε επτά χρόνια έκτισης της ποινής να βγαίνει έξω.

Στο παρελθόν, συνήθως τέτοια μέτρα έκτακτης αποσυμφόρησης

σης εμείς δεν τα καταψηφίζαμε. Ψηφίζαμε «παρών», διότι αν και δεν συμφωνούσαμε με τη λογική, κατανοούσαμε έστω μία πιεστική ανάγκη ένας κόσμος να μπορεί να βγαίνει, να αποφυλακίζεται, προκειμένου να εκτονωθεί μία κατάσταση. Όμως, δεν το κάναμε κάτω απ' αυτούς τους όρους. Δηλαδή, κρατούμενοι με ισόβια κάθειρξη θα μπορούσαν με επτά χρόνια έκτισης της ποινής –ίσως και λιγότερα- να βγαίνουν. Εδώ δημιουργούνται κίνδυνοι ακόμα και αυτοδικίας. Υπάρχει κίνδυνος, δηλαδή, κρατούμενοι οι οποίοι αποφυλακίζονται έχοντας διαπράξει σοβαρά εγκλήματα, να πέσουν και οι ίδιοι θύματα αυτοδικίας. Επομένως δεν συμφωνούμε με τέτοιου είδους μέτρα.

Ο Υπουργός είπε –και σωστά- ότι στο Ποινικό Δίκαιο υπάρχουν οι διατάξεις για την υπ' όρον απόλυση που έχει γενικό χαρακτήρα και η οποία δεν υπόκειται σε εξαιρέσεις. Αυτό είναι σωστό. Όπως έτσι είναι. Έτσι συγκροτούνται οι διατάξεις και για την υπ' όρον απόλυση. Βεβαίως, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορείς να κάνεις κριτική στις συγκεκριμένες διατάξεις.

Όμως, αυτή είναι η μισή αλήθεια. Ας μας απαντήσει η Κυβέρνηση και ο κύριος Υπουργός στο εξής: Τα έκτακτα μέτρα αποσυμφόρησης σε ποιο λογική του Ποινικού Δικαίου ακουμπούν; Πού υπάρχουν; Έκτακτα μέτρα αποσυμφόρησης έχουν πάρει όλες οι κυβερνήσεις και έχουν γίνει ο κανόνας. Κάθε χρόνο υπάρχει μία γενιά έκτακτων μέτρων αποσυμφόρησης και εκτόνωσης του προβλήματος και οι φυλακές μετά γεμίζουν ξανά.

Επειδή, λοιπόν, είσθε και καθηγητής του Ποινικού Δικαίου, πείτε μας σε ποιο κομμάτι και σε ποια ποινική δογματική ακουμπά αυτή η λογική. Επομένως κι εσείς ακολουθείτε μία πεπατημένη λογική.

Οι άλλες διατάξεις –και τελειώνω με αυτό- με τις οποίες δεν συμφωνούμε, είναι οι διατάξεις που αφορούν τους ανήλικους δράστες. Συμφωνούμε απόλυτα με την αύξηση του ορίου ηλικίας, όσον αφορά την ποινική ανευθυνότητα των κρατουμένων. Τα δεκατρία πρέπει να γίνουν δεκαπέντε χρόνια. Αυτό είναι απόλυτα σωστό.

Επίσης, συμφωνούμε ότι πρέπει να υπάρχει μία ριζική αναμόρφωση του Ποινικού Δικαίου των ανηλικών, σε αντίθεση με ό,τι γίνεται μέχρι σήμερα.

Βεβαίως, όμως, για να έχουν όντως αποτέλεσμα αυτές οι ρυθμίσεις και να μην οδηγούν ακόμα και σε εργαλειοποίηση, όπως ειπώθηκε, αυτών των νέων, πρέπει να συνοδεύονται με υποδομές και με προσωπικό. Πρέπει να συνοδεύονται με μία φροντίδα ότι θα υπάρχουν αναμορφωτικά μέτρα και δομές γι' αυτούς τους ανήλικους.

Απ' όλα αυτά, τι υπάρχει στο νομοσχέδιο; Δεν υπάρχει τίποτα. Υπάρχει μόνο το άρθρο 9 που λέει ότι κάποια στιγμή στο απώτερο μέλλον με προεδρικό διάταγμα θα δημιουργηθούν κάποιες δομές ελεύθερης, ημιελεύθερης και ανοιχτής διαβίωσης γι' αυτούς τους ανθρώπους. Όμως, επί της ουσίας με τι χρονοδιάγραμμα, τι δομές και με τι προσωπικό; Δεν λέμε ότι θα πατήσεις ένα κουμπί και θα γίνουν αύριο. Όμως, τι σχεδιασμός υπάρχει σε σχέση μ' αυτό το ζήτημα; Για όλα αυτά τα κρίσιμα δεν υπάρχει τίποτα στο νομοσχέδιο.

Ούτε για ενίσχυση της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλικών υπάρχει ούτε για τίποτα από όλα αυτά.

Και ενώ θα μπορούσε να γίνει μια πραγματική τομή στο Ποινικό Δίκαιο των ανηλικών στην κατεύθυνση πραγματικού σωφρονισμού και επανένταξης, με αυτό τον τρόπο και με αυτές τις διατάξεις το μόνο που πετυχαίνετε είναι να ενοχοποιείτε ένα μέτρο οδηγώντας το στην αναποτελεσματικότητα και σε τέλμα. Αυτό πετυχαίνετε όταν φέρνετε ρυθμίσεις χωρίς να διαμορφώνετε τις κατάλληλες υποδομές.

Γι' αυτούς τους λόγους και για άλλα ζητήματα, που φυσικά θα τα αναδείξουμε στις επόμενες συνεδριάσεις επί των άρθρων, εμείς ψηφίζουμε «παρών» στο νομοσχέδιο. Θεωρούμε ότι και η σημερινή Κυβέρνηση κινείται σε μία λογική εκτόνωσης, διαχείρισης, δέσμια της πολιτικής της δημοσιονομικής πειθαρχίας του «Δεν υπάρχουν κονδύλια για σοβαρές κοινωνικές ανάγκες» όπως είναι αυτές του σωφρονισμού. Και από αυτή την άποψη το μόνο που κάνετε είναι να παίρνετε μέτρα ανακύκλωσης και όξυνσης του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ευχαριστούμε τον ει-

δικό αγορητή -Εισηγητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Γκιόκα.

Επιτρέψτε μου να κάνω μία πρόταση στο Σώμα, σε σχέση με τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε. Απομένουν δύο εισηγητές, ο κ. Κόκκαλης από τους Ανεξάρτητους Έλληνες και η κ. Γεννηματά από το ΠΑΣΟΚ. Έχουμε πενήντα δύο εγγεγραμμένους ομιλητές. Αυτό σημαίνει ότι αν τηρηθεί ο χρόνος απαρέγκλιτα από όλους, πράγμα που η εμπειρία έχει δείξει ότι δεν είναι πολύ πιθανό, θα χρειαστούν έξι ώρες μόνο για να μιλήσουν οι ομιλητές, χωρίς να συνοπολογίζουμε Κοινοβουλευτικούς Εκπρόσωπους -που ήδη έχει δηλώσει ότι ζητά τον λόγο ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος- ή Αρχηγούς κομμάτων -που επίσης έχει ζητήσει ένας Αρχηγός κόμματος. Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Μητσοτάκης και έχει ζητήσει τον λόγο και ο κ. Βενιζέλος.

Αυτό το οποίο προτείνω...

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιου κόμματος λέτε; **ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου):** Μίλησα για Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, κύριε Κωνσταντινίπουλε. Αν ασχολείστε λίγο περισσότερο με το να ακούτε αυτά που λέγονται και λίγο λιγότερο με το να κάνετε αυτό το πηγαδάκι που έχει διαμορφωθεί εκεί σύμμειξης Βουλευτών ΠΑΣΟΚ και Ποταμιού, που ακούγονται αυτά που λέγονται μέχρι εδώ, τότε θα παρακολουθείτε καλύτερα και δεν θα έχετε απορίες.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν σας αρέσει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ο κ. Μητσοτάκης, λοιπόν, είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, εκτός αν έχετε κάποια άλλη άποψη. Ο κ. Βενιζέλος είναι Αρχηγός του κόμματός σας, εκτός αν έχετε κάποια άλλη άποψη. Αν δεν υπάρχει, λοιπόν, αντίρρηση στα αυτονόητα, συνεχίζω.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς τι λέτε;

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Συνεχίστε, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Συνεχίζω, λοιπόν, και προτείνω τα εξής: Η συνεδρίαση αυτή, η πρώτη, να συνεχιστεί μέχρι τις 16:30'. Η Διάσκεψη των Προέδρων να περιοριστεί από τις 16:45' μέχρι τις 17:45', ώστε στις 18:00' ακριβώς να ξεκινήσουμε τη δεύτερη συνεδρίαση. Να συμφωνήσουμε ότι η επί της αρχής συζήτηση θα ολοκληρωθεί με επί της αρχής ψηφοφορία στις 20:30' με 21:00'. Εν συνεχεία, θα μιλούμε στα άρθρα.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει οι συνάδελφοι, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι προς το τέλος να συναινέσουν στο να περιληφθούν κατά προτεραιότητα στην επί των άρθρων συζήτηση, ώστε έτσι να έχουμε μοιράσει το χρόνο των τριών συνεδριάσεων και να έχει διατεθεί ο μισός για την επί της αρχής συζήτηση και ο άλλος μισός να έχει διατεθεί για τα άρθρα.

Εάν συμφωνήσει το Σώμα σε αυτό τον τρόπο, θα προχωρήσουμε έτσι. Διαφορετικά, θα στερηθούν τον λόγο αρκετοί Βουλευτές. Υπάρχει κάποια αντίρρηση σε αυτήν τη διαδικασία;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Πάμε μία ώρα πίσω, κυρία Πρόεδρε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κύριε Γκιόκα, να δώσω κανονικά τον λόγο στον κ. Παφίλη; Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, δεν έχουμε αντίρρηση να διευκολύνουμε, ιδιαίτερα μάλιστα αν δεν υπάρχει κάποια άλλη άποψη από τους υπόλοιπους συναδέλφους. Δεδομένου, λοιπόν, ότι έχουμε και αύριο συνεδρίαση, μπορεί να ολοκληρωθεί σήμερα ο κατάλογος κανονικά και να γίνουν αύριο οι εισηγήσεις επί των άρθρων και των τροπολογιών. Και αυτό το λέω για να κερδίσουμε χρόνο, δεδομένου ότι μαζί με την αυριανή συνεδρίαση έχουμε τρεις συνεδριάσεις για το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ναι, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι αν αφιερώσουμε τις δύο από τις τρεις συνεδριάσεις μόνο στην επί της αρχής συζήτηση, θα αδικήσουμε τα άρθρα και τις τροπολογίες. Αν τώρα κάποιοι εισηγητές θέλουν διευκολύνοντας να μεταθέσουν την εισήγησή τους για αύριο, αυτό είναι κάτι που μπορούμε να κάνουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Αυτό λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Αλλά να μη σημαίνει αυτό ότι μεταθέτουμε την έναρξη της επί των άρθρων συζήτη-

σης. Άρα αυτή νομίζω ότι είναι μία πρόταση προς τη σωστή και θετική κατεύθυνση.

Επομένως υπάρχει κάποια αντίρρηση επί της διαδικασίας;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Θα πάμε μία ώρα πίσω, κυρία Πρόεδρε. Καθυστερήσατε μία ώρα, θα πάει μία ώρα πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κύριε Αθανασίου, τώρα είμαι σε δύσκολη θέση, διότι λείπει ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος κ. Μητσotάκης, όπως και ο εισηγητής σας κ. Κικιλίας. Εδώ είστε μόνο εσείς και η κ. Μπακογιάννη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Είμαι και εγώ, κυρία Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Βλέπω ότι είναι και ο κ. Τασούλας, ο κ. Σταμάτης και η κ. Μαρτίνου. Είστε πέντε Βουλευτές από τη Νέα Δημοκρατία, αλλά δεν είναι κανείς από αυτούς που δικαιούνται να παρέμβουν. Αν παρ' όλα αυτά θέλετε να παρέμβετε, εγώ θα σας δώσω τον λόγο. Βέβαια, θα χάσουμε περισσότερο χρόνο. Ωστόσο, αν θέλετε να παρέμβετε εκπροσωπώντας και τους υπολοίπους τέσσερις συναδέλφους σας, χωρίς να είστε όμως δικαιούμενος, κατά παράβαση του Κανονισμού δηλαδή, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Θέλω να πω ότι η έναρξη της Βουλής καθυστέρησε αδικαιολόγητα κατά μία ώρα. Όσον αφορά το άρθρο 24, όπως είπατε, θα εξηγήσω μετά ότι αφορά τη λήψη απόφασης. Λήψη απόφασης δεν μπορούσε να υπάρξει εκ των υστέρων, αλλά κατά την έναρξη. Συνεπώς ήταν λάθος δικό σας, λάθος χειρισμού που ζητήσατε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κύριε Αθανασίου, θα σας παρακαλούσα να σηκωθείτε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Εν πάση περιπτώσει, χάσαμε μία ώρα από τη διαδικασία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Την ώρα που αγοράζετε από τη θέση σας, αγοράζετε όρθιος. Στην επιτροπή καθιστός. Αυτή είναι η διαδικασία κατά τον Κανονισμό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Εντάξει, αφού αυτό σας ενοχλεί. Κάνετε τόσα άλλα που ενοχλούν, αλλά εν πάση περιπτώσει.

Θέλουμε να πάει η διαδικασία μία ώρα πίσω, για να μπορούμε όλοι οι Βουλευτές να χρησιμοποιήσουν όλο τον χρόνο που δικαιούνται. Από υπαιτιότητα δική σας, καθυστέρησαμε μία ώρα και ένα τέταρτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Σας υπενθυμίζω ότι οι Βουλευτές δεν ήταν στην Αίθουσα και δεν υπήρχε απαρτία.

Συνεχίζουμε. Υπάρχει κάποια άλλη αντίρρηση...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Μην το λέτε αυτό, κυρία Πρόεδρε! Αν οι Βουλευτές καθυστέρησαν πέντε ώρες, θα καθυστέρησαμε να αρχίσουμε τη συνεδρίαση πέντε ώρες; Πού πάει η αρχή της δεδηλωμένης;

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Μην ξαναρχίζουμε το ίδιο θέμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Σας έδωσα τον λόγο, κυρία Αθανασίου; Γιατί δεν ζητάτε τον λόγο για να σας τον δώσω; Γιατί δεν ζητάτε τον λόγο και παρεμβαίνετε διακόπτοντας;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ωραία, κυρία Πρόεδρε, δώστε μου πάλι τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ζητάτε ξανά τον λόγο; Δεν διατυπώσατε αντίρρηση στη διαδικασία που πρότεινα.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Εγώ διατύπωσα αντίρρηση, αλλά δεν ήταν εδώ οι εκπρόσωποί μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ορίστε, λοιπόν, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Σας λέω, λοιπόν, ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε υπαιτιότητά σας. Υπάρχει η αρχή της δεδηλωμένης και συνεπώς δεν χρειάζεται να υπάρχει πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Η δεδηλωμένη είναι κάτι άλλο, κυρία Αθανασίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Αφήστε με να τελειώσω! Πολύ περισσότερο που για πολλά νομοσχέδια, όταν ψηφίζουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): «Ωσει παρόντες» Βουλευτές δεν υπάρχουν.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ακούστε να σας πω τώρα. Αφήστε αυτές τις -το βάζω σε παρένθεση- «εξυπνάδες», γιατί σας λέω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Εννοείτε εισαγωγικά!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Σας λέω, λοιπόν, ότι η Βουλή ψηφίζει πολλά νομοσχέδια, όταν βρίσκονται στην Αίθουσα μόνο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι ή οι εισηγητές και δεν υπάρχει πλειοψηφία. Το άρθρο 24 υποχωρεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Δεν λέει αυτό ο Κανονισμός. Μιλάει για ψηφοφορία επί των παρόντων. Και «ωσει παρόντες» δεν υπάρχουν.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Σας εξηγώ, λοιπόν, ότι όλες οι ψηφοφορίες μπορεί να γίνονται και γίνονται εδώ μόνο με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Και τα φαινόμενα του «εγκρίνεται κατά πλειοψηφία» σε μια άδεια επιτροπή, δεν θα επαληθευθούν.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Μη μου λέτε, λοιπόν, τώρα ότι είμαστε όλοι παρόντες όταν ψηφίζουμε τα νομοσχέδια. Μη μου λέτε ότι υπάρχει η απόλυτη πλειοψηφία όταν ψηφίζουμε τα νομοσχέδια.

Και σε κάθε περίπτωση, αν καθυστέρησουν να έρθουν οι Βουλευτές τέσσερις ή πέντε ώρες, θα περιμένει η Βουλή, όλοι οι Υπουργοί και οι Βουλευτές, πέντε ώρες για να υπάρξει απαρτία; Αυτά είναι πρωτοφανή πράγματα!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, μην ανακυκλώνουμε τη συζήτηση!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, είμαστε σύμφωνοι και προχωράμε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Με ποιο είμαστε σύμφωνοι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ο κ. Αθανασίου διατυπώνει μία ακαθόριστη αντίρρηση για τη διαδικασία που πρότεινα. Ο κ. Μητσotάκης λέει ότι είναι σύμφωνος με τη διαδικασία ή με την αντίρρηση;

Παρακαλώ, κυρία Μητσotάκη, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Συμφωνούμε, κυρία Πρόεδρε, με τη διαδικασία να ολοκληρωθεί η συζήτηση επί της αρχής περί τις 21.00' και όσοι δεν έχουν εγγραφεί στον κατάλογο, όσοι δεν έχουν μιλήσει, να εγγραφούν κατά προτεραιότητα στη συζήτηση επί των άρθρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Ωραία.

Υπάρχει κάποιος που έχει αντίρρηση;

ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ: Κυρία Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Κυρία Γεννηματά, θα μιλήσετε, μιας και απουσιάζει ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος. Είστε εισηγήτρια. Ελάτε.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ: Κυρία Πρόεδρε, νομίζω πως επειδή όπως εξελίσσεται η συζήτηση, δεν θα προλάβουν να τοποθετηθούν οι Βουλευτές πριν από τη μεσημεριανή διακοπή, θα ήταν προτιμότερο η συζήτηση επί των άρθρων να ξεκινήσει αύριο. Να ολοκληρωθεί σήμερα ο κατάλογος, μέχρι αργά το βράδυ. Νομίζω πως έτσι θα δοθεί η δυνατότητα να εκφραστούν οι περισσότεροι Βουλευτές που το έχουν ζητήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Υπάρχει κάποια άλλη αντίρρηση;

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Όχι, κυρία Πρόεδρε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Όχι, συμφωνούμε με αυτήν την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Η μόνη που αντίρρηση που έχει διατυπωθεί είναι από την κ. Γεννηματά, εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ.

Κυρία Γεννηματά, πρέπει να σας πω ότι αυτή η ρύθμιση την οποία πρότεινα κατά βάση αδικεί ή περιορίζει τους εγγεγραμμένους Βουλευτές, που είναι ως επί το πλείστον Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ. Από το κόμμα σας, εν πάση περιπτώσει, απ' ό,τι βλέπω, είναι ένας μόνο Βουλευτής.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ: Μα δεν μιλάω για τους Βουλευτές του κόμματός μου μόνο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Το λέω για να ξέρετε ότι η αντίρρησή σας τελικά δεν θα προστατεύσει τον εγγεγραμμένο Βουλευτή από το κόμμα σας.

Επομένως θα κάνουμε μία ενδεικτική ψηφοφορία.

Συμφωνείτε να προχωρήσουμε έτσι όπως πρότεινα;

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Ναι, ναι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Συμφωνούμε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Τι σημαίνει «ενδεικτική ψηφοφορία», κυρία Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Αυτοί που συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Υπάρχει κάποιος που διαφωνεί;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Τι είναι αυτά;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ενδεικτική ψηφοφορία δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Δεν υπάρχει κάποιος που διαφωνεί.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Επομένως θα προχωρήσουμε κατ' αυτόν τον τρόπο. Η διακοπή θα γίνει στις 16.30', η Διάσκεψη των Προέδρων από τις 16.45' μέχρι τις 17.45' και στις 18.00' ακριβώς θα ξεκινήσουμε συνεχίζοντας την επί της αρχής συζήτηση, η οποία θα ολοκληρωθεί περί τις 20.30' με 21.00', οπότε και θα μπορούμε στην επί των άρθρων συζήτηση.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό ποιος το αποφάσισε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζωή Κωνσταντοπούλου): Το αποφάσισε η Ολομέλεια, κύριε Κωνσταντινόπουλε, με τη διαδικασία της δημοκρατίας.

Τον λόγο έχει ο κ. Κόκκαλης, εισηγητής από τους Ανεξάρτητους Έλληνες.

Ορίστε, κύριε Κόκκαλη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να μην εξαντλήσω τον χρόνο, προκειμένου να δώσω τη δυνατότητα σε όλους τους Βουλευτές να αναφέρουν τις απόψεις τους.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός αναμφίβολα δεκτό πως το σωφρονιστικό μας σύστημα βρίσκεται σε τέλμα και δεν στοχεύει στον σωφρονισμό, αλλά στην τιμωρία.

Είναι, επίσης, γενικά αποδεκτό πως τα τελευταία χρόνια έχουμε αποκλίνει από τις βασικές αρχές του κράτους δικαίου, αγγίζοντας αλλά και ξεπερνώντας τα όρια της αντιιουδικαδικότητας σε πολλές διατάξεις, οι οποίες είχαν θεσπιστεί και είχαν σχέση με την ποινική καταστολή αλλά και με τη σωφρονιστική πολιτική.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται να δοθεί στον σωφρονισμό η πραγματική του όρου έννοια, η οποία δεν είναι άλλη από την επανένταξη.

Ο ποινικός νομοθέτης, όμως, οφείλει και πρέπει να είναι ψύχραιμος και μη λησμονείτε ότι ο ποινικός νομοθέτης είμαστε εμείς. Οφείλει να είναι ψύχραιμος στις αντιδράσεις των οργανωμένων κοινωνιών και κατά την επιβολή της ποινής και κατά τη διάρκεια της έκτισης αυτής. Είναι αρκετές οι φωνές που λένε «ας τον να σαπίσει στη φυλακή» ή «κρίμα, είναι άρρωστος. Ας βγει από τη φυλακή».

Διαπιστώσαμε, κύριε Υπουργέ, στις συνεδριάσεις της Διαρκούς Επιτροπής που επεξεργάστηκε το παρόν νομοσχέδιο αφ' ενός μία τροπολογία από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, ότι δηλαδή θα βγουν όλοι οι ποινικοί έξω -λες και οι υπόλοιποι κρατούμενοι είναι αστικοί- και θα τα κάνουν μπάχαλο, αφ' ετέρου δυστυχώς διαπιστώσαμε και μια θεοποίηση του όρου «ασθένεια», του όρου «αναπηρία».

Και οι δύο προσεγγίσεις είναι λάθος, διότι δεν συμμερίζονται τη βασική αρχή του δικαίου, την ασφάλεια δικαίου, αλλά ταυτόχρονα δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τις οργανωμένες κοινωνικές αντιδράσεις.

Κύριε Υπουργέ, κύριε καθηγητά, ως πολύ καλά γνωρίζετε, η ποινή αποτελεί την αντίδραση της οργανωμένης κοινωνίας στο έγκλημα. Η έκτιση, όμως, αυτής της ποινής πρέπει να έχει σκοπό το σωφρονισμό, δηλαδή την επανένταξη. Θα σταθώ στα σημεία τριβής του νομοσχεδίου και στις προτάσεις που κατέθεσαν οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, οι οποίοι δεν συμμερίζονται ούτε την τροπολογία, αλλά ούτε και την αναπηροφοβία.

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες πιστεύουν και θεωρούν ότι πρέπει να εμπεδώνεται το αίσθημα δικαίου και ασφάλειας στους πολίτες, σε συνδυασμό με την προστασία της υγείας και της ζωής αυτών, οι οποίοι έχουν στερηθεί την προσωπική τους ελευθερία, σύμ-

φωνα πάντα με την Αρχή της Αναλογικότητας, η οποία ήταν το εφαλτήριο, ο προπομπός στην πρότασή μας για τη συγκεκριμένη διάταξη, η οποία από πολλούς κατηγορήθηκε -ίσως και να είναι, αν και με τη δική μας πρόταση πλέον, κύριε Υπουργέ, δεν θα είναι- ότι ήταν φωτογραφική.

Αναφέρομαι στη διάταξη των πασχόντων με ποσοστό αναπηρίας πάνω από 80% και οι οποίοι εκτίουν ποινή ισόβιας κάθειρξης. Για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, πολλοί είπαν ότι αφορά τον Σάββα Ξηρό. Έχουμε αμετάκλητη δικαστική καταδίκη, έχουμε θύματα από τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα αφ' ενός και αφ' ετέρου έχουμε μια κατάσταση υγείας πολύ σοβαρή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΛΕΞΙΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ**)

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες έχουν δύο προτάσεις: άμεση διακοπή της ποινής, με ιατρική νοσηλεία του Σάββα Ξηρού ή οποιουδήποτε ήταν σε αυτήν τη θέση. Δεύτερη πρόταση ήταν η έκτιση της ποινής του υπό το καθεστώς της ηλεκτρονικής επιτήρησης. Με χαρά διαπιστώσαμε -και προχτές στην επιτροπή, αλλά και σήμερα από αυτό το Βήμα- ότι ο Υπουργός έκανε δεκτό το αίτημα για την ηλεκτρονική επιτήρηση.

Νομίζω ότι με αυτήν την πρόταση παράγεται και εμπεδώνεται η ασφάλεια δικαίου στους πολίτες. Οφείλουμε να είμαστε ψύχραιμοι και τολμάω να πω ότι ακούστηκαν εκφράσεις και ονόματα, όπως τι σχέση μπορεί να έχει ο Τεμπονέρας με το συγκεκριμένο θέμα. Επαναλαμβάνω πως ο ποινικός νομοθέτης πρέπει να είναι ψύχραιμος. Πιστεύω πως οι Ανεξάρτητοι Έλληνες δώσαμε την ορθή λύση, αφ' ενός σεβόμενοι το αίσθημα ασφάλειας που πρέπει εμείς οι ίδιοι να παράγουμε και να εμπεδώνεται στους πολίτες, αφ' ετέρου όμως την προστασία της υγείας των κρατουμένων.

Θα ήθελα να ανοίξω μια παρένθεση. Κύριε Υπουργέ, με το καθεστώς της ηλεκτρονικής επιτήρησης θα βοηθηθούν εκατοντάδες κρατούμενοι. Κύριε Αθανασίου, νομίζω επί δική σας υπουργία θεσμοθετήθηκε η ηλεκτρονική επιτήρηση και πολύ σωστά έγινε.

Θα βοηθήσει εκατοντάδες κρατουμένους. Επίσης θα βοηθήσει, ώστε η προσωρινή κράτηση να λύσει τα χέρια πάρα πολλών δικαστών, που αντί να το έχουν ως έσχατο μέτρο δικονομικού καταναγκασμού ήταν το πρώτο που έκαναν. Συνεπώς με τη δική μας πρόταση, με το γνωστό βραχιολάκι, το οποίο πρέπει να ξεκινήσει να λειτουργεί, επωφελούνται δικαίως εκατοντάδες κρατούμενοι και μπαίνει σε λειτουργία ο πολύ σωστός θεσμός της ηλεκτρονικής επιτήρησης, κύριε Αθανασίου, τον οποίο εσείς εισηγήθηκα και ψηφίσατε.

Το δεύτερο σημείο τριβής είναι τα καταστήματα κράτησης. Κατ' αρχάς, θα συμφωνήσω με την εισηγήτρια της Χρυσής Αυγής ότι δεν ξεκίνησαν να λειτουργούν, άρα γιατί διαφωνούμε; Με την εξαγγελία τους; Απόδειξη ότι δεν έλυσαν κάποιο πρόβλημα ποιο είναι; Απευθύνομαι στη Νέα Δημοκρατία. Ελέγξετε την παραβατικότητα από τότε που οι συγκεκριμένες φυλακές εξαγγέλθηκε ότι θα είναι του τύπου Γ', αν από τότε που το εξαγγείλατε έχει αυξηθεί ή μειωθεί. Σας ενημερώνω ότι έχει αυξηθεί. Συνεπώς το εξαγγελθέν μέτρο και όχι υλοποιηθέν -διότι στην πράξη δεν λειτούργησε ποτέ- έχει αποτύχει.

Ο θεσμός της υπ' όρων απόλυσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι τωρινός. Ο πλέον πρόσφατος είναι ο ν. 4242/2014. Περιελάμβανε διατάξεις σχεδόν ίδιες. Είναι θεσμός ο οποίος έχει αρκετά χρόνια στο ποινικό μας δίκαιο. Με τις περισσότερες διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου κατ' αρχήν έχει συμφωνήσει η πλειονότητα των φορέων, την οποία πρέπει να σεβαστούμε: εκπρόσωποι σωφρονιστικών καταστημάτων, Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων. Αυτό νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό. Ας πούμε ότι εμείς κάναμε λάθος. Αυτοί που εκφράζουν την επιστημονική κοινότητα έκαναν και αυτοί λάθος;

Διαπνέεται συνεπώς από μια βασική αρχή το συγκεκριμένο νομοσχέδιο: του ορισμού του σωφρονισμού στη σωστή του έννοια, δηλαδή την επανένταξη και όχι τη συνέχιση της τιμωρίας. Η τιμωρία είναι η επιβολή της ποινής. Είναι η οργανωμένη αντίδραση της πολιτείας. Η συνέχιση της έκτισης αυτής είναι άλλο πράγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε

βασικές αρχές το δικαίου. Είπαμε, ούτε να θεοποιούμε την ασθένεια, αλλά ούτε και την τρομολαγνεία.

Σε σωστή κατεύθυνση είναι και οι διατάξεις που αφορούν τους ανήλικους. Επ' ουδενί ο ανήλικος δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εγκληματίας.

Σε σωστή επίσης κατεύθυνση είναι και οι διατάξεις που αφορούν τους εξαρτημένους χρήστες. Θα τα αναλύσουμε, όμως, αυτά στη συνεδρίαση που αφορά τα άρθρα.

Συνεπώς το νομοσχέδιο κινείται σε ορθή κατεύθυνση. Εξυπηρετεί τις αρχές του κράτους δικαίου. Εξυπηρετεί το σκοπό του σφρονισμού που είναι η επανένταξη.

Με χαρά εμείς οι Ανεξάρτητοι Έλληνες διαπιστώσαμε ότι από τις δύο προτάσεις μας έγινε δεκτή η μία από τον αρμόδιο Υπουργό και προτείνουμε την ψήφισή του.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ήμουν συνεπέστατος σε αυτό που είπα. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Κόκκαλη.

Καλείται στο Βήμα η κ. Φώφη Γεννηματά, ειδική αγορήτρια από το ΠΑΣΟΚ.

Ορίστε, κυρία Γεννηματά.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η εξέλιξη του νομοθετικού έργου αποτυπώνει με αυθεντικό τρόπο τη γενικότερη εικόνα της Κυβέρνησης. Οι μεγάλες προσδοκίες του αντιπολιτευτικού λόγου αντικαθίστανται η μία μετά την άλλη από τις μεγάλες χαμένες προσδοκίες στη δύσκολη κυβερνητική πράξη. Η Κυβέρνηση μπορεί ήδη να χαρακτηριστεί ως η Κυβέρνηση των μεγάλων χαμένων ευκαιριών, χαμένες ευκαιρίες για τη χώρα όπου οι θυσίες των πολιτών δίνονται βορά σε ιδεοληψίες, προχειρότητα, επικοινωνιακή και μόνο διαχείριση των προβλημάτων και απουσία οποιουδήποτε σχεδίου.

Η Κυβέρνηση αντί να αξιοποιεί το χρόνο για όλα όσα πρέπει η ίδια να κάνει, τον σπαταλά μαζί με τα τελευταία αποθέματα ρευστότητας, ποντάροντας στο τι δεν θα κάνουν οι άλλοι. Δεν θα χρεοκοπήσουμε, γιατί κανείς δεν θέλει Grexit. Δεν θα μας αρνηθούν, γιατί δεν θέλουν την Ελλάδα έξω από την Ευρώπη. Είναι η επικίνδυνη θεωρία που ακούγεται δυστυχώς από επίσημα χείλη Υπουργών. Αντί να εργάζεστε για την έξοδο από την κρίση με ασφαλή βήματα, επί της ουσίας πειραματίζεστε και προσπαθείτε να επινοήσετε ενόχους μέσα ή έξω από τη χώρα για μια πιθανή σας αποτυχία.

Ήσασταν τόσα χρόνια στην Αντιπολίτευση, τόσα χρόνια αγανακτισμένοι, τόσα χρόνια επενδύατε στον λαϊκισμό, τη δημαγωγία, τους προπηλακισμούς των πολιτικών σας αντιπάλων με μοναδικό σκοπό να κερδίσετε την εξουσία. Ήρθε η ώρα για την Αριστερά. «Πρώτη φορά Αριστερά» είπατε στους πολίτες και σας πίστεψαν, θεώρησαν ότι είστε η εναλλακτική λύση. Είχατε τόσο χρόνο για να προετοιμαστείτε έξω από τον χορό, μακριά από τα προβλήματα.

Ποιο είναι, λοιπόν, το σχέδιο της Αριστεράς για τη διακυβέρνηση του τόπου; Η αδυναμία διακυβέρνησης, η ανικανότητα είναι Αριστερά;

Δεν υπάρχει ενιαία κυβέρνηση παρά το γεγονός ότι έχετε συστήσει πολλές καινούργιες θέσεις συντονιστών, συντονιστές για το κυβερνητικό έργο, για τη διαφθορά, για τους μετανάστες και ο συντονισμός ακόμη αναζητείται.

Είναι Αριστερά να μην εφαρμόζεται ο νόμος στην περίπτωση του Πανεπιστημίου; Είναι Αριστερά ο αρμόδιος Υπουργός να ζητά οδηγίες από τον Πρωθυπουργό; Ποιος αποφασίζει τελικά σε αυτόν τον τόπο και ποιος είναι υπεράνω του νόμου; Καλείστε να μας απαντήσετε.

Εφαρμόζετε μία πολιτική, η οποία άγεται και φέρεται ανάμεσα στις δεσμεύσεις προς τις συνιστώσες και στην παραχώρηση ζωτικού χώρου στον κ. Καμμένο, μία πολιτική που οδηγεί από την αποφυλάκιση του Σάββα Ξηρού και την ανοχή στους καταληψίες μέχρι τα γλέντια στο Σύνταγμα και τα αρνιά στο Γουδί.

Αλήθεια, είναι Αριστερά η υιοθέτηση της πολιτικής των Ανεξαρτήτων Ελλήνων στο θέμα των προσφύγων; Συνέλθετε! Οι άνθρωποι αυτοί δεν ήρθαν στην Ελλάδα για να λιαστούν, ήρθαν αναζητώντας μια θέση στον ήλιο. Δεν μπορείτε να βλέπετε απο-

σπασματικά τα θέματα παραπλανώντας και την κοινή γνώμη και τους πρόσφυγες.

Χρειάζεται διακομματική συνεννόηση, γιατί πρέπει επιτέλους να γίνουν πολλά, να καταρρίψουμε τους μύθους που γεννούν ρατσισμό και ξενοφοβία, να φτιάξουμε δομές και διαδικασίες σύμφωνα με τον νόμο. Έτσι θα μπορέσουμε να γίνουμε αξιόπιστοι συνομιλητές στην Ευρώπη, όχι με αντιευρωπαϊκούς εντυπωσιασμούς για εσωτερική κατανάλωση.

Εφαρμόστε το υπάρχον νομικό πλαίσιο. Επικαιροποιήστε το Action Plan για τη διαχείριση μεταναστευτικών ροών που εγκρίθηκε το 2010 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γιατί έτσι και μόνο θα μπορέσετε να διεκδικήσετε περισσότερους πόρους για να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα.

Είστε Αριστερά που μοιράζετε τη χώρα σε ζώνες επιρροής; Τη Θράκη και την Εθνική Άμυνα την παραχωρήσατε στους Ανεξάρτητους Έλληνες, τα πανεπιστήμια και την πρωτοβουλία για αλλαγές στη δικαιοσύνη στους καταληψίες, την εκπαίδευση στην κομματοκρατία, τη δημόσια διοίκηση στον κ. Κατρούγκαλο. Κλείνετε το μάτι στους πολίτες και τους καλείτε να αναζητήσουν αυτήν τη φορά έναν αριστερό μπάρισμα στην Κορώνη. Ψάχνουμε σε όλα αυτά να βρούμε πού είναι η Αριστερά. Ε όχι, λοιπόν. Η νέα σύγχρονη Αριστερά δεν μπορεί να είναι η αντίληψη των Ανεξαρτήτων Ελλήνων.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σας έχουμε ξαναπεί ότι το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, είναι βαθιά συντηρητικό. Δεν ακούσαμε από εσάς ούτε μία κουβέντα για την απειλή που υφίστανται οι σύγχρονες δημοκρατίες από την τρομοκρατία. Ας απολυθούν κρατούμενοι για τέτοια θέματα μόνο αν κριθεί ατομικά από τις δικαστικές αρχές η κάθε ξεχωριστή περίπτωση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Να επιμεινέτε, όμως, εδώ, όλοι στην ηθική και πολιτική απαξία αυτών των εγκλημάτων.

Μέσα σε αυτό το κλίμα ζητά η Κυβέρνηση να νομοθετήσουμε χωρίς καμμία καθυστέρηση σε έναν ιδιότυπο κοινοβουλευτικό αγώνα δρόμου. Σας το είπαμε και προχθές, κύριε Υπουργέ, να μην φέρετε το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια αν δεν έχουν σταματήσει οι καταλήψεις. Δεν έχετε, λοιπόν, σήμερα το δικαίωμα να μιλάτε για συκοφαντία. Είχατε την ευκαιρία να σταματήσετε όλη αυτήν τη συζήτηση. Σας ζητήσαμε να απαλλάξετε την ελληνική Βουλή από την πίεση των ακραίων εξωθεσμικών παραγόντων, που ζητούν τι άλλο; Την εκπλήρωση των προεκλογικών υποσχέσεων του ΣΥΡΙΖΑ.

Επικρατεί μία γενικευμένη αίσθηση στην κοινωνία ότι η πολιτεία εκβιάζεται από ακραία στοιχεία και δυστυχώς, δεν φταίει η τρομολαγνεία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης για αυτό. Είναι η ίδια η Κυβέρνηση και οι ακραίοι συνομιλητές της που έδωσαν πλείστες αφορμές για τον αποπροσανατολισμό της διαδικασίας, με αποτέλεσμα η συζήτηση πολλές φορές να επεκταθεί και σε θέματα εκτός του νομοσχεδίου.

Επίσης, δυστυχώς, η Κυβέρνηση έκανε ό,τι μπορούσε για να δικαιολογήσει τις απόψεις που την θέλουν να άγεται και να φέρεται από τους ακραίους καταληψίες. Γιατί πώς αλλιώς να ερμηνεύσουμε ότι το νομοσχέδιο απαντά σε πολύ συγκεκριμένα αιτήματα, πολύ συγκεκριμένων κύκλων που υποστηρίζουν πολύ συγκεκριμένες κατηγορίες κρατουμένων για βαριά οργανωμένη μορφή εγκληματικότητας; Πώς αλλιώς να ερμηνεύσουμε το ζήλο και τη σπουδή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την προτεραιοποίηση αυτού του νομοσχεδίου έναντι άλλων που είχε εξαγγείλει ο ίδιος ο Υπουργός; Τι άλλαξε στην ατζέντα της Κυβέρνησης;

Εμμένετε σε διατάξεις που, όπως επανειλημμένως τονίσαμε, δημιουργούν σοβαρά ζητήματα για την προστασία των δικαιωμάτων των κρατουμένων, τη διατήρηση μιας ήρεμης και ασφαλούς διαβίωσης στις φυλακές, αλλά και την ίδια τη δημόσια ασφάλεια. Προχωράτε σε διευθετήσεις και εξόφληση γραμματίων και είναι πολύ συγκεκριμένα τα σημεία του νομοσχεδίου που αυτό γίνεται σαφές.

Πρώτα με τη δογματική κατάργηση των φυλακών υψίστης ασφαλείας. Φαίνεται ότι η Κυβέρνηση αφού δεν μπόρεσε να καταργήσει τα μνημόνια με ένα άρθρο, έρχεται να το κάνει αυτό στις φυλακές τύπου Γ'. Και βέβαια η επιλογή αυτή απαντά στην προεκλογική δέσμευση του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν δίνει, όμως, καμμία απάντηση στα ζητήματα ασφαλείας που οδήγησαν στη δημιουρ-

για αυτόν των δομών που όμοιές τους λειτουργούν και αλλού στην Ευρώπη κι αυτό γιατί δεν λαμβάνεται καμμία μέριμνα για το τι θα γίνει την επόμενη ημέρα, όταν όλοι γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχουν και δεν λειτουργούν πτέρυγες ασφαλείας στις ελληνικές φυλακές πλην Δομοκού.

Πού θα μεταχθούν οι επικίνδυνοι κρατούμενοι; Θα επιστρέψουν εκεί που βρίσκονταν; Η απόλυτη κατάργηση των φυλακών τύπου Γ' επαναφέρει τους επικίνδυνους κρατούμενους στο προηγούμενο καθεστώς κυριαρχίας τους στις περιφερειακές φυλακές. Πώς θα προστατευθούν οι υπόλοιποι κρατούμενοι και οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι από τις απειλές, τους εκβιασμούς και τις κακοποιήσεις;

Θέλω να επαναλάβω και να αποσαφηνίσω ότι δεν είμαστε δογματικά υπέρμαχοι των φυλακών Γ' τύπου. Όμως, η αυτόματη, πρόχειρη κατάργησή τους μας ανησυχεί πολύ. Διότι αντί να επεμβείτε δημιουργικά στους όρους λειτουργίας των φυλακών ασφαλείας, αντί να δημιουργήσετε περισσότερες πτέρυγες ασφαλείας σε περισσότερα καταστήματα, για να καταπολεμήσετε την υπερσυγκέντρωση που αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση, εσείς προτιμάτε να αυξήσετε τις πιθανότητες εξαγωγής της βίας στην κοινωνία, υπονομεύοντας τελικά τη δημόσια ασφάλεια.

Μαζί με τις φυλακές υψίστης ασφαλείας, δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, καταργείτε τελικά και την ίδια την ασφάλεια.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο διαφαίνεται η εμμονή της Κυβέρνησης εντοπίζεται στην άρνησή σας να εισάγετε εξαιρέσεις στις διατάξεις του νομοσχεδίου για την αποσυμφόρηση των φυλακών, καθώς και για τις διατάξεις για την απόλυση κρατούμενων με αναπηρία ή υπερηλικών. Προχωρείτε σε οριζόντιες απολύσεις, χωρίς να προβλέπετε κανένα κριτήριο, κανένα περιορισμό. Δεν προβλέπετε καν την κρίση ενός δικαστικού συμβουλίου.

Επιμένουμε ότι είναι απαραίτητο να εξαιρεθούν συγκεκριμένα βαρύτατα και σοβαρότητα αδικήματα, όπως η εσχάτη προδοσία, οι τρομοκρατικές πράξεις και ο βιασμός.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τέτοιες εξαιρέσεις είχαν προβλεφθεί σε όλες τις ανάλογες πρωτοβουλίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, και με το ν. 4043/2012 και με τον πρόσφατο ν. 4274/2014.

Αναρωτιόμαστε αλήθεια: Ποια είναι τελικά τα οφέλη αυτής της παρέμβασης; Έστω ότι θα καταφέρατε την απόλυση χιλίων ατόμων. Οι επακόσμοι θα σας έρθουν άμεσα από τα κρατητήρια. Πώς θα βελτιωθεί λοιπόν η κατάσταση; Πώς θα γλιτώσουμε δήθεν τις καταδικές από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης;

Καμμία καταδίκη δεν θα γλιτώσουμε, γιατί, πολύ απλά, καμμία οριστική, καμμία πειστική λύση δεν δίνουμε στο χρόνιο πρόβλημα των ελληνικών φυλακών.

Όσον αφορά το επίμαχο ζήτημα με τους κρατούμενους με αναπηρία, επαναλαμβάνω ότι οι Βουλευτές δεν είμαστε ούτε γιατροί ούτε δικαστές. Αυτό είναι έργο επιστημονικό, δικαστικό, και θα πρέπει να αφεθεί στα αρμόδια όργανα η κρίση για τη διακοπή της έκτισης της ποινής, όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

Είναι απαραίτητες και εδώ, λοιπόν, οι εξαιρέσεις. Είναι νομικά και πρακτικά αναγκαίο το φίλτρο της δικαστικής κρίσης.

Τις προηγούμενες ημέρες στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής έγιναν πολλές τοποθετήσεις με διαφορετικό πρόσημο. Εμείς προτιμήσαμε να κάνουμε δημιουργική αντιπολίτευση, να θέσουμε όλα τα ζητήματα στις πραγματικές τους βάσεις και είναι θετικό ότι ορισμένες από τις παρατηρήσεις μας ελήφθησαν υπόψη από τον Υπουργό.

Θα υπερηφισούμε ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου, ιδιαίτερα αυτές που αφορούν τα ναρκωτικά. Περιμένουμε να δούμε αν θα χωριστεί το άρθρο 2 σε διαφορετικές παραγράφους.

Όλα αυτά τα λέμε υπεύθυνα, γιατί γνωρίζουμε πολύ καλά την κατάσταση στις φυλακές. Ακούσαμε Βουλευτές της Πλειοψηφίας να διαμαρτύρονται για την εικόνα των φυλακών που τους παρέδωσαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Ακούσαμε τον Υπουργό κ. Βούτση να λέει ότι το σωφρονιστικό σύστημα δεν παρέρχει κανενός είδους σωφρονισμό.

Τα γνωρίζουμε όλα αυτά. Κανείς δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από το δάχτυλό του και από ιδεολογικές εμμονές. Στις ελληνικές φυλακές υπάρχει ανθρωπιστική κρίση, ανθρωπιστική τραγωδία

και δεν νομίζω να υπάρχει κανείς μέσα σε αυτήν την Αίθουσα που να το αμφισβητεί αυτό.

Αυτήν ακριβώς την κατάσταση πρέπει να αλλάξουμε. Γι' αυτήν ακριβώς τη μεταρρύθμιση κάναμε λόγο σε όλες τις συνεδριάσεις της αρμόδιας επιτροπής. Γι' αυτόν τον λόγο επιμένουμε και ζητάμε την επίτευξη των μεγάλων ιστορικών μεταρρυθμίσεων στα πεδία της ποινικής δικαιοσύνης και του σωφρονιστικού συστήματος.

Με τους νέους κώδικες: Ποινικό, Σωφρονιστικό και Ποινικής Δικονομίας. Με την ενίσχυση των υποδομών, την εκπαίδευση του προσωπικού, τη δημιουργία σύγχρονων διαπαιδαγωγικών δομών για τους ανήλικους. Με τον εκσυγχρονισμό του Ποινικού μας Δικαίου, την ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών ποινής, την αποποινικοποίηση πράξεων χαμηλής απαξίας.

Μόνον έτσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και όχι με μερικές ακόμα αποσπασματικές, μεμονωμένες διατάξεις πρόκειται η ελληνική πολιτεία να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων απέναντι στους ανθρώπους που διαβιούν σήμερα σε απάνθρωπο, περιοριστικό περιβάλλον, αυτό της ελληνικής φυλακής.

Ας μην αφήσουμε και αυτήν την ευκαιρία να πάει χαμένη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Γεννηματά.

Περατώθηκε, κυρίες και κύριοι, ο κατάλογος των ειδικών αγορητών.

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των κοινών αγορητών. Θα έλθει στο Βήμα ο κ. Σωκράτης Φάμελλος, θα ακολουθήσει η κ. Μπακογιάννη, η οποία πήρε τη θέση του κ. Τασούλα, ο οποίος τη διατηρεί για αργότερα και θα ακολουθήσει μετά την κ. Μπακογιάννη, όπως ζήτησε, ο αξιότιμος Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Βενιζέλος.

Ορίστε, κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά, παρακάτω.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι, ξεκινώντας τον κύκλο των τοποθετήσεων των Βουλευτών, είμαι υποχρεωμένος να επαναφέρω τη συζήτηση στα πραγματικά επίδικα του νομοσχεδίου το οποίο συζητάμε σήμερα. Νομίζω ότι μέσα σε αυτήν τη συζήτηση θα μπορούσαμε να διερευνήσουμε τους λόγους και τις πραγματικές αιτίες για τις οποίες η Αντιπολίτευση συσκοτίζει τα πραγματικά επίδικα και το ζητούμενο του νομοσχεδίου αυτού.

Όμως, δεν μπορώ να μη μπω στον πειρασμό να πω ότι είναι κατανοητό γιατί επιδιώκει μία συντηρητική, μία στροφή καθυστέρησης για τη χώρα η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας. Όμως, για εμάς είναι περιέργο να ακούμε κριτική από την Αριστερά και τον λόγο της Αριστεράς από ένα κόμμα το οποίο ήταν η πατερίτσα της πιο συντηρητικής, της πιο ανιστόρητης, της πιο -αν θέλετε- άδικης στροφής της Ελλάδας τα τελευταία τρία χρόνια. Αυτά ακούσαμε από την τελευταία ομιλήτρια.

Όμως, αυτά τα ζητήματα στα οποία πρέπει να τοποθετηθούμε, τα ζητήματα στα οποία πρέπει να απαντήσουμε -και πρέπει, αγαπητοί συνάδελφοι, να απαντήσουμε όλοι μαζί- είναι τα εξής: Θέλουμε ή όχι τη χώρα μας να την προστατεύσουμε από την εγκληματικότητα; Θέλουμε χαμηλότερη ή υψηλότερη εγκληματικότητα; Θέλουμε να ασκήσουμε πολιτικές πρόληψης της εγκληματικότητας ή να τα αφήσουμε όλα ξέφραγα αμπέλι, όπως ήταν μέχρι τώρα; Θέλουμε να κρατήσουμε τους νέους μακριά από το έγκλημα; Θέλουμε να γίνουμε πιο ασφαλής χώρα; Θέλουμε να επανέλθει η νομιμότητα στην Ελλάδα; Θέλουμε ταυτόχρονα να τιμήσουμε την ευρωπαϊκή πορεία και να γλιτώσουμε πρόστιμα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο;

Θα μου πείτε το εξής: Είναι δυνατόν όλα αυτά να λυθούν με το καθεστώς των φυλακών, με το αν δηλαδή οι φυλακές, τα σωφρονιστικά καταστήματα θα είναι σύμφωνα με τη διεθνή νομική κοινότητα και θα ακολουθήσουν τα δημοκρατικά και ανθρωπιστικά χαρακτηριστικά που εισάγει το νομοσχέδιο;

Αγαπητοί συνάδελφοι, μόνο έτσι μπορούμε να κάνουμε μία στροφή στη χώρα και στην κουλτούρα της κοινωνίας και να αποφύγουμε την εγκληματικότητα. Θα σας διαβάσω τι έχει πει ο δι-

ευθυντής των φυλακών μιας ευρωπαϊκής χώρας, στη φυλακή του οποίου η υποτροπή στο έγκλημα ανέρχεται μόνο στο 16%: «Με το να κάνεις κάποιον να υποφέρει δεν κερδίζεις τίποτα. Η τιμωρία του ήταν να χάσει την ελευθερία του. Με το να αντιμετωπίζεις κάποιον σαν ζώο στη φυλακή το πιο πιθανό είναι να τον κάνεις να λειτουργήσει σαν ζώο και στην κοινωνία, όταν βγει.»

Η συγκεκριμένη φυλακή, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει 16% υποτροπή. Η χώρα που ασκεί τέτοιες πολιτικές -και δεν θέλω να τη διαφημίσω- έχει 30%. Σε άλλες χώρες της Ευρώπης, πολύ μεγαλύτερες, στις οποίες ακολουθείται ένα άλλο σωφρονιστικό σύστημα, η υποτροπή στο έγκλημα μετά τη φυλακή ανέρχεται στο 60%. Αυτό το μοντέλο θέλετε να ακολουθήσουμε;

Σε αυτό πρέπει να τοποθετηθείτε, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι πολύ συγκεκριμένο και δεν έχει να κάνει με τον εντυπωσιασμό της διαδικασίας τον οποίο εισαγάγατε στην αρχή.

Όμως, επειδή το πιο λαμπρό κομμάτι της χώρας μας, το πιο ελπιδοφόρο είναι η νεολαία, τι σημαίνει για τους ανήλικους ο εγκλεισμός; Τι σημαίνει να έχουμε ανήλικους στις φυλακές και πόσο διαπαιδαγωγεί και πόσο αποτρέπει από το έγκλημα;

Επιτρέψτε μου να σας πω ότι η χώρα μας έχει το μεγαλύτερο ποσοστό, το μεγαλύτερο πλήθος ανήλικων παραβατών και ανήλικων φυλακισμένων στην Ευρώπη και αυτό είναι σε πλήρη αντίθεση με τις ευρωπαϊκές αρχές. Υπάρχουν χώρες, όπως είναι η Ισπανία, που δεν έχουν κανέναν ανήλικο μέσα στις φυλακές. Εμείς έχουμε πέντε φυλακές ανηλίκων. Προσέξτε: Ο Συνήγορος του Παιδιού έχει πει ότι οι ελληνικές φυλακές ανηλίκων είναι τραγικές, οι υποδομές τους είναι απαράδεκτες, δεν έχουν τις ελάχιστες συνθήκες υγιεινής. Και αντέχατε αυτό το καθεστώς να το καλύπτετε με τη λειτουργία της Βουλής εδώ και τόσα χρόνια, από τη Μεταπολίτευση και μετά. Αυτή ήταν η κατάσταση την οποία ονειρευόμασταν για το μέλλον της Ελλάδας;

Όμως, δεν είναι μόνο οι συνθήκες που ζουν τα παιδιά στις φυλακές. Έχει να κάνει με το ότι το 45% των αποφυλακισμένων ανηλίκων επιστρέφουν στο έγκλημα, γιατί αναπαράγεται το έγκλημα μέσα στις φυλακές.

Εμείς, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να αποτρέψουμε ακόμη και τον ανήλικο παραβάτη από το να επανέλθει στον ίδιο δρόμο για όλη του τη ζωή και πρέπει οι φυλακές να αποτελέσουν κέντρο σωφρονισμού, να λειτουργήσουν προληπτικά για το έγκλημα και όχι να μας παρασύρουν σε έναν κατήφορο, σε μία χιονοστιβάδα αναπαραγωγής. Η ευρωπαϊκή πορεία, η ευρωπαϊκή ένταξη της χώρας μάς υποχρεώνει να το αλλάξουμε. Το ότι διαφωνείτε μας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση και το τι θέλετε ειλικρινά είναι κάτι το οποίο πρέπει να απαντηθεί στη σημερινή συνεδρίαση.

Η Κυβέρνηση έχει καταθέσει ένα νομοσχέδιο το οποίο πολύ απλά λέει «θέλουμε σωστές φυλακές στη χώρα μας, για να είναι πιο ασφαλής η κοινωνία μας και να τηρούνται και οι αρχές του ανθρωπισμού».

Όσα περιγράφηκαν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή και τα περιέγραψε εύγλωττα και ο κ. Κικίλιας και ο κ. Αθανασίου -εννοώ με την κατάσταση που επικρατούσε πριν, το μπες-βγες στον Κορυδαλλό, ακόμη και με ελικόπτερα- είναι κάτι το οποίο μας βρίσκει όλους, αν θέλετε, να διαφωνούμε. Θα το αλλάξουμε; Διότι, απ' ό,τι κατάλαβα, η στάση της Αντιπολίτευσης στο να μην αλλάξουμε τίποτα στις φυλακές είναι να συνηθίσουμε την ίδια κατάσταση. Αυτό θέλετε να κάνουμε; Συνηγορείτε, δηλαδή, με ένα καθεστώς ανομίας, με ένα καθεστώς ατιμωρησίας, με ένα καθεστώς να μπαίνει και να βγαίνει όποιος θέλει, γιατί πολύ απλά δεν χωρούν οι φυλακές, που έχουν ήδη 25% περισσότερο πληθυσμό.

Η επιλογή του νομοσχεδίου είναι μία επιλογή η οποία είναι απόλυτα σύμφωνη με τους θεσμούς και όσοι εκ του πονηρού αναφέρουν ότι είναι εξωθεσμικά τα κίνητρα του ΣΥΡΙΖΑ, ακόμα και της κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας, πρακτικά ψεύδονται και παρασύρουν την κοινωνία σε ένα δρόμο που δεν έχει διέξοδο. Διότι ο μόνος, ο οποίος εφαρμόζει σήμερα την πρόταση των θεσμών είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης με το νομοσχέδιο. Διότι οι ευρωπαϊκοί φορείς και οι φορείς του Συνήγορου του Πολίτη και του Παιδιού, που επί της προηγούμενης κοινοβουλευτικής περιόδου διοίκησε είχαν πάρει τις θέσεις τους, προτείνουν αυτά

που λέει το νομοσχέδιο. Μόνο εξωθεσμικά παπαγαλάκια του Σόιμπλε, της «BILD» λένε να μην το εφαρμόσουμε.

Εμείς, λοιπόν, πρέπει να είμαστε σοβαροί και να πούμε ότι σύμφωνα με τους θεσμούς, σύμφωνα με την οργανωμένη λειτουργία της κοινωνίας και χωρίς να υπακούμε σε εξωθεσμικές πιέσεις για κάτι που είχαμε ήδη καταθέσει στον προγραμματικό λόγο, θα επαναφέρουμε και σε αυτό το πεδίο τη νομιμότητα και την ειλικρινή και ισότιμη συνεργασία με τους διεθνείς φορείς.

Αγαπητοί συνάδελφοι, τα περιεχόμενα του νομοσχεδίου, πρώτα απ' όλα, λειτουργούν ανιεγκληματικά, γιατί δεν αναπαράγουν εστίες αναπαραγωγής της βίας και της εγκληματικότητας μέσα στις φυλακές. Δυστυχώς η αναπαραγωγή της βίας είναι καθημερινότητα στις φυλακές. Ταυτόχρονα, έχουν και σωφρονιστικό και δικαιοπρακτικό χαρακτήρα και λένε ψέματα όσοι χρησιμοποιούν μισές φράσεις του Υπουργού για να πουν ότι έχει αποσπασματικό χαρακτήρα το νομοσχέδιο.

Δεν είπε αυτό ο Υπουργός. Είπε ότι θα συμπληρωθεί και με το Σωφρονιστικό Κώδικα και με τον Ποινικό Κώδικα, διότι είναι ενιαία λογική να έχουμε ασφαλή λειτουργία των φυλακών, να υπακούμε στις διεθνείς συνθήκες και να τηρούμε τον ανθρωπισμό σε όλα τα επίπεδα, και των παιδιών και των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των υπερηλίκων. Αυτή είναι η ενιαία λογική που έχει αυτή τη στιγμή το νομοσχέδιο.

Δεν μπορώ να καταλάβω το εξής: Δεν είναι απλή λογική να μην επιτρέψουμε στους πεντακόσιους έξι φυλακισμένους -που δεν είναι πια φυλακισμένοι, δεν είναι πια κατηγορούμενοι, αλλά είναι φιλοξενούμενοι, ξένοι στις φυλακές μας- να πάνε στις χώρες τους; Τι πιο λογικό να μειώσουμε αυτό το φορτίο από τις φυλακές; Γιατί δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε σε αυτό που είναι πάρα πολύ απλή λογική;

Επιτρέψτε μου να πω ότι η επιλογή της Κυβέρνησης να στοχεύσει στις ειδικές κοινωνικές ομάδες των ανήλικων παραβατών και των ΑΜΕΑ πρέπει να συνδυαστεί και με τη δική μας λειτουργία μέσα στην κοινωνία, με ένα συνολικό πλαίσιο επανένταξης. Διότι το στίγμα των φυλακών γι' αυτές τις κατηγορίες ανθρώπων τους ακολουθεί παντού και δεν μπορούν να καταχθούν ούτε στην κοινωνία, ούτε στην οικογένεια, ούτε στην εργασία. Πρέπει να συνηγορήσουμε, ώστε να τους ενσωματώσουμε στη λειτουργία της ζωής της κοινωνίας, και όχι να εξακολουθήσουν να φεύγουν και από την κοινωνία και από την Ελλάδα, όπως έκαναν αρνητικές πολιτικές που εφαρμόζονταν τόσα χρόνια.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θεωρώ ότι και στο επίπεδο των φυλακών και στο επίπεδο των σωφρονιστικών καταστημάτων και στο θέμα της δικαιοσύνης η χώρα μας πρέπει να κάνει μια μεγάλη στροφή. Να κάνει μια μεγάλη στροφή στον Διαφωτισμό της Γαλλικής Επανάστασης, που ξεχάσατε, να κάνει μια μεγάλη στροφή στις αξίες του ανθρώπου. Να κάνει, όμως, πρώτα απ' όλα, μία μεγάλη στροφή στην τιμότητα, στη δικαιοσύνη. Αυτό κάνει αυτό το νομοσχέδιο και γι' αυτό θα το υποστηρίξουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Φάμελλε. Τον λόγο έχει η κ. Μπακογιάννη από τη Νέα Δημοκρατία. Ακολουθεί ο κ. Αντώνιος Γρέγος και ο κ. Παναγιώτης Καρκατούλης μετά τον κύριο Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ.

Ορίστε, κυρία Μπακογιάννη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον Ρόναλντ Στιούαρτ, τον Ιωάννη Βαρή, τον Ομέρ Σιπαχιογλου, τον Κωστή Περατικό, τον Στίβεν Σόντερς, το Θάνο Αξαρλιάν τους δολοφόνησε ο Σάββας Ξηρός. Στις δολοφονίες του Γουίλιαμ Νορντίν, του Παύλου Μπακογιάννη, του Τσετίν Γιοργκού, του Μιχάλη Βρανόπουλου συνεργός ήταν ο Σάββας Ξηρός.

Δεκάδες πολίτες, εργαζόμενοι, αστυνομικοί τραυματίστηκαν από τη δράση του Σάββα Ξηρού και ακόμα ταλαιπωρούνται ανάπηροι, τυφλοί, ανίκανοι προς εργασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε μια στιγμή ευρύτερης κρίσης, όπου η Ελλάδα θα χρειαζόταν το σύνολο των δυνάμεών της ενωμένο σε ένα εθνικό μέτωπο για την αντιμετώπιση της κρίσης, η Κυβέρνηση επιλέγει με το νομοσχέδιο «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ'

τύπου και άλλες διατάξεις» να χαράξει νέες διαχωριστικές γραμμές και να σπειρεί διχαστικές λογικές.

Δεν είναι δυνατό να μην αντιλαμβάνεται ο Υπουργός Δικαιοσύνης τη σημασία των λόγων του όταν δηλώνει -έστω και αν το πήρε μετά πίσω- ότι το ελληνικό κράτος τύφλωσε τον Σάββα Ξηρό ή ότι πίσω από τις κουκούλες βρίσκονται άνθρωποι, ότι υπηρετείται ο ανθρωπισμός όταν παρεμβαίνει η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία αναιρώντας αμετάκλητες αποφάσεις της δικαιοσύνης.

Η εισαγωγή από τον κ. Παρασκευόπουλο του συγκεκριμένου νομοσχεδίου άνοιξε μεγάλη συζήτηση, η οποία πρέπει να μας προβληματίσει όλους, αλλά και τον καθένα προσωπικά. Ο κύριος Υπουργός έρχεται με το νομοσχέδιο αυτό να παρέμβει σε δικαστικές αποφάσεις που έχουν ληφθεί, και μάλιστα σε επίπεδο Αρείου Πάγου, που ο εισαγγελέας που απέρριψε τις αιτιάσεις των κατηγορουμένων ήταν ο ίδιος ο Υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ, ο Υπουργός για την καταπολέμηση της διαφθοράς και των οικονομικών εγκλημάτων, ο κ. Παναγιώτης Νικολούδης.

Αλήθεια, δεν ρωτήσατε, κύριε Παρασκευόπουλε, τον κ. Νικολούδη; Στερείται ο Υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ ανθρωπίνων αισθημάτων και ευαισθησίας;

Θέλω, λοιπόν, να θυμίσω σε εκείνους που έχουν ενδεχομένως ξεχάσει ή σε εκείνους που είναι νεότεροι και δεν το γνωρίζουν γιατί έχει καταδικαστεί ο Σάββας Ξηρός.

Ο Σάββας Ξηρός έχει καταδικαστεί πέντε φορές ισόβια και χίλια εβδομήντα πέντε χρόνια κάθειρξης για συμμετοχή σε δολοφονίες, ένοπλες ληστείες, εκρήξεις και για ένταξη στην τρομοκρατική οργάνωση «17 Νοέμβρη». Δίκασε, καταδίκασε και δολοφόνησε τον Γουίλιαμ Νορντίν. Δίκασε, καταδίκασε και δολοφόνησε τον Ρόλαντ Τσιούαρτ. Δίκασε και καταδίκασε τον Γιάννη Παλαιοκρασά. Δολοφόνησε, όμως, τον Θάνο Αξαριλιάν ο οποίος, όπως μας είπαν μετά, ήταν απλώς μια παράπλευρη απώλεια. Αυτό βέβαια δεν τους εμπόδιζε να γλεντήσουν τη νύχτα, μετά τη δολοφονία του, όπως διεκήρυτταν υπερηφάνως.

Ο κατάλογος των θυμάτων του Σάββα Ξηρού είναι μακρύς. Υπάρχουν πολίτες και αστυνομικοί τυφλοί, ανάπηροι, με τεράστια προβλήματα υγείας διότι είχαν την ατυχία να έχουν βάρδια όταν εκείνος έβαζε βόμβες ή απλώς περνούσαν από δίπλα όταν εκείνος αποφάσιζε να σκοτώσει.

Θα τελειώσω με τη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη. Τη σκανδάλη τράβηξαν ο Κουφοντίνας και ο Κωστήρης. Στη δολοφονία συμμετείχε ο Ξηρός μαζί με τον Τζωρτζάτο. Για την αποφυλάκιση αυτού ανθρώπου μιλάμε σήμερα.

Και ακούστηκαν καταπληκτικά πράγματα αυτές τις μέρες. Έγιναν καταλήψεις σε πανεπιστήμια, στην Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο προαύλιο της Βουλής των Ελλήνων, στα γραφεία του ΣΥΡΙΖΑ με ένα κεντρικό σύνθημα «Λευτεριά στον αγωνιστή Σάββα Ξηρό».

Και σε αυτό θα σταθώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ποιο είναι το μήνυμα που σήμερα η Κυβέρνηση στέλνει στον ελληνικό λαό; Ότι ο Σάββας Ξηρός είναι αγωνιστής; Σε τι; Αγωνιστής της δημοκρατίας, στη διάρκεια της οποίας έβαζε βόμβες; Αγωνιστής κατά του φασισμού; Μα, υπάρχει πιο ακραία μορφή φασισμού απ' αυτήν που αφαιρεί ανθρώπινες ζωές; Αγωνιστής κατά του εχθρού, του κατακτητή; Αγωνιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δολοφονεί τον εικοσάχρονο Αξαριλιάν, ο οποίος ξεκινούσε τη ζωή του με όνειρα και με τις αρχές του;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να τοποθετηθείτε. Για μένα αγωνιστής είναι ο Μανώλης Γλέζος, ναί. Αγωνιστής ήταν και ο Παύλος Μπακογιάννης, ο οποίος Παύλος Μπακογιάννης το 1968 είχε αφιερώσει το βιβλίο του εναντίον των συνταγματάρχων της χούντας σε όσους δεν υποτάχθηκαν στον ολοκληρωτισμό και νιώθω ότι σήμερα οφείλω στη μνήμη του να σας θυμίσω με δύο λόγια την ιστορία του.

Ο Παύλος γεννήθηκε στη Βελωτά Ευρυτανίας των τριάντα τριών κατοίκων. Ήταν γιος παπά. Για να πάει στο δημοτικό, περπατούσε καθημερινά δύο ώρες. Για να πάει στο γυμνάσιο, άφησε το σπίτι του και πήγε στο Αγρίνιο, όπου μοίραζε είδη μαναβικής. Στη συνέχεια, πέτυχε από τους πρώτους στη Νομική Αθηνών, αλλά επέλεξε την Πάντειο, γιατί εκεί οι παρουσίες δεν ήταν υποχρεωτικές και θα μπορούσε να υπηρετεί στο Λιμενικό, που του

προσέφερε μισθό που ο ίδιος χρειαζόταν για να επιβιώσει. Αργότερα έφυγε μετανάστης στη Γερμανία, χωρίς να ξέρει ούτε λέξη γερμανικά, για να γίνει αργότερα η φωνή των Ελλήνων εκεί.

Πολέμησε τη χούντα με όλες του τις δυνάμεις και η χούντα πολέμησε εκείνον, βάζοντας βόμβα στο σπίτι του. Ήταν η πρώτη απόπειρα δολοφονίας, αλλά δεν πέτυχε. Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, να είσατε προσεκτικοί όταν μας μιλάτε εμάς για χούντα. Γύρισε μετά τη Μεταπολίτευση, με όνειρα την ανάπτυξη της πατρίδας του της Ευρυτανίας και την εθνική συμφιλίωση. Δολοφονήθηκε στις 26 του Σεπτεμβρίου του 1989 από τους Κουφοντίνα, Κωστήρη, Ξηρό. Αν, λοιπόν, στο δικό μου λεξιλόγιο κάποιος χαρακτηρίζεται αγωνιστής, αυτός σίγουρα δεν είναι ο δολοφόνος, είναι το θύμα.

Εδώ, λοιπόν, πρέπει να συνεννοηθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Είμαι πολλά χρόνια μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης. Πιστεύω στις ανθρώπινες συνθήκες κράτησης, πιστεύω ότι η πολιτεία έχει υποχρέωση να τις παράσχει και όλα όσα ακούστηκαν εδώ είναι σωστά, από τον κ. Φωτήλα και όλους εσάς που μιλήσατε για τις άθλιες συνθήκες κράτησης. Άλλωστε, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει κρίνει ότι το κράτος έχει καθήκον περίθαλψης του ασθενούς κρατουμένου, ώστε αυτός να είναι ικανός να εκτίει την ποινή του. Δεν λέει ότι το κράτος πρέπει να τον απελευθερώνει και να φεύγει, επειδή είναι ανίκανο να του παράσχει τουλάχιστον αυτές τις προϋποθέσεις.

Στο μεταξύ, για να ξέρουμε και τι λέμε, ο Σάββας Ξηρός έχει αξιοποιήσει όλες τις παροχές που προσφέρει η πολιτεία, νοσηλεύόμενος σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας. Αντιθέτως, ο Στέλιος Κήλης, που ενδεχομένως δεν ξέρετε το όνομά του, ο οποίος χτυπήθηκε μαζί με τον Αξαριλιάν από τον Ξηρό, έχασε το μάτι του και έχει πληρώσει ο ίδιος όλες τις χειρουργικές επεμβάσεις που έχει κάνει. Δεν είδα κανέναν να αγωνίζεται γι' αυτόν.

Δυστυχώς, η εμπειρία έχει δείξει, όπως συνέβη και στην περίπτωση του Χριστόδουλου Ξηρού, ότι υπάρχουν άνθρωποι που εκλαμβάνουν, όπως λέει ο Ισοκράτης, την παρανομία ως ελευθερία, την αναιδεια του λόγου ως ισότητα και την αναρχία ως ευδαιμονία και γι' αυτό συμπεριφέρονται όπως συμπεριφέρονται.

Δεν είναι τυχαίο ότι καμμία δημοκρατία δεν διαπραγματεύεται με τρομοκράτες, κύριε Παρασκευόπουλε. Διότι δεν διαπραγματεύηκατε με τις γυναικείες κρατούμενες που έχουν παιδιά στη φυλακή υπό άθλιες συνθήκες. Δεν διαπραγματεύηκατε με ανθρώπους άλλους, αλλά μόνο με τους συγκεκριμένους τρομοκράτες. Διότι η λογική της τρομοκρατίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το ίδιο το κύτταρο της δημοκρατίας. Στις περιπτώσεις Ξηρού και Τσάκαλου -για να μην ξεχνάμε κι αυτήν την υπόθεση- η ευθεία παρέμβαση της νομοθετικής εξουσίας στις αποφάσεις της δικαιοσύνης είναι το μεγαλύτερο λάθος σήμερα.

Κύριοι της Κυβέρνησης, ανοίγετε μία κερκόπορτα που διαλύει το δικαϊκό σύστημα. Αγνοείτε την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων και την επιστημονική κοινότητα. Αγνοείτε τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου, ο οποίος ξεκαθαρίζει ότι δεν καθίσταται σαφής δικαιοπολιτικός λόγος θέσπισης της συγκεκριμένης ρύθμισης και τονίζει ότι η απόλυση καταδικασθέντων θα πρέπει να γίνεται εξαιρετικά και υπό αυστηρές προϋποθέσεις, εφόσον αποδεικνύεται ότι η κατάσταση της υγείας τους είναι απολύτως ασύμβατη με την κράτησή τους.

Και σας ερωτώ: Πόσο αποτιμάται η ανθρώπινη ζωή; Με ενάμιση χρόνο φυλάκιση; Τόσο δηλαδή, όσο η συκοφαντική δυσφήμιση; Και σε ποιο σύστημα δικαιουσίνης το έχετε δει αυτό;

Διάβασα ένα άρθρο στην «ΑΥΓΗ» και άκουσα ότι το παρακάτω επιχείρημα χρησιμοποιήθηκε και στη Διαρκή Επιτροπή. Σεβόμαστε, λέει, τον πόνο των θυμάτων, αλλά δεν νομοθετούμε εν βραστώ ψυχής. Και είναι σωστό. Και κάποιοι από εμάς ψηφίσαμε την κατάργηση της θανατικής ποινής, πριν ακόμη συλληφθούν οι δολοφόνοι της «17 Νοέμβρη». Και προσωπικά το έπραξα, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, διότι βαθύτατα πιστεύω ότι η θανατική ποινή αντιβαίνει σε κάθε αρχή της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Όμως, αυτήν την ποινή επέβαλαν οι τρομοκράτες στα θύματά τους, κρίνοντας και καταδικάζοντας οι ίδιοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναρωτηθείτε και διαισθανθείτε

την ευθύνη που φέρετε για τη διαίωνη της λογικής των κουκουλοφόρων, των εμπρηστών, των καταληψιών, των τρομοκρατών.

Η Ελλάδα δεν μπορεί να είναι η μόνη ευρωπαϊκή χώρα, στην οποία αυτό το φαινόμενο εξακολουθεί να ανθεί και είχατε την αυταπάτη, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, ότι ερχόμενοι στην εξουσία και δείχνοντας ανθρωπισμό απέναντι στα φαινόμενα αυτά θα βρίσκατε κατανόηση, θα εκπληρώνατε ένα πολιτικό σας ρουσφέτι, θα εξευμενίζατε τους διάφορους ακραίους και εξτρεμιστές, αλλά συνέβη ακριβώς το αντίθετο.

Ο κ. Παρασκευόπουλος που διαπραγματεύεται με τους τρομοκράτες πιστεύει ότι για την τύφλωση του Ξηρού είναι υπεύθυνη η πολιτεία και όχι ο ίδιος, λες και η βόμβα που ετοιμάζε δεν θα είχε κάποια άλλα θύματα. Οφείλει να ξέρει ο κ. Παρασκευόπουλος ότι κουκούλες, για τις οποίες μιλάει, φορούσαν οι καταδότες στην Κατοχή. Κουκούλες φορούσαν και οι Κου Κλουξ Κλαν, κουκούλες φορούν και σήμερα όσοι θέλουν να κρύψουν το πρόσωπό τους, ασκώντας βία.

Η δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν εκδικείται, αλλά η δημοκρατία δεν εκβιάζεται κιόλας και στη δημοκρατία δεν υπάρχει φόβος. Το μήνυμά μου σήμερα προς όλους εκείνους που μας απειλούν, μέσω των ιστοσελίδων τους, θέλοντας να μας φοβίσουν και να μας κάνουν να σιωπήσουμε, απαιτώντας ταυτόχρονα την αποφυλάκιση του Σάββα Ξηρού, είναι απλό: Η δημοκρατία δεν τρομοκρατείται.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία Μπακογιάννη.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα ζητήματα της σωφρονιστικής πολιτικής βρίσκονται στην καρδιά του κράτους δικαίου και άρα των θεσμών και η συζήτηση επί της αρχής για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης προσφέρεται να δούμε συνολικότερα πού βρίσκονται οι δημοκρατικοί και δικαιοκρατικοί θεσμοί της χώρας, σε ποιο σημείο βρίσκεται η πατρίδα μας συνολικά και πού βαδίζει.

Αναρωτιέμαι: Τρεις μήνες, μετά τις εκλογές, τι έχει αλλάξει προς το καλύτερο στην πραγματικότητα και όχι στο παιχνίδι των εντυπώσεων ή μάλλον στο παιχνίδι των ψευδαισθήσεων; Αναρωτιέμαι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές –και απευθύνομαι στην κάθε μία και στον καθένα από εσάς–, η χώρα έχει στρατηγική, έχει ρυθμό, έχει προοπτική; Η εντύπωσή μου είναι ότι η Κυβέρνηση έχει χάσει τον έλεγχο σε όλα τα κρίσιμα μέτωπα, φυσικά στο μέτωπο της οικονομίας και της διαπραγμάτευσης, στο μέτωπο της ασφάλειας, της μεταναστευτικής πολιτικής και των θεσμών συνολικά, συμπεριλαμβανομένης και της δικαιοσύνης και του σωφρονιστικού συστήματος. Και δεν αναφέρω, για την οικονομία του λόγου, την εξωτερική πολιτική και τη θέση της χώρας στους διεθνείς συσχετισμούς.

Ποιος είναι κοινός παρονομαστής; Ο κοινός παρονομαστής είναι διπλή γλώσσα, άλλη μέσα, άλλη έξω και διπλή κίνηση, μια παλινδρόμηση πίσω-μπρος σε όλα τα μέτωπα.

Έχουμε και διαπραγμάτευση στην οικονομία για έντιμο συμβιβασμό, αλλά και ρητορική προετοιμασία της ρήξης με ψήφιση νομοσχεδίων και άλλες πρωτοβουλίες που δυσκολεύουν μια γρήγορη και καλή συμφωνία. Έχουμε και Επιτροπή Αλήθειας για το χρέος εδώ στη Βουλή και κανονική καταβολή δόσεων από την Κυβέρνηση προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, κανονική εξυπηρέτηση του χρέους και απόλυτη σιωπή για νέες παραμετρικές αλλαγές που έχουν προβλεφθεί ήδη από το 2012.

Έχουμε και υπογραφή της παράτασης του μνημονίου και άρνηση εμφάνισης της παράτασης και κύρωσής της από τη Βουλή. Έχουμε και «κλείσιμο του ματιού» στην ανομία, τους κουκουλοφόρους, τις καταλήψεις και ασφυκτικό έλεγχο του κράτους με πελατειακούς διορισμούς πολιτευτών του ΣΥΡΙΖΑ και συγγενών.

Έχουμε και αναμονή λύσης στο οικονομικό πρόβλημα της χώρας από την Ευρώπη, αλλά και αντιευρωπαϊκή εθνικολαϊκή

στική έξαρση με επιπόλαιη διαχείριση των σχέσεων της χώρας με τις Ηνωμένες Πολιτείες, με τη Ρωσία, με την Κίνα.

Έχουμε και μήνυμα στους διακινητές μεταναστών και προσφύγων πως η Ελλάδα είναι καλή πύλη εισόδου στην Ευρώπη και επίμονη διεκδίκηση μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής που βασίζεται στο κανονιστικό πλαίσιο της Ευρώπης και στην αναλογική κατανομή βαρών μεταξύ των κρατών-μελών. Όλα μαζί! Τη μια στιγμή το ένα, την άλλη στιγμή το άλλο, άλλα μέσα, άλλα έξω, με αποτέλεσμα την ακινησία τελικά.

Έχουμε πλήρη αδυναμία αποσαφήνισης και εφαρμογής μιας καθαρής, σταθερής και ενιαίας κυβερνητικής πολιτικής σε όλους τους τομείς, ιδεοληπτική και επικίνδυνη προσέγγιση, επιπόλαιες δηλώσεις Υπουργών που αγγίζουν το όριο του γραφικού, αδυναμία εκτίμησης του πραγματικού συσχετισμού των δυνάμεων, άνοιγμα περιττών μετώπων, διακινδύνευση μεγάλων εθνικών συμφερόντων. Έχουμε ένα παιχνίδι με τη φωτιά, εκτός κι αν υπάρχει κάποιο κρυφό σχέδιο, το οποίο είναι η απόλυτη πολιτική εξαπάτηση των πολιτών.

Ας δούμε τι γίνεται για να δούμε τι συμβαίνει και στους θεσμούς. Στην οικονομία και στη διαπραγμάτευση πάμε μέρα-μέρα, εβδομάδα-εβδομάδα με διάφορα ορόσημα που μετακινούνται, είναι «κινητή γιορτή». Το Eurogroup της 20^{ης} Φεβρουαρίου, το Eurogroup της 24^{ης} Απριλίου –αυτή είναι πράγματι κινητή εορτή, του Αγίου Γεωργίου, πηγαίνει πάντα μετά τη Μεγάλη Εβδομάδα και την Σαρακοστή– τώρα έχουμε το Eurogroup της 8^{ης} Μαΐου, μετά έχουμε την τελική προθεσμία της παράτασης στις 30 Ιουνίου.

Η Κυβέρνηση έχει την εντύπωση ότι κερδίζει χρόνο, ενώ δεν κερδίζει χρόνο. Χάνουμε χρόνο ως έθνος και τρώμε τις σάρκες μας εις βάρος της οικονομίας. Ανακαλύπτουμε συνεχώς νέους μύθους. Τώρα εν όψει των μεγάλων λήξεων ομολόγων που κατέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, λήξεων του Ιουλίου και του Αυγούστου, βλέπω να διαπλάθεται το επιχείρημα ότι «μην στεναχωριέστε, πάλι θα βρούμε κάτι, αυτά τα ομόλογα διέπονται από το ελληνικό δίκαιο, άρα ενδεχομένως μπορούμε κάτι να σαρφαριστούμε».

Διέπονται, πράγματι, από το ελληνικό δίκαιο. Είχα την τιμή ως Υπουργός Οικονομικών να τα διατηρήσω υπό το ελληνικό δίκαιο γιατί είναι ένα ειδικό χαρτοφυλάκιο υποστήριξης των κρατών-μελών αυτό που έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Κυβέρνηση παράλληλα διεκδικεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να αγοράζει διαρκώς ελληνικά ομόλογα για να βοηθάει την ελληνική οικονομία.

Παρακαλούμε και απειλούμε ταυτόχρονα την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Παρακαλούμε για περισσότερο ELA, για ποσοτική χαλάρωση, για επαναγορά ομολόγων ως ενεχύρων, προκειμένου να δανειοδοτούνται στην πραγματικότητα οι ελληνικές τράπεζες που χάνουν καταθέσεις και απειλούμε με μη πληρωμή λήξεων. Πήγαμε να κάνουμε το ίδιο και με το ΔΝΤ, αλλά δεν μας πήρε και τα τελικά ο κ. Βαρουφάκης προσήλθε γονυπετής και ομολόγησε πίστη στην κ. Λαγκάρντ μέσα στο Πάσχα.

Όμως έχουμε ήδη εσωτερική παύση πληρωμών προ πολλού. Το δε δήθεν δίλημμα «πληρώνουμε μισθούς και συντάξεις και όχι διεθνείς υποχρεώσεις» είναι μπουμερανγκ διότι εν τέλει δεν θα έχετε να πληρώσεις, όπως έχουμε πει, ούτε μισθούς και συντάξεις την επόμενη μέρα. Έχει ρουφηχτεί όλη η ρευστότητα. Αποδυναμώνονται διαρκώς οι τράπεζες και επιδεινώνονται όλα τα δημοσιονομικά και μακροοικονομικά μεγέθη.

Ούτε κουβέντα για ανάπτυξη. Αποθάρρυνση επενδύσεων, επαναφορά του πιο σκληρού και ακραίου κρατισμού.

Αυτό που συμβαίνει σήμερα στην Αθήνα με τις παράλληλες διαδηλώσεις σχετικά με την επένδυση των Σκουριών είναι χαρακτηριστικό. Είναι η επιτομή της ανυπαρξίας μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος, επενδύσεις, απασχόληση.

Και βέβαια η θέση της χώρας αποδυναμώνεται διαρκώς. Είπε ο Υπουργός Επικρατείας χθες: «Μην στεναχωριέστε, θα κάνουν πίσω οι εταίροι, γιατί δεν θέλουν έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ». Ναι, δεν θέλουν αλλά υπάρχει πάντα –το έχω πει άπειρες φορές– η πτώχευση εντός ευρώ, το να είσαι μαύρη τρύπα εντός ευρώ.

Και επειδή, λέει ο κύριος Υπουργός, το αδιέξοδο ή το ατύχημα δεν αποκλείεται, θα φταίνε αυτοί, οι Ευρωπαίοι, και επειδή οι εξελίξεις θα είναι ιστορικά σημαντικές, δεν βλέπουμε να κάνουμε και δημοψήφισμα. Το κρυφό χαρτί είναι η απόφαση της Κυβέρνησης να παίζει το χαρτί της εξόδου από το ευρώ, μεταकुλιώντας την ευθύνη είτε στους «κακούς» Ευρωπαίους είτε στον ελληνικό λαό. Για ποια θέματα; Για δημοσιονομικά; Αυτό το δημοψήφισμα απαγορεύεται συνταγματικά. Για έξοδο από το ευρώ; Αρκεί η προκήρυξη. Δεν χρειάζεται καν η διεξαγωγή του δημοψηφίσματος. Η καταστροφή συντελείται αυτομάτως.

Τους εκβιάζουμε, απειλώντας τους ότι θα αυτοκτονήσουμε και άρα θα πενήθουν και θα στενοχωρηθούν και θα φορέσουν μαύρα, αλλά εμείς δεν θα υπάρχουμε σε αυτό το σύμπαν της αναπτυσσόμενης οικονομικά Ευρώπης.

Όμωρος δεν είναι οι Ευρωπαίοι, είναι ο ελληνικός λαός που παραπλανήθηκε και ένα ποσοστό του ακόμη νομίζει ότι γίνεται σκληρή διαπραγμάτευση. Άλλωστε ένα ποσοστό του περίμενε καλόπιστα λύση στη Μόσχα ή ίσως και στο Πεκίνο. Μόνο που αυτές οι λύσεις δεν έρχονται έτσι. Δεν ήρθαν ποτέ ούτε στην Κύπρο. Και στο μεταξύ χάνουμε το πρωτογενές πλεόνασμα και επανέρχεται η ύφεση.

Εμείς είχαμε διατυπώσει σκληρές και δύσκολες κόκκινες γραμμές. Δεν κλείναμε την διαπραγμάτευση, αλλά είχαμε χρονοδιάγραμμα και σχέδιο εξόδου από το μνημόνιο. Τώρα ποιος είναι ο έντιμος συμβιβασμός που θα μπορούσε να είναι η ιδεώδης λύση; Τι ζητάμε; Ζητάμε δάνειο από τους Ευρωπαίους και συνέχεια της εκταμίευσης του δανείου του ΔΝΤ χωρίς όρους.

Ζητάμε δηλαδή στην πραγματικότητα ανασυσκευασία των υπολοίπων κεφαλαίων του τρέχοντος προγράμματος και θα θεωρούσαμε μεγάλη επιτυχία εάν η Ελλάδα μείνει εκτός αγορών για απροσδιόριστο διάστημα, εξαρτημένη από τους εταίρους και τα δάνειά τους σε συνεχές μνημόνιο. Αυτό που λέγαμε για μνημόνιο 3 είναι το λιγότερο, γιατί εδώ μιλάμε για μνημόνιο 3, 4 κ.ο.κ..

Είναι επιτυχία δηλαδή εάν η Ελλάδα μείνει για απροσδιόριστο χρόνο στο περιθώριο των εξελίξεων, χωρίς ανανεωμένο παραγωγικό ιστό, χωρίς ανταγωνιστικότητα, χωρίς νέα παρέμβαση στο χρέος -ταμouδιά για αυτό-, χωρίς τη μνημονιακή υποχρέωση να εφαρμόσει περικοπές σε μισθούς σε συντάξεις που εμείς αυτό το είχαμε σημαία -ήταν η πρώτη κόκκινη γραμμή- αλλά με τον άμεσο κίνδυνο τώρα να καταρρεύσει ένα σύστημα που θα βασίζεται στην υπερφορολόγηση και τον αποδεκατισμό της μεσαίας τάξης, στην οποία θεωρείται ότι ανήκει όποιος έχει εισόδημα πάνω από το αφορολόγητο όριο.

Πρόκειται -το έχω πει- για τον απόλυτο πολιτικό εγκλωβισμό της Κυβέρνησης -ούτε ρήξη ούτε συμβιβασμός, ούτε μπρος ούτε πίσω- και για την απόλυτη παραπλάνηση του ελληνικού λαού.

Το ίδιο συμβαίνει και στο μέτωπο της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, το ίδιο ακριβώς. Έχουμε το πρωτοφανές φαινόμενο δημοσίων επανειλημμένων εκκλήσεων του αρμοδίου Υπουργού προς τον Πρωθυπουργό να αποσαφηνίσει ο Πρωθυπουργός πως θέση της Κυβέρνησης είναι ο σεβασμός της νομιμότητας. Προσέξτε, δεν είναι αυτονομία! Το ζητάει ο Υπουργός από τον Πρωθυπουργό δημόσια. Δεν έχει ξαναγίνει αυτό!

Έχουμε συνεχή φαινόμενα καταλήψεων. Η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι όχι το μοναδικό αλλά το πιο εμφανές από τα ζητήματα αυτά. Είχε προηγηθεί η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Και όλα αυτά η Κυβέρνηση τα χαρακτηρίζει «περιθωριακά γεγονότα», τις δε αντιδράσεις των πρυτάνεων «τρομουστερία». Και οι αρμόδιες αρχές τι κάνουν; Ποιον περιμένουν;

Και δεν εννοώ την Κυβέρνηση και τον Πρωθυπουργό, εννοώ τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, οι οποίες εν προκειμένω δεν χρειάζονται καμία κυβερνητική άδεια.

Και ούτε θα σχολιάσω ως θεσμικό ζήτημα το αδιευκρίνιστο πήγαινε-έλα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ως έχει από το Υπουργείο Εσωτερικών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και τούμπλιν, αλλά βλέπω ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης τελεί υπό την υψηλή πολιτική εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές. Είχαμε άλλο φαινόμενο. Πενήντα μέρες τρεις Αναπληρω-

τές Υπουργοί είχαν αναγγελθεί, αλλά δεν είχαν διοριστεί και δεν ασκούσαν καθήκοντα, μεταξύ αυτών και η Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Είχαμε δημόσιες διαφωνίες Υπουργών γύρω από τα θέματα με αφορμή την Αμυγδαλέζα -δεν το ξεχνάμε- και λάθος μήνυμα προς τους διακινητές πως η Ελλάδα είναι βολική χώρα, γιατί θα στείλει ολοσούμπτους τους πρόσφυγες, τους άτυπους μετανάστες με προσωρινά χαρτιά στην Ευρώπη και μαζί και τους τζιχαντιστές. Αυτά τα έχουν πει κορυφαίοι Υπουργοί της Κυβέρνησης, ο Υπουργός Εξωτερικών, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας και δεν τους έχει ανακαλέσει κανείς στην τάξη.

Και βέβαια ταυτόχρονα ζητάμε ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και αναλογική κατανομή βαρών, χωρίς να μιλάμε για την οδηγία 55/2001, που είχε εφαρμοστεί στο Κόσσοβο και θα μπορούσαμε να ζητήσουμε κάτι ανάλογο.

Δεν αξιοποιούμε το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει τον αρμόδιο επίτροπο για τη μετανάστευση. Και δεν τον απέκτησε τυχαία. Κάποιο πολιτικό σχέδιο εφαρμόστηκε για να πάρει ο κ. Αβραμόπουλος αυτό το κρίσιμο και ευαίσθητο χαρτοφυλάκιο. Και βέβαια θέτουμε σε κίνδυνο το κύρος του ελληνικού διαβατηρίου, των ελληνικών εγγράφων, χωρίς να χρειάζεται -περιττεύει- να σχολιάσω ξανά τις λεβεντο-απειλές του κ. Καμμένου για επανεισδοχή που θα γίνει πού; Σε ποια χώρα; Ποια είναι η χώρα προέλευσης;

Και δεν μιλάμε καθόλου για την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας που είναι το πραγματικό ζήτημα. Γιατί αν δεν μπορέσει να ασκήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση την επιρροή της πολιτικά, για να παύσουν οι αιτίες που γεννούν τα προσφυγικά και μεταναστευτικά ρεύματα, η Ευρώπη δεν έχει στην πραγματικότητα λύση. Όλες οι χώρες έχουν πάρει ποσοστά προσφύγων και μεταναστών, τα οποία είναι μεγαλύτερα από τις χώρες του Νότου, δυστυχώς, με τις οποίες δεν έχουμε συντονιστεί. Δεν βλέπω τι συντονισμό έχουμε κάνει όλες αυτές τις εβδομάδες με την Ιταλία και με τη Μάλτα, κάτι που ήταν καθημερινή πρακτική μέχρι τις εκλογές.

Με αυτές τις προϋποθέσεις αρχίζει η συζήτηση για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε σχέση με το σωφρονιστικό.

Κοιτάξτε, η θέση μας ήταν, όπως διατυπώθηκε πολύ σωστά από την κ. Γεννηματά, να μην αρχίσει η συζήτηση στην Ολομέλεια πριν λήξει η κατάληψη της Πρυτανείας του Πανεπιστημίου Αθηνών, για να φανεί ότι η Κυβέρνηση και η πλειοψηφία της Βουλής δεν συναλλάσσεται και δεν κάμπτεται απέναντι σε ομάδες που έχουν ως πολιτικό στόχο να διευκολύνουν τους δράστες απεχθών τρομοκρατικών ενεργειών. Άρχισε η συζήτηση μέσα στην εβδομάδα της Διακαινησίμου κατά παρέκκλιση από τα κοινοβουλευτικά ήθη και έθιμα.

Επίσης, είναι προφανές ότι ο νομοθέτης κατά καιρούς πρέπει να παρεμβαίνει για την αποσυμφόρηση των φυλακών. Το έχουμε κάνει κι εμείς πολλές φορές. Θυμήθηκε ο κ. Παρασκευόπουλος ότι πριν από δεκαεπτά χρόνια ήμουν Υπουργός Δικαιοσύνης και ανέλαβα τα καθήκοντά μου με όλες τις φυλακές υπό εξέγερση και κατάληψη. Και πράγματι έστειλα ειδικούς εκπροσώπους μου, για να επανέλθουν οι κρατούμενοι στα κελιά τους και να πάψουν να έχουν ομήρους τους διευθυντές και τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους, με την Αστυνομία να αδυνατεί να παρέμβει - δεν μπορούσε να εκτελέσει τις εντολές των εισαγγελέων εφετών. Και καταφέραμε να αποκαταστήσουμε την τάξη και να κάνουμε μία μεγάλη παρέμβαση ανθρωπιστικού χαρακτήρα στο ποινικό μας δίκαιο. Και με είχε βοηθήσει τότε και ο κ. Παρασκευόπουλος και ο κ. Πανούσης ως καθηγητές του ποινικού ο ένας και της εγκληματολογίας και του σωφρονιστικού δικαίου ο άλλος, όπως με είχε βοηθήσει και ο κ. Λοβέρδος υπό την τότε ιδιότητά του.

Αλλά είναι άλλο αυτό, άλλο να προωθείς εναλλακτικά συστήματα έκτισης ποινών, άλλο να λες πρέπει ο δικαστής να σέβεται το άρθρο 6 του Συντάγματος και να μην επιβάλλει προσωρινές κρατήσεις, προφυλακίσεις δηλαδή, δυσανάλογα πολλές και μεγάλες, γιατί έχουμε έναν αδικαιολόγητα μεγάλο αριθμό υποδικών στις φυλακές, και άλλο να κάνεις αυτά που γίνονται με το παρόν νομοσχέδιο.

Έχουμε να παρέμβουμε σε μέτωπα του ουσιαστικού και του

δικονομικού ποινικού δικαίου, που θα φέρουν την Ελλάδα κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, όπως η εκλογίκευση, η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας και η από-κακουργηματοποίηση. Είναι μοναδική η ελληνική ποινική νομοθεσία, που ανυψώνει σε κακουργήματα τα πάντα και απειλεί τα πάντα με ποινή ισόβιας κάθειρξης.

Αυτά πρέπει να κάνουμε. Να παρέμβουμε στον κορμό του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, να λύσουμε θέματα εφαρμογής του άρθρου 6 του Συντάγματος σε σχέση με τις υποδικίες, να εκσυγχρονίσουμε το σωφρονιστικό σύστημα και όχι να διαπραγματευόμαστε με τους τρομοκράτες!

Είναι τραγικό το γεγονός ότι παρακολουθούν τη συνεδρίαση διαμαρτυρόμενοι οι συγγενείς των θυμάτων της τρομοκρατίας. Γιατί; Γιατί με τις πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης διασπάται το ενιαίο μέτωπο του δημοκρατικού τόξου κατά της τρομοκρατίας. Και αυτό είναι τραγικό σφάλμα. Αντί να διασπάμε το ενιαίο μέτωπο κατά της τρομοκρατίας, θα έπρεπε να το χαλυβδώνουμε. Γιατί ο τόπος έχει ανάγκη από ορισμένα θέματα, στα οποία υπάρχει συναίνεση, ενότητα και συστράτευση.

Πρόκειται, λοιπόν, για τεράστιο λάθος και όλα αυτά τελικά συγκεφαλαιώνονται σε ένα ερώτημα: Πού πηγαίνει η χώρα; Η Κυβέρνηση ξέρει πού πάει τη χώρα;

Όπως είπα, υπάρχει απουσία εθνικής στρατηγικής σε όλα τα επίπεδα. Επίσης, υπάρχουν –και αυτό θέλω να το υπογραμμίσω– ανεξέλεγκτες κατά τη γνώμη μου εσωτερικές αντιφάσεις μέσα στην πλειοψηφία. Αυτές οι αντιφάσεις δεν αφορούν το εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ, μόνον ή κυρίως. Αφορούν τους συσχετισμούς πλέον στο εσωτερικό της ενιαίας αξιακά και ιδεολογικά πλειοψηφίας ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, η οποία έχει τερατογεννηθεί σε μία επικίνδυνη εθνικολαϊκιστική βάση.

Αυτό είναι τεράστιο θέμα, που εκδηλώνεται στην εξωτερική πολιτική, στην πολιτική άμυνας και ασφάλειας, στην οικονομία, παντού. Είναι ένα μεγάλο θέμα για τη χώρα. Πρέπει, λοιπόν, να δοθούν απαντήσεις για όλα αυτά.

Πιστεύετε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές της πλειοψηφίας, ότι η Κυβέρνηση έχει κάποια απάντηση, την οποία δεν λέει. Κοιτάξτε: Η πιο επιεικής και αισιόδοξη εκδοχή είναι ότι τέτοια απάντηση δεν υπάρχει και ότι πηγαίνουμε «στο κύμα», «στον καιρό», όπως λένε οι ναυτικοί. Η απαισιόδοξη εκδοχή είναι ότι υπάρχει ένα «κρυφό σχέδιο», που οδηγεί τη χώρα δεκαετίες πίσω. Αυτή, όμως, είναι μία τεράστια ιστορική ευθύνη, για την οποία δεν έχετε ούτε εντολή, ούτε εξουσιοδότηση, ούτε νομιμοποίηση να προχωρήσετε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Τον λόγο έχει ο κ. Αντώνιος Γρέγος από τη Χρυσή Αυγή. Ακολουθεί ο κ. Παναγιώτης Καρκατσούλης από το Ποτάμι και ύστερα ο κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας και η κ. Όλγα Γεροβασίλη, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Γρέγο, έχετε τον λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡΕΓΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μια που είστε παρών, καλό θα είναι να κάνετε μια επανορθωτική δήλωση. Είχατε πει ότι στη λίστα Νικολούδη υπάρχουν κάποιοι με εμβάσματα και καταθέσεις στο εξωτερικό, εκτός κάποιου κόμματος. Ξεχάσατε να πείτε για τη Χρυσή Αυγή. Για το άλλο κόμμα δεν ξέρω, δεν έχω δει τη λίστα Νικολούδη, αλλά για τη Χρυσή Αυγή έχει αποφανθεί και το ΣΔΟΕ και σας το εγγυόμαστε και εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Προτίθεται να επανέλθω και σήμερα, κύριε Γρέγο. Συνεχίστε, παρακαλώ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡΕΓΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε και το κρατάμε αυτό. Γιατί αυτά τα ξέρει ο ελληνικός λαός, αλλά καλό είναι να ακούγονται κιόλας.

Θα ξεκινήσω με μία καταγγελία, η οποία προέρχεται από εργαζόμενους του δημοσίου τομέα. Επειδή έχω κάνει πολλές συναντήσεις μαζί τους το τελευταίο διάστημα, και στην προηγούμενη θητεία μου και σε αυτήν, οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα δηλώνουν ότι:

Πρώτον, σε καμία περίπτωση δεν συμφωνούν με την ανακοί-

νωση της ΠΟΕ-ΟΤΑ και της ΑΔΕΔΥ σχετικά με τη δίκη της Χρυσής Αυγής, την οποία θεωρούν απαράδεκτη, προβοκατόρική και αντιδημοκρατική.

Δεύτερον, σε πολλές περιπτώσεις η ηγεσία της ΑΔΕΔΥ ξεπούλησε τα συμφέροντα των εργαζομένων για μικροκομματικά συμφέροντα και με αδιαφανείς διαδικασίες.

Τρίτον, πολλοί συνάδελφοι δημόσιοι υπάλληλοι όλων των χώρων ψηφίζουν και στηρίζουν το νόμιμο πολιτικό κίνημα Λαϊκός Σύνδεσμος - Χρυσή Αυγή και καταδικάζουν τα κόμματα που τους οδήγησαν στη φτώχεια και στην ανέχεια.

Τέταρτον, η εκτελεστική επιτροπή της ΠΟΕ-ΟΤΑ και της ΑΔΕΔΥ και οι ομοσπονδίες δεν πρέπει να έχουν καμμία ανάμειξη σε δικαστικές υποθέσεις. Εξάλλου, δεν είδαμε κάτι ανάλογο να συμβαίνει και σε άλλες δίκες πολιτικού ενδιαφέροντος.

Ας ασχοληθούν, λοιπόν, οι εργατοπατέρες, που μπεινοβγαίνουν στα κομματικά γραφεία με σκοπό να γίνουν κάποιοι στιγμή Βουλευτές, με όλα αυτά και ας αφήσουν τις κρίσεις για τη δίκη της Χρυσής Αυγής σε κάποιους άλλους. Ούτως ή άλλως, η Χρυσή Αυγή έχει κριθεί από τον ελληνικό λαό. Οι Βουλευτές της έχουν εκλεγεί ξανά και ξανά και ο λαός είναι ο υπέρτατος κριτής.

Μίλησα πάρα πολύ για τη διαδικασία και μίλησε και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ για τη διαδικασία. Μίλησε το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία για τη διαδικασία, επαναλαμβάνω. Ποιοι; Αυτοί που αποδεδειγμένα έχουν καταλάβει το Σύνταγμα βάζει σχέδιο και έχουν προσβάλει το πολίτευμα. Και τους πείραξε η μία ώρα καθυστέρηση.

Ακούσαμε για ανθρωπισμό. Επειδή έχουμε βιώσει κάποιες καταστάσεις, που για εσάς είναι ανήκουστες, δεν είδα να δείχνετε τη δέουσα ευαισθησία σε περιπτώσεις που αφορούν τους διωκόμενους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής. Μου έρχονται στο μυαλό κάποια περιστατικά, όταν μας καλούσαν σε απολογία στο εφετείο και όταν προφυλάκιζαν Βουλευτή της Χρυσής Αυγής. Θυμάμαι τον Νίκο Κούζηλο –και δεν είναι λαϊκισμός, πραγματικά το έχω βιώσει– όταν τον προφυλάκιζαν και μου λέει η μητέρα του: «Προφυλάκιζαν τον Νίκο μου, αυτόν που ερχόταν στο σπίτι, άδειαζε τα ντουλάπια από τα ρούχα, άδειαζε τα ντουλάπια από τα τρόφιμα και τα έδινε στον κόσμο».

Ούτε είδα την ίδια ευαισθησία, όταν πήγαιναν τον συναγωνιστή Ηλιόπουλο να δει το νεογέννητο παιδί του με χειροπέδες για μία ώρα μόνο στο νοσοκομείο. Καλό θα είναι να δείχνετε τη δέουσα ευαισθησία.

Ακούσαμε, επίσης, για βία. Πότε εκδώσατε κάποια καταδίκη σχετικά με τους δεκάδες τραυματίες που είχε η Χρυσή Αυγή από επιθέσεις των γνωστών ταγμάτων εφόδου της Αριστεράς; Πότε καταδικάσατε τις δεκάδες βομβιστικές επιθέσεις; Τέλος –το κυριότερο– πότε καταδικάσατε τους τρομοκράτες που δολοφόνησαν τα δύο παλικάρια της Χρυσής Αυγής; Δεν είδαμε κι εκεί καμμία τέτοια ευαισθησία.

Υπάρχουν –να θυμίσουμε εδώ– και δύο εγκλήματα, τα οποία προφανώς θα μείνουν ανεξιχνίαστα και δεν θα συλληφθούν ποτέ αυτοί που τα διέπραξαν. Και αν συλληφθούν, δεν ξέρουμε για πόσο θα μείνουν στη φυλακή. Το πρώτο εγκλημα είναι αυτό της Marfin, όπου κήληκαν τρεις άνθρωποι, και το δεύτερο αυτό που ανέφερα πριν με τη δολοφονία του Μάνου και του Γιώργου.

Μίλησατε για δημοκρατία και για εχθρούς της δημοκρατίας. Πολλοί είναι οι εχθροί της δημοκρατίας, πάντως όχι εμείς. Εχθροί της δημοκρατίας είναι αυτοί οι κουκουλοφόροι, οι γνωστοί σε όλους. Τα στοιχεία τους τα ξέρουν όλοι. Είναι αυτοί που πάνε και γράφουν ακόμα και έξω από τη Βουλή: «Μπάτσοι, θα σας φάνε τα παιδιά σας». Και είναι και ανορθόγραφοι. Επίσης, λένε: «Πόλεμος στη δημοκρατία». Αυτοί οι κουκουλοφόροι με το σύμβολό τους έξω από τον ναό της δημοκρατίας είναι οι εχθροί της δημοκρατίας.

Ακούσαμε ακόμα και για σχέσεις με τη δικαιοσύνη. Μίλησε ποιος; Η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ μίλησαν για τις σχέσεις με τη δικαιοσύνη. Ευτυχώς –το επαναλαμβάνω– δεν εμπλέκονται κάποιοι δικαστές στα γνωστά κυκλώματα. Ευτυχώς! Το τονίζω.

Μίλησαν για τα πανεπιστήμια και λένε ότι υπάρχει άσυλο ιδεών. Όλων των ιδεών; Και των δικών μας ακόμη των ιδεών; Μπορεί κάποιος να μπει σε ένα πανεπιστήμιο και να δηλώσει

εθνικιστής; Όχι, βέβαια. Σε δύο-τρία λεπτά θα πέσει νεκρός. Δεν υπάρχει λόγος να είναι το πανεπιστήμιο άσυλο ιδεών. Οι ιδέες διαδίδονται. Υπάρχει το ίντερνετ, υπάρχουν οι δημόσιοι χώροι.

Αντιθέτως, στα πανεπιστήμια εδώ και πάρα πολλά χρόνια, εδώ και σαράντα χρόνια, γίνονται πάρα πολλά εγκλήματα, πολλές εγκληματικές πράξεις. Θα αναφέρω μερικές: σύσταση για συμμορία, οπλοκατοχή, φθορά ξένης ιδιοκτησίας, κλοπές, εμπόριο ναρκωτικών, επικίνδυνες σωματικές βλάβες, αντίσταση, εξύβριση και, κυρίως, προσβολή συμβόλου, αυτό με το κάψιμο της σημαίας. Αυτά γίνονται στα πανεπιστήμια σήμερα. Τα ξέρει όλος ο κόσμος και τα γνωρίζει.

Αναφερθήκατε, επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις ότι η Χρυσή Αυγή έχει κάνει κάποιες πράξεις παράνομες. Έχουν γίνει δικαστήρια και έχουν αθωωθεί, αλλά κανένα κανάλι δεν είπε τίποτα. Επειδή επίκειται, όμως, η δίκη της Χρυσής Αυγής, εκεί θα επέλθει και μεγάλη δικαίωση του κόσμου.

Μιλάτε για πρόσφυγες. Δεν είναι πρόσφυγες. Πρόσφυγες ήταν οι παππούδες μας που έφυγαν από τον Πόντο, έφυγαν από τη Μικρά Ασία, έφυγαν από την Κύπρο. Αυτοί είναι λαθρομετανάστες. Ενδεχομένως να υπάρχουν κάποιος πρόσφυγας, αλλά κυρίως είναι λαθρομετανάστες. Να σταματήσει αυτό!

Και κυρίως η Νέα Δημοκρατία δεν πρέπει να επικαλείται αυτό το πρόβλημα, γιατί ήταν αυτοί οι πρώτοι που άνοιξαν τα σύνορα, ήταν αυτοί που έφεραν τους πρώτους παράνομους, όπως τους λέτε εσείς, μετανάστες, τους Αλβανούς, τους Βούλγαρους, τους Ρουμάνους, ήταν αυτοί που βάσει οργανωμένου σχεδίου θέλησαν να παραδώσουν τη χώρα ακόμα και στο έλεος των τζιχαντιστών. Ψήφισαν κάτι αντιρατσιστικά νομοσχέδια και κάτι τέτοια και τώρα βγαίνουν και κόπτονται.

Σχετικά με το νομοσχέδιο, θα αναφερθεί ο ειδικός μας αγορητής και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός μας.

Όσον αφορά την τροποποίηση που αφορά τα εξαρτημένα άτομα είμαστε υπέρ, αλλά εδώ πρέπει να υπάρξουν μεγάλες υποδομές. Για τους υπερήλικες, επίσης, συμφωνούμε ως προς την έκταση της ποινής τους και οίκον. Επίσης, συμφωνούμε στο ότι χρειάζεται προσωπικό, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες που έχουν οι φύλακες. Αυτό αναφέρεται στο άρθρο 10.

Θα ήθελα να ήταν εδώ στο Βήμα κάποιος από τους συναγωνιστές που είναι παράνομα φυλακισμένοι, γιατί πραγματικά δεν έχете νιώσει –το έχουν νιώσει συναγωνιστές μου- τι είναι να σε κλείνουν παράνομα μέσα σε μια φυλακή, να στερείσαι την οικογένειά σου, να τη βλέπεις συγκεκριμένες μέρες και ώρες και το βράδυ στις 9.00' να κλείνει ο σύρτης και όλα αυτά -επαναλαμβάνω- να γίνονται κάτω από ένα δήθεν κράτος δικαίου. Όλα αυτά -επαναλαμβάνω και πάλι- είναι άδικο. Έφθασαν οι μέρες να αποδειχθεί η αθωότητα της Χρυσής Αυγής.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε πολύ, κύριε Γρέγο.

Το ελληνικό Κοινοβούλιο το τιμούν και πολίτες του κόσμου. Έχουμε νέους από τη Δανία και την Ολλανδία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα πέντε μαθητές και μαθήτριες από σχολεία της Ολλανδίας και της Δανίας.

We welcome you!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

We wish the best and we'd like the best for lovers of Greece!

Thank you!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δεν το καταλάβαμε. Θα μας το μεταφράσετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Το κατάλαβαν όλοι. Ήθελα να τους χειροκροτήσω και όλους.

Τον λόγο έχει ο κ. Παναγιώτης Καρακασούλης. Έχω ήδη προαναγγείλει τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Μητσotάκη, του ΣΥΡΙΖΑ, την κ. Γεροβασιλή και της Χρυσής Αυγής, τον κ. Λαγό. Αυτή είναι η σειρά, κύριοι συνάδελφοι.

Ορίστε, κύριε Καρακασούλη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σωφρονιστικό σύστημα της Ελλάδας είθισται να θεωρείται πρόβλημα και μάλιστα από τα ανεπίλυτα. Λάθη και παραλείψεις δεκαετιών, συνοδευόμενα από μικροπολιτικές επιλογές και κομματικές σκοπιμότητες, έχουν οδηγήσει στη δημιουργία αυτής της πεπιοθήσης.

Βεβαίως, ουδείς καλοπροαίρετος μπορεί να ισχυριστεί ότι τα προβλήματα που καλείται να επιλύσει η Κυβέρνηση σήμερα δημιουργήθηκαν στο διάστημα της παρούσας διακυβέρνησης. Τα προβλήματα γιγαντώθηκαν στην πάροδο των δεκαετιών των κυβερνήσεων Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ και η άρνησή τους να επιχειρήσουν τις αλλαγές που χρειαζόταν ο ελληνικός κοινωνικός σχηματισμός και το σωφρονιστικό σύστημα ειδικότερα ευθύνονται για τη σημερινή όξυνση των προβλημάτων.

Η Κυβέρνηση, όμως, φαίνεται ότι ακολουθεί και αυτή κατά πόδας την πεπατημένη των προηγούμενων. Αντί να δρομολογεί τις κρίσιμες μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται, δεν το ομολογεί βεβαίως, αλλά προσφεύγει σε μισές αλήθειες, που της επιτρέπουν να λέει ολόκληρα ψέματα.

Θα περιοριστώ λόγω χρόνου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ο Υπουργός επί της Δικαιοσύνης ξεκίνησε την εισήγησή του στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή αναφερόμενος σε πρόσφατη έκθεση της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη της ταπεινωτικής μεταχείρισης.

Η CPT, όπως είναι γνωστή, έχει επισημάνει πλειστάκις τις κακές συνθήκες που επικρατούν στις ελληνικές φυλακές και έχει διατυπώσει την ενδεή κατάσταση τους. Ήδη από τον Μάρτιο του 2011 υπήρχαν αναφορές στη σταθερή επιδείνωση των συνθηκών ζωής και μεταχείρισης των κρατούμενων στις φυλακές.

Η επιτροπή εντόπισε, όμως, και έναν αριθμό ουσιαστικών διαρθρωτικών ζητημάτων, εξαιτίας των οποίων υπονομεύονται οι προσπάθειες θεραπείας της κατάστασης. Αυτά τα ζητήματα, όμως, ουδόλως αντιμετωπίζονται στο παρόν νομοσχέδιο. Κατά την προσφιλή τακτική της Κυβέρνησης παραπέμπονται για αργότερα. Αντ' αυτών η Κυβέρνηση προσφεύγει στις παλιές καλές συνταγές. Απολύει άνευ όρων και προσαλαμβάνει επίσης άνευ όρων.

Τώρα, το πώς η μαζική απόλυση των κρατούμενων θα θεραπεύσει την έλλειψη στρατηγικού σχεδίου για τη διοίκηση του συστήματος των φυλακών, την έλλειψη αποτελεσματικού συστήματος εκθέσεων και εποπτείας και την αναποτελεσματική διοίκηση του προσωπικού, αυτά, δηλαδή, αναφέρονται μονότονα από τους Έλληνες και τους ξένους ειδικούς ως προβλήματα του συστήματος σωφρονισμού, αυτό μόνον η Κυβέρνηση το γνωρίζει.

Μάλλον η επιλεκτική μνήμη δεν σας επιτρέπει, κύριε Υπουργέ, να ανακαλέσετε τη σαφέστατη κρίση της CPT στην τελευταία της έκθεση το 2014, παρακαλώ, ότι τα μέτρα πρόωρης αποφυλάκισης δεν είχαν τελικά το παραμικρό αποτέλεσμα. Δεν είναι δικά μου τα λόγια. Μα, θα μου πείτε: Ασχέτως του τι λέει η CPT και οι προηγούμενοι δεν έκαναν ακριβώς το ίδιο;

Επομένως, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, αρκεί να ακολουθήσουμε την πεπατημένη, όπως ισχυρίζεται ο Υπουργός όλες αυτές τις ημέρες, και τότε μάλλον θα έχουμε ήδη φτάσει στη μεταρρύθμιση.

Αλλά και η άλλη, δήθεν, μεταρρύθμιση της πρόσληψης επιπρόσθετου προσωπικού στις φυλακές, στην οποία ελάχιστα αναφερθήκαμε, επειδή μονίμως υπάρχουν κενά που πρέπει να καλυφθούν, είναι επίσης μια παλιά ατελέσφορη ιστορία. Εάν υποθεθεί ότι ο στόχος της πρόσληψης φυλακτικού προσωπικού είναι ασφάλεια των κρατούμενων, τότε είναι βέβαιον ότι παρά τις επανειλημμένες προσλήψεις καθ' όλη την προηγούμενη δεκαετία, ο στόχος αυτός δεν έχει επιτευχθεί.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αν και πραγματοποιούσε μέχρι το 2010 τακτικά προσλήψεις σωφρονιστικού προσωπικού, δεν πέτυχε την αύξηση της αναλογίας σωφρονιστικών υπαλλήλων προς τους κρατούμενους, αλλά αντίθετα τη μείωσή της σε σχέση με τη δεκαετία του '90. Παρακολουθήστε παρακαλώ τη σειρά: Το 1990 η αναλογία προσωπικού φύλαξης ήταν τρεις κρατούμενοι προς έναν σωφρονιστικό υπάλληλο, το 1996 ήταν 3,1 προς 1, το

2000 4,7 προς 1, το 2008 4,8 προς 1 και τον Μάρτιο του 2014 6,3 προς 1.

Οι προβαλλόμενες αιτιολογίες για τη σταδιακή αυτή επιδεινωσή ήταν άλλοτε το υψηλό ποσοστό προσωπικού, που συνταξιοδοτείται ή μετακινείται ή μετατίθεται καθ' οιονδήποτε τρόπο, άλλοτε η αύξηση των καταστημάτων κράτησης και άλλοτε η αύξηση των κρατουμένων. Υποτίθεται, όμως, ότι η αύξηση των κρατουμένων θα περιοριζόταν με την αύξηση των ορίων της μετατροπής της αναστολής και της υπ' όρον απολύσεως. Τα όρια διευρύνονταν, αλλά παρ' όλα αυτά οι κρατούμενοι αυξάνονταν.

Επομένως, όσο φυλακτικό προσωπικό και αν προσληφθεί, όσο και αν διευρυνθούν τα όρια μετατροπής των ποινών και της υπ' όρον απολύσεως, η κατάσταση θα χειροτερεύει, διότι απλώς τα μέτρα αυτά δεν θεραπεύουν την ουσία του προβλήματος. Δεν είναι μεταρρυθμίσεις.

Αντιθέτως, η εμμονή –και δική σας– στα δύο αυτά μέτρα, στις αποφυλάξεις και στις προσλήψεις, συνιστούν αντιμεταρρυθμίση, αφού καταναλώνουν κρίσιμους πόρους που θα μπορούσαν να διατεθούν για τη μεταρρύθμιση.

Για του λόγου το αληθές στις 11 Απριλίου του 2014 εντάχθηκαν στο φυλακτικό προσωπικό των καταστημάτων κράτησης τριακόσιοι εβδομήντα δύο πρώην δημοτικοί αστυνομικοί και σύμφωνα με τα δημοσιεύματα του Τύπου επρόκειτο να προσληφθούν ακόμη εξακόσιοι ενενήντα δύο. Δεν γνωρίζω εάν τελικά αυτό το προσωπικό προσελήφθη. Η νέα ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, πιστή στο παρελθόν, προχωρά πλειοδοτώντας τόσο στη μείωση των ορίων της υπ' όρον απόλυσης όσο και στην πρόσληψη πάλι φυλακτικού προσωπικού σε ποσοστό 86,2% του συνόλου των προσλήψεων, εξ αυτού φυλακτικό προσωπικό 58,6% και εξωτερικής φρούρησης 27,6%.

Οι υπόλοιπες προσλήψεις αφορούν σε ποσοστό –προσέξτε, παρακαλώ– 3,4% μόνο για κοινωνικούς λειτουργούς και νοσηλευτικό προσωπικό για το οποίο υποτίθεται ότι νοιάζεστε αντιστοίχως, ενώ σε ποσοστό 6,9% για διοικητικό και διευθυντικό προσωπικό. Είναι ενδιαφέρον δε ότι ο προϋπολογισμός ουσιαστικά για το φυλακτικό προσωπικό επιβαρύνεται με 8,7 εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Εάν αυτό το ποσό εδαπανάτο άπαξ –πολλά δε μάλλον δις– τα καταστήματα κράτησης θα είχαν αποκτήσει κάποιο τμήμα τεχνολογικού εξοπλισμού που έχουν απόλυτη ανάγκη, όπως για παράδειγμα σαρωτές υπερήχων για τον εντοπισμό ναρκωτικών στο σώμα των κρατουμένων, θα είχε προχωρήσει η μηχανοργάνωσή τους, θα είχε εγκατασταθεί σε ορισμένα τμήματα μηχανισμός επίβλεψης για ευάλωτους ή επικίνδυνους κρατούμενους που να βοηθά το έργο του προσωπικού και να προστατεύει τους κρατούμενους, θα είχαν αγοραστεί μηχανήματα που χρειάζονται οι αγροτικές φυλακές για τις εργασίες τους ή θα είχαν δημιουργηθεί τα απαιτούμενα εργαστήρια.

Προχωρήστε, λοιπόν, κύριοι της Κυβέρνησης, στις μεταρρυθμίσεις. Αφήστε τις εύκολες συνταγές, όσο και αν σας βολεύουν. Το σωφρονιστικό σύστημα της χώρας χρειάζεται τομές και όχι πομφόλυγες, όσο και αν αυτές μικροκομματικά και συγκυριακά σας εξυμηρετούν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Το Ποτάμι)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Καρκατσούλη.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

Ορίστε, κύριε Μητσοτάκη, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από το 1974 και μετά η Ελληνική Δημοκρατία βρίσκεται σε έναν ακήρυχτο πόλεμο με διάφορες εκφάνσεις επαναστατικής βίας. Αναφέρομαι συγκεκριμένα στη βία η οποία εκτείνεται από την τρομοκρατία των σαρανταπενταριών της «17 Νοέμβρη» και των καλάνικοφ του «Επαναστατικού Αγώνα» και φθάνει μέχρι τις μολότοφ, τα γκαζάκια, τα καψίματα αυτοκινήτων. Υπήρχε ένας κοινός παρονομαστής σε όλες αυτές τις μορφές βίας. Αυτός ήταν η άρνηση του δημοκρατικού πλαισίου νομιμότητας και η αμφισβήτηση της αστικής δημοκρατίας

στο όνομα κάποιας αφηρημένης επανάστασης.

Θα πρέπει να είμαστε απολύτως ξεκάθαροι ότι αυτή η βία δεν προέκυψε από το πουθενά. Δεν αναπτύχθηκε σε κάποιο ιδεολογικό κενό ούτε προφανώς μπορεί να αποδοθεί στην πρόσφατη οικονομική κρίση και στη φτώχεια που προκάλεσε. Αυτή η βία έχει πολύ βαθιά αίτια. Όμως, ένα είναι βέβαιο και δεν επιδέχεται καμμία αμφισβήτηση, ότι δηλαδή αυτή η βία αναπτύχθηκε στους χώρους της μεταπολιτευτικής άκρας Αριστεράς και βρήκε επίσης πρόσφορο έδαφος σε κάποιες συνιστώσες της Αριστεράς.

Δυστυχώς –και αυτή είναι η αλήθεια– μία ολόκληρη γενιά στελεχών της Αριστεράς αντιμετώπισε αυτήν την επαναστατική βία ως μία φυσική προέκταση του πολιτικού ανταγωνισμού, δηλαδή ως ένα είδος πολιτικής με άλλα μέσα. Βέβαια, γι' αυτήν τη γενιά στελεχών υπάρχει διάκριση μεταξύ καλής και κακής βίας, δηλαδή η καλή βία των μολότοφ και η κακή βία του μνημονίου. Αρκεί ο στόχος να είναι θεμιτός, και κάποιες μορφές βίας μπορούν να γίνουν ανεκτές.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ**)

Εξάλλου, θέλω να επισημάνω ότι κορυφαία στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ στο παρελθόν είχαν υπερασπιστεί αυτήν τη λογική. Διαβάζω ενδεικτικά μία δήλωση της κ. Κωνσταντοπούλου από τη δίκη της κ. Κωνσταντίνης Καρακατσάνη, η οποία καταδικάστηκε σε έντεκα χρόνια φυλάκιση για συμμετοχή στους «Πυρήνες της Φωτιάς», η οποία έλεγε τότε σε κοινή δήλωση με τον πατέρα της ότι τη Δημοκρατία και το Σύνταγμα δεν απειλούν οι κατασρόλες των «Πυρήνων της Φωτιάς», αλλά η πλήρης περιφρόνηση του κράτους δικαίου.

Καταθέτω και το σχετικό απόσπασμα στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι σημαίνει αυτό, δηλαδή; Σημαίνει ότι η βασική αρχή της αστικής δημοκρατίας ότι το μονοπώλιο της βίας ανήκει μόνο στο κράτος και στις επίσημες εκφάνσεις του, αμφισβητήθηκε έντονα τις τελευταίες δεκαετίες από συγκεκριμένες ομάδες, οι οποίες πρόσκεινται στην Αριστερά.

Τώρα, αυτή η γενιά η οποία γαλουχήθηκε με αυτήν τη λογική, ήρθε στην εξουσία. Το πρώτο πράγμα το οποίο κάνει αυτή η γενιά –εκφραστής της είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης ο οποίος και έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία– είναι να φέρει στη Βουλή ένα νομοσχέδιο, το οποίο παρά τις καλές προθέσεις και τις αρκετές θετικές διατάξεις που περιέχει, ικανοποιεί επί της ουσίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα τα αιτήματα του αντιεξουσιαστικού χώρου και των τρομοκρατών απεργών πείνας.

Για να γίνω και πιο συγκεκριμένος, κύριε Πρόεδρε, έκανα κάτι το οποίο δεν συνηθίζω και το οποίο, όπως καταλαβαίνετε, μου είναι άχαρο, διότι ο χώρος του διαδικτύου βρήθει προσωπικών απειλών. Συγκεκριμένα, έψαξα λίγο στο διαδίκτυο στις γνωστές ιστοσελίδες των αντιεξουσιαστών για να δω ποια είναι τα αιτήματα των αντιεξουσιαστών τα οποία προβάλλονται έντονα αυτή την εποχή.

Συγκεκριμένα, διαβάζω από ένα ευσύνοπτο κείμενο –το οποίο θα καταθέσω– μια δήλωση κάποιου κ. Λάμπρου Γούλα, έξι αιτήματα. Για πάμε να δούμε, λοιπόν, ένα ένα ποια είναι τα αιτήματα αυτήν τη στιγμή του αντιεξουσιαστικού χώρου.

Ξεκινάω: Κατάργηση του κουκουλονόμου. Εξ όσων γνωρίζω αποτελεί αντικείμενο βουλευτικής τροπολογίας του ΣΥΡΙΖΑ.

Κατάργηση των φυλακών υψίστης ασφάλειας. Προβλέπεται στο άρθρο 1 του δικού σας νομοσχεδίου.

Άμεση απελευθέρωση του συντρόφου Σάββα Ξηρού. Προσέξτε! Όχι των υπόλοιπων αναπήρων, οι οποίοι μπορεί όντως σήμερα να υποφέρουν σε τραγικές συνθήκες, αλλά του συντρόφου Σάββα Ξηρού μόνο, κανενός άλλου. Εντάξει! Προβλέπεται από τη διάταξη την οποία έχετε φέρει στο νομοσχέδιο.

Μην κουνάτε το κεφάλι σας, κύριε Υπουργέ. Εσείς το ομολογήσατε ο ίδιος. Έχω και πρόταση για αυτό στη συνέχεια. Μη βιάζεστε!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης,

Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Κατ' οίκον κράτηση, όχι αποφυλάκιση.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μη βιάζεστε! Έχω πρόταση στη συνέχεια για το πώς μπορείτε να ξεφύγετε από το πρόβλημα στο οποίο έχετε περιέλθει.

Συνεχίζω με τα αιτήματα: Κατάργηση της αναγκαστικής λήψης DNA ως αποδεικτικού στοιχείου. Αναφέρεται σε τροπολογία των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ.

Άμεση απελευθέρωση των συγγενών των «Πυρήνων της Φωτιάς». Προβλέπεται σε τροπολογία υπουργική.

Και βέβαια το τελευταίο αίτημα είναι η κατάργηση των διατάξεων του νόμου 187 του Ποινικού Κώδικα, του τρομονόμου. Εντάξει, αυτό σας ξέφυγε! Έχουμε πέντε στα έξι. Καλά πάτε, πέντε στα έξι!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν και άλλα σχετικά έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα πρέπει να είμαστε σαφείς. Το είπε και η κ. Μπακογιάννη, θέλω να το επαναλάβω και εγώ -και μακριά από την όποια συναισθηματική φόρτιση που εκ των πραγμάτων αυτή η συζήτηση μπορεί να προκαλεί σε εμάς- ότι η δημοκρατία σίγουρα δεν εκδικείται -αυτό είναι που τη διαχωρίζει εξάλλου από την τρομοκρατία- αλλά πάντως δεν εκβιάζεται.

Με το νομοσχέδιο το οποίο φέρνεται στη χειρότερη περίπτωση, αν θέλουμε να είμαστε πολύ καχύποπτοι, εξαργυρώνετε συγκεκριμένα γραμμάτια. Στην καλύτερη περίπτωση υποκύπτετε απλά σε έναν εκβιασμό για να μην κατηγορηθείτε ότι εγκαταλείπετε τους παλιούς σας συνοδοιπόρους.

Η εντύπωση την οποία αποκομίζει η κοινωνία, κύριε Υπουργέ, από αυτό το νομοσχέδιο ποια είναι; Αναρωτιέμαι. Η εντύπωση που αποκομίζει η κοινωνία είναι ότι λες και ένα ολόκληρο σύστημα εξουσίας ξαφνικά έχει ταχθεί στην υπηρεσία αντιεξουσιαστών, αγωνιστών που κάνουν απεργίες πείνας στις φυλακές, τρομοκρατών, συγγενών τους. Δίνετε την εντύπωση ότι το μόνο σας μέλημα είναι να κάνετε τη ζωή τους πιο εύκολη. Και όλα αυτά στο όνομα του ανθρωπισμού!

Αναφερθήκατε και στην φιλελεύθερη έννοια του ανθρωπισμού λες και ο ανθρωπισμός είναι πάνω από το κράτος δικαίου και από τις αποφάσεις των δικαστηρίων, λες και ο ανθρωπισμός αφορά μόνο τους θύτες και δεν αφορά τα θύματα.

Όταν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης έχετε τόσες εκκρεμότητες -είναι εδώ και ο κ. Αθανασίου που τα γνωρίζει πολύ καλά τα θέματα- κι όταν έχουμε καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης, σας έπιασε ξαφνικά πρεμούρα και στο πρώτο νομοσχέδιο φέρνεται φωτογραφική διάταξη για να απελευθερώσετε το Σάββα Ξηρό, πέντε φορές καταδικασθέντα σε ισόβια για ισάριθμες δολοφονίες! Συγγενείς των θυμάτων του σήμερα παρακολουθούν από τον εξώστη αυτήν τη συζήτηση. Η φωνή τους δεν ακούστηκε παρά μόνον ελάχιστα. Σας το είπα και στην επιτροπή: Αυτοί δεν έκαψαν αυτοκίνητα, δεν διαμαρτυρήθηκαν με άλλον τρόπο. Διαχειρίστηκαν τον πόνο τους με πολύ μεγάλη αξιοπρέπεια και αναρωτιέμαι πώς θα αισθάνονται άραγε αυτοί οι συγγενείς των θυμάτων της τρομοκρατίας βλέποντας την καχεκτική Ελληνική Δημοκρατία να υποτάσσεται στους ορκισμένους εχθρούς της.

Ισχυριστήκατε ότι δεν είναι φωτογραφική η τροπολογία. Μα, μας είπατε στην επιτροπή ότι αφορά δύο άτομα και απλά μας είπατε ότι μπορεί να αφορά και σε κάποιους ακόμα. Δεν τους ξέχουμε, δεν τους είδαμε. Στην επιτροπή πάντως μας είπατε ότι αφορά σε δύο άτομα. Αυτό στο δικό μου το μυαλό είναι φωτογραφική νομοθέτηση.

Εν πάση περιπτώσει, ας υποθέσουμε ότι δεν είναι φωτογραφική η νομοθέτηση. Δεν λαμβάνετε υπ' όψιν το γεγονός ότι η αναπηρία την οποία επικαλείται η διάταξη προήλθε από τον αυτοτραυματισμό του ίδιου του Ξηρού; Δεν το λαμβάνετε αυτό υπ' όψιν;

Μας είπατε στην επιτροπή ότι περίπου τύφλωσε η ελληνική πολιτεία τον Σάββα Ξηρό. Σε λίγο θα γεμίσει και αποζημιώσεις! Θα ζητήσει να πληρωθεί κιόλας ο Σάββας Ξηρός με αυτά τα οποία λέτε!

Και αναρωτιέμαι, επειδή ακούστηκε πολλές φορές η έννοια

του σωφρονισμού, έχει μετανιώσει άραγε ο Σάββας Ξηρός για τα εγκλήματά του; Δεν τον έχω ακούσει να έχει κάνει καμμία δήλωση μετάνοιας, να αναγνωρίσει το τεράστιο σφάλμα του, να αναγνωρίσει ότι δολοφόνησε πέντε ανθρώπους. Ο αδερφός του σχεδίαζε να ανατινάξει τον Κορυδαλλό. Τα ξεχάσαμε αυτά τα πράγματα; Αυτό δεν πρέπει να το λάβετε υπ' όψιν;

Τι σωφρονισμός είναι αυτός, όταν ο κατηγορούμενος, ο φυλακισμένος, αυτός που θα επωφεληθεί από τη διάταξη δεν έχει δεχθεί ο ίδιος το σφάλμα του; Για ποιο σωφρονισμό μιλάμε; Και πώς είστε τόσο σίγουροι ότι ο Σάββας Ξηρός δεν θα μπορέσει να είναι επιχειρησιακά δραστήριος από το σπίτι του; Θα τον εμποδίσει το γεγονός ότι είναι σχεδόν τυφλός; Δεν είμαι σίγουρος!

Και τέλος, κύριε Υπουργέ, πώς αντιλαμβάνεστε, πώς αντιμετωπίζετε το ίδιο κάποιον ο οποίος έχει καταδικαστεί πέντε φορές σε ισόβια με κάποιον που έχει καταδικαστεί μία; Εάν θέλετε, λοιπόν, να αποδείξετε ότι δεν είναι φωτογραφική η τροπολογία για το Σάββα Ξηρό, μπορείτε να κάνετε κάτι πολύ απλό. Προσθέστε μία διάταξη στο εδάφιο γ' της παραγράφου 10 του άρθρου 2 που να προβλέπει ότι σε περίπτωση που κάποιος έχει καταδικαστεί πολλαπλά για ισόβια, αυξάνεται αναλογικά το όριο των δέκα ετών. Γιατί δεν το κάνετε; Δύο φορές ισόβια, είκοσι χρόνια. Άλλωστε, γι' αυτό καταδικάζεται κάποιος σε δύο και τρεις φορές ισόβια και όχι σε μία.

Εάν θέλετε πραγματικά λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να αποδείξετε ότι δεν είναι φωτογραφική η τροπολογία, ιδού πεδίο δόξης λαμπρό. Κάντε αυτό και θα ανακαλέσω αυτό το οποίο είπα περί φωτογραφικότητας της τροπολογίας. Στη συνέχεια θα έχετε τον λόγο και θα έχετε τη δυνατότητα να απαντήσετε σε αυτά που σας είπα και βέβαια μέχρι το τέλος της αυριανής συνεδρίασης να προσβείτε σε οποιαδήποτε νομοτεχνική βελτίωση χρειάζεται.

Ξέρετε, όμως, το πραγματικό διακύβευμα όλης αυτής της συζήτησης δεν είναι μόνο η χρεωκοπία της οικονομίας -την οποία πολύ φοβάμαι ότι δεν θα αποφύγουμε- αλλά η χρεωκοπία της δημοκρατίας, την οποία πολύ φοβάμαι ότι δρομολογείται συστηματικά. Διότι όταν λειτουργούν οι θεσμοί -έστω έτσι όπως λειτουργούσαν στην Ελλάδα- θα μπορεί να διορθωθεί ακόμα και η χειρότερη οικονομική κατάρρευση. Όταν, όμως, δεν λειτουργούν οι θεσμοί, όταν ο φαύλος κύκλος της ανομίας και της ανέχειας συνεχίζεται, τότε δυστυχώς δεν υπάρχει μέλλον γι' αυτήν τη χώρα.

Πολύ φοβάμαι ότι έχετε στρατηγική για να υπηρετήσετε με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους αυτόν το φαύλο κύκλο της ανομίας και της ανέχειας. Από πού να ξεκινήσω; Από τις καταλήψεις; Έχουν περάσει δεκαοκτώ μέρες και ακόμα το κεντρικό κτήριο του Πανεπιστημίου βρίσκεται υπό κατάληψη, κύριε Πρόεδρε! Δεν ξέρω αν η πρεμούρα της Κυβέρνησης να ψηφιστεί το νομοσχέδιο την Πέμπτη και την Παρασκευή πριν του Θωμά ήταν για να μπορέσετε επιτέλους να δώσετε ένα άλλοθι στους καταληψίες να φύγουν, αφού δεν θέλετε να τους αντιμετωπίσετε με άλλο τρόπο. Ένα Πανεπιστήμιο παράλυτο, ένα ιστορικό κτήριο παραδομένο σε «μπαχαλάκηδες» και σε εμπόρους ναρκωτικών και ένας Υπουργός ο οποίος λέει και γράφει -και θα συμφωνήσω μαζί του- ότι «όποιος πιστεύει ότι η παιδεία μας επιτρέπει κάθε ανομική δράση, όχι μόνο δεν έχει σχέση με την Αριστερά, αλλά δεν έχει σχέση με τη δημοκρατία». Πολύ ωραία! Συμφωνώ απόλυτα. Όμως, στην πράξη τι κάνει ο κ. Πανούσης; Είναι Αναπληρωτής Υπουργός και θυμίζω ότι αναφέρεται απευθείας στον Πρωθυπουργό και από αυτόν παίρνει εντολές. Γιατί δεν μπορεί να εφαρμόσει τον νόμο, έτσι όπως τον αντιλαμβάνεται; Δεν είναι σχολιαστής ο Υπουργός. Φαντάζομαι ότι θα συμφωνείτε σε αυτό. Έχει εκτελεστική εξουσία. Εάν δεν μπορεί να εφαρμόσει το νόμο, το καλύτερο και το πιο έντιμο που μπορεί να κάνει ο κ. Πανούσης είναι να παραιτηθεί. Τουλάχιστον έτσι θα είναι συνεπής στις ιδέες και τις απόψεις του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ακόμα δύο λεπτά.

Όσον αφορά τώρα το ζήτημα της παράνομης μετανάστευσης, δεν θα πω πολλά πράγματα. Θα πω μόνο ένα πράγμα. Ναι, το πρόβλημα είναι ευρωπαϊκό και έχετε δίκιο να το λέτε. Με τι αξιοπιστία θα πάει αυτή η Κυβέρνηση να διαπραγματευθεί αλλαγή

της Συνθήκης του Δουβλίνου II, όταν ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας έχει πει ότι θα ανοίξει τα σύνορα και θα στείλει τζιχαντιστές στο Βερολίνο; Ενισχύεται έτσι η διαπραγματευτική θέση της χώρας; Θα πετύχουμε μία πραγματική συμμαχία του Νότου για να αντιμετωπίσουμε μεγάλες προσφυγικές ροές; Πραγματικά αναρωτιέμαι εάν με αυτόν τον τρόπο εξυπηρετείτε, κύριοι της Κυβέρνησης, τα εθνικά συμφέροντα.

Και κλείνω με το εξής. Ξέρετε, σε αυτήν την Αίθουσα είχα και εγώ τη χαρά μικρός να γνωρίσω κάποιους από τους μεγάλους αγωνιστές της Αριστεράς, όπως ήταν ο Χαρίλαος Φλωράκης και ο Λεωνίδα Κύρκος. Αναρωτιέμαι τι θα σκέφτονται από εκεί πάνω που είναι –ή από όπου είναι, εν πάση περιπτώσει- όλοι αυτοί οι οποίοι έδωσαν αγώνα για την ισότητα, την κοινωνική αλληλεγγύη και την υποστήριξη των αδυνάτων κοιτάζοντας και βλέποντας αυτήν την Κυβέρνηση. Τι ακριβώς είναι αυτή η Αριστερά που δεν μπορεί να προστατέψει την πολιτιστική κληρονομιά και αφήνει βανδάλους να καταστρέφουν το κέντρο της Αθήνας; Τι ακριβώς είναι αυτή η Αριστερά που ο νεοποτισμός της αποδεικνύεται χειρότερος από αυτόν τον κομμάτι της Μεταπολίτευσης;

Δεν χρειάζεται να αναφέρω τα παραδείγματα συγγενών και φίλων που έχουν διοριστεί από αυτήν την Κυβέρνηση.

Τι ακριβώς είναι αυτή η Αριστερά όταν μοιράζει 500 εκατομμύρια με απευθείας ανάθεση για να αναβαθμίσουμε κάποια σαβάλα αεροπλάνα, που λεηλατεί τα αποθεματικά των ταμείων, που τοποθετεί συνδικαλιστές της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ στη διοίκηση της ΔΕΗ;

Τι ακριβώς είναι αυτή η Αριστερά που απορρίπτει την αριστεία ως μίσμα που παίρνει ή ενδέχεται να παίρνει –για να μην κατηγορηθώ ότι έχω καταδικάσει ήδη κάποιους Υπουργούς- ή κατηγορείται ότι παίρνει προμήθεια 12% για κάθε επαναπρόσληψη;

Και τι ακριβώς είναι αυτή η Αριστερά που παραβαίνοντας κάθε νόμο και αποφάσεις δικαστηρίων, οδηγεί στην ανεργία χιλιάδες εργαζόμενους σε μια ιδιωτική επιχείρηση; Έχουμε μεγάλη πορεία σήμερα στο κέντρο της Αθήνας από εργαζόμενους στις Σκουριές. Γι' αυτούς τους εργαζόμενους δεν υποτίθεται ότι αγωνίζεται η Αριστερά; Αυτό τι θα πουν την επόμενη μέρα; Αφήστε την εταιρεία. Η εταιρεία θα βρει τον δρόμο της. Και να την κλείσετε, πολυεθνική είναι, θα τα καταφέρει. Στους εργαζόμενους αυτούς τι λέτε, όμως; Τι λέτε; Ότι έρχεστε με το έτσι θέλω να κλείσετε μια εταιρεία η οποία είναι αδειοδοτημένη από το ελληνικό δημόσιο, για την οποία υπάρχουν μία σειρά από τελεσίδικες αποφάσεις του ΣτΕ; Αυτή ακριβώς είναι η Αριστερά την οποία φαντάζεστε;

Φοβάμαι –και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- ότι παραμένετε η Αριστερά του 4%. Το 32%, αυτό το οποίο μένει για να φτάσετε στο 36%, δεν σας ψήφισε για αυτά. Σταματήστε, λοιπόν, να είστε μία κυβέρνηση του κοινωνικού περιθωρίου. Γίνετε μία κυβέρνηση όλων των Ελλήνων. Βάλτε πραγματικές εθνικές προτεραιότητες. Αφήστε στην άκρη νομοσχέδια σαν κι αυτά, εξυπηρέτησης γραμματιών. Κυβερνήστε, επιτέλους και σταθείτε στο ύψος των περιστάσεων!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Μητσοτάκη.

Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Γεροβασίλη.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις τελευταίες μέρες εντείνονται οι επικοινωνιακές πιέσεις στην Κυβέρνηση, προκειμένου να υποχωρήσει στους δανειστές και να αποδεχθεί υφεσιακά μέτρα. Οι πιέσεις ασκούνται από το εξωτερικό, κυρίως μέσω εντεταλμένων αρθρογράφων και αντιστοίχως από αυτούς που στην Ελλάδα έχουν αναλάβει τον ρόλο του μεταφραστή τους. Αυτό, μαζί με μια συνταγή δήθεν πανικού, ανομίας, ακυβερνησίας κ.λπ., έρχεται για να αποδομήσει την Κυβέρνηση.

Να το πούμε άλλη μια φορά: Η Κυβέρνηση ήρθε για να μείνει. Ήρθε για να μείνει, χωρίς να υπερβεί τις κόκκινες γραμμές της, όσο και αν ακούγεται αυτό πρωτότυπο.

Η Κυβέρνηση νομοθετεί. Νομοθετεί για όλα όσα δεσμεύτηκε στον ελληνικό λαό. Νομοθετεί χωρίς να εκβιάζεται, χωρίς να ετε-

ροκαθορίζεται ούτε από κραυγές ούτε από επεισόδια-καταλήψεις κ.λπ.. Νομοθετεί με στρατηγική και με γρήγορο ρυθμό – απευθύνεται προς τον κ. Βενιζέλο αυτό, που είχε μια απορία.

Έτσι και το παρόν νομοσχέδιο είναι ένα σπουδαίο νομοθέτημα που υλοποιεί προεκλογικές δεσμεύσεις του ΣΥΡΙΖΑ και κυβερνητικές δεσμεύσεις στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης. Ο στόχος του νομοσχεδίου είναι να αντιμετωπιστεί η ασφυκτική, απάνθρωπη κατάσταση στα κατ' ευφημισμόν ονομαζόμενα «σφραγιστικά καταστήματα κράτησης», στην καθομιλουμένη κολαστήρια, μια κατάσταση που δημιουργήθηκε εξαιτίας τόσο του υπερπληθυσμού, όσο και της έλλειψης υποδομών και προσωπικού.

Ταυτόχρονα, το νομοσχέδιο θέτει τις βάσεις για τα επόμενα βήματα της Κυβέρνησης, αναφορικά με μία σειρά προβλημάτων που αντιμετωπίζει το σφραγιστικό και παικτικό μας σύστημα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δυστυχώς οι συνάδελφοι, κυρίες της Νέας Δημοκρατίας, αντί να συνεισφέρουν στον διάλογο που διεξάγεται στη Βουλή, επέλεξαν για άλλη μια φορά τον εύκολο δρόμο. Ο εισηγητής, ο καλύτερος διαφημιστής απ' όλους όσους δημιουργούν τα μπάχαλα.

Αναλώθηκαν σε άσφαιρες –θα μου επιτρέψετε να πω- επιθέσεις στον αρμόδιο Υπουργό, τον κ. Παρασκευόπουλο και την Κυβέρνηση με αφορμή το νομοσχέδιο. Και τι δεν ακούσαμε αυτές τις μέρες και στην επιτροπή αλλά και σήμερα εδώ; Ότι ο Υπουργός συναλλάσσεται με τρομοκράτες, ότι η χώρα θα γεμίσει κατοπιούς, ότι κάνουμε ρουσφέτια στους τρομοκράτες. Ο κ. Κικιλίας απευθυνόμενος στον Υπουργό, μη σεβόμενος ούτε το πρόσωπο ούτε το θεσμό, είπε ότι θα μείνει στην ιστορία σαν Υπουργός καθ' υπόδειξη τρομοκρατών και κουκουλοφόρων.

Σήμερα αυτά τα ανασκεύασε λίγο, ωστόσο τα έχει πει. Και ξέρετε γιατί τα είπε; Για να φτιάξει το πλάνο για το δελτίο ειδήσεων που ακολουθούσε την επιτροπή, μιας δήθεν θυελλώδους συνεδρίασης. Ήμασταν παρόντες. Δεν υπήρξε καμμία θύελλα.

Καμμία κουβέντα για την «ταμπακίρα», καμμία κουβέντα για το νομοσχέδιο. Ξέρετε, όμως, η τακτική της έντασης δεν είναι ούτε αθώα ούτε τυχαία. Η Νέα Δημοκρατία, σε συνεργασία με κάποια μέσα μαζικής επικοινωνίας, ακολουθεί την τακτική της έντασης, προκειμένου να πλήξει το κύρος της Κυβέρνησης και να μείνει πιστή στη θεωρία της αριστερής παρένθεσης. Πρόκειται για μια εκστρατεία τρομοκρατίας στον άξονα φόβος-ανομία-τρομοκρατία, ντυμένη φυσικά με τη δέουσα ξενοφοβία και όσο χρειάζεται από Gxexit.

Ζήσαμε μια πασχάλινή ακροδεξιά συγχορδία που ξεπέρασε τα όρια της προπαγάνδας. Προπαγάνδα φθηνή. Είναι πολύ φθηνή προπαγάνδα να δείχνεις πλάνο στην τηλεόραση με δεκαπέντε άτομα που είναι ακάλυπτα, που μπαίνουν στο προαύλιο της Βουλής και η λεζάντα από κάτω να γράφει: «κουκουλοφόροι εισβάλλουν στη Βουλή». Δηλαδή, μας λένε ότι αυτό που βλέπουμε δεν είναι αλήθεια. «Αλήθεια είναι αυτό που σας λέμε εμείς», δηλαδή, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ατζέντα του φόβου και της ανασφάλειας ηττήθηκε στις εκλογές της 25^{ης} Ιανουαρίου. Σήμερα με το νομοσχέδιο που καταθέτει η Κυβέρνηση αρχίζουν τα βήματα επαναφοράς στην πραγματικότητα και στην κανονικότητα. Είναι ένα νομοσχέδιο που προσαρμόζει τη νομοθεσία στις συνταγματικές επιταγές, που βασίζεται στις αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας, που λαμβάνει υπ' όψιν το σύνολο των διεθνών κειμένων από τα οποία απορρέουν οι υποχρεώσεις της χώρας μας.

Οι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης υποστήριξαν ότι με την κατάργηση των φυλακών τύπου Γ' υποσκάπτεται το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών. Το ΠΑΣΟΚ δεν έχει αποφασίσει ακόμα. Θα μας πει αργότερα αν είναι έτσι ή αλλιώς. Μα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι φυλακές τύπου Γ' καθόλου δεν έγιναν για να εμπιδωθούν το αίσθημα ασφάλειας στον ελληνικό λαό, διότι έτσι κι αλλιώς δεν ήταν ασφαλείς. Αντίθετα, ήταν μια ιδεολογική και πολιτική επιλογή της προηγούμενης Κυβέρνησης, ένα προαπαιτούμενο που δεν τέθηκε από καμμία τρόικα.

Η δημιουργία φυλακών τύπου Γ', μεταξύ άλλων πολιτικών πρωτοβουλιών της τότε Κυβέρνησης, υπηρέτησε το δόγμα της μηδενικής ανοχής, ενώ ταυτόχρονα προσπάθησε να κινητοποιή-

ήσει συντηρητικά αντανακλαστικά ενός τμήματος της κοινωνίας. Την ίδια στιγμή, τόσο οι θεωρητικοί του ποινικού δικαίου όσο και οι εφαρμοστές του δικαίου, τείνουν να συμφωνήσουν ότι αυτές οι φυλακές αποτελούν μια φυλακή μέσα στη φυλακή.

Το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς εισήγαγε δυσμενείς και αδικαιολόγητες διακρίσεις. Το καθεστώς αυστηροποίησης των συνθηκών κράτησης έγινε επιλεκτικά και συχνά με υποκειμενικά κριτήρια που αφορούσαν το πρόσωπο των κρατούμενων. Οι κρατούμενοι στη φυλακή Δομοκού αντιμετώπισαν μια ποινή, πέραν της ποινής που τους επέβαλε το δικαστήριο. Μια ποινή χωρίς δικαστήριο, δηλαδή μια δεύτερη τιμωρία με στόχο τον ευτελισμό της ύπαρξης.

Λένε όσοι εναντιώνονται στην κατάργηση των φυλακών τύπου Γ' ότι θα είμαστε η μόνη χώρα χωρίς φυλακές υψίστης ασφαλείας. Αυτό εν μέρει αποτελεί γεγονός. Αυτό το μέτρο, όμως, εφαρμόστηκε το 1990. Σήμερα, είκοσι πέντε χρόνια μετά, ο τρόπος αυτός κράτησης απομυθοποιήθηκε, με τους διεθνείς οργανισμούς να ζητούν την κατάργησή του, γιατί απεδείχθη ότι αυξάνει τις περιπτώσεις υποτροπής, περιπτώσεις αυτοκτονιών, καταπάτη διεθνείς συμβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Γι' αυτό, δεν είμαστε η μόνη χώρα που δεν θα έχει τέτοιου τύπου φυλακές, είμαστε η μόνη χώρα που καταργεί το μέτρο που σήμερα καλούνται όλες οι υπόλοιπες να καταργήσουν, όσες έχουν.

Μας κατηγορήσε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι ρουσφέτι. Αυτό το ακούσαμε και από το ΠΑΣΟΚ. Να σας θυμίσω τι είναι ρουσφέτι; Δημοσίευμα χθεσινό της thepressproject.gr: «ρουσφέτια με επιστήμη, ρουσφέτια με μαθηματικό μοντέλο, διανομής των θέσεων, κ.λπ., των ρουσφετιών μεταξύ της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ τότε». Χρειάστηκε και μαθηματικός τύπος! Αυτό θα πει ρουσφέτι και θα έπρεπε να μην αναφέρεστε στη λέξη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ενώ οι δικιές σας επιλογές είναι αξιολογικές!

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ: Φέρνετε όλο το βάρος και της λέξεως, αλλά και όσων απορρέουν από αυτό.

Βεβαίως, το είπε και ο κ. Κικιλίας. Μάλλον δεν έχει προσέξει ούτε τις θέσεις μας ούτε παρακολουθεί τις τοποθετήσεις μας στη Βουλή.

Εμείς, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για τα θέματα αυτά έχουμε τοποθετηθεί σε δημόσιο διάλογο ευθέως, με σαφήνεια και καθαρότητα. Άλλοι μιλούσαν πίσω από κλειστές πόρτες, άλλοι καταγράφονταν από κάμερες. Κανένα ρουσφέτι, λοιπόν, σε κανέναν, αλλά προσήλωσή στις θέσεις και στις αρχές μας.

Αυτές τις θέσεις τις επικρότησαν οι Έλληνες πολίτες και μας έδωσαν την πλειοψηφία στις εκλογές στις 25 Ιανουαρίου. Μας έδωσαν και μία εντολή μαζί, να μείνουμε προσηλωμένοι στα θεμελιώδη δικαιώματα και στις εγγυήσεις του κράτους δικαίου.

Από τον πλούτο του νομοσχεδίου, τη συζήτηση κυρίως από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας έχει μονοπωλήσει ένα θέμα: ο Σάββας Ξηρός. Επιχειρείται, κύριοι συνάδελφοι, σε σύμπνοια με μέρος των συστημικών μέσων ενημέρωσης να γίνει η αποδόμηση του νομοσχεδίου, λέγοντάς το «νομοσχέδιο για τον Σάββα Ξηρό». Στη συζήτηση με τους φορείς που έγινε στη Βουλή οι δεκατέσσερις από τους δεκαέξι φορείς που παρευρέθηκαν για να μιλήσουν γι' αυτό ακύρωσαν με τις τοποθετήσεις τους την τρομοκρατική προπαγάνδα.

Αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, στην πραγματικότητα, μεταξύ άλλων πολλών ρυθμίσεων, προβλέπει διαβαθμισμένη υπό όρους απόλυτη ασθενής κρατούμενων. Δεν μιλάμε για απελευθέρωση, αλλά για αντικατάσταση της απάνθρωπης και εξευτελιστικής κράτησης με όρους περιορισμένης ελευθερίας. Όταν πρόκειται δε για κρατούμενους με ισόβια κάθειρξη και αναπηρία πάνω από 80%, η αντικατάσταση του εγκλεισμού γίνεται υποχρεωτικά με τον κατ' οίκον περιορισμό τους. Είναι αυτό φωτογραφική διάταξη; Φυσικά και όχι.

Οι διατάξεις του νομοσχεδίου προφανώς δεν έχουν ούτε ονοματεπώνυμο, ούτε φωτογραφίζουν. Επίσης, προφανώς κινούνται σε μία λογική που δεν φωτογραφίζει την εξαίρεσή τους. Αυτό θα ήταν απαράδεκτο για το νομικό μας σύστημα. Ο δε Ξηρός σήμερα είναι ανάπηρος με 98% με γνυμάτευση του ΙΚΑ. Ελπίζω ότι φυσικά όλοι μας μπορούμε να αντιληφθούμε τι σημαίνει αναπη-

ρία 98% -σας θυμίζω ότι το 100% είναι ο θάνατος- και πόσο επικίνδυνο μπορεί να είναι αυτό που υπολείπεται ως 2% της υγείας του Σάββα Ξηρού. Κατά συνέπεια μια τέτοια τιμωρία υπερβαίνει τα όρια της τιμωρίας και γίνεται σωματική τιμωρία.

Θυμίζω ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε δύο φορές την Ελλάδα για την υπόθεση του Σάββα Ξηρού: και τον Σεπτέμβριο του 2010 και τον Αύγουστο του 2011. Στον αντίποδα το ίδιο δικαστήριο τον Νοέμβριο του 2012 εξασφάλισε σε κρατούμενο καρκινοπαθή στο τελικό στάδιο το δικαίωμα να πεθάνει ελεύθερος κάνοντας δεκτό το κατ' επείγον αίτημά του να αρθεί ολικά η κράτησή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τρομοκρατία στην Ελλάδα είχε πολλά αθώα θύματα. Έσπειρε πολύ πόνο σε πολλές οικογένειες. Μέλη των οικογενειών των θυμάτων βρίσκονται και σε αυτήν την Αίθουσα -και το σεβόμαστε απολύτως- καταδικάζοντας τις πράξεις τρομοκρατίας και όλο αυτό που έχουν επιφέρει.

Κατά την ακρόαση φορέων ακούσαμε με ιδιαίτερη προσοχή τα όσα είχε να συνεισφέρει στον δημόσιο διάλογο μέσω του εκπροσώπου της η Οργάνωση Θυμάτων Τρομοκρατίας. Ο εκπρόσωπος των οικογενειών τόνισε, όταν ρωτήθηκε για το προσωπικό του βίωμα, ότι προσπαθεί πάντα στις δημόσιες τοποθετήσεις του να προβάλλει περισσότερο την ιδιότητα του ως Έλληνας πολίτης και όχι ως συγγενής με προσωπική φόρτιση. Ας το κρατήσουμε αυτό. Γιατί και εμείς εδώ, με την ιδιότητά μας ως δημόσια πρόσωπα και εκπρόσωποι του ελληνικού λαού, οφείλουμε να τοποθετηθούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις προβλέψεις του νομοθετήματος που συζητάμε σήμερα δεν θα τις χαρακτηρίζαμε ριζοσπαστικές. Είναι, όμως, δραστικές και αντικατοπτρίζουν το μέγεθος της κρίσης που κλήθηκαν να θεραπεύσουν.

Η κρίση της φυλακής υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια. Τα στοιχεία μαρτυρούν από μόνα τους την κατάσταση. Έχουν αναφερθεί και θα αναφερθούν από πολλούς συναδέλφους από όλες τις πλευρές με κοινές διαπιστώσεις. Παρ' όλες τις νομοθετικές πρωτοβουλίες προηγούμενων κυβερνήσεων έλειπε μια αναλογική και συνταγματική προσέγγιση. Δίνεται τώρα η δυνατότητα να αναπτυχθεί μια πολιτική άλλη, η στρατηγική πνοή για όλο το σύστημα ποινικής καταστολής, ώστε να αντιμετωπίσουμε κατάματα το πρόβλημα και όχι με απλή υποκριτική θλίψη. Να σταματήσει ο κυνισμός, η εκδίκηση και να γίνει ένα βήμα προς την αξιοπρέπεια. Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι, σας καλώ να υπερψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο και να συμβάλετε όλοι σε αυτήν την προσπάθεια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε την κ. Γεροβασίλη.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής κ. Λαγός.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να ξεκινήσω με αυτό που για εμένα τουλάχιστον και για όλους στη Χρυσή Αυγή είναι το πιο σημαντικό, το ότι δεν μπορούν να παρευρίσκονται σε συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου οι παράνομα προφυλακισμένοι Βουλευτές μας.

Έκανα την ερώτηση το πρωί στον κύριο Υπουργό και πήρα την απάντηση ότι κατά την γνώμη του -όχι κατά την γνώμη του, γιατί έτσι είναι το σωστό- πρέπει να δίνονται άδειες στους φυλακισμένους Βουλευτές, για να παρίστανται. Βλέπουμε ότι η Πρόεδρος της Βουλής λέει ακριβώς το ίδιο πράγμα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης λέει ακριβώς το ίδιο πράγμα, αλλά, δυστυχώς, κάποιος εισαγγελέας φυλακών κρίνει ότι δεν πρέπει να δώσει άδεια, εν αντιθέσει με κάποιους τρομοκράτες που πρέπει να σπουδάσουν και που πρέπει να είναι ανθρώπινες οι συνθήκες κράτησής τους.

Εμείς θα συμφωνήσουμε, αλλά δεν μπορεί να είναι ανθρώπινες οι συνθήκες κράτησης και να τηρούμε τους νόμους μόνο σε ορισμένες κατηγορίες κατηγορουμένων. Εμείς θα επιμελούμε συνεχώς, προκειμένου οι Βουλευτές μας, οι παράνομα και άδικα προφυλακισμένοι, να έρθουν στη Βουλή και να μπορέσουν να μιλήσουν, να κάνουν αυτό για το οποίο τους ψήφισαν τόσες χιλιάδες Ελληνών.

Άκουσα, επίσης, πριν από λίγο τον κύριο Υπουργό να λέει για τις καταδίκες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και το ενάμισι εκα-

τομύριο που έχει δεχτεί πρόστιμο η ελληνική Κυβέρνηση. Λυπούμαστε πάρα πολύ, αλλά σύντομα οι έντεκα, νομίζω, καταδίκες που είπατε θα γίνουν σίγουρα δώδεκα -δεν ξέρω για τις υπόλοιπες εκατόν ενενήντα μία, κύριε Υπουργέ- γιατί θα έρθει από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η απόφαση για εμάς, για τον τρόπο που επί υπουργίας του κ. Αθανασίου συνέλαβαν νόμιμα εκλεγμένους Βουλευτές του ελληνικού Κοινοβουλίου. Εσείς φταίτε, κύριε Αθανασίου, γιατί παίρνατε τηλέφωνο να δείτε τι θα γίνει με τη δίκη και πώς εξελίσσεται η υπόθεση.

Λοιπόν, με τον κ. Αθανασίου, έγιναν απαγωγές Ελλήνων Βουλευτών. Μας περιέφεραν με χειροπέδες, τον Αρχηγό της τρίτης πολιτικής δύναμης της Ελλάδος και εμάς του υπόλοιπους Βουλευτές. Θα έχουμε άλλη μία καταδίκη, λοιπόν, της Ελλάδος από αυτό. Περιμένετε. Όπου να 'ναι έρχεται. Λυπούμαστε, αλλά αυτή είναι η διαδικασία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Σας βολεύει να τα λέτε αυτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Κύριε Αθανασίου, το τι μας βολεύει θα το δούμε στην πορεία. Εσάς σας βόλευε που μας βάλατε φυλακή. Έτσι νομίζατε, αλλά δεν σας βγήκε το έργο, κύριε Αθανασίου. Δεν το πετύχατε καλά. Θα τα πούμε και στην πορεία. Έχουμε πολλά να πούμε. Στη δίκη να δείτε τι έχουμε να πούμε.

Ακούω που συζητάμε και λέμε για αποσυμφόρηση φυλακών. Το έχει ξαναπει η Χρυσή Αυγή και είναι το πάγιο αίτημά της. Μιλάμε με στοιχεία. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή γύρω στις δώδεκα χιλιάδες πεντακόσιοι κρατούμενοι. Από αυτούς το 68% με 70% περίπου είναι αλλοδαποί. Εάν οι αλλοδαποί απελαθούν και πάνε να εκτίσουν τις ποινές φυλάκισής τους στις χώρες τους, θα αδειάσουν οι ελληνικές φυλακές. Να, που λύθηκε το πρόβλημα αποσυμφόρησης!

Να σας πω και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ; Είναι δικαιολογία να μας λέτε ότι μέσω του νομοσχεδίου αυτού και των τροπολογιών που φέρνετε θα αποφυλακιστούν άνθρωποι, θα είναι καλύτερες οι συνθήκες κράτησης στις φυλακές και θα αποσυμφορηθούν.

Εγώ θα ήθελα να σας ρωτήσω και να μου απαντήσετε σε αυτό. Πόσοι θα είναι αυτοί που, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που φέρνετε, θα αποφυλακιστούν; Είναι δύο στην μια τροπολογία, πέντε στην άλλη τροπολογία, οκτώ στην άλλη τροπολογία. Αυτοί είναι. Άρα το νομοσχέδιο δεν γίνεται για να υπάρξει αποσυμφόρηση φυλακών. Το νομοσχέδιο γίνεται, για να βγουν έξω αυτοί που πρέπει να βγουν έξω.

Ακόμει -και γίνεται ένα «ωραίο παιχνίδι» τόσο καιρό και τόσες μέρες- για κατάργηση των φυλακών τύπου Γ'. Το είπα και η κ. Σβερώνη πριν από λίγο: «Δεν υπήρξαν ποτέ φυλακές τύπου Γ'». Το είχε ανακινώσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, πήγε να το εφαρμόσει στις 2 Ιανουαρίου -είκοσι τρεις μέρες πριν από τις εκλογές- για να πει ότι έκανε φυλακές τύπου Γ', την βόλευσε αυτό το παιχνίδι και εν συνεχεία βόλεψε πάρα πολύ και τον ΣΥΡΙΖΑ να έρθει και να πει «σαν καλοί δημοκράτες καταργούμε τις φυλακές τύπου Γ'».

Λοιπόν, επειδή το γνωρίζουμε πολύ καλά το αντικείμενο, δεν υπήρξαν ποτέ φυλακές τύπου Γ'. Όλοι παίζετε πάνω σε αυτό το «μπαλάκι» και στις λέξεις τώρα, για να μας δείξετε ότι οι μεν είστε καλοί, οι άλλοι είστε καλύτεροι. Η αλήθεια είναι ότι είναι μόνο λόγια. Ποτέ δεν υπήρξαν φυλακές τύπου Γ'! Ίσως να γινόντουσαν στην πορεία.

Για να πούμε την άποψή μας και να είμαστε ξεκάθαροι σε αυτό, δεν δεχόμαστε και εμείς και δεν θέλουμε να υπάρχουν φυλακές τύπου Γ'. Αρκεί να υπάρχει η θέληση και να υπάρχει ο διαχωρισμός των ποινικών και των τρομοκρατών σε ειδικές διαμορφωμένες πτέρυγες, ώστε να μην έρχονται σε επαφή με κρατούμενους, οι οποίοι δεν έχουν διαπράξει σοβαρά αδικήματα.

Ακούω που λένε κάποιες στιγμές για φιλοξενούμενους αλλοδαπούς. Έχουμε βγάλει νέες λέξεις σιγά σιγά: Φιλοξενούμενοι αλλοδαποί, πρόσφυγες οι υπόλοιποι. Φιλοξενούμενοι αλλοδαποί εδώ στις φυλακές δεν υπάρχουν. Υπάρχουν λαθρομετανάστες που μπήκαν παράνομα στην Ελλάδα, εγκληματίσαν, έχουν σκοτώσει, έχουν βιάσει, έχουν κλέψει και μπήκαν στις ελληνικές φυλακές. Για να τελειώνω το θέμα αυτό, ας τους διώξουμε τους ανθρώπους μία ώρα αρχύτερα και να πάνε στην πατρίδα τους!

Εμείς τι θα κάνουμε; Θα τους αφήσουμε να βγουν πάλι έξω

και να συνεχίσουν να απολαμβάνουν τη φιλοξενία που τους δίνει η Ελλάδα. Εμείς, ως Χρυσή Αυγή, αυτό δεν το θέλουμε και θα κάνουμε το παν, προκειμένου αυτοί οι άνθρωποι να πάνε στην πατρίδα τους. Δεν ξέρουμε κατά πόσο αυτή η αντίληψή μας είναι φασιστική.

Ακούσαμε τον Υπουργό να μας λέει ότι δεν είναι καλό να μιλάμε με εξεγερμένους, δεν είναι καλό να μιλάμε με ανθρώπους, οι οποίοι επαναστατούν μέσα στις φυλακές, γιατί οι συνθήκες κράτησης δεν είναι αυτές που θα έπρεπε. Συμφωνώ απόλυτα, μόνο να μου πείτε δύο τρία πράγματα εδώ:

Πρώτον, γιατί οι κατηγορούμενοι Βουλευτές της Χρυσής Αυγής είναι δεκαοχτώ μήνες φυλακή, επαναλαμβάνω, χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος;

Δεύτερον, γιατί κάποια στελέχη ή απλοί υποστηρικτές της Χρυσής Αυγής είναι στις φυλακές δεκαοχτώ συν δώδεκα που τους ήρθε, δηλαδή τριάντα μήνες; Αυτό, για κάποιους από εσάς που το ακούτε με τις αριστερές ευαισθησίες, δεν έχει προηγούμενο και δεν έχει μιλήσει κανείς γι' αυτούς τους ανθρώπους. Είναι για την ίδια υπόθεση δεύτερη φορά προφυλακισμένοι και θα καθίσουν τριάντα μήνες στη φυλακή. Κι αν αυτοί οι άνθρωποι αθωωθούν -που θα αθωωθούν στο δικαστήριο-θα έχουν κάσσει προφυλακισμένοι δυόμισι χρόνια, όταν ένας εγκληματίας, όταν ένας τρομοκράτης, σύμφωνα με το παρόν νομοσχέδιο που κατατίθεται, στα εννέα-δέκα χρόνια θα είναι έξω. Για να δούμε τις ευαισθησίες που υπάρχουν.

Να τονίσουμε, επίσης, ότι οι συνθήκες στις φυλακές που διαβιούν και που δεν είναι καλές και που συμφωνούμε ότι πρέπει να αλλάξουν εξαρτώνται από τις συνθήκες που υπάρχουν στην υπόλοιπη κοινωνία. Δεν νομίζω ότι τα πράγματα είναι καλά στην υπόλοιπη κοινωνία έξω και λέμε μόνο για τις φυλακές ή ότι η Ελλάδα έχει υγεία, έχει παιδεία και δεν ξέρω τι άλλο έχει. Τίποτα δεν έχουμε! Οπότε, εφόσον δεν υπάρχει τίποτα σωστά, δεν είναι και οι φυλακές σωστές και φυσικά έχει σχέση με το ποιο διαβιούν στις φυλακές αυτές.

Μένουν λαθρομετανάστες, οι οποίοι έτσι έχουν μάθει από τις χώρες τους να μένουν στα σπείρια τους, στις οικογένειές τους. Καλώς ή κακώς οι άνθρωποι -κακώς για εμένα- έμαθαν να ζουν με αυτόν τον τρόπο. Ερχόμενοι στις ελληνικές φυλακές, λοιπόν, αυτό που εμείς θεωρούμε απαράδεκτο, δηλαδή να είναι οχτώ-οχτώ ή δέκα-δέκα μαζί και να ζουν υπ' αυτές τις συνθήκες υγιεινής, επειδή έτσι έχουν μάθει, τους φαίνεται κιόλας ότι είναι φυσιολογικό.

Άκουσα πριν από λίγο την εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ να λέει ότι τις τελευταίες ημέρες έχει δεχθεί μια μεγάλη επίθεση η Κυβέρνηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αν είναι αλήθεια αυτό που λέτε -εγώ δεν θα πω αν είναι ή δεν- τι να λέει η Χρυσή Αυγή γι' αυτά που βιώσαμε δεκαοχτώ μήνες τώρα; Τι να λέμε γι' αυτά που βλέπαμε, να βγαίνουν τα ιδιωτικά κανάλια των μεγαλοεργολάβων και η δημόσια τηλεόραση, να παίρνει τα πρωτοσέλιδα από την εφημερίδα «Έθνος της Κυριακής» που θα ερχόταν, να μας τα βάζει από την Παρασκευή το μεσημέρι και να λένε για δράκους, για σημεία και τέρατα εις βάρος της Χρυσής Αυγής;

Και φυσικά -δυστυχώς για τους πιο πολλούς από εσάς- τίποτα απ' όλα αυτά δεν επιβεβαιώθηκε κι αυτό είναι ξεκάθαρο. Για να τονώ σε κάποιους από εδώ που ίσως δεν ξέρουν, η δικογραφία που αφορά τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής δεν έχει ούτε μία εγκληματική πράξη, έτσι για να τα ακούμε και να τα μαθαίνουμε αυτά. Αφορά μόνο ομιλίες. Από τις ομιλίες αυτές πάνε να μας καταδικάσουν.

Εφόσον όλοι αποδεχόμαστε ότι οι συνθήκες κράτησης είναι τραγικές -μάς τα είπατε το ΠΑΣΟΚ, μάς τα λέει η Νέα Δημοκρατία, μάς τα λέει ο ΣΥΡΙΖΑ- υπάρχουν δύο δεδομένα εδώ:

Πρώτον, ότι εδώ και σαράντα χρόνια δεν γίνεται τίποτα κι αυτά που κάναμε ήταν να έχουμε να λέμε, να περνάει η ώρα, να ερχόμαστε στις επιτροπές. Εμένα μου είχε τύχει, πριν μω φυλακή, να είμαι στην Επιτροπή Σωφρονιστικών Καταστημάτων στην περασμένη κοινοβουλευτική περίοδο. Είχα πει ακριβώς τα ίδια πράγματα. Δεν θα αλλάξει κάτι. Δυστυχώς, δικαιωθήκαμε ως Χρυσή Αυγή. Δεν άλλαξε τίποτα. Διότι τώρα όλοι συμφωνείτε ότι οι συνθήκες είναι απαράδεκτες. Συμφωνούμε που είστε μαζί μας.

Για το νομοσχέδιο να πω -έφυγε τώρα ο κύριος Υπουργός και

δεν είναι κανείς εδώ- ότι συζητάμε για ποσοστά αναπηρίας άνω των 80%. Εμείς είμαστε σύμφωνοι με αυτό, δηλαδή όποιοι άνθρωποι έχουν σοβαρό πρόβλημα υγείας και αναπηρίας να το δούμε.

Πρέπει να το εξετάσουμε, βέβαια, κατά περίπτωση, ώστε να μπορέσουν να φύγουν και να πάνε σε κατ' οίκον περιορισμό. Το δεχόμαστε. Εδώ, όμως, μιλάμε για ποσοστά αναπηρίας της τάξεως του 67% και του 50%.

Αναπηρία 50%; Είχα ζητήσει στην επιτροπή από τον Υπουργό -δεν μου απάντησε τότε- και το ζητάω και τώρα από το Βήμα αυτό να μας πει ποιες είναι οι περιπτώσεις με ποσοστό 50% αναπηρία και πρέπει να αποφυλακιστούν. Ας μας πουν ποιες είναι αυτές οι περιπτώσεις, για να δούμε τι γίνεται εδώ.

Θα ήθελα να τονίσω και κάτι άλλο. Το ελληνικό κράτος -και καλά κάνει- καλύπτει τα έξοδα νοσηλείας διαφόρων τρομοκρατών, που έχουν συνολικά δεκάδες αθώους συνανθρώπους μας, και τους συμπεριφέρεται στο συγκεκριμένο θέμα όπως θα έπρεπε. Εγώ, όμως, δεν ξέρω -και μάλλον έτσι είναι- να καλύπτουν και τα έξοδα νοσηλείας στα θύματα των περιπτώσεων αυτών, σε κάποιους τραυματίες, σε κάποιους που χρειάστηκε να κάνουν αλληπάλληλες χειρουργικές επεμβάσεις, σε κάποιους που καταστράφηκε όλη η ζωή τους.

Σε αυτούς τους ανθρώπους λοιπόν, που είναι θύματα τρομοκρατίας, το ελληνικό κράτος δεν καλύπτει τα νοσήλια τους, δεν τους βοηθάει στο συγκεκριμένο τομέα, αλλά αυτούς που ήταν οι θύτες τους βοηθάει και τους τα καλύπτει; Είπαμε ότι πρέπει να τα καλύψει σε αυτούς, αλλά πρέπει να τα καλύψει και στα θύματα. Διότι τη διάθεση αυτή δεν βλέπουμε να την έχει κανείς. Και η Νέα Δημοκρατία, που είναι τόσο ευαίσθητη στο συγκεκριμένο κομμάτι, αν και υπήρξε κυβέρνηση για πολλά χρόνια, δεν έκανε τίποτα.

Θα ήθελα να τονίσω -επειδή δεν θέλω να υπερβώ το χρόνο- ότι ο Αρχηγός μας κ. Νίκος Μιχαλολιάκος το 2012 είχε πει να δίνονται ταξιδιωτικά έγγραφα και οι αλλοδαποί να πάνε όπου επιθυμούν. Δεν θα τους απαγορεύσουμε καθόλου να φύγουν. Θα μπορούν να πάνε όπου θέλουν. Τους δίνουμε ταξιδιωτικά έγγραφα, τους βγάζουμε και ένα εισιτήριο ως τα τελευταία έξοδα της Ελλάδας.

Αυτό ήρθε μετά από τρία χρόνια και το είπε σαν επίσημη πρόταση ο κ. Σακελλαρίδης. Ήταν σωστό. Δυστυχώς, όμως, μετά κάτι έγινε και το πήραν πίσω, γιατί εκτέθηκαν. Δυστυχώς για εσάς, ευτυχώς για εμάς, θα έρθει η στιγμή που στο μεταναστευτικό ιδίως θα αναγκαστείτε να πείτε ό,τι λέγαμε εμείς.

Ό,τι λέγαμε εμείς στη Χρυσή Αυγή εδώ και τόσα χρόνια δεν το λέγαμε, επειδή είμαστε απάνθρωποι ή γιατί θέλουμε το κακό των λαθρομεταναστών. Ήταν, γιατί θέλουμε το καλό των Ελλήνων και αυτό προσπαθούσαμε να κάνουμε και γι' αυτό μπήκαμε στη φυλακή. Φυσικά είδατε ότι δεν καταφέρατε τίποτα με όλα αυτά. Είμαστε πάλι εδώ μπροστά σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο-τρία πράγματα που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Μας είπε ότι τα τελευταία σαράντα χρόνια η τρομοκρατία στην Ελλάδα -τα λεγόμενά του είναι- αναπτύχθηκε μέσα στους κόλπους της άκρας Αριστεράς και ότι δολοφόνησε ανθρώπους.

Εμείς θα συμφωνήσουμε με τα λεγόμενά του. Δεν προφυλακίστηκε, όμως, ούτε καταδικάστηκε ποτέ κανένα στέλεχος της Αριστεράς ή της άκρας Αριστεράς για το ότι οδηγούσε αυτούς τους ανθρώπους να κάνουν εγκλήματα.

Αυτό έρχεται σε τέλεια αντίθεση με αυτό που λέτε όλοι εσείς, ότι επειδή βρέθηκε ένας οπαδός, ένας φίλος ή οποιοσδήποτε άλλος της Χρυσής Αυγής να κάνει ένα έγκλημα, φταίει συλλήβδην η Κοινοβουλευτική Ομάδα, ο Αρχηγός της Χρυσής Αυγής και είμαστε όλοι φυλακή.

Αυτό σας βόλευε πολύ καλά όλους, και την Αριστερά και τη Δεξιά, όλους. Τα ποσοστά της Χρυσής Αυγής γιγαντώνονταν και γι' αυτό μας βάλανε μέσα. Αυτή είναι η αλήθεια. Πάνω, όμως, στην ένταση και στις κουβέντες που λέγονται, ακούμε αλήθειες. Αυτή ήταν μια αλήθεια του κ. Μητσοτάκη, που το είπε αυτό. Όμως, δεν καταδικάστηκε ποτέ κανείς και καλά έκανε και δεν κα-

ταδικάστηκε, αν δεν υπήρχαν συγκεκριμένα στοιχεία ότι έχει άμεση σχέση με τις δολοφονίες.

Θα αναφερθώ και σε κάτι άλλο. Είπε προηγουμένως πάλι ο κύριος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ότι πέντε στις έξι τροπολογίες που έχει περάσει το παρόν νομοσχέδιο είναι ακριβώς οι προκηρύξεις που έχουν βγάλει διάφοροι αναρχικοί, διάφοροι αντιεξουσιαστικοί κύκλοι. Είπε -και έχει απόλυτο δίκαιο σε αυτό- ότι η μοναδική τροπολογία που δεν έχει περάσει από το κείμενο των αντιεξουσιαστών είναι το άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα.

Για όσους δεν το ξέρετε, ξέρετε γιατί δεν πέρασε αυτό; Διότι εκεί στηρίζεται το σαθρό κατηγορητήριο εναντίον της Χρυσής Αυγής. Το άρθρο 187 δεν βγήκε, όπως ήθελαν τα «χαϊδεμένα παιδιά» του συστήματος, γιατί πολύ απλά μέσα από αυτό δικαιωνόμασταν πανηγυρικά. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα δικαιωθούμε και τώρα, αλλά προσπαθείτε να μας ταλαιπωρήσετε περισσότερο. Αυτή είναι η αλήθεια.

Επίσης, θα ήθελα να τονίσω εδώ πέρα ότι ο Υπουργός και οι συν αυτώ είχαν έτοιμο να φέρουν ένα νομοσχέδιο, όταν θα γινότουσαν κυβέρνηση, το οποίο αφορούσε τις τρομοκρατικές και εγκληματικές οργανώσεις. Μόνο που και εκεί βρέθηκαν σε δύσκολη θέση, γιατί το νομοσχέδιο αυτό θα έπρεπε να επικυρώσει για άλλη μία φορά τη Συνθήκη του Παλέρμo.

Η Συνθήκη του Παλέρμo είναι πάλι αυτή που αθώνει πανηγυρικά τη Χρυσή Αυγή. Αυτά τα κάναμε γαργάρα στο παρόν νομοσχέδιο, τα κρύψανε και τα αφήνουν για πιο πίσω, μέχρι να πάει η υπόθεση της Χρυσής Αυγής. Όχι για να μας καταδικάσετε, αλλά για να μας κρατάτε, σύμφωνα με τα δικά σας δεδομένα, ομήρους για μεγάλο χρονικό διάστημα. Εμείς όμηροι δεν είμαστε ποτέ και ούτε θα γίνουμε!

Και ένα τελευταίο που ακούστηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο. Μας ανέφερε ως μεγάλη μορφή της Αριστεράς τον Χαρίλαο Φλωράκη -το ακούσαμε και αυτό- ο οποίος πολέμησε για την ισότητα και τη δικαιοσύνη στην Ελλάδα. Εμένα θα μου επιτρέψετε να έχω άλλη άποψη. Ο Χαρίλαος Φλωράκης ήταν ο Καπετάν Γιώτης του «ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-Μετισταλάς», που κατέσφαζε Έλληνες πατριώτες. Αυτά ας τα ακούν οι ψηφοφόροι της Νέας Δημοκρατίας!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Λαγό.

Τον λόγο έχει ο κ. Γρηγοράκος.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Θα ήταν άσχημο να ζητήσω την παρουσία του Υπουργού;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα περνάει δύσκολες στιγμές και δεν χρειάζεται απ' αυτό το Βήμα να πυροδοτούμε περισσότερο τις καταστάσεις. Γιατί εμείς δεν θέλουμε να είμαστε ίδιοι όπως ήσασταν εσείς τα προηγούμενα χρόνια. Θέλουμε να δείξουμε κάτι το διαφορετικό, γιατί είμαστε κάτι το διαφορετικό. Εμείς βάλαμε το στήθος μας για την πατρίδα, γιατί έτσι είχαμε πει ότι είναι το ιδεολογικό στίγμα του κόμματός μας, ότι είναι ένα πατριωτικό κόμμα που θέλει πρώτα απ' όλα την πατρίδα και μετά, βέβαια, όλα τα υπόλοιπα.

Έτσι, αυτό το νομοσχέδιο, που θα μπορούσαμε να δούμε και θετικές πλευρές, είμαστε υποχρεωμένοι να το καταψηφίσουμε, διότι έχουμε την εντύπωση ότι η Κυβέρνηση αυτή περνάει και νομοθετεί κάτω από καταστάσεις εκβιασμών. Διότι είχε η ίδια υποσχεθεί σε όλες αυτές τις κοινωνικές ομάδες ότι γρήγορα πιθανό θα τις δικαιώσει σε ένα μεγάλο ποσοστό.

Όμως, αυτή η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που θέλει να λέγεται «πρώτη φορά αριστερά» έχει ένα συνέταρο, που είναι οι Ανεξάρτητοι Έλληνες. Αυτό, τουλάχιστον, θα πρέπει όσο το δυνατό λιγότερο να το λέτε, ότι δηλαδή είσατε μια κυβέρνηση της Αριστεράς. Διότι αυτό, πραγματικά, συνάδει με αυτό που κάνετε το τελευταίο χρονικό διάστημα. Σας κάνει εσάς του ίδιους να έχετε μια ασάφεια της πολιτικής, να λειτουργείτε με την πολιτική ασάφεια.

Και να λειτουργείτε με την πολιτική ασάφεια και στις διαπραγματεύσεις με τους εταίρους και δανειστές και στις θρυλούμενες μεταρρυθμίσεις τις οποίες θέλουμε να τις δούμε, αλλά δεν τις βλέπουμε τρεις μήνες τώρα. Θέλουμε να βλέπουμε τα καίρια ζητήματα των εργασιακών σχέσεων που εσείς οι ίδιοι επαγγελματί-

σασταν, όταν ήσασταν Αντιπολίτευση. Να δούμε τι θα κάνουμε με το ασφαλιστικό σύστημα, την ασφάλεια των πολιτών που αυτές τις ημέρες ο Υπουργός και οι άλλοι Υπουργοί εμπλέκονται άμεσα και, βέβαια, να δούμε τι θα κάνουμε με το μεταναστευτικό πρόβλημα, που δεν είναι απλό, όπως εσείς το είχατε κάποτε αναγάγει με όλες αυτές τις ακτιβιστικές ενέργειες που κάνατε.

Τώρα πιστεύω, ως Κυβέρνηση, να προσγειωθείτε, για να δείτε ότι το μεταναστευτικό πρόβλημα δεν είναι πρόβλημα της Ελλάδας μόνο. Δεν είναι πρόβλημα κάποιων κοινωνικών ομάδων ή κάποιων ακτιβιστών, αλλά είναι ένα βαθιά ιδεολογικό, δημοκρατικό αίτημα όλων των κοινωνιών, οι οποίες βρίσκονται σε μια διαφορετική φάση από τις άλλες του κόσμου και είναι αίτημα όλων των κοινωνιών της Ευρώπης.

Γιατί η Ευρώπη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ό,τι πιο καλό έχει να επιδείξει ο παγκόσμιος πολιτισμός στην ιστορία του. Είμαστε σε μία Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία είναι ο πρώτος εξαγωγέας προϊόντων στον κόσμο. Είναι ο πρώτος εισαγωγέας προϊόντων στον κόσμο. Έχει 25%, αυτήν τη στιγμή, του παγκόσμιου εμπορίου και έχει το 7% του πληθυσμού σε σχέση με τον παγκόσμιο πληθυσμό.

Είμαστε, λοιπόν, σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που τη ζηλεύει όλος ο κόσμος και αυτό που θα έπρεπε να κάνουμε όλοι εμείς εδώ θα ήταν να επιδιώξουμε όσο το δυνατόν περισσότερο να είμαστε σε αυτήν την Ένωση, με τα ανθρώπινα δικαιώματα, βέβαια, και με όλα αυτά τα δίκαια αιτήματα που ζητούν όλοι οι λαοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ετερογενές κυβερνητικό σχήμα, όμως, αυτοϋπονομεύεται, γιατί ακολουθούνται διαφορετικές πολιτικές. Και μην κοιτάτε σήμερα που συμφώνησαν γι' αυτό το νομοσχέδιο και κρατάνε κάποια προσωπική πολιτική. Αύριο-μεθαύριο, όταν έρθουν τα δύσκολα κι όταν αρχίζει να επηρεάζεται η τσέπη του Έλληνα τότε τα πράγματα θα είναι πολύ πιο διαφορετικά. Θα το δούμε και στο μεταναστευτικό νομοσχέδιο που θα 'ρθει γρήγορα στη Βουλή.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Εγένετο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Γιατί τότε, λοιπόν, να ξέρετε ότι θα μπουν κόκκινες γραμμές από κάποιους οι οποίοι δεν ξεχνούν την ιστορία τους, δεν ξεχνούν από πού ξεκίνησαν και πού πάνε. Η κοινή γνώμη παρακολουθεί με αμηχανία αυτά που κάνετε, γιατί δεν έχετε ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα δράσης, δεν μας έχετε πει πού θέλετε να πάτε και η επικαιριότητα κάποτε τελειώνει.

Έτσι, λοιπόν, έχετε βασιστεί ακόμη -τρεις μήνες είναι- στην ατελέσφορη αντιπολίτευση που όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα είχατε, σκιαμαχώντας με τους Ευρωπαίους. Αλλά αυτό πλειοδοτεί έναν υπέρβουλο λαϊκισμό και μεταθέτει σε βάθος χρόνου τις αποφάσεις για καίρια ζητήματα. Αλλά έφτασε το τέλος. Δεν μπορεί να συνεχιστεί η κατάσταση της χώρας. Η χώρα είναι σε χρεοκοπία. Βγείτε στην κοινωνία, βγείτε στις επαρχίες, βγείτε στους φίλους σας να σας πουν πόσο αισθάνονται τον μεγάλο οικονομικό στραγγαλισμό όλων των Ελλήνων.

Από την ημέρα, όμως, που αυτός ο στραγγαλισμός θα ακουμπήσει τις τσέπες προσωπικά του κάθε Έλληνα, που θα είναι πολύ γρήγορα, τότε θα πρέπει να σκεφτείτε πάρα πολύ όσα είχατε τάξει τα προηγούμενα χρόνια. Οι «παράτυποι» μετανάστες, που θέλετε να λέτε, δεν λιάζονται στις πλατείες, γιατί πεινάνε, έχουν φόβο, έχουν ανασφάλεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αυτό δείχνει τη σύγχυση στην οποία βρίσκεστε.

Έχετε μπερδέψει τον σημερινό σας ρόλο. Συγγέετε την άσκηση της εξουσίας με την εσωκομματική σας ιδεολογική πάλη και τις διενέξεις στις πανεπιστημιακές αίθουσες και στο πανεπιστήμιο αυτόν τον καιρό. Συγγέετε τη λειτουργία της Κυβέρνησης και ενός κόμματος εξουσίας με την ανάκληση από το παρελθόν συμπαθειών, ιδεοληψιών και συμπαθείτε τους καταληψίες, προσπαθώντας βέβαια να ασκήσετε πολιτική στο όνομα μιας υποτιθέμενης αριστεροφροσύνης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρίες Πρόεδρε.

Χτες είδαμε τον Υπουργό Επικρατείας να λέει: «Ασ' το, ρε αδερφέ, θα 'ρθει, θα λυθεί». Όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τίποτα δεν θα λυθεί διά μαγείας, διότι τίποτα δεν προβλέπεται

ότι λύνεται με μαγικά ραβδιά. Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτής της αριστερής ιδεολογίας σας έρχεστε να εφαρμόσετε διατάξεις που οδηγούν σε ανομία. Είναι εμφανές ότι οι ιδεοληψίες των Υπουργών σας οδηγούν στην Αριστερά του τίποτα.

Περιμένουμε, λοιπόν, με αγωνία τις αλλαγές -εμείς θα σας δώσουμε τον χρόνο- και θα υποστηρίξουμε κάθε θετικό βήμα στις μεταρρυθμίσεις που θα φέρετε. Αγωνιούμε πάρα πολύ. Δεν είναι δυνατόν να δημιουργείτε τρόμο και ανασφάλεια με όλους αυτούς τους νόμους που έχετε φέρει γιατί δεν κοστίζουν τίποτα.

Φέρεστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σαν ένα κακομαθημένο παιδί που νομίζει ότι το πανεπιστήμιο και η χώρα είναι δικά του «μαγαζιά» και μπορεί να πράττει βάσει των ορέξεών του. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτσι, γιατί μια αριστερή διακυβέρνηση δεν μπορεί να δίνει την εντύπωση στους πολίτες και στο Κοινοβούλιο ότι έχει μετατραπεί σε Κυβέρνηση-μαριονέτα κάποιων ανθρώπων οι οποίοι δεν πιστεύουν στη δημοκρατία. Περιμένω πραγματικά με μεγάλη αγωνία τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ, που έχουν γραφτεί πάρα πολλοί σήμερα στον κατάλογο, αλλά και τον αρμόδιο Υπουργό.

Και επειδή εμείς θέλουμε η Κυβέρνηση να πετύχει με απτά παραδείγματα, ψηφίζουμε ό,τι είναι θετικό, ψηφίζουμε τις επιλογές σας για την άσκηση της εξουσίας στον δημόσιο τομέα. Θέλουμε, λοιπόν, αυτή η Κυβέρνηση να πετύχει προς όφελος της κοινωνίας. Και να ξέρετε, ότι είναι προς όφελος της κοινωνίας εμείς θα το ψηφίζουμε. Αυτό, όμως, το νομοσχέδιο δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε, διότι πιστεύουμε ότι είναι προϊόν διαπραγματεύσεως. Εάν, κυρίες Υπουργέ, το αποσύρετε και φύγουν οι κύριοι από το Πανεπιστήμιο, εάν φύγουν οι καταληψίες από το Πανεπιστήμιο, φέρετε το στη Βουλή να το ψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Γρηγοράκο.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ, ο κ. Θανάσης Παφίλης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρίες Πρόεδρε.

Δεν πρόκειται να αναφερθώ συνολικά στις πολιτικές εξελίξεις. Άλλωστε πριν από δέκα μέρες είχαμε την ευκαιρία, όπως φαντάζομαι πως θα την έχουμε και κάθε φορά, με αφορμή τη συζήτηση για την εξεταστική για το μνημόνιο, να γίνει μία γενικότερη συζήτηση. Απλώς, θεωρούμε -χωρίς κανένα ίχνος να παινέψουμε τον εαυτό μας- ότι οι εξελίξεις δικαιώνουν αυτά που το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας εδώ και πολλά χρόνια, αλλά ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια έχει πει στον ελληνικό λαό, ότι φιλολαϊκή λύση με οποιονδήποτε διαπραγματευτή μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς, με την οικονομία στα χέρια των μονοπωλίων και του κεφαλαίου και με μία διαπραγμάτευση ενός χρέους, για το οποίο δεν φταίει ο ελληνικός λαός, δεν υπάρχει. Τέτοια φιλολαϊκή λύση δεν υπάρχει. Και χωρίς τέτοια κατεύθυνση, δηλαδή αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής μονομερούς διαγραφής του χρέους, όχι μόνο δεν θα βαράτε τους ζουρνάδες και θα χορεύουν πεντοζάλη οι αγορές, αλλά θα σας χορέψουν στο ταψί και αυτό φαίνεται. Η τραγωδία, όμως, είναι ότι την πληρώνει και θα την πληρώνει ο ελληνικός λαός, γι' αυτό πρέπει να οργανώσει την πάλη του, να διεκδικήσει και συνολικά να ανατρέψει αυτό το βάρβαρο σύστημα και να φύγει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου πια σήμερα σοβαρός άνθρωπος δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι προσφέρει το ελάχιστο φιλολαϊκό. Το αντίθετο, αφαιρεί και αφαιρεί και η Ευρωπαϊκή Ένωση και το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα μέσα σε μία νύχτα όσα κερδήθηκαν με πολούς και αιματηρούς αγώνες.

Θέλω να πω δύο λόγια για το μεταναστευτικό, γιατί γίνεται πολλή συζήτηση για τις αιτίες του μεταναστευτικού, για το πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί. Λέγονται διάφορα, ότι η κυβερνητική πολιτική στέλνει μήνυμα στους δουλέμπορους για να στείλουν τους μετανάστες και η Κυβέρνηση αποφεύγει να μιλήσει για την πραγματική ουσία.

Αλήθεια, μιλάτε για την αλληλεγγύη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να σας ρωτήσω κάτι: Ποιος εξαπολύει τους πολέμους στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής; Ποιος χρηματοδότησε

τους τζιχαντιστές; Δεν ήταν ιμπεριαλιστικές χώρες, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής; Δεν ήταν η Ευρωπαϊκή Ένωση; Δεν ζητούσατε όλοι σας, πλην του ΚΚΕ, να ενισχύσουν τη συριακή αντιπολίτευση, τους μαχητές της ελευθερίας, όπως παλιά ήταν οι Αφγανοί μαχητές της ελευθερίας, οι οποίοι έγιναν αυτό που έγιναν σήμερα; Αυτό δεν ζητούσαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση; Και ο ΣΥΡΙΖΑ το ζητούσε τότε στην αρχή, όταν ξέσπασε η κρίση.

Τι έγινε ξαφνικά; Θέλετε να σας φέρω δηλώσεις –να μην πω όνομα- κορυφαίου σας στελέχους που έκανε κριτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί δεν παρεμβαίνει στη συριακή κρίση και δεν βοηθάει τη συριακή αντιπολίτευση για να αποκαταστήσει τη δημοκρατία; Άμα τις αμφισβητείτε, ρωτήστε τον κ. Δρίτσα που είναι Υπουργός τώρα που αμφισβητούσε και κάποιες άλλες δηλώσεις. Όλοι σας, κoubέντα για την κατάσταση.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σε πολιτικό επίπεδο, δεν λέμε σε ατομικό. Μην τσιμπάτε, αν είχατε εσείς διαφορετική γνώμη.

Λέω, λοιπόν, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πρωταγωνίστρια μαζί με τις άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις στο να ξεριζώνονται άνθρωποι, επειδή φεύγουν γιατί καταλαβαίνουν ότι θα πεθάνουν και σου λέει «αφού θα πεθάνω έτσι κι αλλιώς, τουλάχιστον ασ κάνω μία απέλπιδα προσπάθεια μήπως γλιτώσω».

Ποιος είναι υπεύθυνος για τα εκατομμύρια των απελπισμένων που έρχονται για να βρουν μια δουλειά από χώρες που είναι πάμπλουτες, που έχουν πετρέλαια και φυσικό πλούτο, που έχουν τεράστιες πλουτοπαραγωγικές πηγές και που τις καταλήστευουν και οι πολυεθνικές, αλλά και η ντόπια αστική τάξη; Γι' αυτό, δεν λέει κανένας κoubέντα. Αυτές είναι οι αιτίες.

Και ποιες είναι οι αιτίες τώρα που διογκώνεται το κύμα των προσφύγων; Σιγά μην είναι μόνο το ότι πήραν μήνυμα από την πολιτική της Κυβέρνησης. Αυτό είναι στρουθοκαμηλισμός. Η αιτία είναι ότι οξύνεται η κατάσταση κυρίως στη Συρία και στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και ο κόσμος φεύγει - όποιος μπορεί- για να γλιτώσει. Αυτή είναι η ουσία. Αυτή είναι η πραγματική αιτία και το ότι πέφτουν στα νησιά είναι ότι έκλεισε ο Έβρος με τον φράχτη.

Και ποια είναι η αιτία για το ότι η Ελλάδα γίνεται, όπως λέτε εσείς –όπως λέμε όλοι τέλος πάντων-, υποδοχέας απελπισμένων ψυχών; Ποια είναι αλήθεια; Μπορούν να πάνε στις ευρωπαϊκές χώρες από άλλον δρόμο; Οι δρόμοι είναι συγκεκριμένοι: Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία. Πιο εύκολα από πού θα περάσουν; Από την Ελλάδα δεν θα περάσουν; Τι εμποδίζει, λοιπόν, για να φύγουν το 80% που θέλει να πάει στην Ευρώπη, σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Είναι ο Κανονισμός του Δουβλίνου και η Συνθήκη Σέγκεν. Ναι ή όχι; Ποιος συμφώνησε, λοιπόν, με το Δουβλίνο τα προηγούμενα χρόνια; Όλοι σας πλην ΚΚΕ. Ποιος συμφώνησε με τη Σέγκεν; Εμείς όχι, άλλοι κράτησαν επιφυλάξεις. Τα έχω ζησει από πρώτο χέρι. Μην τα αμφισβητείτε, θα σας φέρω τα πρακτικά του Ευρωπαϊκού βουλίου εδώ πέρα και δεν θα ξέρετε τι να πείτε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ-ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ: Τι μας λέτε τώρα; Ποιος συμφώνησε...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Άρα να ξεκινήσουμε από το τι μέτρα πρέπει να πάρουμε. Πρώτον, να ακούσουμε τους φασίστες δολοφόνους της Χρυσής Αυγής που λένε «πολυβόλα» -γιατί αυτό λένε- «να στήσουμε πολυβόλα και όποιος περνάει να τον καθαρίζουμε»; Αυτό σκέφτονται αλλά φοβούνται να το πουν, έχουν και τη δίκη μπροστά. Και έχουμε και τον κύριο Υπουργό σήμερα να μας λέει ότι είναι σοβαρό ζήτημα που δεν έδωσαν άδεια στους τρεις για να έρθουν να παρακολουθήσουν τη συνεδρίαση και να κάνουν βαρυσήμαντες και σοβαρές τοποθετήσεις τρεις ημέρες πριν από τη δίκη. Κακώς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικών Ανασυγκρότησης): Το θέμα είναι τέτοιο που...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αφήστε με, κύριε Βούτση, μη βιάζεστε.

Τι μπορούμε να κάνουμε αφού έρχονται έτσι κι αλλιώς; Εμείς λέμε ότι πρέπει να παρθούν μέτρα σοβαρά που δεν υπάρχουν για να υπάρχουν ανοικτά κέντρα προσωρινής φιλοξενίας, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και πολλά άλλα.

Αυτά δεν τα λέμε μόνο θεωρητικά. Υπάρχουν εργατικά κέντρα στην περιοχή που έχουμε την πλειοψηφία -και πρέπει να το πω-

αλλά και άλλες οργανώσεις όχι μόνο οι δικές μας που δρουν και προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά αυτό πρέπει να είναι μέριμνα της ίδιας της Κυβέρνησης, της πολιτείας.

Δεύτερον, να αποδοθεί το καθεστώς ασύλου ή επικουρικής προστασίας σε όσους είναι πρόσφυγες, δηλαδή θύματα ιμπεριαλιστικών πολέμων και πολιτικών διώξεων.

Τρίτο και σημαντικό. Αυτό ήταν που συνέφερε μόνο τη χώρα. Εμείς το λέγαμε παλιά και ενοχλούσε: Απειθαρχία, ανυπακοή – λέγαμε- στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Απειθαρχία στη Σέγκεν και στο Δουβλίνο. Να τους δώσετε έγγραφα και να πάει ο καθένας εκεί που θέλει να πάει.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Δεν θα τους γυρίσουν;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Υπάρχει άλλος δρόμος; Δεν θα γυρίσουν. Κάντε το σαν πολιτική κίνηση. Γιατί το κάνατε και τους γύρισαν πίσω; 'Η κάνετε σαν τον Ζήκο που έλεγε σε μια ελληνική ταϊνιά «βαστάτε με», γιατί έτσι πάει τώρα μερικές φορές και μη με προκαλείτε.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Οι Ιταλοί το έκαναν και τους γύρισαν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Επομένως, το θέμα της μετανάστευσης είναι θέμα ευρωπαϊκό; Είναι γενικό θέμα και οι αιτίες δεν πρόκειται να εξαλειφθούν για να ξεκαθαρίζουμε και τη δική μας θέση. Εμείς δεν θέλουμε να φεύγει ο κόσμος από τις χώρες του. Η πολιτική μας θέση είναι να μείνει, να οργανώσει την πάλη του και ακόμη να ανατρέψει αυτήν την βαρβαρότητα που υπάρχει. Ωστόσο, αυτό δεν μπορείς να το επιβάλλεις. Κάθε λαϊκό κίνημα στη χώρα του μπορεί να το κατακτήσει -αν το κατακτήσει. Από τη στιγμή που έχεις αυτό το πρόβλημα δεν υπάρχει άλλος τρόπος αντιμετώπισης εκτός και αν περιμένουμε την ελεημοσύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία λειτουργεί πάντα με τη λογική της στρόφιγγας. Όταν θέλει φτηνό εργατικό δυναμικό, δηλαδή φθηνό κρέας, την ανοίγει και όταν ζορίζεται την ξανακλείνει. Και εκεί παίζεται όλο αυτό το παιχνίδι για να πιέζει και την ντόπια εργατική τάξη.

Για το νομοσχέδιο εγώ δεν πρόκειται να μιλήσω συγκεκριμένα γιατί ο Γιάννης Γκιόκας ανέλυσε συγκεκριμένα τις θέσεις μας και θα περιμένουμε μία ουσιαστική απάντηση από τον κύριο Υπουργό και την Κυβέρνηση στα θέματα που θέσαμε και στη λογική που θέσαμε για να υπάρξει σοβαρή συζήτηση γιατί η συζήτηση επικεντρώθηκε αλλού. Λέμε ότι κινείται στην ίδια κατεύθυνση παρά τις όποιες θετικές διακηρύξεις ή λύσεις, ότι κυρίως κάνει αυτό που έκανε και η προηγούμενη, προσπαθεί να εκτονώσει την κατάσταση στις φυλακές που είναι τραγική και δεν χρειάζεται να την περιγράψει κανένας. Αυτό είναι και δείγμα του ίδιου του συστήματος.

Εμείς δεν λέμε ότι η εγκληματικότητα θα σταματήσει. Σε ένα τέτοιο σύστημα θα αυξάνεται. Και στην οικονομική κρίση θα αυξάνεται και πολύ περισσότερο. Λέμε όμως ότι ακόμα και εδώ μπορούν να σωθούν άνθρωποι. Τι απαιτείται όμως; Απαιτούνται τα εξής: Πρώτον, θεσμοί σε μία κατεύθυνση σωφρονισμού συνολικά και επανένταξης στην κοινωνία. Δεύτερον, απαιτούνται υποδομές. Και τρίτον, απαιτείται προσωπικό.

Σε αυτά τα θέματα δεν δίνει απάντηση το νομοσχέδιο. Κάνει διαχείριση της υπάρχουσας κατάστασης παίρνοντας κάποια θετικά μέτρα που αναλύθηκαν, τα οποία όμως χωρίς αυτά που είπαμε, δηλαδή υποδομή και προσωπικό, θα είναι άχρηστα ή μπορεί να λειτουργήσουν και εντελώς ανάποδα.

Υπάρχουν θετικές διατάξεις τις οποίες θα ψηφίσουμε. Στο σύνολο όμως, ακριβώς επειδή δεν αντιμετωπίζει την ουσία και δεν χαράζει μία στρατηγική -δεν λέμε αύριο το πρωί- θα ψηφίσουμε «παρών».

Εδώ η συζήτηση επικεντρώθηκε σε συγκεκριμένα άρθρα και ιδιαίτερα σε συγκεκριμένο άρθρο κι έγινε ένας δικομματικός καυγάς που βολεύει όλους. Η θέση μας είναι γνωστή και για το άρθρο αυτό. Εμείς δεν συμφωνούμε γενικά με τη ρύθμιση για όσους έχουν 80% αναπηρία. Γιατί, ξέρετε, οι περισσότεροι μαφιόζοι ή αρκετοί από αυτούς είναι στις αναπηρικές καρέκλες, επειδή έχουν φάει σφαίρες στην σπονδυλική στήλη από τις άλλες συμφορές και μία χαρά διευθύνουν. Λέω ένα ακραίο παράδειγμα για να αντιληφθεί κανένας ότι δεν μπορεί να έχουμε οριζόντια εφαρμογή της ρύθμισης. Δεν συμφωνούμε με αυτό.

Ούτε συμφωνούμε, αυτόματα, ισοβίτες, με επτά χρόνια να βγαίνουν. Δεν είναι λογική αυτή. Δεν μπορεί να ισχύσει αυτό το πράγμα. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με αυτά.

Όμως εδώ άνοιξε μία συζήτηση. Ο κ. Μητσοτάκης μίλησε για τον ακήρυχτο πόλεμο που έχουμε στην Ελλάδα με την τρομοκρατία μετά το 1974 με τον επαναστατικό αγώνα που κάνουν κλπ.

Να ξεκαθαρίσουμε τη θέση τη δική μας. Υπάρχει πόλεμος, όχι ακήρυχτος, κηρυγμένος. Μέσα σε ένα εκμεταλλευτικό σύστημα η πάλη των τάξεων είναι πόλεμος. Ταξικός πόλεμος είναι αυτός και είναι κηρυγμένος, όχι ακήρυχτος. Και διεξάγεται με σκληρότητα. Πολλές φορές, καταφέρνει η εργατική τάξη να κερδίσει ή να αποσπάσει μερικά πράγματα, αλλά συνολικά είναι η τάξη η οποία δέχεται τις συνέπειες αυτού του πολέμου, που είναι πόλεμος από το κεφάλαιο, το οποίο βασίζει τα κέρδη για την εξουσία του στην εκμετάλλευση αυτών που παράγουν τον πλούτο. Αυτός είναι ακήρυχτος και κηρυγμένος πόλεμος. Και είναι πόλεμος σε όλη την εξέλιξη της ανθρώπινης κοινωνίας. Όσο κι αν κάποιος προσπαθούν να βάλουν ταφόπλακα ή προσπαθούν και έχουν ανακαλύψει τον κοινωνικό εταιρισμό.

Είμαστε εταίροι και εμείς και η google, επειδή την χρησιμοποιούμε και πληρώνουμε κιόλας για αυτό; Έτσι και οι εργάτες, είναι με τις πολυεθνικές. Υπάρχει λοιπόν αυτός ο πόλεμος. Όμως αυτός ο πόλεμος που κάνουν αυτοί, κύριε Μητσοτάκη, ξέρετε πολύ καλά ότι είναι καρικατούρα και δεν έχει καμμία σχέση με αυτόν τον ουσιαστικό και ταξικό πόλεμο που κάνει το ίδιο το εργατικό λαϊκό κίνημα.

Και το κομμουνιστικό κίνημα έχει τοποθετηθεί από την εμφάνισή του. Θα τα πω και πάλι στη Βουλή, γιατί περνάνε τα χρόνια. Ο ίδιος ο Λένιν πρώτος καταδίκασε την ατομική τρομοκρατία, λέγοντας μάλιστα αυτά που λέμε περίπου και σήμερα, τα οποία και επιβεβαιώνονται, ότι, όχι μόνο δεν βοηθάει το ίδιο το εργατικό λαϊκό κίνημα, αλλά δρα προβοκατόρικα. Στρέφεται εναντίον του κινήματος της εργατικής τάξης και του λαού, που παλεύει να απελευθερωθεί από την εκμετάλλευση.

Μάλιστα, ο πόλεμος που διεξάγονταν από ομάδες και μηχανισμούς δημιουργούσε πάρα πολλά και τεράστια ερωτηματικά. Γιατί πρέπει να θυμόμαστε οι παλαιότεροι και να γνωρίζουν οι νεότεροι ότι κυρίως δολοφονίες, βόμβες και τέτοιες ενέργειες γίνονταν σε περίοδο όξυνσης των προβλημάτων, όταν πήγαινε το ίδιο το λαϊκό κίνημα να πάρει τα πάνω του. Αυτή είναι η εμπειρία και αυτά δεν έχουν καμμία σχέση με το οργανωμένο μαζικό λαϊκό κίνημα. Το αντίθετο. Ακόμα και σήμερα δρουν αποπροσανατολιστικά και σε ένα βαθμό προβοκατόρικα.

Τέλος, είναι σε δυο μέρες η δίκη της Χρυσής Αυγής. Η Χρυσή Αυγή είναι ναζιστική, εγκληματική οργάνωση. Είναι εγκληματική οργάνωση από την ίδια της την ιδεολογία. Πρώτα από όλα -και κανένας δεν πρέπει να της δίνει άλλοθι- χωρίζει τους ανθρώπους σε Άριους και σε κατώτερους. Χωρίζει τους ανθρώπους ανάλογα με τα χρώματα, τη θρησκεία και τον πολιτισμό. Και έχει στόχο -μην κοιτάτε τώρα που δεν τολμάνε να τα πούνε, όταν είναι αλλού τα λένε- να αφανίσει οτιδήποτε είναι εναντίον αυτού και να εδραιώσει τη νέα τάξη πραγμάτων, όπως την ονειρευόταν ο ίδιος ο Χίτλερ, που τον είχαν ευαγγέλιο.

Και δεν έχουν τον θάρρος να το υπερασπιστούν -σκύβουν το κεφάλι- και να πουν «Ναι, είμαστε σε αυτό και το πιστεύουμε αυτό το πράγμα». Είναι εγκληματική οργάνωση γιατί έκανε εγκλήματα και τα καθοδηγούσε τα εγκλήματα. Έκανε ασκήσεις με μαχαίρια πάνω σε μετανάστες. Ξεχάσατε τι γινόταν στο κέντρο της Αθήνας, στον Άγιο Παντελεήμονα, στις λαϊκές αγορές, παντού, στους ψαράδες, στο Πέραμα με τους εργάτες; Το ότι δεν είχαμε θύματα ήταν τυχαίο. Δολοφονικές ήταν όλες οι επιθέσεις και Βουλευτές της πρωτοστατούσαν. Και τώρα μπροστά στη δίκη τις κρύβουν και προσπαθούν να παραστήσουν τις αθώες περισσότερες. Είναι, λοιπόν, εχθροί του λαού και ας παρουσιάζονται διαφορετικά.

Κι επειδή τόλμησαν να μας μιλήσουν και για την ιστορία, για το Χαρίλαο Φλωράκη κι αυτά που είπε ο κ. Μητσοτάκης, ποιοι μιλούν αλήθεια σε αυτόν τον τόπο; Η νεολαία να ακούει. Όταν εμείς και η πλειοψηφία του ελληνικού λαού πολεμούσαμε τους Γερμανούς, οι πολιτικοί πρόγονοί τους ήταν ταγματασφαλίτες. Λέμε ψέματα; Τι συνθήματα φωνάζαν;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Όχι εγώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Λέω για τη Χρυσή Αυγή. Δεν είπα για εσάς. Σας παρακαλώ τώρα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κοιτάξατε εμένα κι ανησύχησα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τι λέγανε, λοιπόν; Επειδή τώρα δεν τολμάνε ούτε να το πουν. Ποιο ήταν το βασικό τους σύνθημα; «Δόξα και τιμή στους χίτες και στους ταγματασφαλίτες». Τι ήταν οι ταγματασφαλίτες; Δεν ήταν συνεργάτες των Γερμανών; Είναι πολιτικοί απόγονοι των κουκουλοφόρων της εποχής. Αυτοί φορούσαν κουκούλα. Κανένας λαϊκός αγωνιστής δεν φόρεσε ποτέ. Και στα εκτελεστικά αποσπάσματα ούτε τα μάτια δέχονταν να τους κλείσουν οι περισσότεροι. Πολέμησαν μέχρι τέλους για τις ιδέες τους και δεν έχουν καμμία σχέση.

Είναι απόγονοι της χούντας. Είναι οι ίδιοι που την υποστήριξαν και την υποστηρίζουν. Δεν ήταν ο Κοινοβουλευτικός τους Εκπρόσωπος που άνοιξε τη σημαία στην Κρήτη; Τα ξεχάσατε; Αυτοί δεν κάνανε πογκρόμ κατά μεταναστών; Κατά εργατών;

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Να γιάσει το στόμα σου! Πες το!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεν είχαν δουλεμπορικό γραφείο που λέγανε: «Διώξτε τους ξένους, να πάρετε Έλληνες με 16 ευρώ μεροκάματο»;

Όλοι αυτοί, μέσα σε αυτό το κλίμα τολμούν να κρίνουν τους κομμουνιστές και τους αγώνες του λαού μας. Η θέση τους είναι εκεί που τους ταιριάζει, στο σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας. Και ενόψει της δίκης, δεν θα πρέπει κανένας να διατάξει στο ότι είναι εγκληματική και ναζιστική οργάνωση ούτε πρέπει να ξεχαστούν εν ονόματι άλλων προβλημάτων ή που παριστάνουν τώρα τον ψόφιο κοριό μέχρι να τελειώσει η ίδια η δίκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Παφίλη.

Στη συνέχεια, τον λόγο έχει ο κ. Διαμαντόπουλος και θα ολοκληρώσουμε τη συνεδρίαση μέχρι τις 16.30' με τον κ. Κακλαμάνη, τον κ. Φορτσάκη και πιθανόν τον κ. Καραγιαννίδη.

Ορίστε, κύριε Διαμαντόπουλε, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ένα νομοσχέδιο όπως αυτά που φέρνει η Κυβέρνηση αυτή τη στιγμή, αυτές τις μέρες, που έχει ως σκοπό να αντιμετωπίσει μια κατάσταση ανυπόφορη σε όλο το φάσμα της κοινωνίας, πράγμα που έχει κληρονομήσει από το προηγούμενο πολιτικό καθεστώς και τα χρόνια διακυβέρνησης.

Άρα, δεν είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο προφασίζεται πως λύνει διά παντός ή μεταρρυθμίζει το σωφρονιστικό σύστημα, αλλά σίγουρα αντιμετωπίζει ζητήματα, τα οποία έχουν κάνει τις συνθήκες στις φυλακές μας αφόρητες. Έως και κολαστήρια θα μπορούσε να τις χαρακτηρίσει κάποιος πολύ εύκολα.

Αυτό το νομοσχέδιο αν δεν το υπερασπίστηκε, σίγουρα το συντέλεσε η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων και το ζήτημα είναι η κριτική που του γίνεται, διότι αυτό πιάει να αντιμετωπίσει τη συμφόρηση, έχει ένα κομμάτι για τη φυλάκιση των ανηλίκων, που είναι ένα τεράστιο ζήτημα και διατάξεις για τα ναρκωτικά. Η κριτική, όμως, που έγινε, έγινε από μία συγκεκριμένη κατεύθυνση. Κι αν πάρουμε ως οδηγό την Αξιωματική Αντιπολίτευση φαίνεται ακόμη και από αυτόν που έβαλαν να εισηγηθεί. Είναι ο προηγούμενος Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, ενώ στην Κοινοβουλευτική τους Ομάδα ανήκει ο προηγούμενος Υπουργός Δικαιοσύνης και ο προηγούμενος Υφυπουργός Δικαιοσύνης. Παρ' όλα αυτά, θέλανε να το δουν από την οπτική του νόμου και της τάξης. Ήθελαν να το δουν από την οπτική της μηδενικής ανοχής.

Είναι κάτι καινούργιο στην τακτική τους; Όχι φυσικά. Αυτή ήταν η τακτική της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ τα προηγούμενα χρόνια, όταν διέλυαν την κοινωνία. Δεν μπορούσαν να απαντήσουν σε τίποτα στα κοινωνικά ζητήματα και αιτήματα, οπότε επέβαλαν αυτό. Και γιατί το κάνουν τώρα;

Διότι υπάρχει μία αμηχανία στον τρόπο που η Κυβέρνηση αυτήν τη στιγμή διαπραγματεύεται -και διαπραγματεύεται σκληρά- στον τρόπο που αντιμετωπίζει, μέσα σε αυτές τις αντίθετες συνθήκες, όλα τα ζητήματα και αιτήματα της κοινωνίας. Άρα, δεν μπορούν να κάνουν τίποτα. Δεν μπορούν να κάνουν ου-

σιαστική κριτική ούτε αυτοί ούτε το ΠΑΣΟΚ ούτε το Ποτάμι. Και ταμπουρώνονται πίσω από αυτήν τη λογική. Δεν έχουν να πουν τίποτα παραπάνω.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κατά τη δική μου άποψη, το νομοσχέδιο μπορεί να ιδωθεί από δύο οπτικές. Μπορούν να του ασκηθούν δύο κριτικές ουσιαστικά και από αυτό θα επιλέξουμε τι στάση θα κρατήσουμε ο καθένας και η κάθε μία.

Η μία λέει πως ό,τι παράγεται σ' αυτήν την κοινωνία από πανομιά που φθάνει ως το έγκλημα, ορίζεται από τη βαθιά ανισότητα που παράγει το καπιταλιστικό σύστημα. Ένα κομμάτι υπερασπίζεται αυτό και θεωρεί ίσως ότι είναι επιτομή της κοινωνικής διεργασίας και διαδικασίας. Άρα, θεωρεί απόλυτα φυσιολογικό αυτό που γίνεται και όσους εγκληματούν μέσα από αυτήν τη διαδικασία, τους βάζει «κάτω από το χαλάκι». Το «χαλάκι» είναι τα κολαστήρια των φυλακών. Μπαίνει στη λογική της τιμωρίας και της εξόντωσης και όχι του σωφρονισμού. Δεν αναλαμβάνει, ουσιαστικά, τις ευθύνες που του αναλογούν σαν κομμάτι της κοινωνίας.

Είναι και η άλλη οπτική, η άλλη κριτική, που μπορεί να γίνει, που θεωρεί αυτό το σύστημα, το οικονομικό και κοινωνικό, τελείως άδικο και τις ανισότητες που έχει και προκαλούν όλη αυτήν την παραβατικότητα και εγκληματικότητα θέλει να τις αντιμετωπίσει μέσα από ένα σωφρονισμό.

Αυτές οι δύο λογικές συγκρούονται. Και βάσει αυτών, πρέπει να αποφασίσουμε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πολλές φορές έχει ασκηθεί κριτική συγκεκριμένα στον ΣΥΡΙΖΑ πως δεν μονοπωλεί την ευαισθησία, ότι δεν είμαστε μόνο εμείς οι ευαίσθητοι και ότι δεν πρέπει να επικαλούμαστε το μονοπώλιό της. Θεωρούμε αυτήν τη στιγμή πως είναι μία χρυσή ευκαιρία για όλους εσάς, που ασκούσατε αυτήν τη κριτική τόσα χρόνια, για να επιλέξετε με ποιον τρόπο θα σταθείτε απέναντι σ' αυτό το ζήτημα, σ' αυτό το κοινωνικό πρόβλημα, αφήνοντας φληναφήματα, τρομολαγνεία, τρομοουστερία και οτιδήποτε άλλο και απαντώντας σ' αυτό το ζήτημα.

Θέλετε χωματερές ανθρώπων ή θέλετε σύγχρονα σωφρονιστικά ιδρύματα, τα οποία θα προσπαθούν να δίνουν μία ευκαιρία ακόμη σε όλους αυτούς που εγκλημάτησαν, παρανόμησαν ή οτιδήποτε άλλο; Αυτό είναι το στεγνό δίλημμα. Σε αυτό θα κληθείτε να απαντήσετε.

Κύριοι Υπουργοί, υπάρχει ένα ζήτημα, το οποίο έχει επανέλθει σ' αυτήν τη συγκυρία με μία κριτική, η οποία, αν δεν είναι άδικη από την πλευρά της Αντιπολίτευσης, είναι τουλάχιστον τραγική. Από τη μια, μας κατηγορούν ότι μετακυλίεται η ατζέντα από ακραίου κύκλους και φέρνουμε τροπολογίες, από την άλλη ότι αυτές ήταν οι προεκλογικές μας θέσεις.

Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι συγκεκριμένος, ευαίσθητος σ' αυτά τα ζητήματα. Από την άλλη, ήταν κάθεται αντίθετος σ' όλη αυτήν την τρομολαγνεία που παράχθηκε έπειτα από την εξέγερση των νεολαίων -τη νεολαϊστική εξέγερση- και στις σπασμωδικές κινήσεις της τότε κυβέρνησης να νομοθετήσει, ποινικοποιώντας, εν είδει ιδιώνυμου, την κουκούλα, όπως και στο τραγικό ζήτημα που έχουν βάλει οι επιστημονικοί φορείς του πώς χρησιμοποιείται το DNA.

Άρα, θεωρούμε αυτές τις τροπολογίες -πράγμα που υπήρχε και στις προεκλογικές μας θέσεις- κείμενο ζήτημα. Πρέπει να τις αποδεχθεί ο Υπουργός και να ψηφιστούν απ' όλους, διότι αν δεν ψηφιστούν απ' όλες τις παρατάξεις, πέρα του Ποταμιού που δεν υπήρχε τότε στη Βουλή, είναι ανακόλουθες αυτές οι παρατάξεις με τις θέσεις που είχαν πάρει τότε για τον κουκουλονόμο, τον λεγόμενο.

Τι άλλαξε τώρα; Άλλαξε η ατζέντα από την ίδια τη Νέα Δημοκρατία και η επικράτηση της «Σαμαρικής» ακροδεξιάς. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Δεν μπορεί κανείς να κρύβεται πίσω από το δάχτυλό του, να στρουθοκαμηλίζει και να κατηγορεί αυτήν τη στιγμή την Κυβέρνηση, που έρχεται να υλοποιήσει τις προεκλογικές της δεσμεύσεις, πως άγεται και φέρεται από ακραίου κύκλους.

Αν θέλετε να συζητήσουμε γι' αυτό, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θεωρείτε ακραίου κύκλους τον ΟΗΕ και τα δημόσια διαβήματα του ή την τιμωρία από την Ευρωπαϊκή Ένωση που κοστολογείται στα 2.000.000 ευρώ; Αυτοί είναι ακραίο κύκλοι;

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλδάς): Ευχαριστούμε τον κ. Διαμαντόπουλο.

Ο κ. Κακλαμάνης έχει τον λόγο.

Στη συνέχεια έχει ζητήσει τον λόγο και θα μιλήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Μαυραγάνης.

Ορίστε, κύριε Κακλαμάνη, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη στιγμή που μέσα σε αυτήν την Αίθουσα οι μισοί δίνουμε μάχη για να μην αποφυλακιστεί ο δολοφόνος Σάββας Ξηρός και οι άλλοι μισοί δίνετε μάχη για το αντίθετο, έξω, σε μία μεγαλειώδη πορεία από το Χίλτον μέχρι το Σύνταγμα, πέντε χιλιάδες ανθρακωρύχοι με τις γυναίκες και τα παιδιά τους πλημμύρισαν τη Βασιλίσσης Σοφίας με το σύνθημα: «Δεν είμαστε επαίτες ούτε αναρχικοί, είμαστε εργάτες από τη Χαλκιδική!».

Δεύτερον, λείπει ο φίλος μου κ. Παφίλης, αλλά προσυπογράφω όλα όσα είπε για τις κουκούλες. Παρ' ό,τι, όμως, κοιτούσε προς τα εδώ και ήταν άδεια τα έδρανα, αλλού έπρεπε να κοιτάξει, σε αυτούς που δίνουν μάχη για την αποποινικοποίηση της κουκούλας. Είχε απόλυτο δίκιο. Κουκούλες φορούσαν οι καταδότες στην Κατοχή. Απόλυτο δίκιο!

Αυτήν την κρίση, λοιπόν, περίοδο για τη χώρα, η Κυβέρνηση και το σύνολο των δημοκρατικών δυνάμεων του τόπου θα έπρεπε να εργάζονται από κοινού, ξεπερνώντας κομματικές σκοπιμότητες, για τη δημιουργία των προϋποθέσεων πολιτικής συναίνεσης και εθνικής ομοψυχίας, ώστε να αξιοποιηθούν όλες οι υγιείς δυνάμεις του τόπου στη δύσκολη διαπραγμάτευση.

Το έχω πει δημόσια. Δεν έδωσε κανείς σημασία. Θα το πω μέσα σε αυτήν την Αίθουσα. Ίσως εδώ έπρεπε να το πω. Δεν έχω ακούσει από κανένα κόμμα, από το στόμα κανενός Βουλευτή και κανενός Αρχηγού -στο βαθμό που καθένας το πιστεύει και θα έλω να πιστεύω ότι οι περισσότεροι το πιστεύουμε ειλικρινά- να λέγεται ότι δεν δεχόμαστε οριζόντιες μειώσεις σε μισθούς, συντάξεις, ομαδικές απολύσεις.

Φαντάζεστε σήμερα να είχε γίνει αυτή η συζήτηση εδώ και να έβγαине ένα «300-0», το οποίο να το έπαιρνε στην τσέπη του ο «κ» κ. Βαρουφάκης και να πήγαινε έξω; Διότι θα ήταν «300-0»!

Αυτήν την προτεραιότητα έπρεπε να είχατε, κύριε Υπουργέ και όχι αυτό το νομοσχέδιο που διχάζει.

Υποτίθεται πως όλοι, λοιπόν, σε αυτήν την Αίθουσα, πέραν των πολιτικών μας διαφωνιών, με τις αποχρώσεις του ο καθένας, μοιραζόμαστε κοινές αρχές για την προάσπιση της δημοκρατίας, της εθνικής ασφάλειας και την υπεράσπιση του εθνικού συμφέροντος. Υποτίθεται ότι από τα πρώτα μελήματα της νεοεκλεγείσης Κυβέρνησης θα έπρεπε να ήταν η αναζήτηση μέσων και τρόπων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αξιοπιστίας της χώρας. Και δεν εννοώ «αξιοπιστία του Τύπου» αυτό που προσπαθείτε να παρουσιάσετε εντός Ελλάδος, όπως το εξωφρενικό χθες ότι θα υπάρξει συνάντηση Ομπάμα-Βαρουφάκη, για να «φάμε» σήμερα «μία πατσαβούρα στη μούρη» με ανακοίνωση του Λευκού Οίκου ότι ουδέποτε είχε τεθεί τέτοιο θέμα.

Σε αντίθεση όλων των παραπάνω, η Κυβέρνηση θέτει ως πρώτη και άμεση προτεραιότητα την ψήφιση ενός νομοσχεδίου, που υπό τον ψευδοπίγραφο τίτλο «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων» καταργεί μέτρα και θεσμούς ασφαλείας, χωρίς να τα αντικαθιστά, όμως, με νέες πολιτικές.

Η ουσία είναι πως το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί εξαργύρωση -κατά την άποψή μου- πολιτικού γραμματίου σε περιθωριακές ομάδες της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς και σε ακραίες συνιστώσες. Και αυτό το νομοσχέδιο, όπως και πολλές από τις πρώτες πρωτοβουλίες ή εσκεμμένες παραλείψεις της Κυβέρνησης, ειδικά σε ζητήματα ασφαλείας, δικαιοσύνης και μετανάστευσης, εντάσσεται ακριβώς σε αυτό το σκεπτικό. Εν όψει, δηλαδή, ενός εντίμου συμβιβασμού για το ζήτημα του χρέους και της παράτασης του μνημονίου που προετοιμάζεται ή προσπαθείται από το οικονομικό επιτελείο και τους διαιετιστές της χώρας, η Κυβέρνηση είναι βέβαιο πως θα βρει απέναντί της την αριστερή πτε-

ρυγα του κόμματος.

Έτσι σήμερα σπεύδει να προσφέρει ανταλλάγματα, προκειμένου να εξασφαλίσει τη συναίνεσή τους, τα οποία μπορεί να φαίνονται ανέξοδα ή εύκολα, ουσιαστικά, όμως, εγείρουν σημαντικά ζητήματα διακινδύνευσης της δημόσιας ασφάλειας και της προστασίας των πολιτών.

Το σχέδιο νόμου που σήμερα συζητάμε, αποτελεί μέρος μιας γενικότερης πολιτικής επιλογής του ΣΥΡΙΖΑ, ώστε να κατευθυνθούν ακραίες συνιστώσες του κόμματος, όπως είναι η πολιτική των ανοιχτών πυλών στο μεταναστευτικό –Υπουργείο φτιάξατε, Υπουργός δεν υπάρχει- ή η ανοχή των καταλήψεων δημοσίων κτηρίων και ιδρυμάτων, προκειμένου οι συγκεκριμένες συνιστώσες να δώσουν τη συγκατάθεσή τους στον επικείμενο έντιμο -και ως ελπίζουμε όχι επώδυνο- συμβιβασμό που προετοιμάζει η Κυβέρνηση.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αποφεύγει επιμελώς οποιαδήποτε μεταρρύθμιση στο σωφρονιστικό σύστημα, στον Ποινικό Κώδικα ή στις συνθήκες κράτησης των καταστημάτων κράτησης. Περιορίζεται απλώς στην άκριτη και γενικώς επικίνδυνη εισαγωγή οριζόντιων διατάξεων για απελευθέρωση κρατούμενων – για κάποιες κατηγορίες εγώ δεν είμαι αντίθετος- που βαρύνονται ακόμα και με ποινές κάθειρξης, χωρίς να εξαιρεί κατάδικους για εγκλήματα με ιδιαίτερη ηθική απαξία ή ιδιαίτερα επικίνδυνους εγκληματίες, όπως είναι οι καταδικασθέντες για την τρομοκρατία.

Σήμερα, το μεγάλο πρόβλημα των φυλακών είναι οι άθλιοι όροι κράτησης, οι ιδιαίτερα επικίνδυνες για την υγεία των κρατούμενων συνθήκες υγιεινής, οι απαράδεκτοι χώροι των φυλακών.

Επ' αυτών των ερωτημάτων το νομοσχέδιο δεν δίνει καμία απάντηση, δεν προτείνει κανένα μέτρο και δεν προβλέπει καμία ουσιαστική μεταρρύθμιση, που θα βελτιώνει στο μέλλον τις συνθήκες κράτησης της ελληνικής φυλακής. Στο βαθμό που μου αναλογεί ευθύνη για το ότι όλα αυτά δεν έχουν φτιαχτεί τόσα χρόνια –γιατί είμαι από το 1990 μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο- την αναλαμβάνω.

Το 1983 –και τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- θυμάμαι ήμουν Γενικός Γραμματέας του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και ως Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος επισκεφτήκαμε το νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως της ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Τότε, αν θυμάμαι καλά, Υπουργός Δικαιοσύνης ήταν ο αείμνηστος Μένιος Κουτσόγιωργας. Του στείλαμε, διά δικής μου χειρός, μία αναφορά για το τι συναντήσαμε σε αυτό το νοσοκομείο. Απτήν την επιστολή, πέντε, έξι σελίδων, πλην του κ. Αθανασίου, στον οποίο οφείλω να ομολογήσω ότι δεν την έστειλα, την είχα στείλει σε όλους τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, ανεξαρτήτως κόμματος. Όχι μόνο δεν πήρα ποτέ απάντηση, αλλά δεν έγινε και τίποτα. Γι' αυτό σας είπα ότι αναλαμβάνω, στο βαθμό που μου αναλογεί, την ευθύνη που έχω και εγώ ως Βουλευτής.

Αυτό έπρεπε να ήταν σήμερα το πρώτο νομοσχέδιο που θα φέρνατε και που έπρεπε ίσως να το είχαμε φέρει εμείς ή και οι πριν από εμάς. Σας το ζητώ. Πηγαίνετε επίσκεψη. Δεν χρειάζεται να είστε γιατροί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε πάει.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Όσοι δεν έχετε πάει. Όσοι έχετε πάει, δεν χρειάζεται. Τα ξέρετε.

Εκεί θα δείτε πάσχοντες από καρκίνο μέχρι απλά πράγματα να είναι μαζί με ανθρώπους με λοιμώδη νοσήματα, φορείς και ό,τι άλλο μπορείτε να φανταστείτε, χωρίς να φταίει κανείς.

Ένα τέτοιο νομοσχέδιο, λοιπόν, θα έπρεπε να είχατε φέρει. Και θα έπρεπε να είχαμε συνεννοηθεί. Ξέρω, βέβαια, ότι σε δύο, τρία σημεία δεν θα υπήρχε συνεννόηση. Εκεί ο καθένας αναλαμβάνει την ευθύνη του, όπως το θέμα του Σάββα Ξηρού.

Ευχαριστώ για την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε. Βεβαίως, επειδή έχω απέναντί μου όχι τον Υπουργό Δικαιοσύνης, αλλά τον παλιό και για εμένα αγαπητό συνάδελφο τον κ. Βούτση, παρ' ότι είμαστε αντίθετοι ιδεολογικά, θα ήθελα να πω το εξής: Κύριε Υπουργέ, τελευταία ακούω πολύ συχνά συναδέλφους σας –εσάς δεν σας έχω ακούσει, το λέγατε και το κόψατε, δεν το λέγατε ποτέ, να μην σας αδικήσω- να μιλούν περί εκλογών.

Ποιους απειλείτε με τις εκλογές ως Κυβέρνηση, όσοι Υπουργοί –και το ξέρετε- το λέτε; Εκτός αν απειλείτε, λόγω λίστας, συναδέλφους σας μέσα στο ΣΥΡΙΖΑ. Διότι αν απειλείτε είτε εμάς είτε τον ελληνικό λαό, εμείς δεν είμαστε ασόβαροι στους πρώτους τρεις μήνες να σας λέμε να φύγετε και να κάνετε εκλογές, όπως κάνατε εσείς τον Ιούνιο του 2012. Από το Σεπτέμβριο ζητούσατε εκλογές. Όμως, αν θέλετε εκλογές, να τις κάνετε. Είμαστε έτοιμοι να βρεθούμε απέναντί σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Κακλαμάνη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, ο κ. Μαυραγάνης, με τον οποίο ολοκληρώνουμε αυτή τη συνεδρίαση.

Κύριε Φορτσάκη, εσείς θα μιλήσετε μετά.

Ορίστε, κύριε Μαυραγάνη, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ: Επ' ολίγον, κύριε Πρόεδρε, γιατί η ώρα είναι περασμένη και το σέβομαι απολύτως.

Καθ' ημάς, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις 25 Ιανουαρίου έγινε μια στροφή. Το μήνυμα ήταν αυτή η στροφή να έχει κατεύθυνση τον ανθρωπισμό και τον ανθρωποκεντρισμό. Αυτός ο ανθρωποκεντρισμός έπρεπε οπωσδήποτε να διαπνέει την πολιτική και δι' αυτής την κοινωνία. Άρα, λοιπόν, δεν μπορούσε να είναι à la carte σε καμία περίπτωση και θα έπρεπε οπωσδήποτε να διαπεράσει και το πεδίο του Ποινικού Δικαίου και του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας. Συνεπώς, ήταν ένα πρόταγμα να έρθει αυτό το νομοσχέδιο, ήταν απολύτως επιβεβλημένο και το ανέμενε και η κοινωνία.

Έχει οπωσδήποτε κατευθυντήριες αρχές οι οποίες είναι στην κατεύθυνση αυτή και είναι άριστα δομημένες, όπως, για παράδειγμα, η ειδική μέριμνα που δίδεται πλέον στην ποινική ανηλικότητα. Διότι πράγματι, οι νέοι μας θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης μεταχείρισης από την ελληνική κοινωνία και από τη σκοπιά του ποινικού, αλλά και από την πλευρά του σωφρονιστικού συστήματος, ούτως ώστε η κοινωνία πράγματι να ρίξει τα φώτα επάνω και να στοχεύσει περισσότερο στην επανένταξή τους στον ορθό δρόμο και όχι στην τιμωρία τους.

Επίσης, σημαντικό στοιχείο αυτού του νομοσχεδίου, που καθ' ημάς πρέπει να το εξάρουμε, είναι η ειδική μέριμνα απέναντι στους συνανθρώπους μας, οι οποίοι ασθενούν από ουσιοεξάρτηση. Έως τώρα υπήρχε μια τάση του ποινικού και σωφρονιστικού συστήματος να τους εκλαμβάνει περισσότερο ως εγκληματίες και λιγότερο ως ασθενείς. Αυτό έπρεπε οπωσδήποτε, και για λόγους συμβολισμού της κοινωνίας μας προς την αναμόρφωση προς την ανθρωπιστική πλευρά, αλλά και για λόγους ουσίας, να αναμορφωθεί. Και αναμορφωθεί.

Ένα άλλο ζήτημα είναι το πεδίο των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Ο τρόπος λήψης του γενετικού υλικού για εμάς είναι πολύ σημαντικός. Και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο επιλαμβάνεται και αυτού του τομέα και το επικροτούμε, με μεγάλο θαυμασμό.

Ένα ζήτημα που μας απασχολεί ιδιαίτερα είναι η ουσιαστική αποφόρτιση και αποσυμφόρηση του σωφρονιστικού μας συστήματος και των φυλακών μας από αυτούς που πραγματικά για λόγους ανθρωπισμού θα πρέπει είτε με τη μέθοδο της υπ' όρον απόλυσης είτε με τη μέθοδο της αλλαγής τρόπου έκτισης ποινής να ληφθεί μέριμνα.

Σε αυτό το σημείο, λοιπόν, θα θέλαμε να κάνουμε ορισμένες επισημάνσεις, με γνώμονα τη φώτιση αυτού του νομοσχεδίου και την παραπέρα προστασία του ως κόρην οφθαλμού, διότι πράγματι θα πρέπει και τα οποιαδήποτε μικρά ψεγάδια του να θεραπευτούν.

Θέλουμε, λοιπόν, σε αυτό το σημείο να επισημάνουμε ότι αφ' ενός το ποσοστό του 50% αναφορικά με την αναπηρία ενός προσώπου ως προς την προνομιακή επιμέτρηση της έκτισης της ποινής και ως προς την υπ' όρον απόλυση ή την αλλαγή του τρόπου έκτισης της ποινής θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής, διότι, όπως αντιλαμβάνεστε –και με πλήρη ανάγνωση του σχετικού εγχειριδίου του Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας σε σχέση με τα ΚΕΠΑ- το ποσοστό αναπηρίας του 50% μπορεί να δοθεί με ευκολία και σε ανθρώπους που μπορεί να έχουν μια ψωρίαση ή μια δυσχρωματοψία ή μια απώλεια δύο-τριών δακτύλων στο ένα

χέρι κ.λπ..

Συνεπώς ή θα πρέπει εκεί να τύχει μίας τροποποίησης το συγκεκριμένο άρθρο για να υπάρχει συνδρομή των άρθρων 105 και 106 του Ποινικού Κώδικα ή του άρθρου 110, εδάφιο γ', ούτως ώστε να τυγχάνει οπωσδήποτε κρίσης και η προσωπικότητά του, αν θα μπορούσε να τελέσει νέα αδικήματα. Διότι αυτή καθ' αυτή η σωματική κατάσταση, με γνώμονα μόνο το ποσοστό αναπηρίας, κύριε Υπουργέ, δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει διασφαλιστικό κριτήριο, που θα μπορούσε να αποτελέσει το 67% και άνω και βεβαίως, το 80% εν πολλοίς.

Όσον αφορά τώρα στο ποσοστό του 80% και συγκεκριμένα για τους ισοβίτες, εκεί οπωσδήποτε εμείς βάζουμε ως προϋπόθεση την τοποθέτηση συστήματος εντοπισμού και επικουρικά και διαζευκτικά τη φύλαξη σε ειδικό χώρο νοσοκομείου, γιατί αυτοί οι συνάνθρωποί μας, οι οποίοι όμως συγχρόνως είναι και εγκληματίες, έχουν ανάγκη ιατρικής περίθαλψης. Γι' αυτό το λόγο βρίσκονται και σε ένα νοσοκομειακό χώρο, άθλιο όμως και μεσαιωνικού τύπου, στις φυλακές Κορυδαλλού.

Άρα, λοιπόν, όταν φέρνουμε μία τέτοια διάταξη, πρέπει να προβλέπουμε διαζευκτικά και τη φύλαξη σε νοσοκομειακό χώρο, αυτόν βέβαια ο οποίος εντάσσεται στο ΕΣΥ, έναν ειδικό χώρο φύλαξης που μπορούμε να διαμορφώσουμε. Αν δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή, μπορεί να υπάρξει άμεσα στο μέλλον, όπως αντιλαμβάνομαι και γνωρίζω και γνωρίζει και ο κύριος Υπουργός, γιατί υπάρχουν πτέρυγες σε σημεία της Ελλάδας που μπορούν να αποτελέσουν έναν τέτοιο χώρο φύλαξης.

Θέλω, λοιπόν, να επισημάνω –και κλείνω μ' αυτό- και μία διά-

ταξη που κατ' εμέ πρέπει οπωσδήποτε να τύχει ειδικής μέριμνας, γιατί ίσως να έχει διαλάβει της προσοχής. Είναι στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 9 –θα αναφερθώ ειδικότερα, βέβαια, στην κατ' άρθρο συζήτηση- όπου γίνεται μία αναφορά για αναδρομική ισχύ των προϋποθέσεων, που εν τω πράγματι μπορεί κάποιος να έχει σήμερα.

Εκεί, λοιπόν, υπάρχει μία λογική αντινομία. Εάν εγώ σήμερα αποκτώ τις προϋποθέσεις –σήμερα καθίσταμαι ανάπηρος, σήμερα αποκτώ ένα πρόβλημα υγείας, σήμερα έχω αυτές τις προϋποθέσεις που μου θέτει ο νομοθέτης- δεν μπορώ αυτές να τις προσμετρώ δέκα χρόνια πριν.

Αυτό θέλω να το δείτε με ιδιαίτερη προσοχή, γιατί πράγματι εδώ υπάρχει λογική αντινομία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Μαυραγάνη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.38', λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Πέμπτη 16 Απριλίου 2015 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία: Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ